NORGES OFFICIELLE STATISTIK. V. 4.

Folketællingen i Kongeriget Norge

3 December 1900.

Hovedoversigt.

(Recensement du 3 Décembre 1900: Aperçu général.)

Udgivet af

Det statistiske Centralbureau.

Kristiania.

I Kommission hos H. Aschehoug & Co.

1906.

Den almindelige Folketælling 1 Januar **1891** se Norges officielle Statistik, Tredie Række:

Nr. 202. Folkemængde i de administrative Inddelinger m. v.
« 229. Huse, Husholdninger, Kjøn, Alder og ægteskabelig Stilling.
« 236. Livsstillinger.
« 259. Livsstillinger kombineret med Alder og ægteskabelig Stilling.
« 278. Nationalitet, Fødested, Trosbekjendelse, Abnorme m. v.
« 284. Oversigt over de vigtigste Resultater.

Den almindelige Folketælling 3 December **1900** se Norges officielle Statistik, Fjerde Række:

Nr. 52. Folkemængde i de administrative Inddelinger m. v.
« 73. Kjøn, Alder og ægteskabelig Stilling.
« 82. Huse og Husholdninger.
« 83. Nationalitet, Fødested, Trosbekjendelse, Abnorme.
« 111. Livsstillinger.
« 124. Livsstillinger med Angivelse af Alder og ægteskabelig Stilling.

Femte Række:

Nr. 4. Hovedoversigt (nærværende Hefte).

STEEN'SKE BOGTRYKKERI.

Forord.

Herved fremlægges en indledende Hovedoversigt over de vigtigste Resultater af den almindelige Folketælling 3 December 1900 samt Oplysninger angaaende Fremgangsmaade, Omkostninger m. v. ved samme Folketælling.

Det statistiske Centralbureau, Kristiania 21 Marts 1906.

A. N. Kiær.

Jonas Haanshus.

Indledende Bemærkninger.

Under Titelen: «Bidrag til en norsk Befolkningsstatistik. Indledning til Tabeller indeholdende Resultaterne af Folketællingen i Norge i Januar 1876» udgav Bureauet i 1882 en forholdsvis udførlig Fremstilling af Befolkningsforholdene, saaledes som disse fremgik af nævnte Folketælling. Senere har man dels i «Livs- og Dødstabeller for det Norske Folk efter Erfaringer fra Tiaaret $18^{71}/_{72}$—$18^{80}/_{81}$» (udg. 1888), dels i «Oversigt over de vigtigste Resultater af de statistiske Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse 1866—1885» (udg. 1890) behandlet den Side af Befolkningsstatistiken, som indbefattes under Benævnelsen: Folkemængdens Bevægelse, hvorhos man angaaende samme Emne navnlig som Indledning til «Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse i Aarene 1856—1865» (udg. 1869) har givet en udtømmende Fremstilling af disse Forhold i tidligere Aar.

Endvidere er der som Norges off. Stat. III, No. 284 udgivet en Oversigt over de vigtigste Resultater af de statistiske Tabeller vedkommende Folketællingen 1 Januar 1891.

I nærværende Skrift vil de vigtigste af de i sidstnævnte Oversigt omhandlede Forhold gjøres til Gjenstand for en saavidt muligt kortfattet Fremstilling paa Grundlag af den sidste Folketælling, hvorhos endel ved samme tilveiebragte Oplysninger angaaende Forhold, som ikke har været omhandlede ved de tidligere Folketællinger, vil blive særskilt behandlede.

Første Afsnit: Befolkningens samlede Størrelse og dens geografiske Fordeling.

(Norges off. Stat. IV, Nr. 52.)

---

§ 1. **Befolkningens samlede Størrelse. Den hjemmehørende og den tilstedeværende Folkemængde. Midlertidigt nærværende og midlertidigt fraværende Personer.**

Ifølge Folketællingens officielle Hovedresultat, var Norges Folkemængde den 3 Decbr. 1900 2 240 860, regnet efter de her i Landet bosatte Personer. Dette Tal er fremkommet paa den Maade, at man har gaaet ud fra det samlede Antal af de i Norge tilstedeværende Personer (2 221 477), derfra fradraget de i Udlandet bosatte Personer (3 818), men tillagt Antallet af dem, der (efter Opgaver fra Hjemstederne) midlertidigt opholdt sig udenfor Riget (23 201).

Ligesom ved de tidligere Folketællinger er Norges hjemmehørende Folkemængde ogsaa opgjort efter de paa Hjemstederne indhentede Opgaver over de i hvert Herred og hver By bosatte Personer, hvorved der udkom et samlet Antal af 2 240 032.

Begge disse Opgjør falder altsaa nær sammen, uagtet det sidstnævnte er udført paa en anden Maade, idet man nemlig paa hvert Hjemsted fra det samlede Antal af de tilstedeværende Personer har fradraget de midlertidigt tilstedeværende, hvad enten disse var bosatte i Norge eller i Udlandet, og omvendt tillagt de midlertidigt fraværende, hvad enten disse var fraværende i Norge eller i Udlandet. Naar der denne Gang er opnaaet en saa meget bedre Overensstemmelse mellem begge Beregninger (jfr. Oversigten for 1891, S. 2), kan dette maaske hidrøre derfra, at Tællingen er bleven udført paa en heldigere Tid (3 December istedetfor 1 Januar). (Forøvrigt viste en Beregning over de i Udlandet Fraværende, der er bygget paa direkte (antagelig for lave) Opgaver over Sjøfarende ombord paa norske Skibe, et noget lavere Resultat, idet den hele hjemmeværende Folkemængde efter denne Beregning alene skulde udgjøre 2 236 554.)

Rigets samlede tilstedeværende Folkemængde var i 1900, som allerede nævnt, 2 221 477, altsaa 19 383 mindre end den hjemmehørende. Af denne Befolkning faldt paa det egentlige Landomraade 2 211 402, idet de øvrige 10 075 den 3 December 1900 befandt sig ombord paa norske eller fremmede Fartøier inden

Rigets Grænser. Norges tilstedeværende Befolkning kan imidlertid ogsaa tages i en mere udvidet Forstand, idet man dertil kan henregne alle de Personer, der ved Tællingstiden befandt sig enten indenfor Norges Landomraade eller ombord paa norske Skibe, hvad enten disse var i norsk Havn eller i Udlandet eller paa Sjøen; norsk Skibsdæk er jo norsk Grund. Paa den Maade faar man et samlet Antal af 2 238 524, hvorved dog bør mærkes, at Opgaven over de norske Skibe, der ved Tællingstiden var i Udlandet, som allerede nævnt, neppe er ganske fuldstændig.

En Sammenligning med de foregaaende Folketællinger, der ogsaa blev opgjort efter de forskjellige Beregninger, som ovenfor er forklaret, viser følgende Resultater:

	1876.	1891.	1900.
A. Hjemmehørende Folkemængde:			
1) efter de paa hvert Hjemsted modtagne Opgaver	1 813 424	2 000 917	2 240 032
2) den i Riget tilstedeværende Folkemængde med Tillæg af de Indbyggere, der midlertidigt opholdt sig udenfor Riget, men med Fradrag af de indenfor Riget værende i Udlandet bosatte Personer	1 819 887 [1])	2 006 295 [1])	2 240 860 [2])
B. Tilstedeværende Folkemængde:			
1) paa Rigets Landomraade samt paa Fartøier i norske Havne eller i norsk Kystfart	1 806 900	1 988 674	2 221 477
2) paa Rigets Landomraade samt paa norske Fartøier, iberegnet de, der var udenfor Rigets Grænser	1 821 113	2 005 880	2 238 524

Folkemængdens Tilvækst viser sig altsaa noget forskjellig, eftersom man regner Folkemængden paa den ene eller den anden Maade. Bortseet fra Skibstællingen i Udlandet, varierer Tilvæksten for Aarene 1891—1900 mellem 232 803 for den tilstedeværende Folkemængde (B 1) og 239 115 for den hjemmehørende Folkemængde (A 1) eller, procentvis angivet, mellem 11.71 og 11.95 Pct.

Nærmere Oplysning angaaende Forholdet mellem den inden Riget samt paa norske Fartøier i Udlandet tilstedeværende Befolkning, saavelsom angaaende de midlertidigt nærværende og midlertidigt fraværende Personer vil findes i den som

[1]) For 1876 og 1891 har den hjemmehørende Folkemængde efter det heromhandlede Opgjør været beregnet til 1 818 853 og 2 004 102. Herved har man, forsaavidt de fraværende Sjømænd angaar, lagt til Grund Tællingen ombord paa norske Skibe, der imidlertid navnlig for 1900 har givet et for lavt Resultat.

[2]) Jfr. Norges off. St. IV, Nr. 73, S. 178—179.

Bilag 1 a indtagne tabellariske Oversigt, hvor der er anstillet en detailleret Sammenligning mellem Folketællingerne af 1891 og 1900, forsaavidt angaar de enkelte Bestanddele, af hvilke den hjemmehørende og den tilstedeværende Befolkning var sammensat.

Af nævnte Bilag vil det bl. a. sees, i hvilken Grad Antallet af dem, der paa Tællingstiden anførtes at være fraværende fra sine Hjemsteder, stiller sig forskjelligt for Mænd og for Kvinder. For hvert 100 af den hjemmehørende Befolkning var for begge Kjøn underet 4.17 fraværende og særskilt for Mænd 6.51 Pct. og for Kvinder 1.97 Pct. Af de fraværende Mænd opholdt 4.51 Pct. af de hjemmehørende sig i Norge og 2 Pct. i Udlandet, deraf 1.67 Pct. Sjømænd. Af de fraværende Kvinder faldt 1.85 Pct. paa Norge og 0.12 paa Udlandet.

Bilag 1 b viser, hvorledes det heromhandlede Antal Personer var fordelt paa de enkelte Amter. Hvad angaar de i Norge fraværende Mænd, dreier Forholdet i de østlandske Amter sig fordetmeste om 3—5 Procent. Dette Procenttal overstiges betydeligt i de vesten- og nordenfjeldske Fiskedistrikter, navnlig i Landdistrikterne i Romsdals, Nordlands, Tromsø og Finmarkens Amter, hvor det er mellem 7 à 8 Procent.

Med Hensyn til Kvinderne stiller Forholdet sig mere jævnt, idet det i de fleste Amter dreier sig om 2—3 eller noget under 2 Procent fraværende i Norge (for Bygderne overhovedet 2.1 Procent, for Byerne 1.3 Procent).

Hvad de i Udlandet fraværende angaar, fremhæver selvfølgelig Sjøfartsdistrikterne sig mest. I Nedenes Amts Bygder var 8 Pct. af den mandlige Befolkning og altsaa et høiere Procentforhold af de voksne Mænd, fraværende tilsjøs, og i Amtets Byer var Forholdet 12½ Pct. I Jarlsberg og Larvik Amt dreiede Forholdet sig om 7—8 Procent, i Stavanger Amts Byer om 8 Procent, i Lister og Mandal Amt samt i Bergen om 5—6 Procent.

Lister og Mandal Amt fremhæver sig forøvrigt ved et forholdsvis ikke ringe Antal Mænd, der uden at være Sjømænd var fraværende i Udlandet. Dette var nemlig Tilfældet med 785 eller 2.7 Pct. af Landdistriktets mandlige Befolkning, hvorhos ogsaa 230 Kvinder af dette Distrikts Befolkning var fraværende i Udlandet. Det er i dette Amt ikke ualmindeligt, at Folk reiser over til Amerika, ikke for til Stadighed at bosætte sig der, men med den Hensigt efter nogle Aars Ophold at vende tilbage til Fædrelandet. Næst Lister og Mandal Amt udviser Nedenes Amts Landdistrikt i heromhandlede Henseende de største Tal, nemlig 421 Mænd og 119 Kvinder. Forøvrigt henvises til Bilag 1 b.

§ 2. Arealet og dets Fordeling paa Fastland og Øer, Ager, Eng, Skog og anden Udmark, Myr, Indsjøer, Snaufjeld, Sne og Is.

Angaaende Arealet og dets Fordeling haves ikke fuldstændige Opgaver, men man skal i nærværende Afsnit gjøre Rede for disse Opgavers Beskaffenhed og meddele de vigtigste Resultater, der af samme kan udledes.

Rigets samlede Areal skulde ifølge Norges off. Stat. III, No. 202 udgjøre 321 477 km². For Finmarkens Amt og henved Halvparten af Nordlands Amt[1]) var ved Folketællingstiden nøiagtige Maalinger endnu ikke udførte og Opgaverne saaledes usikre, forsaavidt angaar et Areal af tilsammen 40 281 km². (I 1891 udgjorde det usikre Areal 74 621 km².)

Angaaende tidligere Beregninger af Norges Fladeindhold henvises til de i Indledningen for 1891 givne Oplysninger.

Naar Norges Areal ovenfor regnes til 321 477 km², er herved det at mærke, at man da alene medregner selve Landomraadet med Indbegreb af det indenfor samme beliggende Ferskvandsareal. Hele det betydelige til Norge hørende Sjøterritorium med dets dybt ind i Landet indskjærende Fjorde og Viger, saavelsom den indre og ydre Kystled er ladt ganske ud af Betragtning. Meget af dette Sjøterritorium ligger i den Grad omsluttet af Land, at det i geografisk Henseende er ganske unaturligt at udelukke samme af Norges Territorialomraade; men ogsaa om den ydre Kystled gjælder det, at det indenfor en vis Grænse — der vistnok ikke er internationalt fastslaaet med absolut Sikkerhed, men dog i Almindelighed erkjendes at strække sig mindst 1 geografisk Mil (= 7.43 km.) udenfor yderste Skjær – henhører under norsk Overhøihed.

Ved Imødekommenhed af Chefen for Norges geografiske Opmaaling har man erholdt en detailleret Opgave over Fjordarealet til og med Søndre Trondhjems Amt. Af denne Opgave (hvis Resultat er meddelt for de enkelte Amter i Bilag 2, fogderivis i Bilag 3 samt for endel vigtigere Fjorde i Bilag 4) vil det sees, at der alene for Fjordarealets Vedkommende handles om et meget betydeligt Areal. For de arealberegnede Amter bliver Tillægget 9 475 km², men naar de nordligere Amter medtages, skulde det efter en Sandsynlighedsberegning kunne anslaaes til omkring 23 000 km².

Hertil kommer den indre og den ydre Kystled indtil en Grænse af 1 geografisk Mil. Under Hensyn til, at Kystlængden, naar Grænsen optrækkes ind ved Land, og der bortsees fra Fjordenes Indskjæringer, kan regnes til ca. 3 400 km., medens den ydre Grænse maaske er noget over 3 500 km., skulde den ydre Kystleds Areal kunne regnes til omtrent 26 000 km².[2]) For den indre kan ikke opgives noget bestemt Tal, men det vil antagelig udgjøre adskillige Tusinder af km².

Mellem den ydre og indre Led, samt delvis i Fjordene, ligger Øer, hvis samlede Areal, for 184 Øer paa 10 km² og derover, udgjorde 19 338 km², hvortil kommer 1 850 mindre, beboede Øer (IV, Nr. 52, Tabel 12) og en utallig Mængde af ubeboede Øer.

Medens Øernes Areal er indbefattet i Norges Landareal, er dette altsaa ikke Tilfældet med det norske Sjøterritorium, der ifølge de ovenanførte Oplys-

[1]) Nemlig hele Tanen Fogderi, Salten Fogderi undt. Gildeskaal, desuden en Del af Hammerfest og Lofoten og Vesteraalen Fogderier.

[2]) Nemlig 3 500 km. × 7.43 km.

ninger kan antages at udgjøre henved 60 000 km², hvoraf omkring 23 000 km² skulde falde paa Fjordarealet.

I Forbindelse hermed kan mærkes, at Sjøgrænsen, naar alle Indskjæringer medregnes, anslaaes til en Længde af henved 20 000 km, men ellers, som ovenfor nævnt, til 3 400 km, medens Landgrænsen angives til ca. 2 570 km.

Norges hele Land- og Sjøomraade skulde efter foranstaaende Oplysninger antagelig kunne regnes til ca. 380 000 km².

Angaaende Øernes Areal i Norge sammenholdt med tilsvarende Forholde i vore Nabolande er der i Indledningen for 1891 meddelt nogle Oplysninger, hvortil henvises.

Ligeledes angaaende det relative Areal af Øer i endel norske Amter samt de største norske Øers Areal og Folkemængde.

Af de i Tabel 12 meddelte specificerede Opgaver hidsættes forøvrigt følgende Oplysninger om de folkerigeste Øer ved Udgangen af Aaret 1900.

Hinnøen, beliggende dels i Tromsø og dels i Nordlands Amt, havde en Folkemængde af 13 894 og er saaledes nu Norges folkerigeste Ø, medens den i 1891 stod tilbage for Karmøen. Den er tillige den største, idet Fladeindholdet, skjønt noget reduceret ifølge nyere Maaling, er 2 296 km².[1])

Karmøen havde 11 089 Indbyggere paa et Areal af 175.53 km², der var fordelt paa fire forskjellige Herreder og to mindre Byer.

Langøen (Vesteraalen) havde 10 996 Indbyggere paa et Areal af 887 km².

Senjen (1 596 km²) havde 6 340 Indbyggere.

Nøtterø (43 km.) 5 148 Indbyggere.

Forøvrigt kan mærkes, at Kjøbstæderne Kristiansund, Aalesund og Tromsø med henholdsvis 12 050, 11 777 og 6 996 Indb. i sin Helhed er beliggende paa Øer, af hvilke den folkerigeste, Kirkelandet (Kristiansund), havde 8 863 Indbyggere.

I foranstaaende Opgaver er kun taget Hensyn til de ved Kysten beliggende Øer, ikke til dem, der omgives af Ferskvand, blandt hvilke navnlig fremhæver sig de af Glommen omflydte Øer, Rolsøen 58.6 km² og 22 233 Indbyggere samt Tunøen 81.9 km² og 12 147 Indbyggere. Paa Rolsøen ligger Vestre Fredrikstad og Glemminge; paa Tunøen Sarpsborg.

Den samlede Folkemængde paa de ved Kysten beliggende Øer var ifølge nævnte Tabel 320 741. For 1891 anførtes Folkemængden til 292 784, men Opgaven over de beboede Øer var dengang ikke ganske fuldstændig, idet 366 Øer (fornemmelig i Nordland) med en samlet Folkemængde i 1900 af 6 884 ikke var medtagne i den for 1891 udarbeidede Fortegnelse. Folkemængden i de for begge Aar medregnede Øer er altsaa i Tiden 1891—1900 steget fra 292 784 til 313 857, altsaa med 21 073 Indbyggere, d. v. s. med noget over 7 Procent.

---

[1]) Heraf ifølge en berigtiget Opgave 850.90 km² i Kvæfjord (istedetfor 735.05, som der staar i Tabel 12) og 289.75 km² i Trondenes; forøvrigt som anført i nævnte Tabel.

Øbefolkningen er gaaet tilbage i det sydlige Norges Sjøfartsdistrikter, men tiltaget i det nordlige Norge, hvor ogsaa Folkemængden forøvrigt viser størst Tilvækst.

Forøvrigt henvises om Øerne til de i vedkommende Folketællings-Hefte (IV, Nr. 52, Tabel 12) meddelte specielle Oplysninger.

Med Hensyn til Arealet af Ager og Eng haves ingen nyere fuldstændig Opgave. I Hovedskylddelingskommissionens Indstilling af 1882 er det samlede Areal i Rigets Landdistrikter uden Finmarken beregnet saaledes for Aaret 1875: Ager 2 305 763 Maal, kunstig Eng 3 101 511 Maal, naturlig Eng 3 761 430, tilsammen 9 168 704 Maal. Udtrykket kunstig Eng er her ikke at forstaa som ensbetydende med tilsaaet Eng, da kunstigt Tillæg af Enge ved Isaaning af Græsfrø paa hin Tid var lidet udbredt (jfr. Jordbrugsstat. for 1896—1900, S. 21*). Siden nævnte Aar er Agerarealet noget formindsket, men den tilsaaede Eng betydelig udvidet og kan maaske anslaaes til omkring 1 600 000 Maal (à 1/10 Hektar) for Aaret 1900. Det samlede Areal af dyrket Ager og Eng er antagelig adskilligt større end i Aaret 1875, men det er tvivlsomt, om det hele Jordbrugsareal — iberegnet den naturlige Eng — er bleven udvidet, idet vistnok nogen Nyrydning har fundet Sted, men paa den anden Side større Strækninger af daarlig Eng ikke længere høstes, da de høiere Arbeidspriser har gjort dette ulønsomt.

Om Skogarealet er der i Indledningen til Folketællingen for 1891 givet nærmere Meddelelse angaaende Resultatet af forskjellige derom anstillede Beregninger.

En nyere Beregning er af Sekretær og Konsulent ved Skogdirektørembedet, Kr. Fauchald, meddelt i Salmonsens Konversationsleksikon, Kjøbenhavn 1902, Artikelen Norge, S. 544 o. f. Ifølge samme skulde Norges Skogareal udgjøre 68 222 km^2 = 21 Procent af det samlede Fladeindhold.

Med Hensyn til det af Udmark, Myr, Snaufjeld m. m. optagne Areal henvises til Professor Helland's Værk: «Jordbunden i Norge», Kristiania

1893, hvor der underet for dette Areal, inkl. Ferskvand, meddeles udførlige Opgaver saavel udvisende de absolute Tal som Procentforholdet i de enkelte Herreder, Fogderier og Amter. For det hele Rige skulde denne væsentlig uproduktive Del af Arealet udgjøre 76 Pct. af det hele, varierende amtsvis mellem ca. 18 à 20 Pct. i de omkring Kristianiafjorden beliggende Amter til over 90 Pct. i de to nordligste Amter. I samme Værk findes tilsvarende Opgaver over Bergarternes Fordeling. En Opgave over Udstrækningen af Myrer vilde være af megen Interesse, men herom existerer, saavidt vides, alene spredte Oplysninger.

Angaaende Arealet af Ferskvand er derimod i det før citerede Folketællings-Hefte Nr. 52 meddelt Oplysning for hvert Amt, Fogderi og Herred. Det samlede Areal af Ferskvand i det hele Rige er 13 000 km² = ca. 4 Pct. af det hele Areal. De indsjørigeste Amter i Norge er Smaalenene, Akershus og Bratsberg, hvor Ferskvandsarealet gaar op til henved 7 Pct. af Arealet. Forøvrigt bemærkes, at man i ovenciterede Folketællings-Hefte ikke vil finde Oplysning om Arealet af de enkelte Indsjøer, idet Opgaven alene angiver, hvor stor Del af Arealet i Riget og dets forskjellige Dele (lige ned til Herrederne) der optages af Ferskvand. Opgaver over de større og mindre Indsjøers Areal findes derimod i Brochs Statistisk Årbog.

§ 3. Folkemængdens Fordeling efter Længde- og Breddegrader.

I Lighed med de for 1876 og 1891 meddelte Opgaver er der ogsaa for 1900 bleven udarbeidet en Tabel, der viser Folkemængdens Fordeling efter Længdegrader (regnet efter Ferros Meridian) samt Breddegrader. Man har herved for 1891 og 1900 henført ethvert Sogn til den Længde- og Breddegrad, hvorunder dets Kirke er beliggende, en Beregning, der er noget nøiagtigere end den for 1876 anvendte, da de enkelte Herreder indordnedes i vedkommende af Længde- og Breddegrader begrænsede Rubriker efter Hovedkirkernes Beliggenhed.

Resultatet af Beregningen for 1900 er fremstillet i Bilag 5 a.

De fleste Mennesker fandtes mellem den 59de og 60de Breddegrad, hvor Antallet af de den 3 Decbr. 1900 tilstedeværende Indbyggere udgjorde 777 708. Mellem disse Grader ligger bl. a. Kristiania, Drammen, Fredrikstad o. fl. andre mindre Byer. Mellem 60° og 61° boede 421 488, mellem 58° og 59° 244 512; Arealet er her betydeligt mindre. Nordenfor den 61de Breddegrad synker Folkemængden under 200 000 for hver Breddegrad og nordenfor den 64de under 100 000 og, paa enkelt Undtagelse nær, nemlig Strøget mellem den 68de og 69de, under 60 000.

De Længdegrader, mellem hvilke den største Folkemængde er bosat, er den 28de og 29de Meridian øst for Ferro, hvor Indbyggerantallet var 704 697, hvoraf Kristianias og Trondhjems Folkemængde udgjorde over en Trediedel. De vestenfor beliggende Meridianer udviser for hver Afstand af en Grad en Folke-

mængde af mellem 200 000 og 300 000, forsaavidt angaar Længdegraderne 27—28 og 23—24, for de øvrige mellem 100 000 og 200 000; samme Folkemængde har ogsaa Mellemrummet mellem den 29de og 30te Grad. Østenfor den 30te Grad aftager Folkemængden særdeles betydeligt, idet den straks falder til 36 046 og efter den 36te Grad under 20 000 samt efter den 38te Grad under 10 000 for hvert saadant Mellemrum.

Halvparten af Befolkningen opholdt sig i 1900 søndenfor og Halvparten nordenfor 60° 15′; i 1891 gik Delelinien mellem den sydlige og nordlige Halvpart ved 60° 16′ og i 1876 ved 60° 20′. Straks nordenfor Delelinien, nemlig ved 60° 24′, ligger Bergen, straks søndenfor Kristiania ved 59° 56′. Delelinien mellem den østlige og den vestlige Halvpart af Befolkningen gik i 1900 ved 28° 1′, i 1891 ved 27° 12′ og i 1876 ved 27° 40′. Kristiania ligger et Stykke østenfor ved 28° 25′.

Den midlere Bredde og Længde, regnet efter Folkemængde kombineret med den forskjellige Beliggenhed, udgjorde:

	1876.	1891.	1900.
Bredde	61° 16′	61° 24′	61° 23′
Længde	27° 29′	27° 36′	27° 40′

Norges Befolkningscentrum laa i 1900 i Ringebu Herred 5.6 km. i S. og 11.6 km. i V. for Faavang Kirke (7 Kilometer i NV. for Gausdal Sanatorium).

De folkerigeste af de Firkanter, der begrænses af to paa hinanden følgende Bredde- og Længdegrader, er:

		Nordlig Bredde.		Østlig Længde (Ferro.)	Tilstedeværende Folkemængde.	Befolkningscentrer.
1)	Strøget mellem	59°—60°	og	28°—29°	449 698	Kristiania—Fredrikstad.
2)	—«—	59°—60°	-	27°—28°	167 173	Drammen—Kongsberg.
3)	—«—	60°—61°	-	28°—29°	121 841	Hamar—Eidsvold.
4)	—«—	60°—61°	-	22°—23°	111 951	Bergen.
5)	—«—	63°—64°	-	28°—29°	83 459	Trondhjem.
6)	—«—	58°—59°	-	23°—24°	72 375	Stavanger.
7)	—«—	58°—59°	-	26°—27°	64 463	Arendal.
8)	—«—	58°—59°	-	25°—26°	54 693	Kristiansand.

I Bilag 5 b vil findes anført Resultatet af en Beregning over Befolkningscentrets Beliggenhed i hvert Amt og hvert Fogderi, idet de af Fogderierne omgivne Byer er medregnet i Fogderiets Folkemængde.

I Bilag 5 c er aftrykt de til Grund for denne Beregning liggende Opgaver over Bredde og Længde for hvert Sogn og hver By.

§ 4. Den relative Folkemængde pr. Kvadratkilometer. De mere og mindre befolkede Strøg.

Den relative Folkemængde er for det hele Rige beregnet til gjennemsnitlig 7.26 hjemmehørende (7.20 tilstedeværende) Indbyggere for hver Kvadratkilometer Land, altsaa bortseet fra de inden Landomraadet beliggende Ferskvand. Medregnes disse, synker den relative Folkemængde til 6.97 og, naar man alene tager Hensyn til den her i Landet tilstedeværende Folkemængde, til 6.91.

Efter førstanførte Beregningsmaade er Folkemængden pr. km² angivet i Norges off. Stat. III, Nr. 202 for alle Rigets Amter, Fogderier, Herreder og Byer.

De stærkest befolkede Amter er, bortseet fra Kristiania og Bergen: 1) Jarlsberg og Larvik med 47 Indbyggere pr. km², 2) Smaalenene med 35, 3) Akershus med 24, 4) Stavanger med 14.7, samt 5) Lister og Mandal med 11.9. Naar imidlertid Kristiania regnes med til Akershus og Bergen til Søndre Bergenhus, vokser disse Amters relative Folkemængde henholdsvis fra 24 til 70 og fra 9 til 13.8, saa at Akershus Amt (med Kristiania) kommer langt (i 1891: lidt) foran Jarlsberg og Larvik og Søndre Bergenhus (med Bergen) foran Lister og Mandal.

Der er altsaa paa Østlandet tre forholdsvis godt befolkede Amter, samtlige beliggende omkring Kristianiafjorden; i disse boede paa et Areal af 10 018 km² tilsammen 585 294 Mennesker, iberegnet Kristiania, altsaa gjennemsnitlig 53 pr. km².

I Sammenligning hermed staar de tre bedst befolkede vestlandske Amter adskilligt tilbage, idet der i disse paa det tredobbelte Areal, nemlig 30 670 km², alene boede 417 162 Mennesker eller 13.6 pr. km². Da der imidlertid her er medregnet et betydeligt større Areal, bør, forat Sammenligningen mellem Østland og Vestland kan stilles paa en mere lige Fod, for Østlandets Vedkommende tillægges et saa stort Areal, at Forskjellen i saa Henseende udjævnes. Naar dette gjøres paa den Maade, at hele Buskerud Amt samt de tilgrænsende Dele af Hedemarkens og Kristians Amter — begyndende med Vinger og Odalen Fogderi, indtil og med Søndre Aurdal i Valders [1]) —, faar man paa et samlet Areal af 31 095 Kvadratkilometer 755 530 Indbyggere, altsaa 24.4 Indb. pr. km². Begynder man derimod fra Vest med Valders Fogderi, faar man, med Tillæg af dette, ialt 30 106 km² og 715 986 Indbyggere, altsaa 23.8 Indb. pr. km² (mod Vestlandets 13.6 pr. km² paa et nogenlunde tilsvarende Areal).

Den stærkeste Modsætning til de bedre bebyggede Strøg danner Finmarkens Amt, der staar i en Klasse for sig selv, med alene 32 800 Indbyggere paa et Areal af 45 482 km², altsaa 0.725 pr. km². Tromsø Amt har fire Gange og

[1]) Foruden de nævnte Distrikter er her medregnet Hadeland og Land Fogderi samt Stange Herred.

Nordlands Amt henved seks Gange og de tre bedst befolkede østlandske Amter 73 Gange saa mange Indbyggere pr. km².

Angaaende de i de enkelte større og mindre Landsdele forøvrigt stedfindende Forskjelligheder henvises i det hele til det ovenfor omtalte Tabelværk. Med Hensyn til de større Befolkningscentrer bemærkes følgende:

Kristiania med de samme omgivende Østre og Vestre Akers Præstegjeld samt Østre Bærum Sogn havde i 1876 110 742 Indbyggere, hvilket Tal i 1891 var steget til 170 277 og i 1900 til 256 514 paa et Areal (incl. et betydeligt Fjeldterræn i vedkommende Herreder, men excl. Ferskvand) af tilsammen 483 km².

Det ca. 45 km. i Sydvest beliggende Drammen havde med Tillæg af de nærmeste Omgivelser[1]) 39 647 (mod 34 747 Indbyggere i 1891 og 33 000 i 1876) paa et Areal af ca. 549 km².

Længere i Syd, i Jarlsberg og Larvik Amt, boede der i 1900 paa et Areal af 562 km² 66 582 Mennesker, hvoraf 33 458 i Distriktets Byer[2]). I 1876 var Folkemængden i dette Strøg 53 676 og i 1891: 63 402.

Det ligeoverfor paa Østsiden af Kristianiafjorden beliggende tæt befolkede Strøg paa begge Sider af Glommen mellem Fredrikstad og Sarpsborg[3]) havde i 1876 35 777, i 1891 43 876 og i 1900: 55 294 Indbyggere paa et Areal af 406 km².

Skiensfjordens Strøg indbefatter fem tæt ved hinanden beliggende Byer samt fire Herreder[4]) og havde 44 364 Indbyggere i 1900 mod 36 620 i 1891 og 29 304 i 1876. Arealet (incl. Fjeld) var 1 072 km².

Omkring Arendal, Tvedestrand og Grimstad boede der i 1876: 33 351, i 1891: 34 130 og i 1900: 32 918 Mennesker paa et Areal af 292 km². Aarsagen til den ringe Tilvækst i Aarene 1876—1891 og den senere Aftagen i Folkemængde er Seilskibsfartens og Seilskibsbyggeriets Tilbagegang.

Af de øvrige støre Befolkningscentrer kan mærkes:

Stavanger med de omgivende Herreder Hetland, Haaland og Høiland samt Ladestedet Sandnes med et samlet Indbyggerantal af 46 449 paa et Areal af 349 km². I 1891 var Folketallet 35 505 og i 1876: 34 486.

Bergen med Aarstad, Askøen, Fane og Haus havde 96 081 Indbyggere paa et Areal af tilsammen 526 km². I 1891: 74 347 Indbyggere og i 1876: 55 499.

Endelig havde Trondhjem med de omgivende Herreder Strinden, Malvik, Leinstranden, Byneset, Buviken og Melhus paa et Areal af 601 km² 52 105 Indbyggere (i 1891: 41 949 og i 1876: 37 358).

---

[1]) Nemlig: Haug Sogn af Eker, Nedre Eker, Frogner Sogn af Lier, Bragernes Landsogn, samt Strømsgodset Sogn af Skoger.

[2]) Af Landdistrikter er medregnet Borre, Stokke, Sem, Tjømø, Nøtterø, Sandeherred og Tjølling, af Byerne: Horten—Larvik og de mellemliggende.

[3]) Nemlig, foruden de nævnte Byer, Herrederne Borge, Glemminge, Tune og Onsø.

[4]) Eidanger, Gjerpen, Bamle og Solum.

Sammenfatter man de ovenanførte ni Befolkningscentrer i en Sum, vil man finde, at, medens deres Areal tilsammenlagt udgjorde 4 840 km² = 1.57 Pct. af Rigets, var deres samlede Folketal 423 193 i 1876, 534 853 i 1891 og 689 954 i 1900. I Procenter af Norges hele hjemmehørende Folkemængde udgjorde disse Tal henholdsvis 23.3, 26.7 og 30.7. Heraf faldt paa Kristianiacentret 6.1, 8.5 og 11.4 Pct. og paa de øvrige Befolkningscentrer 17.2, 18.2 og 19.3. Med Undtagelse af Sjøfartsdistrikterne i Jarlsberg og Larvik samt Nedenes Amter viser alle de øvrige Befolkningscentrer en stærkere Tilvækst end Norges Folkemængde overhovedet. Dette gjælder ikke alene sammes Kjerne, Byerne, men ogsaa de omgivende Landdistrikter. Saaledes tiltog i Aarene 1891—1900 de nærmeste Bygder omkring Kristiania med 52 Pct., omkring Drammen, Fredrikstad og Skien med 15.7 Pct., omkring Bergen, Trondhjem og Stavanger med 17.6 Pct., men formindskedes i de ovenfor nævnte Sjøfartsdistrikter med 2 Pct.

Nærmere Oplysninger vil kunne udledes af den som Bilag 6 indtagne Opgave. Forøvrigt kan angaaende Folkemængdens geografiske Fordeling henvises til det af Bureauet i 1882 udgivne Skrift: «Bidrag til en norsk Befolkningsstatistik» samt til første Del af en i Værket: Norge i det nittende Aarhundrede indtagen Afhandling med Titel: «Befolkningsforhold og Økonomi».

§ 5. Byernes Folkemængde.

Byernes Folkemængde udgjorde i 1900 efter den ved Aarets Begyndelse gjældende Jurisdiktionsinddeling 627 650, regnet efter den hjemmehørende, og 628 812, regnet efter den tilstedeværende Befolkning. Antallet af Byer var 61, nemlig 39 Kjøbstæder og 22 Ladesteder. Med Tillæg af de efter den 3 December 1900 nyoprettede Byer Narvik og Harstad samt nogle Byudvidelser[1]) bliver den hjemmehørende Folkemængde i 1900 639 463 og den tilstedeværende 640 799 efter den civile Inddeling af 1 Januar 1904, men Folkemængen regnet saaledes som den var den 3 December 1900.

Byernes Fordeling efter Størrelse og fordelt paa de forskjellige Landsdele vil sees af nedenstaaende Tabel:

Landsdele.[3])	Over 50 000.	20—50 000.	10—20 000.	5—10 000.	Under 5 000.	Ialt.
Østlandet	1: 227 626	1: 23 093	3: 37 260	5: 39 024	10: 14 783	20: 341 786
Oplandene	-	-	-	1: 6 046	3: 7 798	4: 13 844
Sørlandet	-	-	2: 26 060	1: 5 220	12: 30 825	15: 62 105
Vestlandet	1: 72 251	1: 30 613	-	1: 7 911	6: 9 420	9: 120 195
Trøndelagen	-	1: 38 180	2: 23 827	-	4: 7 628	7: 69 635
Nordlandene	-	-	-	1: 6 996	5: 13 089	6: 20 085
Tilsammen i 1900	2: 299 877	3: 91 886	7: 87 147	9: 65 197	40: 83 543	61: 627 650
— - 1891	2: 204 923	3: 69 651[2])	5: 58 123	9: 62 197	42: 79 235	61: 474 129[1])

[1]) Den vigtigste er Indlemmelsen af Barbu i Arendal.
[2]) Hvis de fra 1 Januar 1893 til Trondhjem henlagte Forstæder medregnes, forøges vedkommende Tal for 1891 med 4 097.
[3]) Jfr. IV, Nr. 82, S. 106 Note.

I Forhold til Norges samlede Folkemængde udgjorde Byernes i 1876: 18.3, i 1891: 23.7 og i 1900: 28 Pct. Heraf faldt paa Byer med over 50 000 henholdsvis 4.2, 10.2 og 13.4 Pct., paa Byer mellem 50 000 og 10 000: 6.0, 6.4 og 8.0 Pct., samt paa Byer under 10 000: 8.1, 7.2 og 6.6 Pct.

Den relative Betydning af de store Byer er altsaa steget adskilligt, og de middelsstore Byers Betydning steget i nogen Grad. Derimod viser de mindre Byer stadig aftagende Procentforhold, om end ogsaa disses Folkemængde i og for sig er i Stigende.

I Indledningen for 1891 er givet en Fortegnelse over samtlige Byer, der talte over 20 000 Indbyggere, i Norge, Sverige, Danmark og Finland. I Aaret 1900[1]) stiller Rækkefølgen sig saaledes:

1) Kjøbenhavn med Sundbyerne og Frederiksberg 452 283[2]), 2) Stockholm 300 624, 3) Kristiania 227 626, 4) Göteborg 130 619, 5) Helsingfors 93 576, 6) Bergen 72 251, 7) Malmö 60 857, 8) Aarhus 51 814, 9) Norrköping 41 008, 10) Odense 40 138, 11) Åbo 38 235, 12) Trondhjem 38 180, 13) Tammerfors 36 344, 14) Viborg 32 312, 15) Aalborg 31 457, 16) Stavanger 30 613, 17) Gefle 29 522, 18) Helsingborg 24 670, 19) Karlskrona 23 955, 20) Jönköping 23 143, 21) Drammen 23 093, 22) Uppsala 22 855, 23) Horsens 22 243, 24) Örebro 22 013 og 25) Randers 20 057.

Af disse Byer havde altsaa Norge 5, Sverige 10, Danmark 6 og Finland 4.

Tre danske Byer (Aalborg, Horsens og Randers) samt to svenske (Jönköping og Örebro) er kommen op i Rækken siden 1891.

I 1875 havde de nordiske Lande tilsammen alene 11 Byer med over 20 000 Indbyggere. Siden er der tilkommet 1 norsk (Drammen), 6 svenske, 5 danske og 2 finske.

I Tidsrummet 1876–1900 er Folkemængden i Kristiania mere end fordoblet, i Kjøbenhavn, Stockholm og Göteborg omtrent fordoblet, i Helsingfors næsten tredoblet[3]). De fire største Byer havde samme Plads i 1875 og i 1900, derimod er Helsingfors gaaet forbi Bergen og flere Byer forbi Trondhjem, Stavanger og Drammen, hvilke i 1875 var henholdsvis Nr. 9, 11 og 14, men i 1891 Nr. 12, 13 og 17 og i 1900 Nr. 12, 16 og 21.

Som en stærkt medvirkende Faktor i den betydelige Tilvækst, som adskillige Byer har havt i de øvrige nordiske Lande, kan nævnes den betydelige Udvikling af Jernbanenettet. I adskillige norske Byer har derimod Skibsfartens relative Tilbagegang hindret en stærkere Udvikling.

---

[1]) For Danmarks Vedkommende: 1 Februar 1901, for de øvrige Landes Vedkommende December 1900.

[2]) Heraf Frederiksberg (der er en selvstændig Kommune) 74 048.

[3]) Siden 1900 og indtil 1904 har Folkemængden i Kristiania staaet stille eller gaaet noget tilbage, da den efter den — maaske ikke ganske fuldstændige — kommunale Tælling skulde udgjøre 222 373 pr. 31 December 1904. Til samme Tid var Folkemængden i Kjøbenhavn m. v. 505 000, i Stockholm 318 398, i Göteborg 138 030 og i Helsingfors 111 509, jfr. en Artikel i «Aftenposten» for 1905 Nr. 226 og 231 om Kristiania Folkemængde og dens Tilvækst.

Andet Afsnit: Befolkningens Fordeling i Huse og Husholdninger.

(Norges off. Stat. IV, Nr. 82.)

§ 6. De beboede Huse og disses Art samt Antallet af Værelser m. m.

Antallet af de beboede Huse er ved de fire almindelige Folketællinger, der meddeler Oplysninger angaaende dette Punkt, opgivet, som følger:

Tællingstid.	Samlet Antal beboede Huse.	Heraf almindelige Vaanings-huse.	Gjennemsnitligt Antal af Indvaanere:	
			pr. beboet Hus.	pr. Vaaningshus.
31 December 1865	266 892	?	6.38	?
1 Januar 1876	284 871	259 779	6.36	6.58
1 Januar 1891	306 775	289 792	6.52	6.50
3 December 1900	329 053	298 513	6.81	6.85
Heraf:				
Landdistrikterne.				
1865	243 832	?	5.89	?
1876	255 367	232 716	5.79	6.04
1891	266 785	255 591	5.72	5.78
1900	282 830	258 751	5.71	5.86
Byerne.				
1865	23 060	?	11.55	?
1876	29 504	27 063	11.27	11.26
1891	39 990	34 201	11.83	11.85
1900	46 223	39 762	13.58	13.24

Beregnet efter den tilstedeværende Folkemængde var i 1900 Antallet af Indbyggere pr. Hus 6.75 i Riget, 5.63 i Landdistrikterne og 13.61 i Byerne.

Af de mere fremtrædende Byer havde efternævnte følgende Antal Indbyggere pr. Vaaningshus i 1891 og 1900.

Byer.	Antal Indbyggere pr. Vaaningshus. Efter den tilstedeværende Folkemængde. 1891.	1900.	Efter den hjemmehørende Folkemængde. 1891.	1900.
Kristiania	22.3	27.1	22.9	27.1
Bergen	12.8	15.4	13.1	15.5
Trondhjem	11.6	13.1	11.9	13.0
Stavanger	9.6	9.9	10 2	10.2
Drammen	9.9	10.4	10 1	10.4
Kristiansand	9.3	11.5	9.5	11.4
Fredrikstad	10 1	10.1	10.3	10.3
Kristiansund	12.1	12.0	12.5	12.1
Aalesund	14.5	20.2	14.6	17.1
Fredrikshald	12 3	13.1	12.4	13.1
Larvik	9.3	8.8	9.5	9.2

Af de mindre Byer havde Hamar i 1891 16.7 og i 1900: 18.8 Indbyggere pr. Hus.

I Landdistrikterne er der liden Forskjel mellem de forskjellige Amter i Henseende til det gjennemsnitlige Antal Indbyggere pr. Hus. Det største Antal (6.6) falder paa Tromsø og Nordlands Amter; det mindste (5 1) paa Lister og Mandal Amt (regnet efter den hjemmehørende Folkemængde). Forøvrigt henvises til nævnte Statistik, Tabel 1.

Antallet af de til Vaaningshusene hørende beboede Side- og Udhusbygninger (Tabel 3) er ved de tre Folketællinger opgivet paa høist forskjellig Maade, saaledes som det vil fremgaa af den følgende for Rigets Bygder meddelte Oversigt:

Beboede Side- og Udhusbygninger.	1876.	1891.	1900.
Føderaadshuse, Kaarstuer	2 976	420	9 164
Tjenerboliger, Portnerboliger	3 808	3 175	5 442
Bryggerhuse, Strygestuer	630	472	2 115
Fjøse og Stalde	6 060	4 120	1 542
Andre Sidebygninger	2 802	1 481	2 993
Mellem- og Bagbygninger	-	-	-
Side- og Udhusbygninger uden nærmere Betegnelse	5 885	768	1 868
Tilsammen	22 161	10 436	23 124

Den store Forskjel mellem de enkelte Aar hænger antagelig dels sammen med den forskjellige Opfatning af, hvad der skal regnes for en Side- eller Udhusbygning i Modsætning til et selvstændigt Vaaningshus, dels har den været foran-

lediget ved Schemaernes noget forskjellige Affatning. Den førstnævnte Omstændighed synes navnlig at have gjort sig gjældende med Hensyn til Opgaven over Antallet af Føderaadshuse, idet mange af disse er saaledes beliggende, at det kan være meget tvivlsomt, om de skal regnes som særskilte Vaaningshuse eller ikke. Hertil kommer, at der i det for 1900 anvendte Schema som Exempel paa Sidebygninger bl. a. udtrykkelig var nævnt Føderaadshuse, hvilket vistnok har bidraget til, at flere end før er bleven opførte som saadanne. I 1876, da intet Exempel særskilt nævntes, var et meget betydeligt Antal (5 885) Side- og Udhusbygninger opførte uden nærmere Betegnelse. Med Hensyn til den Indflydelse, som Schemaernes Form kan have udøvet, henvises forøvrigt til Bilag 7.

Paa Grund af de anførte Omstændigheder kan Opgaverne over de forskjellige Slags Side- og Udhusbygninger kun i en enkelt Henseende bruges til Bedømmelsen af den Udvikling, der har gjort sig gjældende med Hensyn til Antallet af de beboede Udhuse, hvorimod de for hvert enkelt Tællingsaar vistnok delvis lader sig bruge til Belysning af Forskjellen mellem de enkelte Distrikter.

I førstnævnte Henseende kan bemærkes, at den betydelige Aftagen, som Opgaverne viser med Hensyn til Antallet af de Fjøse og Stalde, der benyttedes til Nattelogis, vistnok kan betragtes som et — om end ufuldkomment — Udtryk for den Udvikling, som paa dette Punkt i Virkeligheden har gjort sig gjældende.

De i heromhandlede Henseende mest fremtrædende Distrikter er Sønd- og Nordfjord, Søndmør, Sogn og Voss. I alle disse har denne Skik været i betydelig Aftagen, mindst dog i Sønd- og Nordfjord, hvor endnu i 1900 654 Kvinder havde sit Nattelogis i Fjøs (mod 1 319 i 1876 og 967 i 1891). I Søndmør var Antallet 289. Forøvrigt var der i Hedemarken og Nordre Gudbrandsdalen nogle Rester af denne Skik tilbage. I et Par Herreder i Sønd- og Nordfjord havde omkring 10 Pct. af den kvindelige Befolkning Nattelogis i Fjøs.

Af beboede Huse med særskilt Bestemmelse (Tabel 8) fandtes ifølge de to sidste Folketællinger følgende Antal:

Huse med særskilt Bestemmelse. (Antal Hovedbygninger.)	Riget. 1891.	Riget. 1900.	Rigets Bygder. 1891.	Rigets Bygder. 1900.	Rigets Byer. 1891.	Rigets Byer. 1900.
Milde Stiftelser (Hospitaler)	49	74	-	1	49	73
Fattighuse	97	107	53	71	44	36
Sygehuse	75	97	17	34	58	63
Sindssygeasyler	13	21	5	11	8	10
Fængsler og Arrester	51	69	11	16	40	53
Strafarbeidsanstalter	4	4	-	-	4	4
Tvangsarbeidsanstalter	6	5	1	-	5	5
Opdragelses- og Undervisningsanstalter	197	291	42	71	155	220
Kaserner	18	19	1	3	17	16
Større Arbeiderboliger	591	835	490	499	101	336
Andre	465	488	80	40	385	448
Tilsammen	1 566	2 010	700	746	866	1 264

Der er saaledes paa dette Punkt indtraadt en meget betydelig Stigning. Ogsaa Folkemængden i heromhandlede Slags Huse er betydelig tiltaget, nemlig, regnet efter den hjemmehørende Folkemængde, fra 22 716 Personer i 1876, til 51 031 i 1891 og 84 296 i 1900 og, efter den tilstedeværende Befolkning, fra ca. 24 584 i 1876 til 51 289 i 1891 og 88 093 i 1900.

Angaaende Detaillerne henvises til vedkommende Tabel.

For Byernes Vedkommende er der i Forbindelse med Folketællingen af 1900, ligesom for 1891, tilveiebragt Oplysninger om Antallet af de til Vaaningshusene hørende Bekvemmeligheder samt om Antallet af de til samme hørende Værelser. Resultatet heraf viser, at der i Byernes 39 763 Vaaningshuse var tilsammen 114 591 Bekvemmeligheder med 299 611 Værelser, altsaa gjennemsnitlig henved 3 Bekvemmeligheder pr. Hus og 2 à 3 (2.62) Værelser for hver Bekvemmelighed. I 1891 var der ogsaa 3 Bekvemmeligheder i Gjennemsnit pr. Hus, men alene lidt over 2 (2.37) Værelser for hver Bekvemmelighed.

I heromhandlede Henseende kan først mærkes Forholdet mellem Eneboliger og Vaaningshuse med 2 eller flere Bekvemmeligheder.

Antallet af Vaaningshuse i Byerne overhovedet fordelte sig i 1891 og 1900 paa følgende Maade:

Vaaningshuse med:	1891.	1900.	Procentforhold. 1891.	1900.
1 Bekvemmelighed	11 227	13 819	32.8	34.7
2 Bekvemmeligheder	8 651	10 246	25.3	25.8
3 —	5 296	5 832	15.5	14.7
4 —	3 262	3 665	9.5	9.2
5 eller flere	5 765	6 200	16.9	15.6
Tilsammen	34 201	39 762	100.0	100.0

Antallet af Eneboliger var altsaa i begge Aar omkring en Trediepart af det hele Antal, medens Antallet af Huse med 5 eller flere Bekvemmeligheder var omkring en Sjettedel. Det førstnævnte Forhold er øget lidt og det sidstnævnte mindsket i Tidsrummet 1891—1900.

I Kristiania stiller dette Forhold sig meget anderledes end i de fleste øvrige Byer. Antallet af Eneboliger var nemlig i 1900 alene 16 Pct. af det hele, men Antallet af Huse med fem eller flere Bekvemmeligheder næsten 50 Pct. I 1891 var Forholdet lignende, nemlig 14½ Pct. Eneboliger og 50 Pct. Huse med 5 eller flere Bekvemmeligheder.

I Rigets øvrige Byer tilsammentagne udgjorde Antallet af Eneboliger 36 Pct. i 1891 og 38 Pct. i 1900, og Antallet af Huse med 5 eller flere Bekvemmeligheder henholdsvis 11.1 og 9.5 Pct.

I de fleste mindre Byer er Antallet af Eneboliger over Halvparten eller de to Tredieparter af samtlige Huse, og i enkelte smaa Byer var der næsten bare Eneboliger. Blandt de større Byer kan mærkes Bergen med 21 Pct., Trondhjem

med 23 Pct., Stavanger med 30 Pct., Drammen og Fredrikstad med 39 Pct. og Larvik med 41 Pct. I Kongsberg var 66 Pct. af Husene Eneboliger.

Omvendt aftager Antallet af Huse med 5 eller flere Bekvemmeligheder i Regelen samtidig med Byernes Størrelse. Medens denne Klasse af Huse nemlig i Kristiania, som allerede anført, udgjorde 50 Pct., naaede de i Bergen alene op til 26 Pct., i Trondhjem til 16 Pct., Stavanger 7 Pct., Drammen 5.4 Pct., Kristiansand 8 Pct. og Fredrikstad 5.5 Pct. Blandt de mindre Byer fandtes et forholdsvis stort Antal saadanne større Huse i Moss, Hamar, Tønsberg, Haugesund og Kristiansund. I Aalesund var Antallet endog 187 blandt 662 Huse, altsaa over 28 Pct.

De heromhandlede Tabeller indeholder forøvrigt en anden Opgave af betydelig social Interesse, nemlig om Antallet af Bekvemmeligheder med 1 og med flere Værelser. Denne Opgave, saavelsom den i Tabellerne 6 og 7 indeholdte angaaende Kjælderbekvemmeligheder og Kjøkkener, kan bruges til Belysning af de forskjellige Byers økonomiske Forhold, paa samme Tid som de i Tabel 6 indeholdte Opgaver over Kjælderbekvemmeligheder berører Forhold af sanitær Betydning.

I Henseende til Antallet af Værelser fordelte Bekvemmelighederne sig, hvad Byerne overhovedet angaar, paa følgende Maade:

	med 1 Vær.	med 2 Vær.	med 3 Vær.	med 4 Vær.	med 5 Vær.	med 6 eller flere Vær.	Tilsammen.
1891	42.4	27.6	11.7	6.6	4.3	7.4	100.0
1900	28.1	34.5	16.4	9.0	5.3	6.7	100.0

Disse Tal antyder en ganske betydelig økonomisk Udvikling i Tidsrummet 1891—1900. Antallet af de Familier, der har maattet lade sig nøie med kun 1 Værelse, er væsentlig formindsket, medens det relative Antal af dem, der havde 2 eller flere Værelser, er gaaet op, alene med Undtagelse af dem, der havde 6 eller flere Værelser.

I samme Tidsrum er det relative Antal af Kjælderbekvemmeligheder gaaet tilbage fra 2.3 til noget under 2.1 Pct. og Antallet af Kjælderbeboere fra 2 Pct. til 1.4 Pct.

Antallet af Bekvemmeligheder, der ikke havde noget Kjøkken, aftog i samme Tidsrum fra 7.7 Pct. til 3.94 Pct., medens Antallet af Bekvemmeligheder, hvis Indehavere maatte dele Kjøkken med andre, aftog fra 26.3 til 14.79 Pct., saa at Bekvemmeligheder med eget Kjøkken er steget fra 66 Pct. til 81.27 Pct. Det samlede Antal af Kjøkkener, der i 1891 udgjorde 80 pr. 100 Bekvemmeligheder, var i 1900 naaet op til 90 Pct.

I de enkelte Byer stillede disse Forhold sig temmelig forskjelligt.

Det relative Antal af Bekvemmeligheder med kun 1 Værelse oversteg i følgende Byer $^1/_3$ eller $33^1/_3$ Pct.: Vadsø (44 Pct.), Hammerfest (38 Pct.), Stavanger (37 Pct.), Vardø og Egersund (36 Pct.), Bergen og Hønefoss (34 Pct.).

Under 20 Pct. var Forholdet i enkelte Smaabyer og blandt de middelsstore Byer i Arendal (uden de nu indlemmede Forstæder) 15 Pct., Hamar 19 Pct. og Horten henved 20 Pct.

I Kristiania var Forholdet 26.5 Pct.

Forholdsvis mange Kjælderbekvemmeligheder fandtes i Stavanger (5.7 Pct.), Aalesund og Kristiansund (5.6 Pct.), Fredrikshald (3.9 Pct.) og Bergen (3.3 Pct.).

Med Hensyn til Antallet af Kjøkkener stillede Forholdet sig gunstigst i følgende af de større Byer: Drammen og Moss, hvor der til 100 Bekvemmeligheder svarede 95 Kjøkkener, Kristiania 94, Fredrikstad 91. I Bergen var Procentforholdet af Kjøkkener 88, i Trondhjem 86, i Kristiansand 82, i Skien 89, i Stavanger alene 78.5. I sidstnævnte By forekom et stort Antal Bekvemmeligheder med ½ Kjøkken (2 504, altsaa over Tredieparten af samtlige).

I de finmarkske Byer Vadsø og Vardø synker Forholdet ned til henholdsvis 64 og 69 Pct. I disse Byer var næsten en Trediedel af Bekvemmelighederne uden Kjøkken. I Hammerfest, hvor Forholdet ved Tællingen af 1891 var nede i 51.5 Pct., havde det i 1900 hævet sig til 81 Pct. I de fleste, eller maaske alle, Byer har forøvrigt Forholdet bedret sig, i Vadsø dog kun fra 56 til 64 Pct., i Vardø fra 55 til 69 Pct. og i Stavanger fra 73 til 76.5 Pct. Derimod i Skien fra 75 til 84 og i Kristiansand fra 75 til 82 Pct.

Angaaende Forholdene i Kristiania, tildels i Sammenligning med Stockholm og Kjøbenhavn, kan eftersees en Afhandling af Kontorchef Amnéus i Statsøkonomisk Tidsskrift for 1904.

I de hidhenhørende Folketællingstabeller findes forøvrigt ogsaa Opgaver over Antallet af Kvistbekvemmeligheder, over Antallet af de ved Udgangen af 1900 ledigstaaende Bekvemmeligheder samt over Antallet af Huse med en eller flere Etager. Til disse Tabeller henvises.

Forøvrigt giver Tabel 5 Anledning til at undersøge Forholdet mellem det Antal Værelser, der falder paa hver Bekvemmelighed i større og mindre Huse. Overhovedet stiller dette Forhold sig saaledes, at det største Antal Værelser pr. Bekvemmelighed falder paa Eneboliger og at derefter det gjennemsnitlige Antal af Værelser synker, jo flere Bekvemmeligheder der er i Huset. Hvorledes det hermed forholder sig, fremgaar nærmere af Bilag 7.

§ 7. Husholdningernes samlede Antal, Familiehusholdninger, enslige Personer, Fælleshusholdninger.

Antallet af Husholdninger og de til samme hørende Personer var i 1891 og 1900, som følger:

Husholdningernes Art.	Antal Husholdninger 1891.		Antal Personer 1891.		Antal Husholdninger 1900.		Antal Personer 1900.	
	Tilstedeværende.	Hjemmehørende.	Tilstedeværende.	Hjemmehørende.	Tilstedeværende.	Hjemmehørende.	Tilstedeværende.	Hjemmehørende.
Familiehusholdninger	383 113	385 220	1 923 305	1 932 332	429 875	430 279	2 104 034	2 138 163
Extrahusholdninger..	623	623	12 111	11 111	1 324	1 324	24 489	18 864
Logerende og andre enslige Personer..	53 258	57 474	53 258	57 474	92 954	83 005	92 954	83 005
Tilsammen	436 994	443 317	1 988 674	2 000 917	524 153	514 608	2 221 477	2 240 032

Antallet af Personer pr. Familiehusholdning udgjorde i 1900: 4.89 beregnet efter den tilstedeværende og 4.97 efter den hjemmehørende Folkemængde; i 1891 henholdsvis 5.02 og 5.01 samt i 1876: 5.15 efter den hjemmehørende Folkemængde.

Antallet af Personer pr. Husholdning overhovedet var i 1900: 4.24 regnet efter den tilstedeværende og 4.35 regnet efter den hjemmehørende Folkemængde; i 1891 henholdsvis 4.55 og 4.50 samt i 1876 4.66 efter den hjemmehørende Folkemængde.

Hvorledes dette Forhold stillede sig i Riget, Landdistrikterne og Byerne samt af disse særskilt i Kristiania ved de tre sidste Folketællinger, vil sees af nedenstaaende Oversigt:

	Riget.	Landdistrikterne.	Byerne.	Kristiania.
1 Januar 1876	4.66	4.75	4.29	4.03
1 — 1891	4.50	4.68	4.05	3.79
3 December 1900	4.35	4.60	3.83	3.65

Det gjennemsnitlige Antal Personer for hver Familiehusholdning var:

	Riget.	Landdistrikterne.	Byerne.	Kristiania.
1876	5.15	5.19	4.98	5.14
1891	5.01	5.13	4.67	4.66
1900	4.97	5.12	4.61	4.52

Mellem de enkelte Amter er der liden Forskjel, jfr. Norges off. Stat. IV, Nr. 82, Tabel 13. Dog var der i Tromsø Amt 5.55 og i Nordlands Amt 5.39 Personer pr. Familiehusholdning, medens der i Lister og Mandal Amt alene var 4.48, regnet efter den tilstedeværende Folkemængde. Sammenlignet med 1876 viser der sig for de fleste Amter lidt Tilbagegang i Forholdstallene, undtagen for Bratsberg og Finmarkens Amter, hvor det har holdt sig paa omtrent samme Punkt.

Antallet af enslige Personer, Logerende og andre, udgjorde:

Absolute Tal.	Riget.		Land-distrikterne.		Byerne.		Kristiania.	
	Mænd.	Kvinder.	Mænd.	Kvinder.	Mænd.	Kvinder.	Mænd.	Kvinder.
1876	24 452	23 190	16 548	17 019	7 904	6 171	3 519	1 862
1891 a	27 275	30 199	16 540	19 543	10 735	10 656	6 091	4 279
1891 b	25 052	28 206	15 335	18 267	9 717	9 939	5 354	3 989
1900 a	42 267	40 738	22 584	22 563	19 683	18 175	9 476	7 372
1900 b	52 518	40 436	30 585	21 986	21 933	18 450	9 791	7 423
Procenttal i Forhold til henholdsvis 100 Mænd og 100 Kvinder.								
1876	2.76	2.50	2.28	2.26	4.99	3.55	9.66	4.60
1891 a	2.82	2.92	2.22	2.50	4.89	4.19	8.79	5.22
1891 b	2.63	2.72	2.07	2.33	4.62	3.92	7.96	4.92
1900 a	3.88	3.54	2.83	2.77	6.78	5.39	9.12	5.96
1900 b	4.92	3.50	3.93	2.70	7.61	5.42	9.42	5.93

De for 1876 og 1891 a og 1900 a opførte Tal angaar den hjemmehørende Folkemængde, de for 1891 b og 1900 b den tilstedeværende. Studerende o. a., der var hjemme paa Julebesøg, er i 1891 regnet som Familielemmer blandt den tilstedeværende Befolkning, men som enslige Logerende blandt den hjemmehørende Befolkning. I 1900, da Tællingen foretoges den 3 December, bortfaldt dette Spørgsmaal, og den forandrede Tællingstid viser en mærkbar Indflydelse paa Forholdet, idet det relative Antal af enslige Mænd i dette Aar var størst, regnet efter den tilstedeværende Folkemængde, medens det omvendte var Tilfældet ved den foregaaende straks efter Nytaar afholdte Folketælling. Imidlertid viser Tallene for den hjemmehørende Folkemængde i 1891 og 1900, at Antallet af de enslige Personer gjennemgaaende er steget.

Af de enkelte Amter fremhæver Finmarken, Hedemarken og Bratsberg sig ved et forholdsvis betydeligt Antal enslige Mænd i Landdistrikterne, nemlig henholdsvis 7.21, 5.92 og 5.14 for hvert 100 tilstedeværende Personer af Mandkjøn. Mindst var Antallet i Søndre Trondhjems, Tromsø og Stavanger Amter (2.50, 2.53 og 2.78). Blandt Byerne har Kristiania Forholdstallet 9.42, Trondhjem 10.58, Bergen 7.51. Forøvrigt synes Forholdet mellem de enkelte Amter og Byer at veksle fra den ene Folketælling til den anden.

Med Hensyn til Antallet af enslige Kvinder i Landdistrikterne og i Byerne henvises til vedkommende Tabel.

Ved Siden af de ved tidligere Tællinger indhentede Opgaver over Husholdningerne er der denne Gang meddelt nye detaillerede Oplysninger angaaende Familiehusholdningernes Sammensætning, hvilke Oplysninger er tilveiebragte ved en paa Grundlag af Folketællingsmaterialet iværksat repræsentativ Tælling.

Disse Opgaver er trykt som et særskilt Tillæg i vedkommende Folketællings-Hefte (IV, Nr. 82), Side 90 o. f., hvor Fremgangsmaaden ved den heromhandlede specielle Bearbeidelse er beskrevet, samt Forklaring angaaende den repræsentative Tællings Omfang og Karakter givet.

Nogle Hovedresultater af de heromhandlede Opgaver vil findes meddelt som Bilag 8 til nærværende Oversigt, idet man nemlig paa Grund af denne Undersøgelses specielle Beskaffenhed har fundet det hensigtsmæssigt at indtage den paa et særskilt Sted.

Tredie Afsnit: Befolkningens Fordeling efter Kjøn, Alder og ægteskabelig Stilling.

(Norges off. Stat. IV, Nr. 73.)

---

§ 8. Befolkningens Fordeling efter Kjøn.

Efter Kjøn var Folkemængden 3 December 1900 fordelt paa følgende Maade:

Tilstedeværende Folkemængde (Tabel 1): 1 066 693 Mænd, 1 154 784 Kvinder.
Hjemmehørende Folkemængde (Tabel 9): 1 085 691 Mænd, 1 155 169 Kvinder.

Det overskydende Antal Kvinder var altsaa ved den tilstedeværende Folkemængde 88 091 og ved den hjemmehørende 69 478. Ved Folketællingen af 1891 var Overskudet henholdsvis 86 094 og 70 970.

Antallet af Kvinder pr. 1 000 Mænd var:

	1876.	1891.	1900.
Ved den tilstedeværende Folkemængde	1 061	1 091	1 083
Ved den hjemmehørende Folkemængde	1 047	1 073	1 064

Overskudet af Kvinder var ifølge Folketællingen af 1801: 8.9 Pct., men sank paa Grund af en formindsket Dødelighed til gjennemsnitlig 4 Pct. i Aarene 1835—1870; senere har Udvandringen atter bragt Forholdet til at nærme sig samme Høide som ved Aarhundredets Begyndelse.

Norge hører til de Lande, hvor Overskudet af Kvinder er allerstørst. Ifølge en i Mayr's «Allgemeines statistisches Archiv» for 1891—1892 indtagen Afhandling af K. Bücher, og som fordetmeste gjengiver Resultaterne i heromhandlede Henseende af de i 1890 eller deromkring afholdte Folketællinger, havde, naar man lægger den hjemmehørende Folkemængde til Grund, af europæiske Lande alene Portugal samt Færøerne og Polen et endnu større Kvindetal end Norge. I Sverige var Forholdet 1 065 (i 1900: 1 049), i Danmark 1 051 (i 1900: 1 053), medens Gjennemsnittet for Europa var 1 024, for Amerika 973, for Asien og Afrika, forsaavidt Tælling foreligger, henholdsvis 958 og 968, for Australien 852 og for samtlige Verdensdele overhovedet 988.

Blandt den norskfødte Befolkning i Norge og Udlandet er Forholdet ved Udgangen af nedenstaaende Aar beregnet, som følger[1]):

1865	1 000 : 1 016
1875	1 000 : 1 025
1885	1 000 : 1 017
1890	1 000 : 1 025
1900	1 000 : 1 016

Forholdet mellem de to Kjøn i de forskjellige Landsdele og særskilt for hver Aldersklasse vil for 1900 findes angivet i Folketællingstabellerne (Norges off. Stat. IV, Nr. 73, S. 186—187).

Det fremgaar heraf, at medens der i Landdistrikterne var 1 046 Kvinder for hvert 1 000 Mænd, var der i Byerne 1 182 Kvinder for hvert 1 000 Mænd. I 1876 var det relative Antal af Kvinder henholdsvis 1 037 og 1 098, i 1891 1 058 og 1 206. Det tiltog altsaa siden nævnte Aar, navnlig i Byerne, meget stærkt, men gik i Aarene 1891—1900 lidt tilbage.

Undersøger man nærmere Fordelingen paa de enkelte Aldersklasser, vil man finde, at Mandkjønnet var overtalligt indtil og med følgende Aldersaar:

i Riget:	a) efter den hjemmehørende Folkemængde indtil og med det	19de	Aldersaar,
	b) efter den i Norge tilstedeværende Folkemængde	—«— «	18de —
- Rigets Bygder		—«— «	20de —
- Rigets Byer		—«— «	11te —

Hvad de forskjellige Landsdele angaar, henvises til Tabel 10.

Til Belysning af Spørgsmaalet om, hvorledes det heromhandlede Forhold har udviklet sig i Henseende til de forskjellige Aldersklasser i Aarene 1801—1901, hidsættes nedenstaaende Oversigtstabel over Antallet af Kvinder for hvert 1 000 Mænd i det hele Rige[2]).

Aldersgrupper.	1801.	1845.	1855.	1865.	1876.	1891[3]).	1901[3]).
0— 10	994	985	968	967	972	960	964
10— 20	995	973	978	980	977	984	970
20— 30	1 142	1 057	1 108	1 087	1 110	1 206	1 110
30— 40	1 116	1 018	1 014	1 049	1 103	1 180	1 181
40— 50	1 151	1 051	1 043	1 041	1 069	1 139	1 153
50— 60	1 127	1 102	1 124	1 101	1 071	1 112	1 142
60— 70	1 281	1 217	1 176	1 170	1 134	1 117	1 146
70— 80	1 426	1 300	1 357	1 253	1 255	1 186	1 172
80— 90	1 558	1 450	1 486	1 542	1 387	1 399	1 325
90—100	2 375	1 604	1 969	1 768	1 966	1 679	2 035
over 100	-	1 800	2 750	2 429	2 667	2 833	1 500
Overhovedet	1 089	1 037	1 041	1 036	1 048	1 073	1 064

[1]) Jfr. de i § 22 givne Oplysninger.
[2]) Jfr. Bidrag til en norsk Befolkningstatistik, S. 40.
[3]) Regnet efter den hjemmehørende Folkemængde, for 1901 efter Norges off. Stat. IV, Nr. 73, Tabel 14.

§ 9. Befolkningens Fordeling efter Alder.

Siden Begyndelsen af dette Aarhundrede har Norges Befolkning paa følgende Maade været fordelt mellem den yngre, den middelaldrende og den ældre Slægt:

Tællingstid.	Under 30 Aar.		30—60 Aar.		Over 60 Aar.		Tilsammen.	
	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.
1 Februar 1801	516 318	58.4	288 504	32.7	78 531	8.9	883 353	100
27 November 1825 ..	620 086	59.0	328 782	31.3	102 450	9.7	1 051 318	100
29 November 1835 ..	715 208	59.9	370 402	31.0	109 217	9.1	1 194 827	100
31 December 1845 ..	818 255	61.6	396 429	29.8	113 694	8.6	1 328 378	100
—«— 1855 ..	907 462	60.9	448 794	30.1	133 791	9.0	1 490 047	100
—«— 1865 ..	1 031 011	60.6	518 317	30.5	152 428	8.9	1 701 756	100
1 Januar 1876	1 098 448	60.4	557 414	30.6	162 991	9.0	1 818 853	100
—«— 1891[1]) ...	1 190 230	59.4	590 061	29.4	223 811	11.2	2 004 102	100
—«— 1901[1]) ...	1 351 584	60.2	650 154	29.0	241 257	10.8	2 242 995	100
Tilvækst:								
1801—1825	+ 103 768	+ 20.1	+ 40 278	+ 14.0	+ 23 919	+ 30.5	+ 167 965	+ 19.0
1825—1835	+ 95 122	+ 15.3	+ 41 620	+ 12.7	+ 6 767	+ 6.6	+ 143 509	+ 13.7
1835—1845	+ 103 047	+ 14.4	+ 26 027	+ 7.0	+ 4 477	+ 4.1	+ 133 551	+ 11.2
1845—1855	+ 89 207	+ 10.9	+ 52 365	+ 13.2	+ 20 097	+ 17.7	+ 161 669	+ 12.2
1855—1865	+ 123 549	+ 13.6	+ 69 523	+ 15.5	+ 18 637	+ 14.0	+ 211 709	+ 14.2
1865—1876	+ 67 437	+ 6.6	+ 39 097	+ 7.6	+ 10 563	+ 7.0	+ 117 097	+ 6.9
1876—1891	+ 91 782	+ 8.4	+ 32 647	+ 5.9	+ 60 820	+ 37.3	+ 185 249	+ 10.2
1891—1901	+ 161 354	+ 13.6	+ 60 093	+ 10.2	+ 17 446	+ 7.8	+ 238 893	+ 11.9

Som det vil sees, har Folkemængdens Udvikling foregaaet paa en meget forskjellig Maade i Aarene 1891—1900 sammenlignet med det nærmest foregaaende Tidsrum. Medens den ældre Slægt udviste en særdeles betydelig Tilvækst i Aarene 1876—1890, var det i det derpaa følgende Tiaar den yngste Slægt, som tiltog stærkest i Antal. Herved er Befolkningsforholdene forsaavidt bragt mere i Ligevægt, end den efter den stærke Tilvækst af den ældre Slægt var i 1891, skjønt der endnu i 1901 var et forholdsvis stort Antal Personer over 60 Aar.

Angaaende Aarsagen til den usædvanlig stærke Forøgelse i dette Antal i

[1]) I denne Tabel er Tallene for 1891 og 1901 saavelsom for de foregaaende Aar opført efter den hjemmehørende Folkemængde med beregnet Fordeling af de Personer, for hvis Vedkommende deres Fødselsaar eller Alder ikke har været opgivet.

Aarene 1876—1891 er der i Indledningen til Folketællingen for 1891 (S. 91 o. f.) givet udførlig Forklaring, hvortil henvises.

Til videre Oplysning angaaende Tidernes vekslende Indflydelse paa Aldersfordelingen hidsættes fra «Bidrag til en norsk Befolkningsstatistik», S. 45 en Tabel, udvisende Procentforholdet for hver tiaarig Aldersklasse fra 1801—1875 suppleret med tilsvarende Opgaver for 1885, 1890 og 1900, for samtlige Aar regnet efter den hjemmehørende Folkemængde.

Aar[1].	0—10	10—20	20—30	30—40	40—50	50—60	60—70	70—80	80—90	over 90
1800.....	24.7	18.2	15.5	12.9	11.5	8.3	5.4	2.8	0.7	0.06
1825.....	25.7	16.6	16.7	13.7	9.9	7.7	5.9	3.0	0.8	0.08
1835.....	25.0	20.4	14.4	12.9	10.6	7.5	5.2	2.9	0.9	0.09
1845.....	23.3	20.3	18.0	11.6	10.0	8.2	5.2	2.5	0.8	0.10
1855.....	24.9	18.6	17.4	13.6	8.8	7.8	5.7	2.5	0.7	0.09
1865.....	25.5	20.0	15.1	13.1	10.7	6.7	5.2	2.9	0.7	0.07
1875.....	23.5	20.9	15.9	11.5	10.5	8.7	4.9	3.0	1.0	0.09
1885.....	24.8	19.4	15.4	12.2	9.4	8.4	6.4	2.9	1.0	0.10
1890.....	24.76	20.13	14.52	12.08	9.62	7.72	6.66	3.49	0.92	0.10
1900[2].....	24.49	20.43	15.34	11.49	9.81	7.69	5.64	3.87	1.16	0.08

Det vil altsaa sees, at Procentforholdet i Løbet af Aarene 1891—1900 er steget for Aldersgrupperne 10—20, 20—30, 40—50, 70—80 og 80—90 og derimod sunket for Grupperne 0—10, 30—40, 50—60 og 60—70. Med Hensyn til Personer mellem 20 og 30 Aar viser der sig størst Tilvækst for Mændenes Vedkommende, idet disses Procentforhold er steget fra 6.58 til 7.27, medens Kvindernes Procenttal alene steg fra 7.94 til 8.07.

De Personer, der ved Udgangen af 1900 befandt sig i Alderen 20—30 Aar, var født i Aarene 1870—1880, medens de, der befandt sig i Alderen 60—70 Aar, var født i Aarene 1830—1840. I førstnævnte Tiaar var Antallet af Fødsler større end i det nærmest forangaaende Tiaar; i Aarene 1830—1840 var det modsatte Tilfældet og man har altsaa heri for en væsentlig Del Forklaringen til det ovenfor paapegede Forhold.

Med Hensyn til Aldersfordelingen forøvrigt kan det være af Interesse at paapege, at Antallet af Børn under 15 Aar saavel i 1890 som i 1900 har holdt sig paa et normalt Standpunkt, idet det i 1900 udgjorde 35.25 Pct. af den

[1]) ɔ: Udgangen af det opførte eller Begyndelsen af det følgende Aar.
[2]) Tabel 14.

hjemmehørende og 35.55 Pct. af den tilstedeværende Folkemængde. I 1875 var det noget under og i 1865 noget over det normale Forhold.

I Socialstatistik IV (Kr.a 1904) er der i Bilag 6 meddelt en Række af Oplysninger, der viser, hvorledes Antallet af de til hver Aldersgruppe hørende Personer, efter Erfaringer fra Aarene 1825--1865, 1865—1900, 1880—1890 og 1890 -1900, er bleven formindsket mellem hver Folketælling, efterhaanden som de forskjellige Aarskuld rykker op i en høiere Aldersgruppe.

Man hidsætter nedenfor Hovedresultatet af denne Undersøgelse, idet man dog for Aarene 1890—1900 istedetfor, som i nævnte Socialstatistik at anvende de foreløbige Resultater af Folketællingen 3 December 1900, nu har lagt de for 1 Januar 1901 i Norges off. Stat. IV, Nr. 73, Tabel 14 meddelte Opgaver til Grund. (De herved bevirkede Forandringer gaar i Retning af lidt høiere Forholdstal for de i Alderen indtil 50—55 Aar gjenlevende Mænd og lidt lavere Forholdstal for ældre Mænd samt for Kvinder. For det 35-aarige Tidsrum 1865—1900 er disse Forandringer af forsvindende Betydning.)

Opgave, der viser, hvormange der efter Forløbet af 10 Aar gjenlevede som hjemmehørende i Norge pr. 10000 Personer i hver femaarige Aldersgruppe ifølge Erfaringer fra de nedenanførte Aar.

Aldersgrupper.	Mænd.				Kvinder.			
	1825—1865.	1865—1900.	1880—1890.	1890—1900.	1825—1865.	1865—1900.	1880—1890.	1890—1900.
0/5 — 10/15	8 863	8 724	8 441	9 204	8 772	8 779	8 432	9 220
5/10 — 15/20	9 307	8 946	8 705	9 179	[1]) 9 355	9 119	8 947	9 384
10/15 — 20/25	9 189	7 879	7 261	8 184	[1])10 205	9 008	8 613	9 214
15/20 — 25/30	9 131	7 382	6 495	7 815	[1])10 064	8 622	8 116	8 862
20/25 — 30/35	8 939	7 914	7 122	8 701	[1]) 8 582	8 360	7 996	8 675
25/30 — 35/40	8 901	8 451	7 854	9 228	8 317	8 439	8 119	8 875
30/35 — 40/45	8 607	8 745	8 241	9 271	8 571	8 708	8 335	8 947
35/40 — 45/50	8 731	8 718	8 619	9 119	9 158	8 745	8 782	9 024
40/45 — 50/55	8 638	8 759	8 494	9 166	9 113	8 983	8 695	9 203
45/50 — 55/60	8 178	8 425	8 280	8 612	8 562	8 592	8 474	8 602
50/55 — 60/65	7 685	8 142	7 996	8 267	8 057	8 252	8 175	8 430
55/60 — 65/70	7 198	7 590	7 497	7 791	7 780	7 869	7 805	8 105
60/65 — 70/75	5 923	6 680	6 699	6 957	6 367	7 067	7 042	7 324
65/70 — 75/80	4 529	5 446	5 506	5 664	5 025	5 812	5 982	5 955
70/75 — 80/85	3 634	4 005	3 955	4 166	4 001	4 387	4 389	4 624
75/80 — 85/90	2 231	2 392	2 353	2 428	2 657	2 801	2 740	2 846
80/85 — 90/95	1 062	1 172	1 120	966	1 293	1 490	1 366	1 449
85/90 — 95/100 [1])	987	501	455	331	[1]) 1 197	682	582	519
90/95 —100/105 [1])	?	247	53	194	?	347	124	166
95/100—105/110 [1])	-	-	-	-	-	-	-	51

[1]) For de saaledes mærkede Aldersgrupper er Originalopgaverne dels ukorrekte, dels mindre paalidelige, navnlig maaske for det førstanførte Tidsrum.

Som nærmere udviklet i ovennævnte Skrift, viser de her meddelte Tal klart, hvilket dybt Skaar Udvandringen siden 1865 har gjort i Antallet af de i Norge gjenlevende yngre Mænd og Kvinder. Dette gjælder særlig den mandlige Befolkning i Alderen 15/20—35/40 Aar og den kvindelige Befolkning i Alderen 15/20—30/35 Aar. I de følgende Aldersgrupper har de gunstigere Dødelighedsforhold bevirket, at Antallet af de Gjenlevende er steget, trods nogen Udvandring ogsaa i disse Aldersklasser.

Som det vil sees, stiller Forholdet sig i Aarene 1880—1890 ugunstigere og derimod i Aarene 1890—1900 gunstigere end Gjennemsnitsforholdet for Aarene 1875—1900. Aarsagen er den vekslende Styrke, hvormed Udvandringen er optraadt, derhos har i Tiaaret 1890—1900 adskillige tidligere udvandrede vendt tilbage til Fædrelandet. Forøvrigt har Aarene efter 1900 karakteriseret sig ved en næsten ligesaa stærk Udvandring som Begyndelsen af Tiaaret 1880—1890.

I det samme Skrift er paa Grundlag af de gjorte Erfaringer anstillet en Beregning over den sandsynlige Aldersfordeling for Norges hjemmehørende Folkemængde i Aarene 1910, 1920 og 1930 saavel under Forudsætning af stadig og stærk Udvandring (Tabel 1, S. 44) som under Forudsætning af en forholdsvis gunstig (Tabel 2) og en middels Befolkningstilvækst (Tabel 3).

Procenttal angaaende Aldersfordelingen i de enkelte Amter er særskilt for disses Bygder og Bydistrikter meddelt i Norges off. Stat. IV, Nr. 73, Tabel 11 og for Riget for hvert enkelt Aldersaar saavelsom for femaarige Grupper i Tabel 15.

Til Oplysning om Forholdet mellem Aldersfordelingen i Norges Landdistrikter og Byer meddeles nedenstaaende Sammendrag af Tabel 11 for 1900 efter den tilstedeværende Folkemængde.

Aldersgrupper.	Riget.			Rigets Bygder.			Rigets Byer.			Forskjel mellem Bygder og Byer.
	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.	
0—15.....	18.05	17.38	35.43	18.73	17.86	36.59	16.31	16.16	32.47	÷ 4.12
15—30.....	11.71	12.99	24.70	11.14	11.64	22.78	13.16	16.39	29.55	+ 6.77
30—45.....	7.49	9.04	16.53	7.24	8.51	15.75	8.10	10.37	18.47	+ 2.72
45—60.....	5.75	6.70	12.45	6.01	6.74	12.75	5.09	6.61	11.70	÷ 1.05
60—90.....	4.97	5.84	10.81	5.69	6.32	12.01	3.14	4.64	7.78	÷ 4.23
90 og derover..	0.03	0.06	0.09	0.04	0.07	0.11	0.01	0.02	0.03	÷ 0.08
Tilsammen	47.99	52.01	100.00	48.85	51.15	100.00	45.81	54.19	100.00	-

Ligesom ved tidligere Folketællinger har det altsaa ogsaa nu vist sig, at der i Landdistrikterne er forholdsvis flere Børn samt ældre Folk, medens Antallet af yngre Mænd og Kvinder (Aldersklasserne 15—45 Aar) er forholdsvis størst i Byerne. Med Hensyn til Børn i den yngste Aldersklasse, 0—5 Aar, er der kun liden Forskjel mellem By og Bygd; men i begge de følgende femaarige Klasser er der et mærkbart høiere Forholdstal for Landdistrikterne. Aarsagen er den stærkere Dødelighed, som i Byerne mere end i Bygderne gjør Skaar i Børnenes Rækker.

I de følgende Aldersklasser er Forholdet omvendt, og i de to derpaa følgende Femaarsklasser, altsaa mellem det tyvende og det tredivte Aar, naar Befolkningens relative Overvægt sit Maximum, paa Grund af den stærke Indflytning af unge arbeidssøgende Mænd og Kvinder. Mest udpræget er Kvindernes Overvægt i Byerne i Alderen 20—25 Aar.

Med Hensyn til Forholdet i de forskjellige Amter henvises i det hele til de i Tabelværket desangaaende meddelte Procenttal. Den af tidligere Folketællinger fremgaaende Forskjel mellem Kristiania og de øvrige Byer, idet Aldersklasserne 15—45 Aar er endnu mere stærkt repræsenterede i Kristiania end i Byerne overhovedet, gjentager sig ogsaa for 1900, idet det samlede Antal Personer i nævnte Alder udgjorde i Kristiania 51.66 Pct., i Rigets Byer overhovedet 48.02 Pct. og i Landdistrikterne 38.53 Pct. Af vedkommende Tabel (Nr. 11), der for 1900 er noget mere detailleret end ved de foregaaende Folketællinger, sees imidlertid, at denne Forskjel ikke gjør sig gjældende i Alderen 15—20, men først fra den næste femaarige Aldersgruppe af. Forøvrigt bør med Hensyn til Tabel 11 erindres, at Aldersgrupperne ikke ganske svarer til de af hele Aldersaar afgrænsede (jfr. Note 4, IV, Nr. 73, S. 2). Forskjellen er dog i heromhandlede Anvendelse af uvæsentlig Betydning.

§ 10. Befolkningens Fordeling i ægteskabelig Henseende.

I ægteskabelig Henseende var den voksne Del af Norges hjemmehørende Befolkning — Aldersgrænsen sat ved det femtende Aar — fordelt paa følgende Maade ved Udgangen af 1900 (Tabel 14):

Ægteskabelig Stilling.	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
Ugifte	285 813	318 558	604 371
Gifte	357 137	360 221	717 358
Separerede	417	588	1 005
Fraskilte	316	485	801
Enkemænd, Enker	40 289	88 566	128 855
Tilsammen	683 972	768 418	1 452 390

Procentvis beregnet stiller denne Fordeling sig paa følgende Maade i Aarene 1865, 1875 og 1890:

Ægteskabelig Stilling.	Af 100 Mænd over 15 Aar.				Af 100 Kvinder over 15 Aar.			
	1865.	1875.	1890.	1900.	1865.	1875.	1890.	1900.
Ugifte	41.78	43.30	40.29	41.79	39.89	41.70	40.78	41.45
Gifte	52.63	50.98	53.36	52.21	48.82	46.96	47.45	46.88
Separerede				0.06				0.08
Fraskilte	0.14	0.15	0.05	0.05	0.17	0.18	0.06	0.06
Enkemænd, Enker	5.45	5.57	6.30	5.89	11.12	11.16	11.71	11.53
Tilsammen	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Bortseet fra de Fraskilte, hvorom senere, viser saaledes Beregningerne for de 4 senest afholdte Folketællinger i det hele meget jævne Resultater. At Antallet af Enkemænd og Enker er steget i Aarene 1876—1890, kan nemlig forklares af den i foregaaende Paragraf paapegede stærke Tilvækst i Antallet af Gamle.

Det relative Antal af Gifte (iberegnet de Separerede) udgjorde for begge Kjøn underet i 1900: 49.46 mod 50.25 i 1890, 48.89 i 1875 og 50.65 i 1865. Forholdstallet for 1890 stod over de tilsvarende Forholdstal for Aarene 1855, 1845 og 1835, men tilbage for 1825, da det var 52.41 og for 1801, da det var 52.88 Pct.

For at forstaa Betydningen af den Forskjel, der viser sig i Procentforholdet, er det imidlertid nødvendigt at undersøge, hvorledes det stiller sig i de i Henseende til Ægteskabet vigtigste Aldersklasser, og vi meddeler derfor nedenstaaende to Tabeller, af hvilke den første viser Resultatet for de tiaarige Aldersklasser 20—30, 30—40 og 40—50 for en længere Række af Aar, og den anden Resultatet for de indenfor samme Aldersgrænse liggende femaarige Aldersklasser fra 1865 af, da man nemlig før nævnte Aar ikke har saa detaillerede Opgaver.

I.

Tællingstid.	Antal gifte Mænd pr. 100 Mænd i Alderen:			Antal gifte Kvinder pr. 100 Kvinder i Alderen:		
	20—30.	30—40.	40—50.	20—30.	30—40.	40—50.
1801	26.1	75.6	88.3	34.8	69.5	75.8
1835	24.1	71.1	83.6	33.1	70.5	75.1
1845	21.8	70.9	83.1	29.4	71.0	75.4
1855	22.8	72.2	84.1	31.2	71.1	76.9
1865	23.0	73.7	85.0	33.4	71.4	76.8
1875	23.9	71.2	82.9	32.6	68.1	73.7
1890	25.9	73.8	83.4	33.6	68.0	72.4
1900	27.5	73.5	83.3	35.6	67.7	71.1

II.

Tællingstid.	Antal Gifte henholdsvis pr. 100 Mænd og Kvinder i Alderen:						
	15—20.	20—25.	25—30.	30—35.	35—40.	40—45.	45—50.
Mænd:							
1865	0.20	8.70	40.00	67.60	79.70	84.60	85.50
1875	0.40	9.70	41.50	66.60	76.50	82.10	83.80
1890	0.24	10.91	43.27	68.52	79.33	82.73	84.10
1900	0.41	13.25	45.06	68.48	78.84	82.26	84.42
Kvinder:							
1865	1.10	19.60	49.10	68.50	74.30	77.80	75.70
1875	1.70	19.50	48.30	65.60	71.20	74.30	73.20
1890	1.26	19.86	48.48	64.64	71.71	72.85	71.91
1900	1.95	22.77	50.68	64.98	70.40	71.22	70.97

Sammenligner man de i disse Tabeller opførte Procenttal, vil man saavel for Mændenes som for Kvindernes Vedkommende finde, at Antallet af de gifte er steget i de yngre Aldersklasser indtil det 30te Aar. I de ældre Aldersklasser er det derimod aftaget lidt.

Hvad den yngste Aldersklasse angaar, er det for 1875 paavist, at Folketællingsopgaverne er for høie[1]), og det samme synes at være Tilfældet med Tallene for 1900.

Med Hensyn til Forholdet i Byerne sammenlignet med Landdistrikterne henvises til de i Tabelværkets Tabel 12 meddelte Procenttal.

Antallet af gifte Mænd er i alle Aldersklasser indtil og med det 55de Aar forholdsvis større i Byerne end paa Landet, om end Forskjellen fra det 35te Aar af ikke er betydelig. I Aldersklassen 20—25 Aar var Procenttallet af gifte Mænd i Byerne 15.8 og paa Landet 12; i næste femaarige Aldersklasse er Procenttallene henholdsvis 49.65 og 42.81, i den derpaa følgende (30—35) 71.04 og 67.03. Saavel i Byer som i Bygder er det relative Antal af de gifte steget siden 1891.

Større er Forskjellen for Enkemændenes Vedkommende, hvilket maa antages hovedsagelig at hidrøre fra den større Dødelighed, der gjør sig gjældende i Byerne. End større er Forskjellen med Hensyn til de Fraskilte og Separerede.

For Kvindernes Vedkommende stiller Forholdet mellem ugifte og gifte sig væsentlig anderledes end for Mændenes, idet nemlig Antallet af ugifte Kvinder i alle Aldersklasser er forholdsvis større og følgelig Antallet af gifte Kvinder

[1]) Norges off. Stat. III, Nr. 106, S. 66.

mindre i Byerne end paa Landst. Dette antages hovedsagelig at hidrøre fra den store Indflytning af tjenestesøgende Kvinder. En Undtagelse danner alene den yngste Aldersklasse, som der her er Spørgsmaal om, nemlig Kvinder mellem 15 og 20 Aar, idet for disses Vedkommende det — forøvrigt ringe — Procenttal er høiest i Byerne. Antallet af Enker er forholdsvis meget større i Byerne end paa Landet. Hovedaarsagen til denne Overvægt ligger antagelig i den større Dødelighed blandt Byernes gifte Mænd, hvilke derhos ogsaa, som allerede paapeget, indtil det 55de Aar er talrigere repræsenteret i Byerne end i Landdistrikterne.

Forholdet i de forskjellige Amter samt i Bydistrikterne amtsvis vil sees af de i Tabelværket meddelte Procenttal.

Ved Folketællingen af 1900 er der tilveiebragt Opgaver over de gifte Mænds og Kvinders gjensidige Aldersforhold, med Hensyn til hvilket man hidtil har været henvist til at benytte en i Forbindelse med Folketællingen af 1876 tilveiebragt partiel Opgave.

De nuværende Opgaver, der omfatter samtlige gifte Mænd og Kvinder, findes trykt i Folketællings-Heftet IV, Nr. 73, Tabel 8 og giver for Rigets Vedkommende samt for den samlede Landbefolkning og Bybefolkning Oplysning om de gifte Kvinder fordelt paa hvert Fødselsaar kombineret med femaarige Fødselsaarsgrupper af de gifte Mænd, dog saaledes, at alle Mænd paa 75 Aar og derover er slaaet sammen i en Gruppe.

For 6 Landsdele med Sondring mellem sammes Bygder og Byer, hvorunder særskilt for Kristiania, er tilsvarende Opgaver meddelt for femaarige Aldersgrupper af Kvinder og Mænd.

Da det viste sig ønskeligt for Rigets Vedkommende at opløse de femaarige Aldersgrupper for Mænd i de enkelte Aar, har man, paa Grundlag af de nævnte Opgaver og med Benyttelse af Resultaterne af den schweiziske Folketælling af 1888 (hvor nemlig en fuldstændig detailleret Aldersaarskombination er meddelt saavel for Mænd som for Kvinder), ved Beregning først fordelt Tallene for de gifte Mænd paa de enkelte Fødselsaar og deraf igjen udledet Alderskombinationer mellem de gifte Mænd og Kvinder, opgjorte i Femaarsgrupper, begrænsede dels ved hele, dels ved halve Aar. (De ved Forholdet den 3 December 1900 bestemte Fødselsaarsgrupper svarer nemlig ikke nøiagtig til de tilsvarende ved hele Aar begrænsede femaarige Aldersgrupper.)

Fremgangsmaaden ved denne Beregning er forklaret i Bilag 9, hvor sammes Resultater er fremstillet i Tabellerne 1—7, af hvilke Tabellerne 5—7 indeholder Procenttal for femaarige Grupper af Fødsels- og Aldersaar.

Bedst Oversigt over den Maade, hvorpaa de forskjellige Alderskombinationer grupperer sig, faar man ved den i Slutningen af nævnte Bilag indtagne grafiske

Fremstilling. Af denne fremgaar, at de hyppigst forekommende Alderskombinationer falder mellem Aarene 26.25 og 44.43 (det første Tal betegner her Mandens, det andet Hustruens Alder). Overalt ved den paa den grafiske Fremstilling skraat nedover gaaende, punkterede Linie, der betegnes ved Alderskombinationerne 26.25, 27.26, 28.25 o. s. v. indtil og med 44.43, var Antallet af Ægtepar over 640 (høiest: 858 ved Kombinationen 30.28). Men ogsaa i en vis Udstrækning omkring denne Skraalinie var Antallet over 640, nemlig i Regelen indtil to eller tre Aar over og under.

Paa lignende Maade viser den grafiske Fremstilling, at et Antal af over 320 Ægtepar falder langs en tilsvarende Skraalinie, der gaar fra Alderskombinationen 23.22 til 61.59, over 160 fra 22.20 til 73.72 o. s. v., idet de forskjellige Ringe, der skiller mellem det høiere og lavere Antal, i Regelen løber nogenlunde parallelt jævnsides hverandre, omtrent som Høidekurver, der afgrænser de høiere og lavere Lag.

Fjerde Afsnit: Befolkningens Fordeling efter Livsstilling og Næringsvei.

(Norges off. Stat. IV, Nr. 111 og 124.)

Paa Grund af Stoffets Righoldighed kan der, forsaavidt nærværende Indledning angaar, alene blive Spørgsmaal om at henlede Opmærksomheden paa nogle Hovedpunkter af de hidhørende omfangsrige Tabeller, der er fordelt i to særskilte Hefter, af hvilke det første: «Folkemængde fordelt efter Livsstilling» [1]), er et Tabelværk paa 339 Oktavsider og det andet: «Folkemængde fordelt efter Livsstilling med Angivelse af Alder og ægteskabelig Stilling» [2]), omfatter 197 Oktavsider.

§ II. Den arbeidende og den ikke arbeidende Del af Befolkningen.

Som allerede bemærket i «Bidrag til en norsk Befolkningsstatistik» [3]) er det Svar, som Statistiken giver paa Spørgsmaalet om, hvor stor Del af Befolkningen der kan regnes som arbeidende, temmelig ufuldkomment. Man kan vistnok udsondre visse Livsstillingsklasser, om hvilke det med Sikkerhed kan siges, at de i det hele eller i det væsentlige maa betragtes som arbeidende, og andre, der henhører til de ikke arbeidende; men blandt den øvrige Del af Befolkningen er der mange Livsstillinger, der indbefatter baade arbeidende og ikke arbeidende Personer, uden at man i alle Tilfælde ved Folketællingen erholder nogen paalidelig Veiledning om, hvorvidt eller i hvilket Forhold det ene eller det andet er Tilfældet.

Følgende tabellariske Oversigt, der i det væsentlige er udarbeidet paa samme Maade som de for 1876 og 1891 meddelte, vil imidlertid tilnærmelsesvis give Oplysning om den hjemmehørende Befolknings Fordeling efter det her fremholdte Synspunkt.

---

[1]) Norges off. Stat. IV, Nr. 111.
[2]) Norges off. Stat. IV, Nr. 124.
[3]) S. 65.

	Mandkjøn.		Kvindekjøn.		Begge Kjøn.	
	1891.	1900.	1891.	1900.	1891.	1900.
I. Antal.						
Arbeidende Personer	560 221	633 358	627 238	695 389	1 187 459	[1] 1 328 786
Andre m. selvstændig Indtægt	26 611	31 395	31 075	36 810	57 686	[2] 68 205
Skolebørn og Studerende....	167 870	191 696	158 548	180 879	326 418	[3] 372 575
Andre Børn.....	195 244	199 505	187 977	196 018	383 221	[4] 395 484
Helt eller væsentlig Fattig-understøttede	8 918	12 554	14 350	20 720	23 268	[5] 33 274
Andre Uproduktive.....	7 702	17 183	18 348	25 353	26 050	[6] 42 536
Tilsammen	966 566	1 085 691	1 037 536	1 155 169	2 004 102	2 240 860
II. Procentforhold.						
Arbeidende Personer	57.9	58.3	60.4	60.2	59 2	59.3
Andre m. selvstændig Indtægt	2.8	2.9	3.0	3.2	2.9	3.0
Skolebørn og Studerende....	17.4	17.7	15.3	15.7	16.3	16.6
Andre Børn	20.2	18.4	18.1	17.0	19.1	17.7
Helt eller væsentlig Fattig-understøttede	0.9	1.1	1.4	1.7	1.2	1.5
Andre Uproduktive.....	0.8	1.6	1.8	2.2	1.3	1.9
Tilsammen	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

[1]) Norges off. Stat. IV, Nr. 111, Tabel 5, S. 136, Rubr. 7—8, I—V + de i Tabel 2, S. 19, Rubr. 15—16 anførte 23 607 Børn med Tillæg af 39 i Udlandet fraværende Skibsgutter.

[2]) Sammesteds VI + de i Tabel 1, S. 2, Anm. 1 anførte 331 Børn.

[3]) a) Over 15 Aar: Sammesteds S. 139, Rubr. 7—8. b) Under 15 Aar: Skolestatistiken 1900, Indledningen S. II for Landdistrikterne og S. XII for Byerne (med approximativ Fordeling efter Kjøn af 967 Børn i Landdistrikterne, der ingen Undervisning fik), ialt 361 111 Børn.

[4]) Norges off. Stat. IV, Nr. 73, S. 179 (785 830 + 278) ÷ de i ovenstaaende Anmærkninger 1—3 anførte Børn.

[5]) a) Over 15 Aar: Nr. 111, Tabel 5, S. 139, Rubr. 7—8. b) Under 15 Aar: Af de i Tabel 1, S. 5 opførte 33 271 offentligt Forsørgede er 5 536 Børn (svarende til Differentsen mellem førstnævnte Tal og de i Tabel 5, S. 139, Rubr. 1 og 2 under Offentlig Understøttelse opførte Personer).

[6]) Den øvrige Befolkning, svarende til Tabel 5, S. 139, Rubr. 7—8: Andre Privatforsørgede og Diverse + S. 136, VIII: (Uopgivet Erhverv) — 278 Personer, hvis Alder var uopgivet, men, uagtet de ifølge Norges officielle Statistik Nr. 73, S. 179 er antagne at have været under 15 Aar, alligevel er medtagne i heromhandlede Tabel 5.

Som det vil sees, falder Resultaterne af begge Folketællinger, forsaavidt angaar Befolkningens Fordeling mellem de erhvervende Klasser og de af disse forsørgede, temmelig nær sammen. At de to sidste Grupper viser lidt større Procenttal for 1900, antages mere at skrive sig fra Grupperingsmaaden end fra en virkelig Forandring. Af Personer paa 15 Aar og derover var i 1900 619 548 Mænd og 685 592 Kvinder, eller henholdsvis 90.3 og 89 Procent, arbeidende. 31 210 Mænd og 36 664 Kvinder havde paa anden Maade selvstændig Indtægt eller Erhverv (Formuesindtægt, Føderaad eller Pension), medens 7 763 unge Mænd og 3 701 unge Kvinder arbeidede paa sin Uddannelse, deraf henholdsvis 216 og 95 i Udlandet. Af Personer under 15 Aar er 13 810 Gutter og 9 797 Piger anført at have lønnet Arbeide.

§ 12. Hovedgrupper af Livserhverv og Livsstillinger.

Efter væsentlig det samme Synspunkt, som er bleven gjort gjældende ved den Inddeling, der er bleven opstillet i «Bidrag til en norsk Befolkningsstatistik» S. 68 o. fl. samt i Indledningen for 1891, S. 46 o. fl., meddeles i Bilag 10 en Oversigt over de arbeidende Personer inddelte i Hovedgrupper af Livserhverv og Livsstillinger saavel for 1891 som for 1900. I den første Tabel (I) findes opført Antallet af de i Norge hjemmehørende Personer fordelt paa nævnte Maade, i næste Tabel (II) er anført de heraf udledede Forholdstal beregnet for en Folkemængde af 1 Million Indbyggere.

Som Personer, hvis Næringsvei var utilstrækkelig betegnet, opførtes i Folketællingstabellerne for 1876 33 569, for 1891 derimod alene 8 659 og for 1900 18 068.

Efter en approximativ Forholdsberegning blev for 1876 af de Personer, hvis Næringsvei var utilstrækkelig betegnet, 46.4 Pct. henført til Jordbrugsnæringen, 43.5 Pct. til Industrien og 10.0 Pct. til Handelen. For 1891 antog man, under Hensyntagen til disse Næringsveies forskjellige Udvikling, at Antallet af heromhandlede Personer fordelte sig med omtrent 40 Pct. paa Jordbruget, 50 Pct. paa Industrien og 10 Pct. paa Handelen, medens de tilsvarende Forholdstal for 1900 antages at kunne sættes til henholdsvis 33, 55 og 12 Pct. Herved kommer man til følgende Resultat med Hensyn til det samlede Antal af de ved vore Hovednæringsveie sysselsatte Personer:

(Se Tabellen næste Side.)

Bestemmelsen af, hvilke Personer der efter sin hovedsagelige Beskjæftigelse er at henføre til det huslige Arbeide, er særdeles vanskelig, da Grænserne er flydende og de erholdte Oplysninger mangelfulde, navnlig i Henseende til Sondringen mellem de ved Jordbrugsarbeider og de ved huslige Arbeider sysselsatte Kvinder.

Hovedgrupper af Næringsveie.	Antal Personer.			Procentforhold.		
	1876.	1891.	1900.	1876.	1891.	1900.
1. Jordbrug, Skogdrift, Fiskeri	406 971	396 223	379 118	36.6	33.4	28.53
2. Industri og Bergværksdrift	153 088	184 485	255 387	13.8	15.5	19.22
3. Handel, Omsætning og Transport..	91 023	107 742	144 003	8.2	9.1	10.84
4. Offentligt Arbeide og privat immaterielt Erhverv	18 143	26 996	36 171	1.6	2.3	2.72
5. Husligt og dermed beslægtet Arbeide	441 742	472 013	514 107	39.8	39.7	38.69
Tilsammen	1 110 967	1 187 459	1 328 786	100.0	100.0	100.00

Den her paapegede Usikkerhed bortfalder, naar man beregner det samlede Antal Personer, der paa en direkte eller indirekte Maade er knyttet til de forskjellige Næringsveie og Erhvervsgrupper; altsaa iberegnet Hustruer, hjemmeværende Døtre og Tjenere saavelsom Børn og andre Familielemmer.

Resultatet af denne Beregning, hvorved imidlertid det huslige Arbeide forsvinder, stiller sig paa følgende Maade for 1876, 1891 og 1900, naar for disse Aar de samme Klassifikationsprinciper bringes til Anvendelse.

Hovedgrupper af Livserhverv.	Ifølge de direkte Opgaver[1]).				Efter Fordeling af Gruppe 5[2]).			
	Samlet Antal Personer.		Procentforhold.		Samlet Antal Personer.		Procentforhold.	
	1891.	1900.	1891.	1900.	1891.	1900.	1891.	1900.
1. Jordbrug, Skogdrift, Fiskeri	1 024 137	993 283	51.10	44.33	1 146 932	1 137 939	57.23	50.78
2. Industri	436 414	578 660	21.77	25.82	461 756	623 816	23.04	27.84
3. Handel, Sjøfart o. a. Samfærsel	291 135	345 962	14.53	15.44	308 121	372 959	15.37	16.64
4. Immaterielt Arbeide.	82 494	98 462	4.12	4.39	87 293	106 146	4.36	4.74
5. Formuesindtægt og Diverse[3])	169 922	224 493	8.48	10.02	-	-	-	-
Tilsammen	2 004 102	2 240 860	100.00	100.00	2 004 102	2 240 860	100.00	100.00

[1]) Af Forskjellem mellem den hjemmehørende og den tilstedeværende Folkemængde (19 383) er 85 regnet til Gruppe 1, 864 til Gruppe 2, 136 til Gruppe 4 og Resten (18 298) til Gruppe 3, jfr. Tabel 5.

[2]) Ved denne Beregning er Føderaadsmænd med deres Familie og Tjenere henført til Jordbrugsnæringen. Derefter er Antallet af Personer med uopgivet Erhverv eller uden Erhverv fordelt proportionalt mellem de 4 Grupper.

[3]) Tabel 2, Gruppe V—VIII.

Af de i første Gruppe indbefattede Personer vedkommer efter de direkte Opgaver Fiskerinæringen 94 310 Personer i 1876, 159 456 i 1891 og 138 411 i 1900. Ligeledes faldt der af Gruppe 3 paa Sjøfarten 106 946 Personer i 1876, 115 537 i 1891 og 99 964 i 1900, naar de i Udlandet fraværende Sjømænd overalt medregnes [1]).

Hertil skulde komme et Tillæg for Personer uden bestemt opgivet Erhverv. Det vilde imidlertid for disse Næringers Vedkommende neppe give noget rigtigt Resultat, om man til samme henførte nogen Del af de under Gruppe 5 opførte Føderaadsmænd og Dagarbeidere, der nemlig ikke kan antages i nogen synderlig Grad at vedkomme de nævnte Næringer [2]). Bortseet fra disse samt deres Familielemmer udgjorde det øvrige Antal Personer under Gruppe 5 i 1891 henholdsvis 80 368, 92 063 og 128 932 Personer eller 5.01, 5.02 og 6.39 Procent af samtlige til Gruppe 1—4 hørende Personer.

Med Tillæg af disse Procenter skulde den samlede til Fiskeri- og Sjøfartsnæringen knyttede Befolkning udgjøre, som følger:

	Samlet Antal Personer.			Procentforhold.		
	1876.	1891.	1900.	1876.	1891.	1900.
Fiskerinæringen	99 035	167 460	147 255	5.44	8.36	6.57
Sjøfartsnæringen	112 304	121 337	106 071	6.17	6.05	4.73

Hvad Fiskerinæringen angaar, maa herved bemærkes, at i Distrikter, hvor Befolkningen dels lever af Fiskeri, dels af Jordbrug, tillader Folketællingsopgaverne ikke en nøiagtig Sondring mellem disse Næringsveie, og Resultatet af Tællingen er derfor usikkert. Den store Forskjel, der viser sig mellem 1891 paa den ene Side og 1876 og 1900 paa den anden Side, er derfor vistnok delvis at henføre til denne Omstændighed.

Med Hensyn til Sjøfarten er der det særegne Forhold, at medens Antallet af Hovedpersoner, som det vil sees af Indledningen for 1891, S. 70, er aftaget siden 1876, er det omvendte Tilfældet med Antallet af Familielemmer, saa at det hele

[1]) Til de i Indledningen for 1891 anførte 158 741 skal nemlig lægges Betjente ved Fiskeri med deres Familie, ialt 715 Personer. Derhos synes der at være indløben en Feil ved Beregningen af de Sjøfarendes Familielemmer for samme Aar, idet de i Norges officielle Statistik Nr. 236, S. 10 under f. og s. anførte Grupper delvis indbefatter Personer sysselsatte ved Sjøfart (Jægteeiere, Skibskokke m. fl.), der imidlertid ikke medtoges i Beregningen.

[2]) Ved den i Indledningen for 1891 udførte Beregning blev Føderaadsfolk ikke fradraget.

Antal, der i 1891 levede af denne Næringsvei, dengang viste Tilvækst. Dette har sin Grund deri, at der i sidstnævnte Aar var færre yngre Sjøfolk, men flere ældre, idet Familiernes Størrelse væsentlig beror paa de sidstnævnte. I 1900 viser saavel Antallet af de Sjøfarende selv som deres Familie at være gaaet tilbage i Antal.

Fradrages de ovenanførte Tal fra de for Gruppe 1 og Gruppe 3 beregnede, vil man for den øvrige Del af disse Grupper komme til følgende Resultat:

	Samlet Antal Personer.			Procentforhold.		
	1876.	1891.	1900.	1876.	1891.	1900.
Jordbrug og Skogdrift.....	1 056 288	979 472	990 684	58.08	48.87	44.21
Handel, Pengeomsætning og Landtransport m. m.....	135 654	186 784	266 906	7.46	9.32	11.91

Den økonomiske Udvikling i Tidsrummet 1891—1900 karakteriserer sig saaledes ved en relativ Tilbagegang af Jordbrugsnæringen og en saavel absolut som relativ Tilbagegang af Fiskeri- og Sjøfartsnæringen. Derimod viser navnlig Industrien en stærk Opgang, nemlig fra 461 756 til 623 816 Personer og fra 23.04 til 27.84 Procent. Handelsnæringen og den dermed sammenhængende Landtransport (hvorunder Jernbanedrift m. m.) viser en Opgang fra 186 784 til 266 906, svarende til 9.32 og 11.91 Procent af Befolkningen. Ligeledes er Antallet af Personer, der lever af offentligt eller privat immaterielt Arbeide, tiltaget fra 87 293 til 106 146 eller fra 4.36 til 4.74 Procent.

I Indledningen for 1891 er S. 56 o. fg. anstillet en Sammenligning mellem Befolkningens Fordeling efter Hovedgrupper af Livserhverv i Norge, Sverige og Danmark, og en lignende Sammenligning er ført videre i en Række af Artikler i Statsøkonomisk Tidsskrift for 1900 og 1901 under Titelen: «Folketællinger og Befolkningsforhold», hvor ogsaa Finland, Schweiz og Skotland er inddragne under Undersøgelsen. Da tilsvarende Oplysninger for Tiden ikke er tilgjængelige uden for Danmarks Vedkommende, skal man under Henvisning til de i nævnte Indledning meddelte Oplysninger alene bemærke, at der mellem Danmark og Norge i Henseende til Befolkningens Fordeling efter Næringsvei for det første er en væsentlig Forskjel paa Grund af den fremtrædende Plads, som Kjøbenhavn indtager i Danmarks Befolkning, og dernæst som Følge af den fremtrædende Rolle, som Fiskerierne og Sjøfarten spiller i Norge. Bortseet fra disse Forhold synes Næringsveienes Fordeling ikke at stille sig meget forskjellig i begge Lande (jfr. Indledning til den danske Folketælling 1901, anden Del, S. 34).

Efter direkte Beregning, uden Fordeling af de Personer, der lever af Formue, Pension, offentlig Understøttelse m. m. eller hvis Arbeide ikke er til-

strækkelig betegnet, skulde der nemlig paa de forskjellige Hovedgrupper af Næringsveie falde nedenstaaende Procentforhold i Norge og i Danmark:

		Norge.	Danmark.
1.	Jordbrug, Skogdrift, Fiskeri	44.3	40.0
2.	Industri	25.8	27.6
3.	Handel og Samfærsel	15.5	14.1
4.	Immaterielt Arbeide	4.4	4.7
5.	Formuesindtægt og Diverse	10.0	13.6
	Tilsammen	100.0	100.0

Under Gruppe 1 er opført Fiskeri, der i Norge repræsenterede 6.2 og i Danmark 1.3 Procent; under Gruppe 3 Sjøfart, hvis Procentforhold var henholdsvis 4.5 og 1.0 (Havnevæsenet ikke medregnet).

§ 13. Hovedgruppernes enkelte Bestanddele.

I de efterfølgende Sammenligninger med tidligere Aar bortsees fra den Indflydelse, som Fordelingen af Personer med uopgiven eller utilstrækkelig betegnet Næringsvei kan udøve paa Sammenligningen. Forsaavidt angaar de bestemt opgivne Livsstillinger, var Tilvæksten i Aarene 1891—1900 overhovedet 11.2 Pct., medens den med Indbegreb af de utilstrækkeligt betegnede var 11.9 Pct. For Aarene 1876—1890 var derimod de tilsvarende Procentforhold henholdsvis 9.4 og 6.9, altsaa den tilsyneladende Forøgelse for de forskjellige Livsstillinger større end den virkelige.

For 1891 og 1900 stillede Forholdet for Hovederhvervsgrupperne sig, som følger, jfr. Bilag 10 a.:

Hovedgrupper.	Antal arbeidende Personer over og under 15 Aar hjemmehørende i Norge.		Forøgelse eller Formindskelse i Aarene 1891—1900.
	1891.	1900.	
Jordbrug og anden Landbonæring	335 093	321 329	— 13 764
Fiskeri	57 667	51 827	— 5 840
Bergværksdrift, Stenbrydning m. v.	4 514	4 843	+ 329
Fabrikdrift	49 638	68 999	+ 19 361
Kommunikationsanlæg	5 238	14 714	+ 9 476
Haandværksdrift	75 792	100 163	+ 24 371
Smaaindustri	44 973	56 730	+ 11 757
Handel og Pengeomsætning	42 649	61 862	+ 19 213
Herbergering og Beværtning	6 269	10 537	+ 4 268
Landtransport, Post- og Telegrafvæsen	12 590	24 215	+ 11 625
Sjøfart, Havnevæsen og Flødning m. m.	45 368	45 221	— 147
Offentligt Arbeide og privat immaterielt Erhverv	26 996	36 171	+ 9 175
Husligt Arbeide	472 013	514 107	+ 42 094
Utilstrækkelig betegnet Arbeide	8 659	18 068	+ 9 409
Tilsammen	1 187 459	1 328 786	+ 141 327

Den største absolute Tilvækst viser sig for de arbeidende Personers Vedkommende ved følgende Grupper af Næringsveie (jfr. S. 40):

Husligt Arbeide	+	42 094	arbeidende	Personer	eller	+	8.9	Pct.
Fabrikdrift	+	19 361	—	—	-	+	39.0	-
Haandværksdrift	+	24 371	—	—	-	+	32.2	-
Handel og Pengeomsætning	+	19 213	—	—	-	+	45,0	-
Smaaindustri	+	11 757	—	—	-	+	26.1	-
Landtransport	+	11 625	—	—	-	+	92.3	-
Kommunikationsanlæg	+	9 476	—	—	-	+	180.9	-
(Utilstrækkelig betegnet Arbeide)	+	(9 409)	—	—	-	+	(108.7)	-
Offentligt Arbeide m. v.	+	9 175	—	—	-	+	34.0	-
Hotelvirksomhed m. v.	+	4 268	—	—	-	+	68.1	-
Grubedrift, Stenbrydning m. v.	+	329	—	—	-	+	7.3	-

Tilsammen + 161 078 arbeidende Personer.

Derimod viser der sig Formindskelse ved efternævnte Grupper:

Sjøfart	—	147	arbeidende	Personer	eller	÷	0.3	Pct.
Fiskeri	—	5 840	—	—	-	÷	10.1	-
Jordbrug, Fædrift og Skogdrift	—	13 764	—	—	-	÷	4.1	-

Tilsammen — 19 751 arbeidende Personer.

Altsaa var det, bortseet fra Husligt Arbeide samt Utilstrækkelig betegnet Arbeide, hvorpaa der i denne Forbindelse ikke kan lægges nogen Vægt, Fabrikindustrien og Haandværksdriften samt Handelen, der i absolut Henseende bidrog mest til Næringslivets Tilvækst i Tiaaret 1891—1900, hvorimod Landbonæringen og Fiskerierne beskjæftigede et færre Antal Mennesker i 1900 end i 1891 og Sjøfarten omtrent det samme Antal i begge Aar.

I relativ Henseende viser følgende Næringsveie den største Fremgang i Tiaaret 1891—1900:

Landtransport, Jernbanedrift, Post- og Telegrafvæsen	+	92.3	Pct.
Hotelvirksomhed	+	68.1	-
Handel og Pengeomsætning	+	45.0	-
Fabrikdrift	+	39.0	-
Offentligt Arbeide og anden immateriel Virksomhed	+	34.0	-
Haandværksdrift	+	32.2	-
Smaaindustri	+	26.1	-

Grubedrift og Stenbrydning	+	7.3 Pct.
Sjøfart	—	0.3 -
Landbonæring	—	4.1 -
Fiskerier	—	10.1 -

Derhos steg Antallet af dem, der beskjæftigedes ved Kommunikationsanlæg, paa Grund af Jernbanearbeidets Gjenoptagen, med 180.9 Pct.

Det bør imidlertid for Fiskeriernes Vedkommende tilføies, at den tilsyneladende Tilbagegang maaske for nogen Del staar i Forbindelse med denne Næringsveis Specialisering, idet de, der beskjæftiger sig med Fiskeri, er mere udelukkende Fiskere end før, medens omvendt adskillige, som tidligere drev Fiskeri i Forbindelse med Landbonæring, nu mere regnes som og i Virkeligheden er overveiende Jordbrugere.

Den Indflydelse, som nogle Næringsveies større Fremgang end andres har udøvet paa de forskjellige Næringsveies procentvise Repræsentation i Norges Folkemængde, er for de arbeidende Personers Vedkommende detailleret fremstillet i Bilag 10 b, idet der er anført de Forholdstal, der svarer til en Folkemængde af 1 Million saavel for 1891 som for 1900.

Af denne Tabel fremgaar f. Ex., at det relative Antal af dem, der sysselsættes ved Jordbrug og anden Landbonæring, er sunket fra 16.72 til 14.34 Pct. (i Forhold til den hele Folkemængde af arbeidende og ikke-arbeidende, Voksne og Børn). Ligeledes gik Procentforholdet for de ved Fiskeri beskjæftigede ned fra 2.88 til 2.31 og for Sjøfarten fra 2.26 til 2.22 Pct. Derimod gik Fabrikdriften frem fra 2.48 til 3.08 Pct.

Forøvrigt henvises til nævnte Bilag, i hvis Opgaver der bl. a. skjelnes mellem 1, Selvstændige Erhvervende, 2, Privatbetjente og 3, Arbeidere og for hver af disse Grupper mellem Mænd og Kvinder.

Som allerede anført, viser Gruppen Jordbrug, Fædrift og Skogdrift en samlet Tilbagegang af 13 764 eller 4.1 Pct af de derved i 1891 sysselsatte Personer. Hvorledes dette Forhold stiller sig for de vigtigste til denne Gruppe hørende enkelte Livsstillinger, vil erfares af omstaaende Oversigt, i hvilken ogsaa indtages de tilsvarende Tal for 1876 [1]):

---

[1]) Ved de følgende Opgaver meddeles Tallene efter den tilstedeværende Folkemængde, undtagen for de Livsstillingers Vedkommende, hvor der er nogen væsentlig Forskjel mellem denne og den hjemmehørende Folkemængde.

I. Selvstændige Næringsdrivende eller selvstændigt Arbeidende:

	1876.	1891.	1900.
Gaardbrugere, Selveiere	100 936	109 132	114 578
Leilændinge, Bygselmænd	9 650	6 441	3 324
Forpagtere	3 176	5 367	3 798
Flytlapper, Renlapper	343	470	292
Gartnere	296	232	425
Andre	858	1 717	2 859
Tilsammen	115 259	123 359	125 276
II. Privatbetjente	2 357	3 743	[1]) 4 487
III. Arbeidere:			
Husmænd med Jord	52 826	29 653	27 319
Husmænd uden Jord	1 094	3 491	1 432
Hjemmeværende Sønner m. m.	60 856	44 052	41 657
Hjemmeværende Døtre m. m.	27 926	27 158	25 592
Tjenestegutter	26 993	20 770	19 459
Tjenestepiger	43 761	38 011	25 596
Dagarbeidere m. m	9 496	26 833	[2]) 20 994
Havearbeidere	135	670	783
Skogarbeidere	5 708	9 925	[3]) 16 421
Børn under 15 Aar	10 867	7 461	12 395
Tilsammen	239 662	208 024	191 648
Ialt Klasse I, II og III	357 278	335 126	321 411

Idet man angaaende den i Aarene 1876—1891 stedfundne Udvikling i Henseende til de forskjellige Bestanddele af den jordbrugende Befolkning henviser til de derom i Indledningen for 1891, S. 61—62 meddelte Oplysninger, bemærkes, at Udviklingen siden 1891 synes i det hele at være gaaet i de samme Spor, idet Antallet af Gaardbrugere er tiltaget, medens Jordbrugets Arbeidsstok viser stadig Formindskelse i Sammenhæng med en voksende Brug af Maskiner.

---

[1]) Arbeidsformænd er i 1876 og 1891 regnet blandt Privatbetjente, men i 1900 blandt Arbeidere. Hvis de ogsaa havde været medregnet blandt Privatbetjente i 1900, vilde disses Tal være steget til 5 079.

[2]) Iberegnet 422 Husbondskarle og andre Formænd.

[3]) Iberegnet 161 Skogopsynsmænd.

Som ogsaa i Indledningen for 1891 paapeget, skriver Forøgelsen i Antallet af Skogarbeidere sig fra dette Arbeides tiltagende Specialisering.

Antallet af Privatbetjente er steget saavel hvad Landbruget som hvad Skogdriften angaar.

Meierivirksomheden og Havebruget sysselsætter stedse flere og flere. Førstnævnte beskjæftigede i 1891 ialt 871 og i 1900 over dobbelt saamange, nemlig 1 787, medens Antallet af de ved Gartneri bekjæftigede Personer steg fra 999 til 1 467.

Fiskerinæringen er omtalt ovenfor S. 38. De derved sysselsatte Personer opføres saaledes i de respektive Folketællingstabeller:

I. Selvstændige Næringsdrivende:

	1876.	1891.	1900.
Noteiere, Notbrugere, Sjøbrugsdrivende	125	275	183
Fiskere, Strandsiddere	29 545	41 047	39 969
Andre	18	47	38
Tilsammen	29 688	41 369	40 190

II. Privatbetjente:

Notbestyrere, div. Opsynsmænd	43	61	38
Ishavsskippere og Styrmænd, Hvalfangstbestyrere	7	128	97
Tilsammen	50	189	135

III. Arbeidere:

Formænd	[1])	[1])	46
Fiskergutter, Selvfostringer, Fiskevirkere m. m.	918	12 162	9 176
Tjenere ved Fiskeri	3 195	2 497	933
Ishavsfarere, Sælskyttere, Harpunerere	91	544	267
Børn under 15 Aar	175	882	912
Tilsammen	4 379	16 085	11 334
Ialt Klasse I, II og III	34 117	57 643	51 659

Den Formindskelse, som viser sig i Henseende til Antallet af Fiskere, falder altsaa fornemmelig paa Fiskergutter, Selvfostringer og Tjenere ved Fiskeri, hvilket antagelig hovedsagelig beror derpaa, at Jordbruget i senere Tid er tillagt større Betydning end før i de Distrikter, hvor det drives i Forbindelse med Fiskeri.

Ved Bergværksdrift sysselsattes i 1876: 3 420, i 1891: 3 009 og i 1900: 3 257 Personer, hvoraf i 1876 og 1891 henholdsvis 79 og 104 Børn under 15 Aar.

[1]) Formænd indbefattedes i 1876 og 1891 under Privatbetjente.

Ved Stenbrud: henholdsvis 249, 676 og 1 069 voksne Personer.
Ved Istrafik: 109, 217 og 511.
(Ved Torvdrift som særskilt Erhverv i 1900: 10).

Fabrikindustrien beskjæftigede ifølge Folketællingsopgaverne for 1876, 1891 og 1900 nedenstaaende Antal Personer:

I. Selvstændige Næringsdrivende:

	1876.	1891.	1900.
Værkseiere og Fabrikanter	811	1 143	1 337
II. Privatbetjente m. v.:			
Fabrikbestyrere m. m.	277	600	936
Ingeniører, Teknikere, Maskinister	376	651	1 373
Fabrikmestre, Værftsmestre	368	909	1 040
Kontorister	358	735	1 612
Andre Betjente	90	276	688
Ialt Privatbetjente	1 469	3 171	[1]) 5 649
III. Arbeidere:			
Formænd	341	764	1 212
Andre Fabrikarbeidere	22 943	43 145	59 381
Børn under 15 Aar	1 161	1 055	1 004
Tilsammen	24 445	44 964	61 597
Ialt Klasse I, II og III	26 725	49 278	68 583

Ovenstaaende Tal giver Udtryk for den ganske betydelige Udvikling, som Fabrikindustrien har undergaaet saavel i Aarene 1876—1891 som i Tiaaret 1891—1900. Bemærkelsesværdig er ogsaa den forholdsvis store Tilvækst i Fabrikernes tekniske Personale.

I «Bidrag til en norsk Befolkningsstatistik» S. 87 og i Indledningen for 1891 S. 65 er meddelt en Tabel, der for de 13 forskjellige Grupper, hvori Industrien er inddelt, giver en Oversigt over Antallet af de ved samme beskjæftigede Personer med særskilt Oplysning om, hvorvidt de var sysselsatte ved Fabrikdrift, ved Haandværksindustri eller ved Smaaindustri. En lignende Oversigtstabel for 1900 meddeles her paa omstaaende Side, idet dog Privatbetjente, der ved tidligere Folketællinger ikke blev fordelt paa de enkelte Industrigrupper, her saavidt muligt særskilt er udsondret.

[1]) I dette Tal er indbefattet 183 ved Statens militære Værksteder og de kommunale Elektricitetsværker m. v. ansatte Bestillingsmænd, deraf 4 Arbeidschefer, 73 Ingeniører etc., 25 Fabrikmestre, 46 Kontorister og 35 andre Betjente.

Industrigrupper.	1. Selvstændige Næringsdrivende og selvstændigt Arbeidende ved:			2. Privatbetjente ved:			3. Formænd og Arbeidere ved:		
	Fabrik-industri.	Haand-værks-industri.	Smaa-industri.	Fabrik-industri.	Haand-værks-industri.	Smaa-industri.	Fabrik-industri.	Haand-værks-industri.	Smaa-industri.
I. Jord- og Stenindustri	64	15	424	-	-	-	3 893	20	5 494
II. Metalindustri	58	3 750	163	[1]) 473	-	-	4 278	6 040	61
III. Tilvirkning af Maskiner, Værktøi og Transportmidler m. m.	249	1 245	638	[1])1 360	-	-	12 283	1 654	299
IV. Kemisk Industri samt Tilvirkning af Belysningsstoffe	74	7	71	-	-	-	2 589	4	40
V. Textilindustri	93	467	7 728	522	-	-	7 577	879	830
VI. Papirindustri	34	251	26	394	-	-	6 980	1 196	11
VII. Læder- og Gummiindustri	14	874	269	-	-	-	343	1 499	26
VIII. Træindustri	276	8 198	1 012	532	-	-	13 343	9 017	1 053
IX. Tilvirkning af Nærings- og Nydelsesmidler	400	2 794	750	-	-	-	7 027	4 412	191
X. Beklædnings- og Toiletindustri	34	14 940	29 610	-	-	-	1 566	11 462	6 526
XI. Bygningsindustri	-	4 541	47	-	-	-	-	21 313	135
XII. Polygrafisk Industri	-	580	-	-	-	-	-	3 078	-
XIII. Industri af uopgiven Art	41	18	691	2 368	798	149	714	188	112
Tilsammen	1 337	37 680	41 429	5 649	798	149	60 593	60 762	14 778
Heraf: Mænd	1 287	35 127	3 068	5 133	600	43	48 718	56 625	7 179
Kvinder	50	2 553	38 361	516	198	106	11 875	4 137	7 599

I denne Tabel er ikke indbefattet de ved Kommunikationsanlæg beskjæftigede som en særskilt Afdeling er opført under Gruppe XI (Bygningsindustri). Med Hensyn Oplysninger.

[1]) Antallet af Privatbetjente udgjorde ifølge Folketællingen for 1900 for Gruppe II og III paa Gruppe II og 74.2 Pct. paa Gruppe III.

[2]) Iberegnet 29 i Indledningen for 1891 ikke medtagne Eiere af Træmassefabriker m. v.

4. Samlet Antal voksne Personer i 1900 sysselsatte ved:				5. Samlet Antal voksne Personer i 1891 sysselsatte ved:				6. Forøgelse (Formindskelse) 1891—1900.			
Fabrik-industri.	Haand-værks-industri.	Smaa-industri.	Til-sammen.	Fabrik-industri.	Haand-værks-industri.	Smaa-industri.	Til-sammen.	Fabrik-industri.	Haand-værks-industri.	Smaa-industri.	Til-sammen.
3 957	35	5 918	9 910	2 567	43	2 711	5 321	+ 1 390	— 8	+ 3 207	+ 4 589
4 809	9 790	224	14 823	3 262	7 359	220	10 841	[1])+ 1 547	+ 2 431	+ 4	[1])+ 3 982
13 892	2 899	937	17 728	9 643	2 110	728	12 481	[1])+ 4 249	+ 789	+ 209	[1])+ 5 247
2 663	11	111	2 785	2 145	24	126	2 295	+ 518	— 13	— 15	+ 490
8 192	1 346	8 558	18 096	5 820	1 654	10 735	18 209	+ 2 372	— 308	— 2 177	— 113
7 408	1 447	37	8 892	[2])4 726	748	126	[2])5 600	+ 2 682	+ 699	— 89	+ 3 292
357	2 373	295	3 025	269	2 032	325	2 626	+ 88	+ 341	— 30	+ 399
14 151	17 215	2 065	33 431	10 355	12 296	1 926	24 577	+ 3 796	+ 4 919	+ 139	+ 8 854
7 427	7 206	941	15 574	4 886	4 970	1 247	11 103	+ 2 541	+ 2 236	— 306	+ 4 471
1 600	26 402	36 136	64 138	595	23 953	25 865	50 413	+ 1 005	+ 2 449	+10 271	+13 725
-	25 854	182	26 036	-	16 983	287	17 270	-	+ 8 871	— 105	+ 8 766
-	3 658	-	3 658	-	2 021	-	2 021	-	+ 1 637	-	+ 1 637
3 123	1 004	952	5 079	3 984	700	482	5 166	— 861	+ 304	+ 470	— 87
67 579	99 240	56 356	223 175	[2])48 252	74 893	44 778	[2])167 923	+19 327	+24 347	+11 578	+55 252
55 138	92 352	10 290	157 780	40 448	70 587	6 883	117 918	+14 690	+21 765	+ 3 407	+39 862
12 441	6 888	46 066	65 395	7 804	4 306	37 895	50 005	+ 4 637	+ 2 582	+ 8 171	+15 390

Personer, der forøvrigt efter den i Folketællingstabellerne for 1900 anvendte Gruppering til disse henvises til foranstaaende Tabel S. 41 samt de nedenfor S. 50 givne nærmere

---

underét 1 833, hvilket Tal her er fordelt efter Antallet af Formænd og Arbeidere med 25.8 Pct.

Sammenholdt med Opgaverne for 1876 og 1891 viser der sig for Tiaaret 1891—1900 størst absolut Tilvækst for følgende Industrigrupper:

	1876—1891.		1891—1900.	
	Absolut Tilvækst.	Relativ Tilvækst.	Absolut Tilvækst.	Relativ Tilvækst.
Beklædnings- og Toiletteindustri ..	+ 14 899	= 42.5 Pct.	+ 13 725	= 27.2 Pct.
Træindustri	+ 3 449	= 16.3 -	+ 8 854	= 36.0 -
Bygningsindustri	+ 1 956	= 12.8 -	+ 8 766	= 50.8 -
Maskinindustri	+ 4 651	= 59.4 -	+ 5 247	= 42.0 -
Jord- og Stenindustri	+ 3 370	= 172.7 -	+ 4 589	= 86.2 -
Nærings- og Nydelsesmiddelindustri	+ 3 829	= 52.6 -	+ 4 471	= 40.3 -
Metalindustri	+ 1 734	= 19.0 -	+ 3 982	= 36.7 -
Papirindustri	+ 4 482	= 400.9 -	+ 3 292	= 58.8 -
Læder- og Gummiindustri	+ 221	= 9.2	+ 399	= 15.2 -
Polygrafisk Industri	+ 1 114	= 122.8[1]) -	+ 1 637	= 81.0 -
Øvrige Industrigrene samt Industri af uopgiven Art	+ 3 474	= 15.7 -	+ 290	= 1.1 -
Tilsammen	+ 43 179	= 34.7 Pct.	+ 55 252	= 32.9 Pct.

Medens altsaa Antallet af de ved Industrivirksomhed i det hele sysselsatte Personer i Tiaaret 1891—1900 viser en absolut Tilvækst, der var større end i det femtenaarige Tidsrum 1876—1891, og den relative Tilvækst i 1891—1900 var næsten lige saa stor som i 1876—1891, var der i saa Henseende stor Forskjel mellem de enkelte Industrigrupper. Tekstilindustrien, der i Aarene 1876—1891 steg med 35.2 Pct., viser for sidste Tiaar en Tilbagegang, der dog væsentlig vedrører Antallet af Spindersker og Væversker, der øvede denne Virksomhed som Hus- eller Smaaindustri og som let kan være opført med større eller mindre Fuldstændighed ved de forskjellige Tællinger. Den fabrikmæssige Tekstilindustri viser for Tiaaret 1891—1900 en Tilvækst af 2 372 Personer = 40.8 Pct.

Overhovedet viser i dette Tidsrum Fabrikindustrien en Tilvækst af 40 Pct., Haandværksindustrien 32.5 Pct. og Smaaindustrien 25.9 Pct. med henholdsvis 92.8, 13.4 og 33 Pct. i det foregaaende femtenaarige Tidsrum.

Med Hensyn til de enkelte Industrigrupper meddeles i det følgende endel nærmere Oplysninger i den Orden, i hvilken Grupperne findes opført S. 46—47.

[1]) Jfr. Indledningen for 1891, S. 68, Note 1.

	1876.	1891.	Folketælling 1900. [2] 1900.
I. Jord- og Stenindustri:			
Minerere og Stenarbeidere	[1] 193	1 579	2 577
Stenhuggeriarbeidere	308	1 086	2 840
Potteri-, Fajance- og Porcelænsarbeidere	111	377	455
Teglværksarbeidere	701	1 204	1 638
Cementarbeidere	—	150	345
Glasværksarbeidere	485	593	1 076
II. Metalindustri:			
Smede og Smedearbeidere	5 529	5 029	6 636
Spiger- og Hesteskosømarbeidere	308	1 109	808
Jernstøberiarbeidere	814	1 627	2 004
Guld- og Sølvsmede	478	710	1 056
III. Maskinindustri m. m.:			
Mekaniske Arbeidere, Maskinarbeidere	1 898	4 591	7 141
Skibsværftsarbeidere, Skibstømmermænd ved Værfter	3 322	3 937	3 835
IV. Kemisk Industri m. v.:			
Fyrstikarbeidere	679	1 154	626
Andre	218	588	1 075
Tilvirkning af Belysningsstoffe, Fedtstoffe o. lign.	439	553	1 084
V. Tekstilindustri:			
Spinderi-, Væveri- og Trikotagearbeidere	1 973	5 712	7 189
Rebslagere	950	790	482
Seilmagere	556	333	312
Spindersker og Væversker ved Smaaindustri	7 797	8 025	5 688
Strikkersker	1 047	2 257	2 474
Farvere	480	479	480
VI. Papirindustri:			
Træsliberiarbeidere	279	2 262	2 414
Cellulosearbeidere		1 282	2 447
Papirfabrikarbeidere	310	998	1 701

[1] Opgaven for 1876 er antagelig meget ufuldstændig.

[2] I disse Tal er, af Hensyn til Sammenligningen med tidligere Aar, Formænd og Opsynsmænd ikke regnet sammen med Arbeidere.

	1876.	1891.	1900.
VII. Læder- og Gummiindustri:			
Garvere, Garveri- og Barkemøllearbeidere	1 301	1 312	1 398
VIII. Træindustri:			
Sagbrugs- og Høvleriarbeidere	5 973	9 215	11 490
Snedkere	9 970	9 720	14 578
Bødkere	2 179	1 827	1 850
IX. Nærings- og Nydelsesmidlernes Industri:			
Hermetikarbeidere	88	[1]) 396	1 671
Bagere og Konditorer	2 832	3 593	5 190
Slagtere	739	1 202	1 674
Kornmøllearbeidere	1 358	1 347	1 291
Bryggeri- og Brænderiarbeidere	842	1 432	1 648
Tobaksfabrikarbeidere	558	849	1 131
X. Beklædnings- og Toiletindustri:			
Syersker[2])	12 769	18 922	26 611
Skomagere	13 063	14 580	[3]) 15 091
Skræddere	6 118	8 405	9 801
Bundtmagere	253	377	450
Hattemagere	203	125	108
Handskemagere	54	160	282
Ved Vask og Strygning sysselsatte Kvinder	2 702	6 193	8 507
XI. Bygningsindustri:			
Tømmermænd	7 249	7 531	10 684
Murere	4 600	5 018	8 183
Malere	2 589	3 635	5 694
Arbeidere ved:			
Jernbaneanlæg	5 180	1 265	7 985
Vei- og Brolægning	2 144	2 823	4 172
Kanalanlæg	53	483	448
Telegraf- og Telefonanlæg	87	155	[4]) 743

[1]) I Indledningen for 1891 staar feilagtig 884.

[2]) Iberegnet de, der arbeider med Modepynt.

[3]) Ved Skofabriker sysselsattes desuden, efter Folketællingsopgaverne, i 1891: 33 og i 1900: 689 Arbeidere. Hertil kommer vistnok, paa Grund af utilstrækkelig Betegnelse, endel som Skomagere opførte Personer; jfr. Storth. Dok. Nr. 40, 1904/1905, Side 90.

[4]) Heraf ved Anlæg af Telefoner 109 i 1891 og 559 i 1900.

XII. Polygrafisk Industri:

	1876.	1891.	1900.
Bogtrykkere	700	1 531	2 536
Litografer, Xylografer	194	354	394
Fotografer og Fotografarbeidere	207	478	712

De fleste af de ovenanførte specielle Industrigrene viser en stadig fortsat, stærk Udvikling. Enkelte af disse, særlig de, der staar i Forbindelse med Byggevirksomheden, naaede, paa Grund af gunstige Konjunkturer i Slutningen af Nittiaarene, et Høidepunkt, som de i de nærmest paafølgende Aar neppe har kunnet holde sig paa. Ogsaa i Aarene omkring 1875 var der en livligere Byggevirksomhed end i Begyndelsen af Nittiaarene.

Den Tilbagegang, som viser sig for enkelte Industrigrenes Vedkommende, har i Regelen sin Grund i særskilt uheldige Omstændigheder. Saaledes har Seilskibsrederiets Tilbagegang virket til at formindske Antallet af Rebslagere og Seilmagere. Med Hensyn til det mindre Antal af Spindersker og Væversker i 1900 er det før antydet, at dette for en Del kan have sin Grund i en mindre fuldstændig Betegnelse af Arbeidets Art. Formindskelsen kan imidlertid ogsaa delvis pege hen paa en Tilbagegang i den Husflid, som har heromhandlede Slags Arbeide til Gjenstand.

At Antallet af de til samme Gruppe henførte Farvere har vist sig stationært, staar maaske tildels i Forbindelse hermed.

Den kemiske Industri viser i sidste Tiaar stærk Tilbagegang for Fyrstikfabrikernes Vedkommende, men forøvrigt Opgang.

Af andre Industrigrene, som fremhæver sig ved Stilstand, kan mærkes Bødkernes, for hvis Vedkommende dette Forhold dels kan bero paa den ringe Tilvækst i Udbyttet af Sildefiskerierne, dels paa forskjellige andre Aarsager.

Gruppen Handel og Pengeomsætning viser ifølge nedenstaaende Tabel den særdeles betydelige Stigning fra 28 919 i 1876 til 42 721 i 1891 og 61 813 i 1900. Forsaavidt angaar de ved Folketællingerne tilstedeværende Personer over 15 Aar, stillede nemlig Forholdet sig i nævnte Aar, som følger:

I. Selvstændige Næringsdrivende:

	1876	1891.	1900.
Kjøbmænd, Handlende, Mænd	5 831	5 381	6 725
—«— Kvinder	1 107	1 076	1 742
Landhandlere og Frihandlere	1 228	2 875	4 082
Skoghandlere, Lastehandlere	395	400	381
Handelskarle, Skræppekarle, Kræmmere	1 254	873	902
Fæhandlere	341	767	759
Brændevins-, Øl- og Vinhandlere og -udskjænkere	396	174	90
Melkehandlere	136	498	670
Smør-, Ost-, Kjød- og Vildthandlere	92	307	427
Fiskeopkjøbere, Fiskesælgere	155	454	568
Brødsælgere, Kurvekoner	377	286	156
Frugthandlere, Grønthandlere, Blomsterhandlere	68	323	499
Diverse andre Smaahandlere	718	1 720	2 506
Tilsammen Handlende	12 098	15 134	19 507

	1876.	1891.	1900.
Apothekere	77	105	150
Agenter	320	1 055	2 114
Mæglere	155	195	248
Expeditører, Dampskibsexpeditører	73	180	229
Diverse (hvorunder Bysælgere: i 1891: 54, i 1900: 249)	158	350	[1]) 549
Ialt selvst. Næringsdrivende ved Handel og Pengeomsætning	12 881	17 019	22 797
II. Bestyrere og Betjente:			
Bestyrere og Kontorchefer ved Handel	165	438	948
Bestyrere ved Handels- og Forbrugsforeninger	26	76	39
Bestyrere ved Brændevins- og Ølsamlag	33	167	101
Handelsreisende	183	525	1 058
Handelsfuldmægtige og Handelsbetjente:			
Mænd	6 231	7 062	9 195
Kvinder	1 247	4 207	10 176
Tømmermærkere, Pakhusfuldmægtige og diverse	106	227	429
Apothekbestyrere og Apothekbetjente	162	267	397
Bankchefer, Bankbetjente m. m.	278	691	1 303
Assurancedirektører og -betjente	83	306	514
Betjente hos Agenter, Mæglere m. m.	85	516	897
Tilsammen Betjente ved Handel og Pengeomsætning	8 599	14 482	25 057
III. Arbeidere:			
Formænd og Opsynsmænd	465	603	877
Tomtearbeidere, Plankesorterere o. l.	3 120	2 421	2 241
Sjouere, Bryggearbeidere, Dampskibsarbeidere	2 949	3 796	4 464
Andre Arbeidere ved Handel og Pengeomsætning	751	4 002	[2]) 5 692
Børn under 15 Aar	154	398	685
Tilsammen	7 439	11 220	13 959
Tilsammen Klasse I, II og III	28 919	42 721	61 813

Foranstaaende Tal viser for adskillige Handelsbranchers Vedkommende, saavelsom for den hele Gruppe overhovedet, en betydelig Udvikling i forskjellig Retning, paa samme Tid som det vil sees, at enkelte mindre Brancher er gaaet tilbage.

Ved Hotelvirksomhed samt Herbergering og Beværtning sysselsattes ifølge Folketællingerne af 1876, 1891 og 1900 henholdsvis 1 731, 6 269 og 10 537 Personer. Blandt de enkelte hidhenhørende Livsstillinger kan mærkes Hotelværter og Logisværter (404, 1 007 og 1 119), Restauratører og Spiseværter (550, 922 og 1 621), de, der ernærer sig af at have Logerende (275, 890 og 2 031, mest Kvinder), Hoteltjenere, Restaurations- og Kaféopvartere m. m. (233, 2 646 og 3 643). Disse Tal bærer ligeledes Vidnesbyrd om en stærk Udvikling indenfor dette Omraade.

[1]) Heraf ved Pengeomsætning 22.

[2]) Heraf 1 241 Lagerarbeidere og 1 343 Bud og Visergutter.

Ved almindelig Landtransport sysselsattes i de samme Aar henholdsvis 4 001, 7 380 og 13 721 voksne Personer. Af Vognmænd var der 1 102, 1 215 og 1 060; af Kjørere for egen Regning 532, 758 og 1 676; af Vognmandsgutter, Skydsgutter og andre Kjørekarle 654, 959 og 1 362; af Tømmerkjørere og Plankekjørere 482, 1 023 og 2 249 (inkl. 64 Tjenere); af andre voksne Arbeidere sysselsattes ved Kjøring og anden Landtransport 1 109, 3 310 og 5 340, deraf i 1891: 702 og i 1900: 496 Tjenere, som i 1876 vilde være regnet som Hustjenere.

Af Visergutter og Bud var der, foruden dem, der betegnedes som sysselsatte ved Handelsforretninger, i 1891: 274 og i 1900: 1 699. En stor Del af disse maa antages at have været beskjæftiget af Handlende.

Ved Jernbanedrift og anden Sporveidrift sysselsattes i 1876: 797, i 1891: 2 826 og i 1900: 4 993 Personer, hvoraf 626 ved Sporveie. I 1891 var der ved Sporveidrift sysselsat 93 Personer, der henførtes under almindelig Landtransport.

Sjøfart (Skibsfart og Baadfart) beskjæftigede i 1876: 46 718, i 1891: 42 029 og i 1900: 41 510 i Norge hjemmehørende voksne Personer[1]), medens det modsvarende Antal af de i Norge tilstedeværende Personer alene udgjorde henholdsvis 35 417, 27 562 og 24 022. Af de enkelte Livsstillinger fremhæves følgende[2]):

Klasse I:

	1876.	1891.	1900.
Skibsredere	693	755	534
Jægteeiere, Fragtemænd	716	698	412
Baadmænd, Færgemænd m. m.	409	353	294
Tilsammen Selvstændige Erhvervsdrivende	1 818	1 806	1 240
		(1815)	(1 263)

Klasse II.

Skibsførere	4 777	3 045	2 342
	(6 128)	(4 571)	(3 897)
Jægteførere	472	1 423	1 650
	(475)	(1 436)	(1 735)
Styrmænd	3 505	2 657	2 131
	(5 417)	(5 074)	(4 718)
Dampskibsmaskinister	398	818	1 246
	(424)	(1 233)	(2 241)
Andre Privatbetjente	51	237	397
Tilsammen Privatbetjente	9 203	8 180	7 766
	(12 495)	(12 551)	(12 988)

[1]) Jfr. S. 38, Note 1.

[2]) De med almindelige Typer satte Tal angiver den tilstedeværende, de med Nonpareille i Parenthes satte Tal den i Norge hjemmehørende Befolkning.

Klasse III:

	1876.	1891.	1900.
Sjømænd, Matroser, Fyrbødere m. m.	24 396	17 576	[1]) 15 016
	(32 405)	(27 663)	[2]) (27 259)
Tilsammen Klasse I, II og III	35 417	27 562	24 022
	(46 718)	(42 029)	(41 510)

Den ikke ubetydelige Tilbagegang, som viser sig inden denne vigtige Næringsgren, hidrører fra Formindskelsen i Antallet af Fartøier, idet vor Handelsflaades Tonnage vistnok er gaaet noget frem i det heromhandlede Tidsrum, men fordeler sig paa færre, men større Fartøier, og saaledes i det hele kræver mindre Bemanding end før. I Forbindelse med denne Udvikling staar en anden Omstændighed, der ogsaa i følelig Grad berører Norges Befolkningsforhold, idet nemlig Skibsfarten er bleven mere og mere forlagt til fjernere Farvande, hvilket har øvet en mærkbar Indflydelse paa Forholdet mellem den hjemmehørende og den tilstedeværende Befolkning. Forskjellen mellem Antallet af de hjemmehørende og de tilstedeværende Sjømænd var nemlig:

	1876.	1891.	1900.
ved Skibsførerne	1 351 = 22.0 Pct.[3])	1 526 = 33.4 Pct.[3])	1 555 = 39.9 Pct.[3])
- Styrmændene	1 912 = 35.3 -	2 417 = 47.6 -	2 587 = 54.8 -
- Dampskibsmaskinisterne	26 = 6.1 -	415 = 33.6 -	995 = 44.4 -
- Matroserne, Fyrbøderne m. m.	8 009 = 24.7 -	10 087 = 36.5 -	12 243 = 44.9 -
Tilsammen	11 298 = 25.5 Pct.[4])	14 445 = 37.5 Pct.[4])	17 380 = 45.6 Pct.

Da Antallet af de ved Folketællingstiden i Norge tilstedeværende fremmede Sjøfolk er fradraget i ovenanførte Tal, bliver Procentforholdet af de i Udlandet fraværende norske Sjøfolk lidt større, naar der kun tages Hensyn til disse. Saaledes bliver Procentforholdet for Styrmænd efter en saadan Beregning 56.1 Pct.

Antallet af Skibsførere viser en Tilbagegang fra 6 128 i 1876 til 4 571 i 1891 og 3 897 i 1900; Formindskelsen har dog i Virkeligheden neppe været saa stor, idet den for en Del skriver sig fra den ved de senere Folketællinger paa Grund af Originalopgavernes Fuldstændighed mere nøiagtigt gjennemførte Sondring mellem Skibsførere og Jægteførere.

Det samlede Antal af disse to Klasser af Fartøisførere udgjorde i 1876: 6 603, i 1891: 6 007 og i 1900: 5 632. Formindskelsen, der væsentlig faldt paa de egentlige Skibsførere, idet Jægteførernes Antal antagelig har holdt sig

[1]) Iberegnet 90 Færgemænd over 15 Aar samt 91 Skibsgutter og 1 ved Skibsfart sysselsat Person under 15 Aar.

[2]) I dette Tal er foruden det af Tabel 5 fremgaaende Antal Personer over 15 Aar, der var fraværende i Udlandet, ogsaa medregnet 39 Skibsgutter under nævnte Alder, jfr. S. 35, Note 1.

[3]) ɔ: af de hjemmehørende.

[4]) I Indledningen for 1891 staar for 1876 og 1891 feilagtig 24.2 og 34.4 Pct.

nogenlunde uforandret, var i Aarene 1876—1890 gjennemsnitlig 40 om Aaret og i 1891—1900: 37 aarlig. I samme Tidsrum var den aarlige Formindskelse i Antallet af Styrmænd henholdsvis 23 og 36, samt af Matroser 316 og 40, medens Antallet af Dampskibsmaskinister er øget med henholdsvis 54 og 101 aarlig.

Lodsvæsenet sysselsatte i 1876: 1 075, i 1891: 771 og i 1900: 853 voksne Personer, deraf 669 Lodse og 49 Kjendtmænd. Havnevæsenet og Fyrvæsenet sysselsatte i 1876 henholdsvis 55 og 136, i 1891: 94 og 192 og i 1900: 284 og 286 voksne Personer. Heri er ikke indbefattet de ved Havneanlæg og Fyranlæg beskjæftigede Personer, der i 1900 udgjorde 461.

Ved Flødning, Kanalvæsen, Sokning m. m. beskjæftigedes i 1876: 1 547, i 1891: 1 977 og i 1900: 2 244 Personer, heraf 2 114 ved Flødning, 61 ved Kanaler og 69 ved Dykkerforetagender.

Ved Postvæsenet henholdsvis 477, 900 og 1 935.

Ved Telegrafvæsenet (uberegnet Anlægsvirksomheden) 539, 631 og 1 334.

Ved Telefoner i 1891: 214 og i 1900: 1 074.

Statens og den kommunale Husholdning samt Varetagelsen af de forskjellige andre immaterielle Formaal beskjæftigede i 1876: 17 936, i 1891: 26 996 og i 1900: 35 914 Personer, hvoraf henholdsvis 17 910, 26 951 og 35 904 i Riget tilstedeværende Personer over 15 Aar. Af de enkelte derunder hørende Erhvervsgrene og Livsstillinger fremhæves:

Livsstillingsgrupper.		Selvstændigt Erhvervsdrivende og Arbeidende.	Embedsmænd.	Bestillingsmænd.	Privatbetjente.	Kontorbud, Arbeidere o. l.	Tilsammen.
1 & 6. Den civile Administration, Domstolene, Sagførervirksomhed m. m.	1876	359	627	2 960	69	296	4 311
	1891	495	653	4 061	273	447	5 929
	1900	682	614	5 572	523	482	7 873
2. Forsvarsvæsenet	1876	-	709	1 385	-	1 521	3 615
	1891	-	786	1 844	-	1 339	3 969
	1900	-	942	2 670	-	2 441	6 053
3. Sundhedsvæsenet	1876	392	150	738	19	775	2 074
	1891	644	162	1 211	68	1 935	4 020
	1900	[1] 1 140	160	1 471	133	2 817	5 721
4. Undervisningen, literær og kunstnerisk Virksomhed m. m.	1876	1 463	175	3 520	997	219	6 374
	1891	2 448	210	5 946	1 428	657	10 689
	1900	1 978	242	7 854	2 325	681	13 080
5. Kirkelige, religiøse og moralske Anliggender	1876	-	613	603	140	180	1 536
	1891	4	650	544	745	401	2 344
	1900	3	701	940	1 032	501	3 177
Tilsammen	1876	2 214	2 274	9 206	1 225	2 991	17 910
	1891	3 591	2 461	13 606	2 514	4 779	26 951
	1900	3 803	[2] 2 659	18 507	4 013	6 922	35 904

[1] Heri indbefattet 194 Fødselshjælpersker i Kristiania, der i denne By er regnet som selvstændigt Arbeidende, medens de andetsteds har offentlig Bestilling som Jordemødre.

[2] Heri ikke indbefattet de ved Postvæsenet ansatte Embedsmænd.

Som det vil sees, er Antallet af Embedsmænd i Tidsrummet 1876—1891 alene forøget med 8.2 Pct. og i Tiaaret 1891—1900 med 8 Pct., medens samtlige øvrige Klasser inden denne Gruppe viser en meget stærk Udvikling. Iberegnet de ved Jernbanerne, Havnevæsenet, Post- og Telegrafvæsenet etc. ansatte er det samlede Antal af Bestillingsmænd steget fra 10 888 i 1876 til 18 051 i 1891 og 24 472 i 1900, jfr. Norges off. Stat. IV, Nr. 111, Tabel 3, S. 64.

Det huslige Arbeide skulde ifølge Tabellernes Udvisende have sysselsat i 1876: 605 232, i 1891: 466 342 og i 1900: 507 846 voksne Personer. I førstnævnte Tal er imidlertid indbefattet samtlige hjemmeværende Sønner og Døtre m. m. samt Tjenere, der hjælper Husfaderen eller Husmoderen i deres Virksomhed, medens man for 1891 ved Hjælp af de fuldstændigere Opgaver har kunnet udsondre de, der var beskjæftigede ved Landbonæring, Fiskeri, Landtransport m. m. Fordeles de hjemmeværende Sønner og Døtre samt Tjenere for 1876 paa det huslige Arbeide og de øvrige Virksomheder efter samme Forhold som for 1891, kan der for den hele heromhandlede Gruppe opstilles nedenstaaende, delvis altsaa, approximative Sammenligning med de nævnte Aar:

	1876.	1891.	1900.
Husmødre	277 347	305 267	332 368
Bestyrere og Betjente:			
Husbestyrerinder, Husholdersker m. m.	6 035	6 878	7 917
Døtre og Slægtninge, der forestaar Huset [1]	3 889	6 241	6 682
Hjemmeværende Sønner, der hjælper til i Huset	8 687	5 394	1 715
Hjemmeværende Døtre m. m., der hjælper til i Huset	70 780	69 436	75 350
Tjenestegutter	7 052	5 152	2 394
Tjenestepiger	66 934	63 190	74 189
Andre Husarbeidere [1]	660	4 784	7 231
Børn under 15 Aar [1]	356	5 391	5 998
Tilsammen	441 740	471 733	513 844

Af Personer, hvis hovedsagelige Indtægt var Formuesindtægt, Føderaad, Pension m. m., var der i 1876: 48 606, i 1891: 57 327 og i 1900: 67 872. Heraf udgjorde Føderaadsfolkene henholdsvis 41 688, 42 411 og 45 339.

Med Hensyn til ikke erhvervende Personer, Studerende, Skolebørn, Fattigunderstøttede m. m. henvises til de S. 35 meddelte Oplysninger.

[1] For 1876 var en Del af disse antageligvis indbefattet under den følgende Rubrik: «Hjemmeværende Døtre».

[2] Den hjemmehørende Befolkning er 263 større, jfr. Bilag 10 a.

§ 14. Livsstillinger, der indehavdes af Kvinder i 1900 sammenlignet med 1891.

Det samlede Antal af arbeidende i Riget hjemmehørende Kvinder var, ifølge den som Bilag 10 a meddelte Tabel, 627 238 i 1891 og 695 389 i 1900, udgjørende henholdsvis 27.95 og 31.04 Pct. af det samlede Antal Indbyggere samt 52.82 Pct. i 1891 og 52.33 Pct. i 1900 af de arbeidende Mænd og Kvinder.

Den overveiende Del af Kvinderne var i 1891 saavelsom i 1900 sysselsat: 1) ved husligt Arbeide, 2) ved Landbrugsarbeide og 3) ved Smaaindustri (især Søm, Spinding, Vævning, Vask og Strygning). Paa disse tre Hovedgrupper af det kvindelige Arbeide og paa alle øvrige Virksomheder tilsammen faldt der i 1876 og 1891 følgende Antal og Procentforhold af Kvinder:

Livsstillingsgrupper.	Antal Kvinder.			Procentforhold.		
	1876.	1891.	1900.	1876.	1891.	1900.
Husligt Arbeide	425 777	460 456	508 843	74.27	73.41	73.17
Landbrug	93 317	88 544	74 613	16.28	14.12	10.73
Smaaindustri	28 992	38 034	46 206	5.06	6.07	6.65
Andre Virksomheder	25 212	40 204	65 727	4.39	6.40	9.45
Tilsammen	573 298	627 238	695 389	100.00	100.00	100.00

Det springer her straks i Øinene, at Landbrugets Betydning for det kvindelige Arbeide er gaaet meget tilbage saavel i absolut som i relativ Henseende, medens saavel Smaaindustrien som især de øvrige Næringsveie i langt høiere Grad end tidligere beskjæftiger kvindeligt Arbeide.

Blandt de sidstnævnte Virksomheder fremhæver sig især følgende Grupper:

Livsstillingsgrupper.	Antal Kvinder.			Procentforhold.		
	1876.	1891.	1900.	1876.	1891.	1900.
Handel og Pengeomsætning	3 933	9 116	17 938	0.68	1.45	2.58
Fabrikindustri[1]	3 342	8 131	12 683	0.58	1.30	1.82
Offentligt Arbeide og privat immaterielt Erhverv	3 185	7 483	10 767	0.56	1.19	1.55
Haandværk	631	4 330	6 912	0.11	0.69	0.99
Herbergering og Beværtning	1 130	4 914	8 277	0.20	0.78	1.19
Andre (deriblandt utilstrækkeligt betegnet Dagarbeide)	12 991	6 230	9 150	2.26	0.99	1.32
Tilsammen	25 212	40 204	65 727	4.39	6.40	9.45

[1]) Hertil medregnet i 1891: 9 ved Kommunikationsanlæg sysselsatte Kvinder.

Her viser sig paa samtlige Punkter en betydelig Udvikling.

Blandt de enkelte Livsstillinger fremhæves følgende:

Af de ved husligt Arbeide beskjæftigede udgjør Husmødrene den overveiende Del, idet Antallet var 305 267 i 1891 og 332 355 i 1900, heraf 2 284 Ugifte og Enker. Da det samlede Antal gifte Kvinder i nævnte Aar var henholdsvis 326 083 og 359 522, er altsaa i 1891: 20 816 og i 1900: 29 451 gifte Kvinder bleven henført til særskilte Livsstillinger; deraf var der henholdsvis 2 997 og 3 591 gifte Kvinder, der levede af Formuesindtægt, Føderaad og Pension, samt 1 232 og 2 564 uden Erhverv. De øvrige, altsaa 16 587 i 1891 og 23 292 i 1900, var sysselsat med forskjelligt Arbeide og anden Virksomhed udenfor Husvæsenet. Som tidligere bemærket, er imidlertid Sondringen mellem de ved husligt Arbeide og ved andet Arbeide, navnlig Landbonæring, beskjæftigede Kvinder samt mellem førstnævnte og Kvinder uden Erhverv i mange Tilfælde vanskelig og usikker, og dette gjælder ikke mindst de gifte Kvinder.

Af hjemmeværende voksne Døtre (og andre kvindelige Slægtninge), der hjælper Husfar eller Husmor i deres Gjerning, er for 1891 opført 96 512 og for 1900 100 838. Af disse var hovedsagelig beskjæftiget ved Arbeider vedkommende Landbruget henholdsvis 27 158 og 25 592 samt ved husligt Arbeide 69 354 og 75 246.

Antallet af Tjenestepiger, der i 1891 udgjorde 101 226 og i 1900 99 749, fordelte sig med henholdsvis 38 011 og 25 596 paa Landbruget, med 63 190 og 74 153 paa det huslige Arbeide[1]) og med 25 og 0 paa andet Arbeide.

Antallet af de af Forældre eller Paarørende forsørgede Døtre og kvindelige Slægtninge m. m. over 15 Aar opføres i 1891 med 21 658 og i 1900 med 26 637, blandt hvilke henholdsvis 5 278 og 3 611 Elever[2]).

Den betydelige Tilvækst, der viser sig i Henseende til Antallet af de ved Smaaindustri sysselsatte Kvinder, falder for en stor Del paa Søm, Vask og Strygning, jfr. S. 50.

Angaaende de øvrige Virksomheder henvises til den paa foregaaende Side meddelte Oversigt samt til de i vedkommende Tabelværk indeholdte specielle Oplysninger, hvilke i flere Henseender er af megen Interesse til Belysningen af den heromhandlede Udvikling.

§ 15. Befolkningens sociale Sammensætning.

Til Belysning heraf meddeles omstaaende Tabel, der viser saavel Antallet af de erhvervende Personer eller Hovedpersoner som det samlede Antal Personer,

(Fortsat S. 60.)

[1]) Med Hensyn til det huslige Arbeide henvises forøvrigt til de S. 56 meddelte Oplysninger.

[2]) Heraf Elever uden nærmere Betegnelse i 1891: 3 841, men i 1900 kun 386. Det i Sammenligning med 1891 manglende Antal er for 1900 vistnok opført som Privat Forsørgede uden nærmere Oplysning.

Samlet Antal i Norge i 1900 hjemmehørende Personer fordelt efter Beskaffenheden af de Livsstillinger, som de indtager, eller hvoraf de var beroende.

Livsstillinger.	Erhvervende Personer (Hovedpersoner).[1]			Samlet Antal Personer inkl. Familiemedlemmer og Tjenere.[2]	Procentforhold.
	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.		
Private selvstændige Erhvervsdrivende.	169 429	23 077	192 506	764 216	34.10
Selvstændigt Arbeidende	48 242	373 939	422 181	202 359	9.03
Embedsmænd	2 754	-	2 754	13 441	0.60
Bestillingsmænd	18 564	6 009	24 573	72 361	3.23
Bestyrere	8 752	632	9 384	36 038	1.61
Betjente	31 565	29 934	61 499	95 509	4.26
Formænd	4 966	106	5 072	19 281	0.86
Tjenere	35 588	108 700	144 288	[6] 57 835	2.58
Andre Arbeidere	299 688	143 195	442 883	811 616	36.21
Personer der lever af Formue	31 210	36 664	67 874	102 774	4.59
Personer uden Erhverv	33 545	45 616	79 161	43 799	1.96
Ufuldstændigt betegnet Livsstilling	964	1 891	2 855	21 738	0.97
Tilsammen	685 267	769 763	1 455 030	2 240 967	100.00
Af de selvstændige Erhvervsdrivende fremhæves:					
Selveiere, Gaardbrugere	104 916	9 875	114 791	500 015	22.32
Leilændinger, Forpagtere	6 396	725	7 121	29 399	1.31
Fiskere m. m.	40 176	145	40 321	126 070	5.63
Haandværkere	35 213	2 550	37 763	121 700	5.43
Selvstændigt Arbeid. v. Smaaindustri [3]	2 432	38 354	40 786	53 392	2.38
Handlende [4]	10 529	2 189	12 718	52 244	2.33
Lærere, Læger, Sagførere o. a. ved privat immateriel Virksomhed	2 063	1 260	3 323	9 230	0.41
Af de private Betjente fremhæves:					
Brugsbestyrere, Fabrikmestre m. m.	6 459	837	7 296	23 292	1.04
Handelsbetjente m. m. [5]	9 305	10 185	19 490	30 632	1.37
Skibsførere, Jægteførere	5 632	-	5 632	22 486	1.00
Styrmænd og Dampskibsmaskinister	6 959	-	6 959	19 905	0.89
Af Arbeiderne fremhæves:					
Husmænd med Jord	24 627	2 692	27 319	105 941	4.73
Hos Gaardbrugere hjemmeværende Børn sysselsatte ved Jordbrug og Fædrift	36 028	19 847	55 875		
Hos Husmænd do. do.	2 521	2 312	4 833	71 585	3.20
Hos Andre do. do.	3 108	3 433	6 541		
Tjenere syssels. ved Jordbr. og Fædrift [6]	19 718	25 592	45 310	47 702	2.13
Formænd og Arbeidere ved do. do.	19 059	4 222	23 281	72 660	3.24
Do. Do. ved Fabrikdrift	49 107	11 871	60 978	157 469	7.03
Do. Do. ved Haandværksdrift	56 919	4 140	61 059	139 473	6.23
Sjømænd, Fyrbødere, Skibskokke m. m.	26 948	90	27 038	50 630	2.26
Dagarbeidere uden nærmere Betegnelse	10 854	5 732	16 586	33 276	1.48
Af Personer, der lever af Formue etc., fremhæves:					
Føderaadsfolk	22 649	22 704	45 353	62 299	2.78

[1]) Tabel 2, Rubr. 1 og 2, jfr. Tabel 5, Rubr. 3—6. [2]) Tabel 2, Rubr. 19, jfr. Tabel 5, Rubr. 3—6. Naar det samlede Antal (2 240 967) er lidt forskjelligt fra det S. 43 beregnede (2 240 860), stikker dette dels deri, at Tabel 5 ikke omfatter Personer under 15 Aar, dels i Dobbeltregning af endel Børn med Formue, jfr. S. 43, Anm. 1 og 2. Som det sees, spiller Forskjellen ingensomhelst Rolle. [3]) Med Tillæg af de selvstændige Næringsdrivende ved Smaaindustri bliver Antallet af de Erhvervende af Mandkjøn 3 071 og det samlede Antal Personer ca. 56 000. [4]) Handelskarle etc. ikke medregnet her, men var medregnet i den tilsvarende Tabel for 1891. [5]) For 1891 var herunder ogsaa medtaget Pakhusformænd m. m. [6]) Ikke iberegnet Tjenere, der hører til Andres Husstand.

der direkte eller indirekte er knyttet til vedkommende Erhverv, iberegnet Familielemmer og Hustjenere. Hertil er føiet de af sidstnævnte Antal udledede Procentforhold. Opgaverne angaar den hjemmehørende Befolkning, beregnet efter Tabel 2, jfr. Tabel 5. Den i sidstnævnte Tabel anvendte Gruppering afviger vistnok for enkelte Livsstillingers Vedkommende tildels fra den i Tabel 2 anvendte, men dette medfører dog ikke nogen større Vanskelighed.

Naar man til Gaardbrugernes samt Leilændingernes og Forpagternes Klasse medregner deres ved Jordbrug beskjæftigede hjemmeværende Børn og Slægtninge[1]) samt Føderaadsfolk, faar man for Klassen i dens Helhed et samlet Antal af 651 187 Personer, altsaa 29 Procent af Norges hele Folkemængde. I 1876 var Antallet 588 983 og i 1891 631 407 = ca. 31½ Procent.

Den næst talrigste Samfundsklasse er nu Fabrikarbeidernes (157 469), medens det i 1891 var Fiskernes og i 1876 Husmændenes. Derefter kommer Haandværksarbeiderne (139 473), Fiskerne (126 070), de selvstændige Haandværkere (121 700) samt Husmændene (111 078). I alle disse Tal er medregnet Børn samt andre Familielemmer og Tjenere.

Arbeiderbefolkningen (iberegnet Formænd, de hos Gaardbrugere arbeidende Børn samt de Tjenere, der ikke som Hustjenere er indbefattet i nogen af de øvrige Samfundsklassers Husstand) udgjorde, ifølge omstaaende Tabel, ialt 888 732 (ɔ: arbeidende Personer samt deres Familielemmer og Tjenere). Naar hertil lægges de Hustjenere, der i nævnte Tabel er henregnet til andre Samfundsklasser (nemlig ifølge Tabel 2, S. 19: 82 479), udkommer et samlet Antal af 971 211. (For 1891 var Tallet opgivet til 860 500, men da Arbeidsformænd heri ikke er medregnet, bliver det sidstnævnte Tal at sammenstille med 952 000 for 1900.)

Med Fradrag af Familielemmer og Tjenere, fordelte Arbeiderne sig paa følgende Maade i 1900:

Formænd 5 054, Arbeidere sysselsatte ved Jordbrug, Skogdrift og Fiskeri (iberegnet hjemmeværende Børn etc., der hjælper til hos Gaardbrugere og andre) 189 037, Arbeidere ved Bergværksdrift og Industri 152 094, ved Handel og Samfærsel (iberegnet fraværende, men fraregnet midlertidigt tilstedeværende Sjøfolk) 56 304, ved privat og offentligt immaterielt Erhverv 6 740, ved Dagarbeide af ubestemt Art samt Sønner og Døtre, der hjælper til ved husligt Arbeide, 100 972. Naar hertil lægges 81 103 Tjenere, beskjæftigede ved husligt Arbeide m. m. (Tabelværket S. 68, Gruppe III, IV og V), udkommer et samlet Antal af 591 304 arbeidende Personer over 15 Aar.

Man henviser forøvrigt til selve Tabelværket, der navnlig i Tabel 3, 4 og 6 for Rigets Hoveddele og i Tabel 8 for de enkelte Herreder og Byer indeholder saavel Oversigter som Specialoplysninger om de heromhandlede Forhold.

[1]) Nemlig 55 875 arbeidende + 3 599 (ɔ: beregnet Andel i Antallet af Familielemmer) = 59 474.

§ 16. Sammenligning mellem Rigets Bygder og Byer.

Til Oplysning om, hvorledes særskilt Landbefolkningen og Bybefolkningen (efter den tilstedeværende Folkemængde) er sammensat i Henseende til Livserhverv og Livsstilling, hidsættes paa omstaaende Side en Oversigtstabel, der er bygget paa Tabelværkets Tabel 2 og 13 [1]).

Af de der meddelte Opgaver vil det sees, at den overveiende Del af Landdistrikternes Befolkning fremdeles er knyttet til Jordbrug, medens dog de øvrige Næringsveie tilsammen efterhaanden er vokset op til at ernære næsten Halvparten af den hele Landbefolkning. Nedenstaaende Uddrag for 1891 og 1900 viser Udviklingens Hovedtræk i heromhandlede Henseende:

	1891.	1900.
Jordbrug, Gartneri og anden Landbonæring	54.52 Pct.	50.89 Pct.
Skogdrift og Jagt	1.71 -	2.22 -
Fiskeri	9.86 -	8.06 -
Industri	15.66 -	19.22 -
Handel, Omsætning og Samfærsel (undtagen Sjøfart)	3.98 -	5.13 -
Sjøfart	3.43 -	2.34 -
Immaterielt Erhverv	2.49 -	2.62 -
Andet Erhverv	8.35 -	9.52 -
Tilsammen	100.00 Pct.	100.00 Pct.

I Byerne stillede derimod Forholdet sig saaledes:

	1891.	1900.
Jordbrug, Landbonæring og Skogdrift	1.51 Pct.	1.42 Pct.
Fiskeri	1.96 -	1.61 -
Industri	42.46 -	43.20 -
Handel, Omsætning og Samfærsel	24.44 -	26.06 -
Sjøfart	10.84 -	7.12 -
Immaterielt Erhverv	9.60 -	9.01 -
Andet Erhverv	9.19 -	11.58 -
Tilsammen	100.00 Pct.	100.00 Pct.

Ved de for Sjøfartsnæringen meddelte Tal maa erindres, at de er byggede paa Opgaver over den i Norge tilstedeværende Folkemængde og at de vil undergaa en betydelig Forøgelse, naar de i Udlandet fraværende Sjøfolk medregnes, jfr. S. 54 ovenfor.

Hvorledes de forskjellige Næringsveie og Livsstillinger fordeler sig mellem Land og By belyses forøvrigt ved Tabellerne 3, 4, 6 og 14 i selve Tabelværket, hvortil henvises, idet man navnlig skal gjøre opmærksom paa de i de to sidstnævnte Tabeller anførte Procenttal.

[1]) De under Afdeling 3 for det samlede Antal Personer særskilt for Jordbrug m. m. og Skogdrift meddelte Tal er for en mindre Del fremkommet ved Beregning, idet Antallet af Familielemmer og Tjenere for 975 Personer (Skogbetjente, Tjenere m. m. ved Skogdrift) i Tabel 2 har været slaaet sammen med forskjellige Livsstillinger vedkommende Jordbrug, og derfor har maattet udfindes ved Forholdsberegning.

Livserhverv og Livsstillinger.	Erhvervende Personer over 15 Aar (Hovedpersoner).				Samlet Antal Personer inkl. Familielemmer og Tjenere.			
	Antal Personer.		Procentforhold.		Antal Personer.		Procentforhold.	
	Bygder.	Byer.	Bygder.	Byer.	Bygder.	Byer.	Bygder.	Byer.
1. Hovedgrupper af Livserhverv.								
I. Jordbrug, Fædrift, Skogdrift, Fiskeri	351 979	7 784	36.62	1.97	974 139	19 059	61.17	3.03
II. Grubedrift, Bergværksdrift, Industri.....	130 485	112 157	13.58	28.33	306 151	271 645	19.22	43.20
III. Handel, Omsætning og Samfærsel	40 673	81 583	4.23	20.60	119 048	208 616	7.47	33.18
IV. Offentligt Arbeide og immaterielt Erhverv..	14 426	21 478	1.50	5.42	41 678	56 648	2.62	9.01
V. Husligt samt ubestemt Arbeide	365 931	159 607	38.07	40.31	31 068	25 567	1.95	4.07
VI. Formuesindtægt, Føderaad, Pension	56 948	11 255	5.92	2.84	80 106	22 666	5.03	3.60
VII. Uden Erhverv	[1]) -	[1]) -	-	-	29 925	13 418	1.88	2.13
VIII. Uopgivet Erhverv	769	2 091	0.08	0.53	10 550	11 193	0.66	1.78
Ialt	961 211	395 955	100.00	100.00	1 592 665	628 812	100.00	100.00
2. Hovedgrupper af Livsstillinger.								
A. Private selvstændige Næringsdrivende	158 974	33 144	16.54	8.37	644 851	118 977	40.49	18.92
B. Selvstændigt Arbeidende	305 459	116 711	31.78	29.48	158 163	44 185	9.93	7.03
C. Embedsmænd	969	1 756	0.10	0.44	5 479	7 933	0.34	1.26
D. Bestillingsmænd.....	11 924	12 548	1.24	3.17	35 939	36 321	2.26	5.78
E. Bestyrere.....	3 163	4 556	0.33	1.15	15 017	19 356	0.94	3.08
F. Betjente.....	25 147	32 652	2.62	8.25	33 316	58 493	2.09	9.30
G. Formænd	2 800	2 254	0.29	0.57	10 169	9 094	0.64	1.45
H. Tjenere.....	91 337	36 005	9.50	9.09	51 601	5 965	3.24	0.95
I. Andre Arbeidere	303 721	142 983	31.60	36.11	517 549	281 211	32.50	44.72
J. = VI, VII og VIII ovenfor.....	57 717	13 346	6.00	3.37	120 581	47 277	7.57	7.51
Ialt	961 211	395 955	100.00	100.00	1 592 665	628 812	100.00	100.00
3. Særskilt fremhævede Livserhverv.								
Jordbrug, Gartneri og anden Landbonæring.....	288 386	3 483	30.01	0.88	810 458	8 398	50.89	1.33
Skogdrift og Jagt.....	16 953	194	1.76	0.05	35 394	537	2.22	0.09
Fiskeri	46 640	4 107	4.85	1.04	128 287	10 124	8.06	1.61
Fabrikdrift, Bergværksdrift, Stenbrud[2]).....	38 150	34 276	3.97	8.66	106 100	88 224	6.67	14.03
Haandværksdrift[2])	48 367	50 873	5.03	12.85	125 994	137 923	7.91	21.93
Anden Industri (Smaaindustri, Kommunikationsanlæg)[2])..	43 968	27 008	4.58	6.82	74 057	45 498	4.64	7.24
Handel, Omsætning og Samfærsel, undtagen Sjøfart[2])	30 528	67 798	3.17	17.12	81 738	163 860	5.13	26.06
Sjøfart[2]).....	10 145	13 785	1.06	3.48	37 310	44 756	2.34	7.12

[1]) De i Tabelværket N. off. Stat. IV, Nr. 111 opførte Personer uden Erhverv (25 618 i Bygderne og 9 125 i Byerne) medtages ikke her, deraf Forskjellen mellem de her og i Nr. 111, Tabel 13 angivne Procenttal. Derimod er denne Gruppe ovenfor medtaget i de 4 sidste Rubriker (Samlet Antal Personer).
[2]) Ifølge Tabel 7, S. 192.

§ 17. Næringsveie og Livsstillinger i de forskjellige Landsdele.

Angaaende Folkemængdens Fordeling efter Livserhverv indeholder det heromhandlede Tabelværk en Række af Tabeller, der dels for de forskjellige større Landsdele og Amter, dels for Fogderier, Herreder og Byer meddeler mere eller mindre detaillerede Oplysninger om dette Forhold. Procenttal er meddelt i Tabellerne 6, 13 og 14.

Idet der i det hele henvises til selve Tabelværket, ved hvis Anordning man har tilstræbt den størst mulige Oversigtlighed, skal nedenfor alene fremhæves enkelte Punkter, hvorved tillige vil gives Exempler paa vedkommende Tabellers Brug.

Jordbrugsnæringen viser sig forholdsvis stærkest repræsenteret i Nordre Bergenhus Amt, derefter i Hedemarkens og Kristians, Romsdals og Stavanger Amter. I alle disse Amter havde over 60 Procent af den hele Befolkning, i førstnævnte Amt 67 Procent, sin Næring af Jordbrug og dermed sammenhængende Erhverv. Se de absolute Tal i Tabel 7, Afdeling II (S. 193) og Procenttallene i Tabel 13 (S. 337)[1]).

I Fiskerinæringen fremhæver de tre nordligste Amter sig stærkt med henholdsvis 60.2, 34.1 og 27.9 Procent (S. 337); dernæst Søndre Trondhjems og Romsdals Amter med 10.4 og 9.2 Pct.

Fabrikdriften optræder med 17.3 Pct. i Smaalenene, omtrent 14.8 Pct. saavel i Buskerud som i Akershus Amt, omtrent 12 Pct. i Bratsberg og Nedenes.

Sjøfarten ernærer, foruden de i Udlandet fraværende[2]), 12.3 Pct. i Jarlsberg og Larvik Amt, 11.4 Pct. i Nedenes og 6.7 Pct. i Lister og Mandal Amt.

Disse Tal gjælder Amternes Landdistrikter. For de enkelte Herreders Vedkommende vil tilsvarende Procenttal kunne beregnes efter Tabel 7, Afdeling II.

Hvad Byerne angaar, fremhæver sig som de mest udprægede Fiskebyer Byerne i Finmarkens Amt, hvor 28 Procent af Befolkningen lever af Fiskeri, dernæst i Tromsø, Romsdals og Nordlands Amter, hvor Procenttallene er henholdsvis 15.7, 12.9 og 10.8.

---

[1]) I disse Tabeller er Skogbrug og Jagt medindbefattet. Vil man for de enkelte Amter udsondre disse Næringsgrene, maa man gaa til de detaillerede Opgaver i Tabel 9, S. 273, der viser det samlede Antal derved sysselsatte Personer over 15 Aar. Opgave over de til samme hørende Familielemmer og Tjenere haves ikke for de enkelte Amter, men for den vigtigste Underafdelings Vedkommende, nemlig Formænd og Arbeidere ved Skogdrift og Jagt underet for Bygderne S. 30, 1 og for hver af de større Landsdele S. 177, 8, jfr. S. 292—293; ved Hjælp af disse Opgaver kan Antallet af Familielemmer og Tjenere tilnærmelsesvis beregnes ogsaa for de enkelte Amter.

[2]) Med Hensyn til disse er der, forsaavidt angaar Personer over 15 Aar, i Tabel 11 meddelt Oplysninger angaaende deres Fordeling efter deres Hjemsteder amtsvis.

Fabrikdriften er især fremtrædende i Smaalenenes og Buskerud Amts Byer (27.2 og 21.7 Pct.), dernæst i Byerne i Kristians Amt (18.1), Jarlsberg og Larvik Amt (17.8) og Bratsberg Amt (16.8). I Kristiania var Forholdet 14.8 Pct.

Sjøfarten ernærede 21.2 Pct. af Nedenes Amts Byers Befolkning, foruden de i Udlandet fraværende [1]); og mellem 15.7 og 13.7 Pct. af Bybefolkningen i Stavanger, Romsdals, Akershus og Bratsberg Amter, samt 11 Pct. i Lister og Mandal Amt.

Ved Siden af de Procentberegninger, der viser, hvorledes de enkelte Distrikters Befolkning er sammensat i Henseende til Næringsvei og Livsstilling, er det ogsaa af Interesse at undersøge, hvor stor Del der falder paa de forskjellige Distrikter af det samlede Antal Personer, der i hele Riget beskjæftiges ved en bestemt Virksomhed. Procenttal vedkommende dette Forhold er meddelt i Tabel 14 og 6.

Af førstnævnte Tabel fremgaar saaledes, at der af samtlige i Riget ved Jordbrug og anden Landbonæring sysselsatte Personer faldt 17.58 Procent, altsaa over en Sjettedel, paa Hedemarkens og Kristians Amter, deraf 9.34 Pct. paa Hedemarkens Amt alene [2]). Af de øvrige Amter fremhæver sig især Søndre Bergenhus med 8.05 Pct.

Af Fiskerne faldt 56.36 Pct. paa de tre nordligste Amter, deraf 28.54 Pct, paa Nordland. Denne Næringsvei er altsaa langt mere koncentreret end Landbonæringen.

Af de ved Fabrikdrift m. m. sysselsatte Personer faldt 19.47 Pct. paa Kristiania, 12.94 Pct. paa Bygder og Byer i Smaalenene, 8.66 Pct. paa do. i Buskerud og 8.22 paa do. i Akershus Amt, tilsammen altsaa i denne Del af Riget 49.29 Pct. Lægges Jarlsberg og Larvik Amt samt Bratsberg Amt til, vokser Procentforholdet til 58.14 Pct.

Handelsnæringen beskjæftigede i Kristiania ikke mindre end 29.4 Pct. af de i Riget ved samme sysselsatte Personer og det immaterielle og offentlige Arbeide 26.4 Pct.

Derimod fordeler de ved Sjøfart sysselsatte Personer sig paa følgende Maade:

Byer og Bygder i	Jarlsberg og Larvik Amt	12.59 Pct.
—«—	Bergen og Søndre Bergenhus Amter	11.58 -
—«—	Stavanger Amt	10.77 -
—«—	Nedenes	8.84 -
—«—	Smaalenene	8.64 -
—«—	Kristiania og Akershus Amter	8.02 -

[1]) Med Hensyn til disse er der, forsaavidt angaar Personer over 15 Aar, i Tabel 11 meddelt Oplysninger angaaende deres Fordeling efter deres Hjemsteder amtsvis.

[2]) Dette efter Tabellens Afdeling I; medregnes ogsaa Familielemmer og Hustjenere (Afdeling II), bliver Forholdet omtrent det samme, nemlig 17.2 Pct.

Derefter kommer Lister og Mandal Amt samt Bratsberg Amt med noget over 6 Procent hver. Af de anførte Procenttal falder 7.73 paa Bergen og 6.36 paa Kristiania uden de tilstødende Landdistrikter.

§ 18. Aldersforhold ved de forskjellige Livsstillinger.

Med Hensyn til Folkemængden, fordelt efter Livsstilling med Angivelse af Alder og ægteskabelig Stilling foreligger nu Oplysninger for 1876 i Norges off. Stat., udg. 1880, C. Nr 1, Tabel Nr. 23, samt for 1891 og 1900 i de særskilte Hefter III Nr. 259 og IV Nr. 124.

En Sammenligning mellem Resultaterne af disse Opgaver for de nævnte tre Aar vilde vistnok frembyde adskillig Interesse og nogle Oplysninger i denne Retning er meddelt i den indledende Oversigt for 1891.

Med Hensyn til den i Tidsrummet 1891—1900 stedfundne Udvikling viser det sig af vedkommende Tabeller, at Aldersgrupperingen inden de forskjellige Hovedklasser af Livsstillinger vistnok i det væsentlige fremtræder paa en ligeartet Maade i begge de heromhandlede Aar, men at der dog har gjort sig gjældende visse Forskyvninger. Disse kan, som allerede paapeget i Oversigten for 1891, dels henføres til de Forandringer, som er indtraadt med Hensyn til den hele Befolknings Aldersforhold, dels har de sin Grund i den sociale og økonomiske Udvikling.

I de forskjellige Aldersgrupper (der her anføres i en mere sammendraget Form end i selve Tabelværket) er der overhovedet indtraadt følgende Forandringer:

Aldersgrupper[1]).	Mænd.	Kvinder.
15—25	+ 33 702	+ 29 315
25—35	+ 14 303	+ 9 761
35—45	+ 8 714	+ 12 294
45—55	+ 11 620	+ 15 866
55—65	— 2 782	— 65
65—75	+ 2 571	+ 3 823
75 og derover	+ 8 644	+ 9 735
Uopgivet	+ 1 289	+ 490
Tilsammen	+ 78 061	+ 81 219

[1]) Den Omstændighed, at Aldersgrupperne for 1900 som Fødselsaarsgrupper ikke ganske er afgrænset ved fyldte Aldersaar, idet f. Ex. Aldersgruppen 15—25 egentlig nærmest svarer til Alderen $14^{11}/_{12}$—$24^{11}/_{12}$, spiller her ingen Rolle.

Ved at sammenholde vedkommende Tabeller for 1891 og 1900 vil man kunne se, hvor stor Del af Forøgelsen eller Formindskelsen der falder paa de enkelte Livsstillinger.

Saaledes viser det sig, at den samlede Forøgelse af 33 702 Mænd i Alderen 15—25 Aar og 14 303 i Alderen 25—35 Aar fordeler sig paa følgende Maade:

	15—20	20—25	25—30	30—35
1. Hovedgrupper af Livserhverv.				
I. a) Jordbrug, Fædrift, Skovdrift m. v.	+ 742	— 381	— 873	— 2 162
b) Fiskeri	+ 39	— 488	— 1 159	— 1 093
II. Bergværksdrift og Industri	+ 7 004	+ 12 475	+ 8 922	+ 4 856
III. a) Handel og Samfærsel	+ 3 963	+ 3 794	+ 2 952	+ 2 084
b) Sjøfart	— 659	— 146	— 204	— 858
IV. Offentligt og immaterielt Arbeide	+ 454	+ 1 489	+ 626	+ 611
V. Husligt og ubestemt Arbeide	— 2 738	+ 174	+ 301	+ 355
VI. Formuesindtægt, Pension	— 10	+ 6	— 14	+ 50
VII. Uden Erhverv	+ 6 903	+ 790	— 76	— 134
VIII. Uopgivet Erhverv	+ 84	+ 207	+ 77	+ 42
Tilsammen	+ 15 782	+ 17 920	+ 10 552	+ 3 751

Med Hensyn til Aldersgrupperne 15—20 og tildels ogsaa 20—25 er Klassifikationen efter Livsstilling, forsaavidt angaar de Sønner, der hjælper til med Jordbruget eller med husligt Arbeide eller endnu forsørges af sine Forældre, usikker, idet nogen bestemt Sondring mellem disse Betegnelser i mange Tilfælde er meget vanskelig at gjennemføre. Der kan af denne Grund ikke lægges nogen Vægt paa den Omstændighed, at Gruppen: Personer uden Erhverv, i Alderen 15—20 Aar viser en Forøgelse af 6 903. Derimod er man vistnok berettiget til at anse den betydelige Forøgelse, som viser sig med Hensyn til Grupperne Industri samt Handel og Samfærsel, som et Udtryk for det forøgede Omfang, hvori disse Næringsveie drager Arbeidskræfterne til sig. Forsaavidt Opgaverne viser, at flere og flere unge Mennesker finder Sysselsættelse ved offentligt og immaterielt Arbeide, er herved vistnok at bemærke, at en betydelig Del af Forøgelsen falder paa «Arbeidere ved Armeen, Marinen» m. m. (d. v. s. hovedsagelig Menige Soldater), men ogsaa andre til det immaterielle Arbeide hørende Livsstillinger viser Stigning for de her omhandlede Aldersklassers Vedkommende, især den civile Administration samt Sagførervirksomhed. At Sjøfarten ikke trækker saa mange unge Mænd til sig som før, staar nærmest i Forbindelse med den fortsatte Overgang fra Seilskibe til Dampskibe og med Erstatning af de forliste Fartøier ved Skibe med en altid større Tonnage.

For Kvindernes Vedkommende kan for de samme Aldersgruppers Vedkom-

mende navnlig mærkes en betydelig Forøgelse i Antallet af dem, der sysselsattes ved Industri og Handel. Disse Grupper af Næringsveie viser nemlig følgende Forøgelse:

	15—20	20—25	25—30	30—35
Industri	+ 3 863	+ 5 180	+ 2 531	+ 1 349
Handel og Omsætning	+ 3 015	+ 3 548	+ 1 808	+ 1 141

Den største relative Forøgelse i Antallet falder paa Gruppen Handel og Omsætning.

§ 19. Befolkningens Fordeling efter Livsstilling i forskjellige Aldersklasser. — Overgang fra en Livsstilling til en anden.

I «Bidrag til en norsk Befolkningsstatistik» S. 131 o. fg. har man paa Grundlag af Folketællingsopgaverne for 1876 temmelig udførlig omhandlet de Forandringer, som indtræder i Henseende til det numeriske Forhold mellem de forskjellige Livsstillinger, eftersom man stiger op fra de yngre til de ældre Aldersklasser. Fremstillingen baseredes dengang paa Procentberegninger, der for hver Aldersklasse viste, hvorledes de til samme hørende Personer var fordelt paa de forskjellige Livsstillinger. Tilsvarende Procentberegninger for 1891 findes meddelt i Norges off. Stat. III, Nr. 259, Tabel 4, og for 1900, i en mere kortfattet Form, i den tilsvarende Tabel 4 af Norges off. Stat. IV, Nr. 124.

Da imidlertid de for 1891 udarbeidede Opgaver, sammenholdt med 1876, gav Anledning til en mere direkte Behandling af det heromhandlede Forhold, gjorde man i Oversigten for 1891 de i Tidsrummet 1876—1890 indtraadte Forandringer til Gjenstand for en særskilt Undersøgelse, idet man for flere forskjellige Aarskuld af Mænd og Kvinder sammenlignede deres Fordeling efter Livsstilling i 1876 og 1891, saaledes f. Ex. for Personer fødte i Aarene 1856—1860 (der altsaa i 1876 befandt sig i Alderen 15—20 Aar og i 1891 i Alderen 30—35), ligesaa for Personer fødte i Aarene 1851—1855 (svarende til Aldersgrupperne 20—25 og 35—40), o. s. v.

En tilsvarende Undersøgelse kan nu anstilles for det mellem 1 Januar 1891 og 3 December 1900 forløbne Tidsrum af paa det nærmeste 10 Aar.

Naar man her sammenligner Antallet af Personer henhørende til et og samme Aarskuld og som altsaa den 3 December 1900 var gjennemgaaende ca. 10 Aar ældre end den 1 Januar 1891, finder man, at det samlede Antal i Mellemtiden er bleven formindsket i følgende Forhold, regnet efter den tilstedeværende Folkemængde:

Alder i 1891.	Alder i 1900.	Mænd. 1 000:	Kvinder. 1 000:
15—20	25— 30	775	889
20—25	30— 35	889	868
25—30	35— 40	933	888
30—35	40— 45	934	895
35 - 40	45— 50	921	905
40—45	50— 55	924	920
45—55	55— 65	851	853
55—65	65— 75	742	774
65—75	75— 85	509	543
75—85	85— 95	200	242
85—95	95—105	31	44

Ved Hjælp af disse Forholdstal kan man, under Forudsætning af, at de Momenter, der betinger de for det hele Kuld indtraadte Forandringer (d. v. s. hovedsagelig Dødsfald og Udvandring), indvirker ligeligt paa alle vedkommende Livsstillinger, beregne, hvorledes Fordelingen efter Livsstilling skulde være efter 10 Aars Forløb, dersom ingen Overgang fra den ene til den anden Livsstilling i Mellemtiden havde fundet Sted. Altsaa kan man, ved at sammenholde den under nævnte Forudsætning beregnede Livsstillingsfordeling i 1900 med den virkelige, tilnærmelsesvis bestemme det Omfang, i hvilket Overgang fra en Livsstilling til en anden har fundet Sted.

Et Exempel vil tydeligere klargjøre dette. Antallet af de Mænd, der var født i Aarene 1871—1875 og som altsaa den 1 Januar 1891 befandt sig i Alderen 15—20 Aar, fordelte sig ved nævnte Tidspunkt paa følgende Maade:

Selvstændige Erhvervende eller Selvstændigt Arbeidende	2 036
Embedsmænd	0
Bestillingmænd	124
Rentenister	102
Private Betjente samt Arbeidsformænd	2 953
Arbeidere, Tjenere, hjemmeværende Sønner, der hjalp til med Jordbrug eller anden Virksomhed	75 207
Personer uden Erhverv	9 454
Tilsammen	89 876

Disse 89 876 var i Løbet af Aarene 1891—1900 formindsket til 69 631, hvilke, efter samme Forhold som ved deres Livsstillingsfordeling i 1891, skulde have været fordelt saaledes, som i omstaaende Tabel under a) anført, men som i

1900, da de var 25—30 Aar gamle, i Virkeligheden fordelte sig paa den under b) angivne Maade:

Livsstillingsgrupper.	Efter Livsstillingsfordelingen: a) i Alderen 15—20 Aar.	b) i Alderen 25—30 Aar.	Forskjel b—a.
Selvstændige Erhvervende og Selvstændigt Arbeidende	1 577	19 175	+ 17 598
Embedsmænd	0	187	+ 187
Bestillingsmænd	96	2 994	+ 2 898
Rentenister	79	119	+ 40
Private Betjente samt Arbeidsformænd	2 288	6 071	+ 3 783
Arbeidere, Tjenere m. v.	58 266	39 822	— 18 444
Personer uden Erhverv	7 325	1 263	— 6 062
Tilsammen	69 631	69 631	+ 24 506
			— 24 506

Blandt dem, der i 1891 var Arbeidere og Tjenere m. v. og som i 1900 gjenlevede i Norge, var der altsaa 18 444, som i Mellemtiden var gaaet over i andre Stillinger, ligesaa blandt 7 325 Personer uden Erhverv i 1891 6 062. De Stillinger, til hvilke Overgangen havde fundet Sted, var fornemlig Selvstændige Erhvervende og Selvstændigt Arbeidende (hovedsagelig Fiskere, Gaardbrugere og Haandværkere), der modtog en Tilvækst af 17 598, dernæst Privatbetjente (ved Handel, Sjøfart, Industri m. m.) og Bestillingsmænd (fornemlig ved Skoler, Jernbaner, Post- og Telegrafvæsen samt Armeen).

Naar man foretager samme Beregning for de øvrige Aldersklasser, fremkommer nedenstaaende Resultat i Henseende til den Tilgang eller Afgang, der — under den ovennævnte Forudsætning af ligelig Indflydelse af Dødelighed og Udvandring — kan beregnes at have fundet Sted mellem de forskjellige Alderstrin.

(Se Tabellen paa omstaaende Side.)

Denne Tabel, der forøvrigt til Bedømmelse af de relative Forhold bør sammenholdes med Bilag 11, giver, trods de Ufuldkommenheder, som gjør sig gjældende (herom mere siden), en illustrerende Oversigt over de Hovedforandringer, som i de forskjellige Afsnit af Menneskelivet finder Sted i Henseende til Livsstilling.

I Alderen 15—25 Aar er de allerfleste Mænd og Kvinder, forsaavidt de har noget Erhverv, enten Arbeidere eller Tjenere eller ogsaa hjælper de som hjemmeværende Sønner og Døtre sine Forældre i deres Virksomhed.

Livsstillingsgrupper.	F. 1875—1866. 15/25—25/35.	F. 1865—1856. 25/35—35/45.	F. 1855—1846. 35/45—45/55.	F. 1845—1836. 45/55—55/65.	F. 1835—1826. 55/65—65/75.	F. 1825—1816. 65/75—75/85.	F. 1815—1806. 75/85—85/95.
1. Mænd.							
Selvstændige Erhvervende og selvstændigt Arbeidende	+ 32 811	+ 11 156	+ 1 496	— 2 601	— 6 780	— 4 128	— 382
Embedsmænd	+ 389	+ 250	+ 119	+ 25	— 107	— 89	— 11
Bestillingsmænd	+ 4 663	+ 1 164	+ 609	+ 202	— 10	— 125	— 19
Rentenister, Føderaadsmænd	+ 104	+ 326	+ 837	+ 3 452	+ 8 326	+ 5 074	+ 519
Privatbetjente, Arbeidsformænd	+ 4 799	— 394	— 1 154	— 1 045	— 807	— 316	— 18
Arbeidere, Tjenere	— 35 154	— 11 882	— 1 850	— 342	— 2 240	— 2 822	— 310
Uden Erhverv	— 7 612	— 620	— 57	+ 309	+ 1 618	+ 2 406	+ 221
Tilsammen: Omvekslinger med Hensyn til Livsstilling	± 42 766	± 12 896	± 3 061	± 3 988	± 9 944	± 7 480	± 740
Afgang ved Dødsfald og Udvandring	— 27 624	— 7 625	— 7 633	— 11 758	— 18 023	— 24 248	— 13 509
2. Kvinder.							
Gifte Husmødre	+ 66 819	+ 17 494	— 3 761	— 8 428	— 10 483	— 5 930	— 717
Selvstændige Erhvervende og selvstændigt Arbeidende	+ 8 978	+ 4 254	+ 4 807	+ 2 091	— 385	— 1 033	— 195
Bestillingskvinder	+ 1 621	+ 300	+ 69	+ 15	— 60	— 32	— 2
Rentenister, Føderaadskvinder	+ 277	+ 692	+ 1 803	+ 4 626	+ 7 386	+ 4 545	+ 647
Privatbetjente m. m.	+ 2 216	— 585	+ 76	+ 88	— 232	— 182	— 14
Arbeidere, Tjenere	— 72 991	— 22 166	— 3 889	— 643	— 976	— 1 455	— 275
Uden Erhverv	— 6 920	+ 11	+ 895	+ 2 251	+ 4 750	+ 4 087	+ 556
Tilsammen: Omvekslinger med Hensyn til Livsstilling	± 79 911	± 22 751	± 7 650	± 9 071	± 12 136	± 8 632	± 1 203
Afgang ved Dødsfald og Udvandring	— 21 266	— 15 713	— 10 277	— 13 282	— 17 445	— 25 604	— 16 290

I Løbet af de følgende 10 Aar sker imidlertid i saa Henseende en stor Forandring, der, forsaavidt angaar Forskjellen mellem Aldersgrupperne 15—20 og 25—30, er nærmere beskrevet ovenfor for Mændenes Vedkommende og som fortsætter sig paa lignende Maade, forsaavidt angaar Aldersgrupperne 20/25—30/35. Betragter man i foranstaaende Oversigtstabel først Gruppen: Selvstændige Erhvervende og selvstændigt Arbeidende, vil man finde, at denne, efter at have modtaget en særdeles betydelig Tilvækst indtil Alderen 25—35 Aar, derefter faar en stedse mindre Tilvækst, indtil der ved Alderen 55—65 viser sig en Formindskelse, der skyldes Overgangen til Føderaadsmændenes og Rentenisternes Gruppe. Gruppen Privatbetjente viser i de første Alderstrin Forøgelse ved Overgang fra Grupperne Arbeidere, Tjenere samt Personer uden Erhverv. Siden formindskes Gruppen fornemlig ved Overgang til de selvstændigt Erhvervendes Gruppe.

Hvad Kvinderne angaar, spiller Indgaaelsen i Ægteskab og derefter Indtrædelsen i Enkestand Hovedrollen, hvilket fremgaar af de for de gifte Husmødre i Tabellen meddelte Tal. De kvindelige Privatbetjente viser i Henseende til Forholdet mellem Aldersgrupperne 15—20 og 25—30 en Forøgelse af + 2 562, men ved Forholdet mellem Aldersgrupperne 20—25 og 30—35 en Formindskelse af — 346, hvilket for den hele Tiaarsgruppe giver den i foranstaaende Tabel opførte Forøgelse af + 2216. At der her saa tidligt viser sig Formindskelse, beror vistnok derpaa, at adskillige kvindelige Privatbetjente indtræder i Ægteskab.

Idet man forøvrigt henviser til selve den foranstaaende Tabel saavel som til ovennævnte Bilag 11, bemærkes, at det foreliggende Tabelværk giver Anledning til Anvendelsen af den samme Methode paa den detaillerede Specifikation af Livsstillinger, medens man her har maattet indskrænke sig til de anførte sociale Hovedgrupper.

Der er imidlertid, som allerede paapeget, endel Ufuldkommenheder, som ved Bedømmelsen af disse Opgaver ikke maa oversees.

For det første maa det erindres, at det ikke er sikkert, at den Forudsætning, paa hvilken Beregningen er bygget, forsaavidt man har gaaet ud fra, at den ved Dødsfald og Udvandring bevirkede Afgang stiller sig lige for de forskjellige Livsstillingers Vedkommende, i Virkeligheden holder Stik. Det er imidlertid neppe sandsynligt, at de mulige Forskjelligheder i saa Henseende har udøvet nogen væsentlig Indflydelse paa Beregningernes Hovedresultat.

Dernæst maa det lægges Mærke til, at de Fødselsaarskuld, der her har været Gjenstand for Undersøgelse, skriver sig dels fra nyere Tid, dels fra tidligere Aar, i hvilke det oprindelige Antal Fødte har været mindre. De Tal, der er opstillede i foranstaaende Tabel (Side 70), skulde derfor egentlig bringes i Overensstemmelse med Livs- og Dødstabeller for det Norske Folk, forat de for de forskjellige Aldersgrupper anførte Tal kan staa i det rette indbyrdes Forhold og saaledes give et korrekt Udtryk for den Overgang, der har fundet Sted fra en Livsstilling til en anden.

Nogen Indflydelse paa det for Mændenes Vedkommende beregnede Resultat udøver derhos den Omstændighed, at det knytter sig til den tilstedeværende Folkemængde, idet Forskjellen mellem denne og den hjemmehørende overhovedet er størst i de yngre Aldersklasser.

Endelig kan ogsaa bemærkes, at Undersøgelsen alene vedrører de efter ti Aars Forløb i Norge Gjenlevende, medens adskillige Forandringer i Henseende til Livsstilling ogsaa maa være foregaaet for deres Vedkommende, der i Mellemtiden er døde eller udvandrede.

Uagtet der saaledes er forskjellige Omstændigheder, som vanskeliggjør en fuldstændig Paavisning af de Overgange, der finder Sted fra en Livsstilling til en anden, giver vedkommende statistiske Tabeller, som det af foranstaaende vil sees, alligevel vigtige og nye Bidrag til Belysning af heromhandlede Forhold, der spiller en stor Rolle i den sociale Økonomi.

I denne Forbindelse kan det være af Interesse ogsaa at henlede Opmærksomheden paa Oplysninger, som den parlamentariske Arbeiderkommissions «Indstilling til Lov om Invaliditets- og Alderdomsforsikring for det Norske Folk» (Flertallets Forslag 1899) indeholder angaaende «Bevægelsen i Livsstillinger», Side 48 o. fg., hvor der er meddelt en Række af Tabeller, ledsaget af en forklarende Text.

Tabellen er udarbeidet paa den Maade, at der gives en Oversigt først over de Livsstillinger, gjennem hvilke et repræsentativt Antal af 2513 Mænd i det hele har passeret, indtil Invaliditet indtraadte eller indtil deres Død, og dernæst over Rækkefølgen af de forskjellige Stillinger, de har indtaget fra den Tid, de begyndte at arbeide.

Disse Oplysninger vil saaledes kunne bruges til for en Del at supplere de ovenfor omhandlede Folketællingsopgaver.

§ 20. Befolkningens Fordeling efter Livsstilling og ægteskabelig Stilling kombineret med Alder.

Det relative Antal af Gifte samt af Enkemænd, Enker og Fraskilte er for de forskjellige Hovedgrupper af Livsstilling og af Alder oplyst i vedkommende Folketællings-Hefte Tabel 4, hvor de Fraskilte er slaaet sammen med Enkemænd og Enker under Fællesbenævnelsen: «Før Gifte»; for de Fraskiltes Vedkommende særskilt er der imidlertid, hvad de absolute Tal angaar, meddelt Opgaver i Tabel 2. Procentberegningerne i Tabel 4 er udført dels for Aldersklasserne 20—25, 25—30 og 30—35, hvoraf man vil kunne se, hvilke Livsstillinger der udmærker sig ved tidlige Ægteskaber, dels for Aldersklasserne 55—65 og 65—75,

hvoraf det bl. a. vil fremgaa, hvilke Livsstillinger der tæller det forholdsvis største Antal Ugifte[1]).

Angaaende førstnævnte Punkt vil det sees, at Industrien er den Næringsvei, hvor de tidligste Ægteskaber forekommer. I Aldersklassen 20—25 Aar var blandt de ved Industri sysselsatte Mænd 15.85 Pct. gifte, medens de tilsvarende Forholdstal for Gruppen: Jordbrug, Skogdrift og Fiskeri, var 10.73 og for Gruppen: Handel, Sjøfart og anden Samfærsel, 9.99. Ved det offentlige Arbeide og det private immaterielle Erhverv synker Forholdstallet helt ned til 5.80. I de to følgende Aldersklasser er Forskjellen ikke saa stærkt udpræget, men Industrigruppen fremhæver sig fremdeles som den, i hvilken de fleste Ægteskaber er stiftede. Procenttallene af de gifte Mænd var nemlig:

	i Aldersklassen 25—30 Aar.		i Aldersklassen 30—35 Aar.	
	1891.	1900.	1891.	1900.
Industrigruppen	50.31 Pct.	51.01 Pct.	72.15 Pct.	72.16 Pct.
Jordbrugsgruppen	44.16 —	42.67 —	70.26 —	68.72 —
Handels- og Sjøfartsgruppen	41.02 —	45.19 —	66.49 —	67.50 —
Den immaterielle Gruppe	33.81 —	37.26 —	64.39 —	65.55 —

Indenfor Industrigruppen forekommer tidlige Ægteskaber meget hyppigere blandt Fabrikarbeidere og Bergværksarbeidere end blandt Haandværksarbeiderne. Forholdstallene for de gifte Mænd stiller sig nemlig saaledes:

	i Aldersklassen 20—25 Aar.	i Aldersklassen 25—30 Aar.	i Aldersklassen 30—35 Aar.
Fabrikarbeidere	23.97 Pct.	60.53 Pct.	80.23 Pct.
Bergværksarbeidere	11.49 —	43.52 —	69.16 —
Haandværksarbeidere	15.61 —	48.67 —	69.52 —

Om man slaar Haandværksarbeiderne og de selvstændige Haandværkere sammen til en Gruppe, bliver Procentforholdet af de Gifte lidt høiere (nemlig i 1891 henholdsvis 12.4 Pct., 45.4 Pct. og 68.3 Pct. og i 1900: 16.67, 49.33 og 70.3 Pct.), men staar, som det vil sees, fremdeles betydeligt under Procentforholdet for Fabrikarbeiderne.

[1]) Naar de for 1900 beregnede Procenttal sammenholdes med de for 1891 beregnede, maa det erindres, at Aldersgrupperingen er lidt forskjellig, forsaavidt nemlig Tallene for 1900 er anført i Fødselsaarsgrupper, der ikke nøiagtig falder sammen med de modsvarende Aldersgrupper. Hvad Forskjel dette kan gjøre, vil sees ved i Norges off. Stat. IV Nr. 73 at sammenligne Procenttallene i Tabel 12 med dem, der kan udledes af Tabel 13. For Mænd i Alderen 15—20 bliver Antallet af de Gifte efter Tabel 12: 0.37 Pct., efter Tabel 13: 0.41 Pct., for Aldersgrupperne 20—25 bliver Procenttallene henholdsvis 13.31 og 13.71 Pct., for 25—30: 45.14 og 45.60 og for 35—40: 68.34 og 68.57.

Ved de vigtigste af de under Jordbrugsgruppen henhørende Livsstillinger stillede det heromhandlede Forhold sig, som følger:

	i Aldersklassen 20—25 Aar.	i Aldersklassen 25—30 Aar.	i Aldersklassen 30—35 Aar.
Gaardbrugere, inkl. Leilændinger og Forpagtere	48.58 Pct.	73.30 Pct.	85.10 Pct.
Husmænd	88.56 —	94.36 —	96.34 —
Hjemmeværende Sønner.....	2.91 —	12.48 —	19.15 —
Tjenere.....	1.93 —	6.49 —	11.38 —
Fiskere	13.11 —	45.94 —	68.71 —
Fiskergutter.....	2.31 —	27.13 —	49.47 —

For Gaardmandsklassen i dens Helhed, d. v. s med Indbegreb af Gaardmandssønner, var Procentforholdet i Aldersklassen 20—25 Aar alene 10.4 Pct. og i de to følgende Aldersklasser henholdsvis 46.1 og 73.74 Pct. Hvis man paa samme Maade regner Husmandsklassen, faar man for denne høiere Procentforhold, nemlig 30.3 Pct., 76.9 og 90.3 Pct.; men foruden de hjemmeværende Husmandssønner bør til denne Klasse ogsaa henregnes en stor Del af Tjenerne. Medregnes samtlige disse, bliver Procentforholdet af de Gifte endel lavere for Husmandsklassen end for Gaardbrugerklassen, men da endel af Tjenerne ogsaa vedkommer sidstnævnte, er det antageligt, at Forholdet stiller sig nogenlunde ens for begge Klasser overhovedet.

Indenfor Handels- og Sjøfartsgruppen var der et noget høiere Procentforhold af Gifte blandt de Sjøfarende end blandt de ved Handelen sysselsatte Kjøbmænd, Landhandlere og Handelsbetjente. Forholdet for hver af disse Undergrupper stillede sig, som følger:

	i Aldersklassen 20—25 Aar.	i Aldersklassen 25—30 Aar.	i Aldersklassen 30—35 Aar.
Sjøfarende	10.0 Pct.	42.7 Pct.	66.9 Pct.
Handlende.....	9.8 —	44.7 —	67.6 —
Heraf:			
Skibsførere.....	16.5 —	50.3 —	79.3 —
Styrmænd og Maskinister.....	14.1 —	47.5 —	68.0 —
Sjømænd, Matroser, Dampskibsfyrbødere	9.3 —	40.0 —	65.6 —
Kjøbmænd, Landhandlere	23.8 —	53.5 —	70.7 —
Handelsbetjente og Bestyrere..	5.4 —	28.8 —	54.9 —
Handelsarbeidere	23.6 —	60.8 —	77.4 —

Det vil heraf sees, at i heromhandlede Henseende følges Kjøbmænd og Skibsførere nogenlunde ad, dog saaledes, at der i Aldersklassen 20—25 Aar var et større Procentforhold af Gifte blandt de førstnævnte. Styrmænd gifter sig tidligere end Handelsbetjente, Handelsarbeiderne derimod tidligere end Matroserne;

Handelsarbeiderne staar i heromhandlede Henseende omtrentlig ved Siden af Fabrikarbeiderne og Matroserne nærmere Haandværksarbeiderne[1]).

Af 155 Embedsmænd i Alderen 20—25 Aar var 6 gifte; af 2 276 Bestillingsmænd derimod 218 eller 9.6 Pct. I den følgende Aldersklasse var Procentforholdet for Embedsmænd 39.0, for Bestillingsmænd 39.2 og for private selvstændige Erhvervsdrivende ved immateriel Virksomhed 34.3.

De fleste af foranstaaende Procentforhold viser i Sammenligning med 1891 Forøgelse i Antallet af de Gifte i de yngre Aldersklasser, hvilket antagelig for en væsentlig Del skyldes de gunstige Konjunkturer, der gjorde sig gjældende henimod Slutningen af Tiaaret 1891—1900.

For Gaardbrugerne viser imidlertid det relative Antal af Gifte sig at være aftaget.

Hvad Kvinderne angaar, faar de tilsvarende Procentberegninger en ganske forskjellig Betydning, fordi den specielt kvindelige Livsstilling, de gifte Husmødres, i den Grad behersker det hele Forhold, at Procentantallet af Gifte ved de øvrige kvindelige Livsstillinger i Regelen er ganske ringe.

De Livsstillinger, i hvilke der imidlertid findes et forholdsvis betragteligt Antal af gifte Kvinder, er i Aldersklassen 30—35 Aar fornemmelig følgende:

Selvstændige Haandværksdrivende (32.6 Pct. af samtlige i denne Stilling erhvervende Kvinder), selvstændige Erhvervsdrivende ved Herbergering og Beværtning (25.6 Pct.), Kvinder i offentlige Bestillinger (18.6 Pct.), deraf ved Sundhedsvæsenet (Jordemødre m. m.) (53 8 Pct.), Jordbrugsarbeidersker (21 Pct.). Forøvrigt kan mærkes: Selvstændige Erhvervsdrivende ved Smaaindustri (19 Pct.), ved Handel (26.3 Pct.), Privatbetjente ved Undervisningen (9.7 Pct.), Arbeidersker ved Fabrikdrift (13.5 Pct.), ved Haandværksindustri (12.5 Pct.), ved Smaaindustri (8.9 Pct.).

Disse Procenttal er, som allerede anført, beregnet i Forhold til det samlede Antal Kvinder i vedkommende Alders- og Livsstillingsklasse. For fuldt at oplyse dette Forhold bør det imidlertid ogsaa sees fra en anden Side, idet der nemlig kan spørges, hvilke de Livsstillinger er, ved hvilke gifte Kvinder især finder Erhverv udenfor Stillingen som Husmoder, og i hvilket Forhold finder dette Sted. Herom giver vedkommende Tabel 2 en Række af Detailoplysninger, af hvilke man her alene skal hidsætte følgende Hovedresultat for den ovenfor nævnte Aldersklasse 30—35 Aar.

Af de til denne Aldersklasse hørende gifte Kvinder, der ialt udgjorde et Antal af 46 426, var 42 803 eller 92.2 Pct. væsentlig sysselsatte ved det huslige

[1]) For Sjømændenes Vedkommende er foranstaaende Tal bygget paa den før citerede Tabel 2, der angaar den ved Folketællingen tilstedeværende Folkemængde. Gaar man ud fra den hjemmehørende Folkemængde, bliver efter Erfaringer fra 1891 Forholdstallene for Matroserne gjennemgaaende noget lavere, idet de nemlig dengang udgjorde henholdsvis 7.27 Pct., 37.6 Pct. og 66.4 Pct. for den hjemmehørende Befolkning, mod 9.25, 41.5 og 68.1 for den tilstedeværende Befolkning.

Arbeide og opførte som gifte Husmødre. Blandt de øvrige 3 623 finder vi 86 i Bestillinger ved Sundhedsvæsenet og 82 i andre offentlige Bestillinger (fornemlig vedkommende Undervisningen), 17 i privat selvstændig immateriel Virksomhed, 29 Gaardbrugersker, 143 Haandværksdrivende, 820 Smaaindustridrivende (fornemmelig Syning, Vask og Strygning, Spinden og Vævning, 211 Handlende, 70 Logis- og Spiseværtinder, 175 Privatbetjente og Chefer (heraf 74 Husbestyrerinder, 35 ved Handel m. m.), 61 Kvægrøgtersker og Budeier, 194 hjemmeværende Døtre beskjæftigede ved Jordbrug, 44 Dagarbeidersker ved do., 119 Fabrikarbeidersker (deraf 58 ved Textilindustri), 35 Haandværksarbeidersker, 32, der arbeider i Smaaindustriens Tjeneste, 1 018 hjemmeværende Døtre sysselsatte ved husligt Arbeide, 46 Tjenere, 71 ved forskjelligt Husarbeide og 63 ved Dagarbeide samt nogle faa i andre Stillinger.

Den samme Tabel giver ogsaa Oplysninger om, hvorledes Enker i de forskjellige Aldersklasser finder sit Erhverv. Til exempelvis at belyse dette Forhold vælger vi Aldersklassen 55—65, der i 1900 talte 18 199 Enker og Fraskilte, deraf 76 Fraskilte.

Disse 18 199 Kvinder fordelte sig paa følgende Hovedgrupper af Livsstillinger:

I offentlige Bestillinger	57
Private selvstændige Næringsdrivende	3 566
Selvstændigt Arbeidende	2 731
Kvinder, der lever af Føderaad, Formuesindtægt, Pension	4 596
Private Betjente	721
Arbeidersker (inkl. 9 Formænd og 544 Tjenere)	4 244
Uden Erhverv	2 187
Uopgiven Livsstilling	97
Tilsammen	18 199

Med Hensyn til de enkelte under disse Grupper faldende Livsstillinger henvises til vedkommende Tabel.

Til Slutning skal man for Aldersklassen 30—35 Aar meddele, hvilke Livsstillinger der tæller et forholdsvis stort Antal ugifte Kvinder blandt samtlige Kvinder tilhørende samme Livsstilling og Aldersklasse:

Lærerinder ved offentlige Skoler 504 af 563, private selvstændige Lærerinder 86 af 101 og underordnede do. 98 af 113; ved Smaaindustri beskjæftigede selvstændige Næringsdrivende 3 097 af 4 311 og underordnede Do. 329 af 381, mest Sypiger; ved Handel beskjæftigede selvstændige Næringsdrivende 267 af 488 og selvstændigt Arbeidende 70 af 169 og Betjente 798 af 848; Husbestyrerinder og Husholdersker 1 326 af 1 472; hjemmeværende Døtre og Slægtninge sysselsatte ved Jordbrug m. m. 1 621 af 1 850, Tjenere sysselsatte ved do. 252 af 268, Kvægrøgtersker og Budeier 1 554 af 1 654, hjemmeværende Døtre og Slægtninge sysselsatte ved

husligt Arbeide 3 715 af 4 818, Tjenere ved do. 4 574 af 4 691; Fabrikpiger 686 af 882.

I Henseende til det øvrige Indhold af de hidhenhørende Tabeller henvises til den i disse givne tabellariske Fremstilling, der meddeler tilsvarende Oplysninger for et stort Antal forskjellige Livsstillinger saavel for det hele Rige som for Rigets Bygder, Rigets Byer og særskilt for Kristiania.

Man tilføier, at Bureauet er i Besiddelse af lignende utrykte Opgaver for hver af de større Landsdele, særskilt for deres Landdistrikter og Byer.

Sluttelig gjøres opmærksom paa, at Tabelværket foruden de Oplysninger, for hvilke der er summarisk redegjort ovenfor, ogsaa indeholder en Tabel over Hustruerne fordelt efter Mændenes Livsstilling samt efter deres egen Alder.

For de større Landsdele samt deres Byer, dog med Undtagelse af Kristiania, findes derhos i Materiale endel detaillerede Tabeller angaaende Hustruernes Alder kombineret saavel med Mændenes Livsstilling som med deres Alder.

Femte Afsnit: Befolkningens Fordeling efter Nationalitet og Fødesteder.

(Norges off. Stat IV, Nr. 83.)

§ 21. Den finske og den lappiske Befolkning.

Ifølge Folketællingens 4de Hefte (Norges off. Stat. IV, Nr. 83), Tabel 1, udgjorde i 1900 Antallet af Finner (Kvæner) 7 777, Antallet af Lapper 19 677 og den øvrige væsentlig norske Befolkning 2 194 023 Personer, regnet efter den tilstedeværende Folkemængde. Ved denne Fordeling er Personer af blandet Herkomst bleven henførte til den Nationalitet, til hvilken de antoges at høre efter det Sprog, der taltes i Familien, samt under Hensyn til Herkomstens Beskaffenhed (jfr. de i Forbindelse med Tabel 6, S. 23 meddelte nærmere Oplysninger). Hvis man derimod fordeler Personer af blandet Herkomst udelukkende i Overensstemmelse med Herkomstens Art, saaledes at f. Ex. Halvparten af Norsk-Finske regnes til de Norske og Halvparten til de Finske og ligeledes efter et beregnet Forhold visse Procent af de Blandede i anden Grad til Norske, Finner og Lapper, vil man faa noget høiere Tal for det finske og lappiske Element. Efter denne Beregning skulde nemlig det finske Element være repræsenteret ved et Antal af 10 583 og det lappiske ved et Antal af 20 736 [1]).

Den tilsvarende Beregning for 1876 viste et Antal af henholdsvis 11 609 og 19 269, og for 1891 henholdsvis 12 176 og 21 569. Medens saaledes den finske og lappiske Befolkning overhovedet ikke er tiltaget siden 1876, er den samlede Folkemængde i Tromsø og Finmarkens Amter (altsaa de Dele af Riget, hvor den finske og den lappiske Nationalitet især er repræsenteret) i samme Tidsrum steget fra 78 094 til 106 353, altsaa med 28 259, deraf i sidste Tiaar med 12 003. At den finske Nationalitet viser Tilbagegang, kan for en Del hidrøre fra mindre fuldstændige Opgaver; jfr. Tabel 1, S. 10, Anm. 1. Men nogen Formindskelse antages i Virkeligheden at have fundet Sted, da Ind-

[1]) Jfr. Tillægget til Tabel 2, Side 14.

vandringen er aftaget, jfr. Opgaverne over Folkemængden fordelt efter Fødesteder, ifølge hvilke der af Personer fødte i Finland fandtes i 1876: 2 709, i 1891: 2 661 og i 1900: 2 182. Det er derhos sandsynligt, at endel Finner er udvandret til Amerika eller vendt tilbage til Finland.

Ligesom ved de tilsvarende Opgaver for 1876 og 1891 viser det sig ogsaa for 1900, at ved de Ægteskaber, der er stiftede mellem Norske og Finner, saadanne blandede Ægteskaber indgaaes meget hyppigere af norske Mænd end af norske Kvinder. Det samme er, om end i mindre Grad, Tilfældet ved Ægteskaber mellem Norske og Lapper. Ligeledes er, ved Ægteskaber mellem Finner og Lapper, de finske Mænd i Majoritet (jfr. Tabel 2, S. 12--13).

I geografisk Henseende var de her i Landet værende Finner (Kvæner) i 1900 fordelt paa følgende Maade: 5 406 opholdt sig i Finmarkens Amt, 1 770 i Tromsø Amt, 170 i Nordlands Amt, 429 i Hedemarkens Amt og 2 i Søndre Trondhjems Amt, tilsammen 7 777.

Af de enkelte Herreder var efternævnte de mest fremtrædende:

Finmarkens Amt: Sydvaranger 818, Kistrand 693, Nordvaranger 598, Alten 554, Kjelvik 336, Tanen 328.

Tromsø Amt: Lyngen 498, Nordreisen 491.

Hedemarkens Amt: Grue 429.

Af Byerne kan mærkes: Vadsø 870, Vardø 250.

I Vadsø udgjør det kvænske Element henved Halvparten af den hele Befolkning, ligesaa i Vadsø Landdistrikt (Nordvaranger) samt i Sydvaranger næsten Halvparten, i Kistrand noget over en Trediedel og i Alten en Femtedel.

For de fleste Herreder viser Opgaverne for 1900 en betydelig Formindskelse siden 1891, for Lyngen endog i det stærke Forhold af 887: 498, hvilket imidlertid, efter derom særskilt indhentede Oplysninger, ialfald delvis kan forklares derved, at flere Personer af finsk Nationalitet helst vil betragtes som Nordmænd. For Kjelvik viser der sig omvendt en Forøgelse fra 213 til 336.

Lapperne trives ikke i Byerne. Af 19 677 opholdt kun 53 sig der. Forøvrigt var de saaledes fordelte, at 9 538 faldt paa Finmarkens Amt, 7 838 paa Tromsø, 1 978 paa Nordlands, 164 paa Nordre Trondhjems, 73 paa Søndre Trondhjems samt 33 paa forskjellige andre Steder.

Følgende Herreder var de mest fremtrædende:

I Finmarkens Amt: Næsseby 1 262, Talvik 901, Kistrand 887, Tanen 828, Kautokeino 789, Sydvaranger 698, Maasø 623, Karasjok 588, Lebesby 547, Hammerfest 486, Loppen og Øksfjord 477, Kvalsund 463.

I Tromsø Amt: Lyngen 2 751, Kvænangen 669, Ibbestad 667, Trondenes 609, Skjervø 525.

I Nordlands Amt: Evenes 484, Tysfjorden 421, Ankenes 248.

I de fleste af finmarkske Herreder udgjør den norske Befolkning mindre end Halvparten af Herredets samlede Folkemængde. Undtagelse herfra gjør Alten, Talvik, Hasvik, Hammerfest, Maasø, Kjelvik, Lebesby, Tanen og Vardø. I

Kautokeino og Karasjok var de i en forsvindende Minoritet, nemlig henholdsvis 1 og 3 Procent. I Kistrand, Næsseby og Sydvaranger var det norske Element ogsaa meget ringe, nemlig henholdsvis $18^1/_2$, 11 og 21 Pct.

Blandt Herrederne i Tromsø Amt var de Norske forholdsvis svagest repræsenterede i Lyngen (47 Pct.). I alle øvrige Herreder er den overveiende Befolkning norsk, der dog i Kvænangen og Nordreisen ikke meget overstiger Halvparten. Jfr. Procenttallene i Tabel 1, Rubr. 25.

Til Belysning af den Maade, hvorpaa Forholdet mellem Nordmænd, Finner og Lapper har udviklet sig i Finmarkens og Tromsø Amter siden 1845, hidsættes nedenstaaende Opgave, hvor Personer af blandet Herkomst for Aarene 1845—1891 er bleven fordelte efter deres Afstamning, og for 1891 — ved de nederst anførte Tal (b) — tillige efter deres hovedsagelig efter Sproget bestemte Nationalitet:

Tællingstid.	Antal Personer.				Procentforhold.		
	Nordmænd.	Finner.	Lapper.	Tilsammen.	Nordmænd.	Finner.	Lapper.
Tromsø Amt:							
1845	24 489	995	5 867	31 351	78.1	3.2	18.7
1855	29 396	2 077	6 793	38 266	76.8	5.4	17.8
1865	34 483	3 157	7 698	45 338	76.0	7.0	17.0
1875	41 501	4 135	8 383	54 019	76.8	7.7	15.5
1891 a)	51 950	3 798	9 261	65 009	80.0	5.8	14.2
1891 b)	53 847	2 391	8 771	65 009	82.8	3.7	13.5
1900 b)	63 344	1 770	7 852	72 966	86.8	2.4	10.8
Finmarkens Amt:							
1845	4 500	1 692	6 545	12 737	35.3	13.3	51.4
1855	6 581	2 568	7 240	16 389	40.2	15.6	44.2
1865	8 202	4 051	8 076	20 329	40.4	19.9	39.7
1875	10 173	5 828	8 074	24 075	42.3	24.2	33.5
1891 a)	13 270	6 790	9 281	29 341	45.2	23.2	31.6
1891 b)	13 921	5 929	9 491	29 341	47.5	20.2	32.3
1900 b)	18 409	5 406	9 572	33 387	55.1	16.2	28.7

Af denne Oversigt vil det sees, at det norske Element i disse Amter har været i Fremgang, og det ikke mindst i de senere Aar.

Antallet af nomadiserende Lapper udgjorde i 1900: 1 202 mod 1 657 i 1891.

Oplysning om den finske og den lappiske Befolkning fordelt efter Kjøn, Alder, ægteskabelig Stilling samt Livserhverv er meddelt i Tabellerne 3—6.

§ 22. Den udenrigsfødte Befolkning i Norge og den norskfødte Befolkning i Udlandet.

Det samlede Antal af de i Udlandet fødte Personer, som paa Folketællingsdagen opholdt sig i Norge, var i 1900: 64 689. Desuden var der blandt Personer, hvis Fødested var ufuldstændig betegnet, 87, der antagelig var født i Udlandet. Det tilsvarende Tal af udenrigsfødte Personer var i 1891: 47 545. I Forhold til Folkemængden udgjorde Antallet i 1900: 2.91 Pct., i 1891: 2.39 Pct., i 1876: 2.07 Pct. og i 1865: 1.25 Pct.

I Henseende til Fordelingen paa de enkelte mere fremtrædende Lande hidsættes nedenstaaende Oversigt for 1876, 1891 og 1900:

Personer fødte i:	1876.	1891.	1900.
Sverige	29 340	38 017	49 662
Danmark	2 205	2 475	3 775
Finland	2 709	2 661	2 182
Tyskland	1 471	1 738	2 787
Storbritannien og Irland	518	655	909
Andre europæiske Lande	686	689	1 291
Amerikas Forenede Stater	236	1 094	3 648
Andre oversøiske Lande	95	216	435
Ubekjendt, men sandsynligvis Udlandet	90	27	87
Tilsammen	37 350	47 572	64 776

Af de Indflyttede var i 1865: 74 Pct., i 1876: 78 Pct., i 1891: 80 Pct. og i 1900: 76.8 Pct. fødte i Sverige. Antallet af de i Sverige fødte Personer er fra 1866—1876 steget med 13 042, altsaa aarlig med 1 304, fra 1876—1891 med 8 677 eller aarlig med 578, og fra 1891—1900 med 11 645 eller 1 174 aarlig [1]).

[1]) Hermed kan sammenholdes de i den svenske officielle Statistik indeholdte Opgaver over de til Norge udvandrede Personer, som i Aarene 1866—1875 udgjorde 14 828, i 1876—1890: 22 127 og i 1891—1900: 15 747. Lægges Antallet af de Udvandrede til Antallet af de i Norge sig opholdende svenskfødte Personer ved Begyndelsen af hvert af disse Tidsrum, saa skulde denne Sum med Fradrag af de i Mellemtiden døde og de til Sverige tilbagevendte Personer svare til Antallet af de svenskfødte Personer ved Periodens Slutning. Differentsen mellem Folketællingens Resultat og nævnte Sum uanseet Fradrag skulde altsaa vise Antallet af dem, der i Mellemtiden døde eller flyttede tilbage til Sverige. F. Ex. Antallet af de i Sverige fødte var i 1876: 29 340; lægges hertil Antallet af de til Norge fra Sverige i Aarene 1876—1890 udvandrede (22 127), udkommer 51 467, hvilket Tal er 13 450 større end Antallet af de i Sverige fødte efter Folketællingen af 1 Januar 1891. Følgelig kan omtrentlig et saa stort Antal antages at være døde eller tilbageflyttede i Aarene 1876—1890. Dette Tal svarer til en aarlig Formindskelse ved Tilbageflytning og Dødsfald af 2.66 Procent af de i Norge værende svenskfødte Personer i Gjennemsnit for Tidsrummet 1876—1890. Naar man imidlertid foretager en lignende Beregning for Aarene 1866—1875 og 1891—1900, finder man, at den aarlige Afgangsprocent i disse Aar var henholdsvis alene 0.80 og 0.94 Procent, en Forskjel, der skriver sig derfra, at der i Begyndelsen af 1876 midlertidigt opholdt sig i Norge et forholdsvis mere

Fra andre Lande end Sverige var indflyttet i 1876: 8 010, i 1891: 9 545 og i 1900: 15 114, hvilket viser en Stigning af 5 569, altsaa 557 aarlig mod 102 aarlig 1876—1890 og 106 aarlig 1866—1876. Den største Tilvækst viser sig ved de, der er født i Amerikas Forenede Stater, hvoraf Antallet i 1865 alene udgjorde 68 (incl. maaske enkelte i Nordamerika forøvrigt), i 1876: 236, i 1891: 1 094 og i 1900: 3 648 [1]). Af de øvrige Lande viser Danmark, Tyskland den største Forøgelse mellem de sidstanførte Aar. Som fødte paa Havet anførtes for 1865: 7, for 1876: 28, for 1891: 36 og for 1900: 48.

De udenrigs fødte Personers Fordeling i Rigets forskjellige Dele lige ned til de enkelte Herreder og Byer vil findes anført i Tabellerne 7, 9 og 10, deres Alder i Tabel 11, hvortil henvises. Man skal alene fremhæve, at den udenrigs fødte Del af Befolkningen er stærkest repræsenteret i Smaalenenes Amt, i Kristiania samt i Finmarkens Amt, hvor den udgjorde henholdsvis 10.6, 7.6 og 6.3 Pct. I Byerne overhovedet var det fremmede Element lidt over 5 Pct., i Landdistrikterne overhovedet 2 Pct.

For Kristianias Vedkommende giver den kommunale Statistik Oplysninger om Udviklingen af dette Forhold Aar efter Aar.

Med Hensyn til Antallet af norskfødte Personer, der ved Folketællingstiden opholdt sig i Udlandet, har det, ligesom ved tidligere Folketællinger, vistnok ikke lykkedes at erholde fuldstændige Opgaver; men der forefindes alligevel fra de vigtigste Lande Oplysninger om dette Forhold fra et vor Folketælling saavidt nærliggende Tidspunkt, at det samlede Antal tilnærmelsesvis kan beregnes.

I Sverige var ved Udgangen af 1900 bosat 7 978 norskfødte Personer, i Danmark den 1 Februar 1901: 3 714, paa Island og Færøerne 372, i Finland ved Udgangen af 1900: 303, i Rusland i 1897: 161, i Tyskland i December 1900: 2 790, i Østerrige 33, i Ungarn 4, i Schweiz 105 (norske Undersaatter), i England og Wales i Begyndelsen af April 1901: 6 207, i Skotland i 1891: 487 og i Irland 1901: 335. I Belgien var der 1900: 436 norske Undersaatter, i Frankrige 1896: 815, i Spanien 250 og i Italien 186.

Blandt de i Storbritannien og flere andre Lande optalte Norske var der endel Sjøfolk ombord i norske Skibe, og man kan derfor for disse Lande ikke regne et saa stort Antal at have været bosat i disse Lande.

---

end almindelig stort Antal svenskfødte Personer, der for en stor Del var sysselsatte ved de da i Gang værende store Jernbaneanlæg. Paa Grund af disses Tilstrømning og senere Tilbagevenden viser Beregningen for 1866—1875 en, i Sammenligning med det normale Forhold, for liden og for 1876—1890 for stor Afgang. Ogsaa for Tidsrummet 1891—1900 antages den beregnede Afgang at have været mindre end den normale, der som Gjennemsnit for det hele Tidsrum 1866—1900 antagelig kan sættes til 1.6 à 1.7 Procent, hvoraf, efter vedkommende Personers Aldersforhold, Dødelighedskvotienten kan ansættes til omkring 1.2 Pct., saa at den øvrige Afgang skulde blive omtrent ½ Procent aarlig.

[1]) Heraf 3 390 bosatte i Norge; jfr. Medd. 1904, S. 46.

Ved at sammenlægge de ovenanførte Tal og dertil lægge nogle Hundrede for de europæiske Lande, for hvilke enhver Opgave mangler, blandt hvilke særlig Nederlandene er af Betydning, kommer man til et samlet Antal af ca. 24 500. Efter Fradrag for de Sjøfolk, der alene midlertidigt opholder sig i Udlandet, kan Antallet maaske ansættes til mellem 20 000 og 24 000.

I Amerikas Forenede Stater var den 1 Juni 1900 bosat 338 426 i Norge fødte Personer mod 322 665 i 1890. I Britisk Nordamerika er ogsaa adskillige Nordmænd bosatte, nemlig i den til det Stille Ocean grænsende Del af Canada (Britisk Columbia, Klondyke). I Canada fandtes ifølge The Statistical Year-Book 1903, S. 98 12 331 Personer fødte i skandinaviske Lande, i endel Provinser af Mexico 55 Svenske og Norske, ligesaa i Cuba 64, i Chile 467, i Argentina 1 668. Saafremt der blandt de 12 331 Skandinavere i Canada kan regnes 30 Pct. Norske, vil dette udgjøre 3 700 og det samlede Antal norskfødte Personer, der opholdt sig i Amerika udenfor de Forenede Stater, maaske udgjøre omkring 5 000. Et lignende eller maaske noget større Antal kan antages at være bosat i Australien, hvor der ved den i 1901 i de britiske Besiddelser afholdte Census optaltes 12 710 Personer fødte i Norge og Sverige, blandt hvilke efter samme Forhold som for New-Zealand (1 279 Norske og 1 568 Svenske) omtrent 40 Procent = 5 084 skulde være Norske. Med Tillæg af paa Sandwichøerne og forøvrigt i Australien bosatte tør den samlede norskfødte Befolkning i Australien maaske anslaaes til ca. 5 500 [1]).

I Afrika er adskillige Norske bosatte i Natal, samt endel i Capkolonien, Kongostaten og Madagascar. Det samme er Tilfældet med forskjellige asiatiske Lande, som Britisk Indien, Kina og Japan.

Antagelig vil Antallet saavel for Afrika som for Asien dreie sig om nogle Hundreder i hver af disse Verdensdele.

Alt i alt synes efter de ovenfor meddelte Oplysninger det samlede Antal af norskfødte Personer, der i Aaret 1900 opholdt sig i Udlandet, at kunne ansættes til 371 000 à 372 000, hvoraf, som nævnt, 338 426 falder paa Amerikas Forenede Stater. Da imidlertid den amerikanske Census blev afholdt den 1 Juni 1900 og der i de følgende Maaneder foregik en ikke ubetydelig Udvandring fra Norge, kan den norskfødte Befolkning i de Forenede Stater i Tiden fra 1 Juni til 31 December 1900 antages at være bleven forøget med ca. 5 700, og den samlede norskfødte Befolkning i Udlandet skulde efter denne Beregning kunne ansættes til 377 000.

Til Sammenligning kan anføres, at det tilsvarende Tal for Udgangen af 1890 ansattes til 350 000, hvoraf 327 300 i de Forenede Stater, 4 000 i Australien, 700 i andre oversjøiske Lande og 18 000 i Europa.

[1]) De Forenede Staters Census indeholder forskjellige Detailopgaver vedrørende den norsk fødte Befolkning, bl. a. angaaende Børn fødte i de Forenede Stater af norske Forældre, af hvilke der ved Tællingen i 1900 forefandtes 349 611.

Den samlede norskfødte Befolkning skulde efter dette kunne beregnes, som følger:

Den norskfødte Befolknings Opholdssted.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.	Procentforhold.	
				Mandkjøn.	Kvindekjøn.
Tilstedeværende i Norge [1].....	1 032 517	1 126 257	2 158 774	47.8	52.2
Tilstedeværende i Udlandet:					
a) efter udenlandske Folketællinger (med anslagsvis beregnet Supplement for de Lande, for hvilke Opgave savnes)	216 398	160 602	377 000	57.4	42.6
b) ifølge Opgaver fra Hjemstederne i Norge (med beregnet Reduktion af Hensyn til de i Udlandet fødte) [2]...	20 405	1 438	21 843	93.4	6.6
Tilsammen	1 269 320	1 288 297	2 557 617	49.6	50.4
Til Sammenligning anføres nedenfor:					
Norges hjemmeh. Folkemængde [2]..	1 086 867	1 156 128	2 242 995	48.5	51.5
Norges tilstedev. Folkemængde [1]..	1 067 869	1 155 743	2 223 612	48.0	52.0

§ 23. De indenrigske Omflytninger.

Til Belysning af dette Forhold hidsættes nedenstaaende Opgaver for 1891 og 1900:

Tællingsaar.	Personer fødte i samme Herred eller By, hvor de opholdt sig paa Tællingstiden		Personer fødte i andre Herreder eller Byer i samme Amt.		Personer fødte i andre norske Herreder eller Byer.		Personer fødte uvist hvor, men antagelig i Norge.		Personer fødte i Udlandet.	
	Antal.	Pct	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.
1891.....	1 408 535	70.8	285 557	14.4	243 510	12.2	3 500	0.2	47 572	2.4
1900.....	1 488 238	67.0	332 869	15.0	332 538	15.0	3 056	0.1	64 776	2.9

[1] Iberegnet Befolkningstilvæxt fra 3 til 31 December 1900 (1 142 + 931 = 2 073, særskilt beregnet for den norskfødte Befolkning).

[2] N. off. Stat. IV, No 73, Tabel 14, jfr. Bilag 11 Bemærkninger ad Rubr. 6.

Det fremgaar heraf, sammenholdt med de tilsvarende Oplysninger for tidligere Aar, at de indenrigske Omflytninger fremdeles er i Stigende, hvilket har sin Grund dels i de forbedrede Kommunikationer, dels i Forholdenes Udvikling i det hele. Til Sammenligning kan anføres, at Antallet af Personer fødte udenfor Amtets, men indenfor Rigets, Grænser i 1865 alene udgjorde 8.6 Pct.

Mellem Byerne og Landdistrikterne var der i heromhandlede Henseende en saa stor Forskjel, at førstnævntes Befolkning for 52.3 Pct. bestod af Indflyttede, deraf henved 5 Pct. fra udenrigske Steder, medens Antallet af de Indflyttede i Landdistrikterne overhovedet alene udgjorde 25.4 Pct., deraf 2 Pct. fra Udlandet.

De Amter, hvor der var foregaaet mindst Indflytning, var, for Landdistrikternes Vedkommende: Nordre Bergenhus, hvor alene 14.7 Pct. var født udenfor det Herred, hvor de opholdt sig, samt Romsdals, Kristians og Tromsø Amter med henholdsvis 19.1, 19.5 og 19.8 Pct.

Størst Indflytning viste Akershus, Smaalenenes, Jarlsberg og Larvik og Finmarkens Amter med henholdsvis 43.6, 39.1, 35.1 og 30.6 Pct.

Af Byerne havde Kristiania 56.2 Pct. Indflyttede, Bergen 43.4 Pct. og Trondhjem 53.6 Pct.

Med Hensyn til de øvrige Byer samt de enkelte Herreder henvises til de i Tabel 7 meddelte Opgaver.

§ 24. Udvandringen fra Fødestederne samt Overskuddet af Udflytning eller af Indflytning.

Til Belysning af dette Forhold er der for 1876 og 1891 meddelt Tabeller, der viser, hvormange af de i de forskjellige Landsdele fødte Personer der paa Folketællingstiden opholdt sig i sin Fødebygd eller Fødeby og hvormange der opholdt sig andetsteds i Norge samt i Udlandet. Opgaverne var i Henseende til sidstnævnte Punkt bygget paa en Beregning, der vistnok i enkelte Dele var mindre sikker, men som dog i det store og hele antoges at give et tilnærmelsesvis rigtigt Resultat. En tilsvarende Tabel meddeles nu for 1900 som Bilag 12.

(Se Tabellen paa omstaaende Side.)

I Forhold til Antallet af Levendefødte og paa Folketællingstiden Gjenlevende havde altsaa Riget overhovedet ved Udvandring og Udflytning, med Fradrag af Indflytning, tabt 12.35 Pct. i 1900 mod 13.2 Pct. i 1891 og 6⅔ Pct. i 1876, Landdistrikterne henholdsvis 20.5, 20 og 11.7 Pct. Derimod havde Byerne et Indflytningsoverskud af 19.1 Pct. i 1900 mod 19.6 Pct. i 1891 og 25.4 Pct. i 1876.

Dersom alle de, der var født i Kristians Amt og som var i Live den 1 Januar 1891, havde boet i Amtet, vilde dette (Landdistriktet og Byerne tilsammen) istedetfor 116 280 have havt 171 038 Indbyggere, ligesom Hedemarkens Amt

Af de heromhandlede Tabeller fremgaar følgende Hovedresultater:

Landsdele.	Samlet Antal Fødte og Gjenlevende 1 Januar 1891.	Samlet Antal Indbyggere i Riget og i vedk. Distrikter 1 Januar 1891 [1]).	Overskud af Indflyttede eller Udflyttede 1 Jan. 1891.	Samlet Antal Fødte og Gjenlevende 3 December 1900.	Samlet Antal Indbyggere i Riget og i vedk. Distrikter 3 December 1900.	Overskud af Indflyttede eller Udflyttede 3 Decbr. 1900.
Riget	2 305 556	2 000 917	÷ 304 639	2 555 544	2 240 032	— 315 512
Rigets Bygder	1 908 886	1 526 788	÷ 382 098	2 028 423	1 612 382	— 416 041
Rigets Byer	396 670	474 129	+ 77 459	527 121	627 650	+ 100 529
Særligt fremtrædende Amter blandt Bygderne:						
Hedemarken	163 698	113 649	÷ 50 049	168 453	118 612	— 49 841
Kristians	169 511	104 828	÷ 64 683	167 376	110 016	— 57 360
Buskerud	110 087	76 883	÷ 33 204	113 152	81 534	— 31 618
Bratsberg	87 355	69 628	÷ 17 727	90 443	73 265	— 17 178
Stavanger	106 364	80 194	÷ 26 170	113 392	80 583	— 32 809
Nordre Bergenhus	118 460	86 883	÷ 31 577	122 475	88 106	— 34 369
De tre største Byer:						
Kristiania	94 326	151 239	+ 56 913	140 111	227 626	+ 87 515
Bergen	43 684	53 684	+ 10 000	57 173	72 251	+ 15 078
Trondhjem	23 572	25 065	+ 1 493	29 984	38 180	+ 8 196

under den tilsvarende Forudsætning vilde have havt 175 226 istedetfor 126 182. Disse to Amter har altsaa ved Udvandring og Udflytning havt et Folketab af tilsammen 103 802 Mennesker eller omtr. tre Tiendedele af dem, der stammer fra disse Amter. Et lignende Tab viser sig for Nordre Bergenhus Amt og et næsten ligesaa stort for Buskerud. Selvfølgelig vilde disse Amter ikke uden en betydelig Udvikling af Næringsveiene kunne føde et synderlig større Antal Indbyggere, end de gjør. Men det er ikke destomindre øiensynligt, at en saa overordentlig stærk Udvandring og Udflytning i forskjellige Henseender maa have efterladt sig dybe Spor.

[1]) I Tabelbilag 12 har man lagt den tilstedeværende Folkemængde til Grund, medens der i den ovenstaaende Tabel er benyttet den hjemmehørende. Heraf Forskjellen mellem det ovenfor for Riget beregnede Mennesketab af 12.35 Pct. mod det i Tabelbilaget opførte Overskud af Udflyttede, 13.07 Pct., idet Forskjellen hovedsagelig repræsenteres af de ved Folketællingen i udenrigsk Fart fraværende norske Sjømænd.

Sjette Afsnit: Befolkningens Fordeling efter Trosbekjendelse.

(Norges off. Stat. IV, Nr. 83.)

§ 25. Antal Personer, der hørte til Statskirken, og Antallet af Dissentere af forskjellige Bekjendelser.

Af den samlede tilstedeværende Befolkning, 2 221 477, tilhørte 2 168 763 den norske Statskirke og 52 714 forskjellige Dissentersamfund eller stod iøvrigt udenfor Statskirken. Talrigst blandt Dissenterne var de, der hørte til de lutherske Frimenigheder, nemlig 12 619, næsten ligesaa talrige var Methodisterne, 10 286; dernæst kom Baptisterne med 5 674, hvorhos 2 902 andre tilhørte forskjellige Samfund med methodistisk-baptistisk Tilsnit.

Af Romersk Katholske var der 1 969, af Personer tilhørende apostoliske Frimenigheder 542, af Kvækere 175, af Jøder 642 og af Mormoner 501. Som ikke tilhørende noget Trossamfund anførtes 13 279.

Nedenstaaende Tabel viser Udviklingen af det heromhandlede Forhold siden 1865:

De forskjellige Trosbekjendelser.	$^{31}/_{12}$ 1865.	$^{1}/_{1}$ 1876.	$^{1}/_{1}$ 1891.	$^{3}/_{12}$ 1900.
Luthersk Frikirkelige	-	881	8 194	12 619
Reformerte Kirkesamfund:				
Engelsk Episkopale	141	141	156	227
Andre Reformerte		85	137	188
Romersk Katholske	316	460	1 004	1 969
Græsk Katholske	15	49	52	96
Apostoliske Frimenigheder	1 114	304	610	542
Methodister	987	2 775	8 187	10 286
Baptister	354	818	4 228	5 674

De forskjellige Trosbekjendelser.	31/12 1865.	1/1 1876.	1/1 1891.	3/12 1900.
Kvækere	584	433	231	175
Forskjellige Samfund bl. a. med methodistisk-baptistisk Tilsnit	-	-	1 609	2 902
Kristelige Dissentere uden nærmere Betegnelse	482	634	620	3 614[1])
Jøder	25	25	214	642
Mormoner	1 038	544	348	501
Personer, der ikke tilhørte noget Trossamfund	49	31	5 095	13 279
Tilsammen	5 105	7 180	30 685	52 714

Det vil heraf sees, at Dissenternes Antal er tiltaget ganske betydeligt navnlig siden 1876. Den i absolut Henseende største Tilvekst falder i sidste Tiaar paa Personer, der ikke tilhørte noget Trossamfund, dernæst paa de luthersk frikirkelige Menigheder, samt paa Methodister og Baptister. Katholiker er tiltaget fra 1 004 til 1 969, Jøder fra 214 til 642, Mormoner fra 348 til 501. Derimod viser Antallet af Kvækere fortsat Tilbagegang, og er gaaet ned fra 433 i 1876 til 175 i 1900.

Nogen Indflydelse paa Tallene kan det maaske have udøvet, at Antallet i 1900 er opgjort efter den tilstedeværende Folkemængde, i 1891 derimod efter den hjemmehørende; men denne Indflydelse antages at være ganske ringe.

Halvparten af Dissenterne, nemlig 26 691, var bosat i Byerne, af hvis Befolkning de overhovedet udgjorde 4.24 Pct., medens deres Antal i Landdistrikterne var 26 023 eller 1.64 Pct.

Af Dissentere fandtes i Kristiania 8 344 (3.64 Pct. af Folkemængden), i Bergen 2 026 (2.82 Pct.), i Fredrikshald 1 575 (13.2 Pct.), i Moss 1 171 (13.1 Pct.), i Skien ligeledes 1 171 (10.2 Pct.) og i Trondhjem 1 052 (2.72 Pct.). Af andre Byer kan mærkes: Sarpsborg 719 Dissentere, Fredrikstad 871, Drammen 856, Kongsberg 512, Horten 739, Larvik 766, Kristiansand 606, Stavanger 583 og Tromsø 530.

Hvad Landdistrikterne angaar, er følgende Amter de mest fremtrædende: Nordland 3 902 (2.71 Pct.), Nedenes 3 416 (5.45 Pct.), Smaalenene 2 939 (3.13 Pct.), Bratsberg 2 688 (3.68 Pct.) samt Jarlsberg og Larvik 2 678 (4.14 Pct.), og af de enkelte Herreder: i Smaalenene: Id, Berg, Borge og Glemminge; i Akershus: Aker 612 (2.59 Pct.), Bærum og Eidsvold; i Hedemarken: Vang og Søndre Odalen; i Kristians Amt: Vaage; i Buskerud Amt: Sandsvær og Nedre Eker; i Jarlsberg og Larvik Amt: Ramnes, Botne, Vaale og Brunlanes; i Bratsberg: Solum 638 (7.89 Pct.), Gjerpen og Skaatø; i Nedenes: Barbu (senere indlemmet

[1]) Nemlig 1 587 «af Statskirken udtraadte», 1 894 «andre Dissentere» og 133 uopgivne.

i Arendal) 820 (12.9 Pct.), Vegaarsheien 643 (33.8 Pct.), Søndeled, Dybvaag, Holt og Øiestad; i Lister og Mandal Amt: Oddernes; i Stavanger Amt: Helleland og Egersund; i Søndre og Nordre Bergenhus Amter er intet Herred synderlig fremtrædende; derimod i Romsdals Amt: Volden; i Søndre Trondhjems Amt: intet særlig; i Nordre Trondhjems Amt: Vikten og Værdalen; i Nordland: Dverberg 757 (19.5 Pct.), Melø 704 (21 Pct.), Rødø 520 (19.5 Pct.), fremdeles Hadsel og Sortland; i Tromsø Amt: Balsfjorden og Trondenes; i Finmarkens Amt: intet særlig fremtrædende.

Forøvrigt henvises angaaende Dissenternes geografiske Udbredelse til de detaillerede Oplysninger i Tabel 12 i vedkommende Folketællings-Hefte, der forøvrigt bl. a. indeholder en alfabetisk Fortegnelse over Dissenternes forskjellige Benævnelser med Oplysning om den systematiske Gruppering for hver af disse. Antallet af Menighedslemmer og Antallet af Dissentere i hvert Sogn vil findes anført i Tabel 13.

Til Oplysning om Dissenterbevægelsens Udvikling før og efter 1891 hidsættes nedenstaaende Opgaver over Ægteskaber, Fødsler og Dødsfald blandt Dissentere i Aarene 1876—1900:

Trosbekjendelser.	1876—1880.	1881—1885.	1886—1890.	1891—1895[1].	1896—1900.
1. Luthersk Frikirkelige.					
I Ægteskab indtraadte	96	274	376	674	642
Fødte	378	779	1 267	1 678	1 860
Døde	144	298	479	662	783
2. Engelsk episkopal Kirke.					
I Ægteskab indtraadte	8	16	22	26	15
Fødte	23	14	10	17	13
Døde	23	18	28	10	13
3. Andre reformerte Samfund[2]).					
I Ægteskab indtraadte	20	72	166[2])	18	14
Fødte	32	150	327[2])	21	8
Døde	17	65	147[2])	14	14
4. Romersk-Katholske.					
I Ægteskab indtraadte	80	86	118	204	138
Fødte	78	84	96	182	280
Døde	51	59	97	116	121
5. Apostoliske Frimenigheder.					
I Ægteskab indtraadte	42	24	28	16	16
Fødte	70	47	63	49	33
Døde	25	30	47	28	22
6. Methodister.					
I Ægteskab indtraadte	200	352	556	762	823
Fødte	817	1 054	1 308	1 660	1 918
Døde	331	453	558	732	792

[1]) For 1891—1895 haves for Fødslernes Vedkommende alene Opgaver over de Levendefødte, medens Tallene for de tidligere Aar ogsaa indbefatter Dødfødte, nemlig henholdsvis 22, 58 og 80.

[2]) Under «andre reformerte Samfund» er indtil 1890 indbefattet endel Trossamfund, som man senerehen har fundet det rigtigt at henføre under «forskjellige».

Trosbekjendelser.	1876—1880.	1881—1885.	1886—1890.	1891—1895.	1896—1900.
7. Baptister.					
I Ægteskab indtraadte	84	134	264	336	376
Fødte	219	374	633	690	824
Døde	92	165	261	312	381
8. Kvækere.					
I Ægteskab indtraadte	30	28	22	20	11
Fødte	35	41	22	8	4
Døde	23	28	46	22	17
9. Forskjellige Samfund[1]).					
I Ægteskab indtraadte	6	6	4	336	1 064
Fødte	1	1	-	646	996
Døde	9	3	6	253	353
10. Udtraadt af Statskirken og kristelige Dissentere uden nærmere Betegnelse.					
I Ægteskab indtraadte	140	170	288	1 764	2 675
Fødte	115	38	84	139	270
Døde	73	25	52	76	110
11. Jøder.					
I Ægteskab indtraadte	2	4	12	30	39
Fødte	-	1	7	26	63
Døde	-	-	2	6	19
12. Mormoner.					
I Ægteskab indtraadte	8	34	12	10	16
Fødte	13	5	7	15	9
Døde	41	29	23	19	35
13. Personer, der ikke hører til noget Trossamfund.					
I Ægteskab indtraadte	38	210	1 916	8 876	3 441
Fødte	45	117	402	582	711
Døde	17	46	148	270	283
Tilsammen.					
I Ægteskab indtraadte	754	1 410	3 784	13 072	9 270
Fødte	1 826	2 705	4 226	5 713	6 989
Døde	846	1 219	1 894	2 520	2 943

Foranstaaende Tal giver i det hele et anskueligt Billede af Dissentervæsenets Udviklingsgang; dog maa bemærkes, at den Omstændighed, at et stigende Antal af Personer i Anledning af Indgaaelse af Ægteskab har udmeldt sig af Statskirken uden Betegnelse af noget Dissentersamfund, hvortil de har sluttet sig, virker noget forstyrrende, idet dette Forhold er af en anden Karakter end den almindelige Dissenterbevægelse.

[1]) Se Side 89, Note 2.

Syvende Afsnit: Blinde, Døvstumme og Sindssyge.

(Norges off. Stat. IV, Nr. 83.)

§ 26. Blinde, Døvstumme og Sindssyge.

Antallet af Blinde, hvorved forstaaes de, der mangler Gangsyn, er ved de forskjellige Folketællinger bleven opgivet, som følger:

Tællingstid.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.	Forholdstal pr. 1 000 Indbyggere.
31 Decbr. 1835	1 028	1 081	2 109	1.77
31 — 1845	1 364	1 389	2 753	2.07
31 — 1855	1 322	1 437	2 759	1.85
31 — 1865	1 098	1 222	2 320	1.36
1 Januar 1876	1 187	1 281	2 468	1.36
1 — 1891	1 287	1 278	2 565	1.28
3 Decbr. 1900	1 018	861	1 879	0.85

Medens den i 1845 fremtrædende Forøgelse i Antallet for en væsentlig Del tør formodes at hidrøre fra en nøiagtigere Tælling og altsaa kun skulde være tilsyneladende, peger den senere indtraadte Nedgang hen paa en virkelig Forbedring i Forholdet, navnlig i Aarene 1865, 1876 og 1891 i Sammenligning med Aarene 1845 og 1855. For Tidsrummet 1891—1900 viser der sig endog en betydelig Nedgang, der særlig for Kvindernes Vedkommende er paafaldende stor. Undersøger man, hvorledes dette Forhold stiller sig i de forskjellige Aldersklassser, kommer man til følgende Resultater.

For hvert 1 000 Indbyggere af de nedenanførte Aldersklasser [1]) udgjorde nemlig Antallet af de Blinde:

Alder.	Mandkjøn.		Kvindekjøn.		Begge Kjøn.	
	1891.	1900.	1891.	1900.	1891.	1900.
0— 5 Aar	0.19	0.05	0.09	0.08	0.14	0.07
5—10 «	0.34	0.16	0.25	0.08	0.30	0.12
10—15 «	0.36	0.40	0.34	0.25	0.35	0.33
15—20 «	0.37	0.44	0.36	0.39	0.36	0.41
20—25 «	0.50	0.41	0.34	0.25	0.40	0.33
25—30 «	0.75	0.37	0.37	0.29	0.52	0.33
30—35 «	0.81	0.42	0.60	0.38	0.69	0.40
35—40 «	0.69	0.60	0.56	0.47	0.61	0.53
40—45 «	1.02	0.67	0.61	0.52	0.79	0.59
45—50 «	1.30	0.67	0.97	0.51	1.12	0.58
50—55 «	1.48	1.13	1.09	0.56	1.27	0.82
55—60 «	1.83	1.57	1.73	0.88	1.78	1.20
60—65 «	2.45	1.82	2.16	1.14	2.29	1.45
65—70 «	3.98	3.19	3.31	1.82	3.63	2.46
70—75 «	6.86	5.17	6.03	3.18	6.42	4.10
75—80 «	13.22	8.15	10.57	6.29	11.76	7.15
80—85 «	27.46	12.72	22.42	11.65	24.55	12.11
85—90 «	35.12	25.94	35 65	15.84	35.43	19.96
90—95 «	66.44	22.56	55.39	22.64	59.56	22.61
95 Aar og derover	62.50	44.94	65.73	45.69	64.62	45.45
Overhovedet	1.35	0.95	1.23	0.75	1.28	0.85

Ovenstaaende Tal viser, at Antallet af Blinde i 1900 indtil det 55de Aar var under 1 af Tusinde, og at det i den første Barnealder er ganske ubetydeligt. Efter det 55de og navnlig efter det 70de Aar stiger det relative Antal mere og mere.

Af det samlede Antal falder omtrent de to Trediedele paa Personer over 55 Aar.

Blindhed synes gjennemgaaende at være hyppigere blandt Mænd end blandt Kvinder, hvilket efter Sagkyndiges Udtalelser antagelig hidrører derfra, at Mændene er mere udsatte for Læsioner.

[1]) Saavel for den tilstedeværende Folkemængde som for Antallet af Blinde er Alderen her regnet i hele Aldersaar, jfr. No. 73, Tabel 13.

Forøvrigt viser Tællingen af 1900 ligesom den foregaaende en stadig fortsat Aftagen i Antallet af Blinde. Denne Formindskelse, der navnlig maa tilskrives Fremskridt i Henseende til Øienoperationer, viser sig størst for Kvindernes Vedkommende, hvilket kan forklares derved, at de Læsioner, der bevirker Blindhed, som Regel ikke tilsteder Operation.

Antallet af Døvstumme er ved de forskjellige Folketællinger bleven opgivet, som følger:

Tællingstid.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.	Forholdstal pr. 1 000 Indbyggere.
31 Decbr. 1835	598	493	1 091	0.91
31 — 1845	606	500	1 106	0.83
31 — 1855	650	592	1 242	0.83
31 — 1865	820	749	1 569	0.92
1 Januar 1876	819	752	1 571	0 86
1 — 1891	1 176	963	2 139	1.07
3 Decbr. 1900	957	810	1 767	0.75

Paa det relative Antal af Døvstumme synes Alderen ikke at øve nogen mærkbar Indflydelse, undtagen forsaavidt som Tallene for de første fem Aar er meget smaa.

Antallet af Sindssyge i Aarene 1845—1865 samt 1891 og af Aandssvage og Sindssyge i Aarene 1876 og 1900 er opgivet, som følger:

Tællingstid.	Sindssvage og Aandssvage fra Fødselen eller fra de første Barneaar.			Andre Sindssyge.			Forholdstal pr. 1 000 Indbyggere.		
	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.	Sindssvage fra Fødselen etc.	Andre Sindssyge.	Tilsammen.
31 Decbr. 1845	1 039	1 024	2 063	1 010	1 217	2 227	1.55	1.68	3.23
31 — 1855	1 210	1 169	2 379	1 232	1 460	2 692	1.60	1.81	3.41
31 — 1865	1 056	983	2 039	1 488	1 668	3 156	1.20	1.85	3.05
1 Januar 1876	1 976[1])	1 675[1])	3 651[1])	2 186	2 382	4 568	2.01[1])	2.51	4.52[1])
1 — 1891	1 357	1 074	2 431	2 489	2 829	5 318	1.22	2.66	3.88
3 Decbr. 1900	2 416[1])	2 143[1])	4 559[1])	2 848	3 049	5 897	2.04[1])	2.63	4.67[1])

[1]) Iberegnet Aandssvage.

Stigningen i Antallet af Sindssvage og Aandssvage fra Fødselen mellem Aarene 1865 og 1876 samt mellem 1891 og 1900 er kun tilsyneladende, idet den beror paa Forskjel i Affattelsen af vedkommende Schema (se Anm. samt «Bidrag til en norsk Befolkningsstatistik» S. 192—193, og en Afhandling af Medicinaldirektør Holmboe i N. Mag. f. Lægev. No. 7, 1905).

Med Hensyn til Antallet af Personer med erhvervet Sindssygdom (ɔ: «andre Sindssyge») har Medicinaldirektøren foretaget en Kontroltælling ved Henvendelse til 26 Distriktslæger, som han antog sad inde med nøie Kjendskab til Befolkningen inden deres Distrikter. Hovedresultatet var, at der i disse Distrikter overhovedet skulde være ca. 12 Procent flere Sindssyge end ved den almindelige Folketælling optegnet. I nogle Distrikter fandt vedkommende Læger vistnok et mindre Antal end Folketællerne, men i andre Distrikter flere. For 1891 gav en lignende Kontroltælling et Tillæg af ca. 6 Procent.

Idet man forøvrigt henholder sig til sidstnævnte Afhandling af Medicinaldirektøren, hidsættes ligesom for 1876 og 1891 nedenstaaende Opgave over Antallet af Aandssvage og Sindssyge i 1900 for hver Aldersgruppe, beregnet pr. 1 000 Indbyggere i vedkommende Gruppe:

Alder.	Aandssvage fra Fødselen eller de første Barneaar.			Andre Sindssvage.		
	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Begge Kjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Begge Kjøn.
0— 5 Aar	0.32	0.32	0.32	-	-	-
5—10 «	1.75	1.16	1.46	0.05	0.08	0.06
10—15 «	2.77	2.41	2.59	0.21	0.12	0.17
15—20 «	3.47	3.25	3.36	0.50	0.45	0.47
20—25 «	3.08	2.32	2.67	1.79	1.11	1.42
25—30 «	3.41	2.58	2.96	3.00	2.17	2.55
30—35 «	3.19	2.21	2.65	5.24	3.47	4.27
35—40 «	2.99	2.33	2.63	6.42	4.89	5.58
40—45 «	2.78	1.85	2.28	7.14	5.78	6.40
45—50 «	2.69	1.71	2.16	6.73	5.71	6.18
50—55 «	1.98	1.77	1.87	6.09	6.74	6.44
55—60 «	1.54	1.78	1.67	5.26	6.02	5.66
60—65 «	1.35	1.57	1.47	5.81	7.49	6.71
65—70 «	1.75	1.14	1.43	4.88	6.12	5.54
70—75 «	1 45	1.50	1.47	5.25	6.02	5.66
over 75 «	0.80	1.20	1.02	4.13	5.21	4.73

Som det vil sees, var Antallet af Aandssvage forholdsvis størst i Alderen 25—30 Aar, men Antallet af andre Sindssvage først ved et senere Alderstrin, der i Betragtning af de noget varierende Opgaver nærmest kan sættes til 50—55 Aar.

Efter Opgaverne for 1891 var de heromhandlede Alderstrin henholdsvis 30—35 og 50—55 Aar.

De hidhenhørende Folketællingstabeller indeholder forøvrigt forskjellige andre statistiske Oplysninger angaaende de Blinde, de Døvstumme og de Sindssyge, bl. a. om deres ægteskabelige Stilling samt deres Livsstilling. Paa disse Detailoplysninger kan man imidlertid ikke her indlade sig.

I Oversigterne for 1876 og 1891 blev der med Hensyn til disse Personers Fordeling efter Fødesteder meddelt Resultaterne af en Beregning for de enkelte Amters Landdistrikter og Bydistrikter. Disse Resultater viser imidlertid for de forskjellige Folketællinger saa afvigende Forholdstal, at det synes umuligt deraf at drage nogen sikker Slutning med Hensyn til det større eller mindre Antal Abnorme i de enkelte Amter.

Af omstaaende Sammenligning mellem Forholdstallene for Landdistrikterne i 1876, 1891 og 1900 synes imidlertid at fremgaa,

at Antallet af Blinde er forholdsvis stort i Søndre Trondhjems Amt, medens Forholdet stiller sig gunstigst i Akershus og Smaalenenes Amter;

at Antallet af Døvstumme er forholdsvis stort i Tromsø Amt samt maaske i Søndre og Nordre Bergenhus Amter og forholdsvis lidet i Akershus, Smaalenene og Jarlsberg og Larvik;

at Antallet af Aandssvage fra de første Barneaar er noksaa stort i det Trondhjemske, men derimod lidet i Nordland,

samt endelig at Antallet af andre Sindssyge er forholdsvis stort i Lister og Mandal Amt samt i Nedenes og Bratsberg Amter, men derimod lidet i Tromsø og Nordlands Amter.

Til nærmere Oplysning om de enkelte Amters Stilling hidsættes nedenstaaende Uddrag af Beregningerne for de i forskjellig Retning mest fremtrædende:

	Ugunstigt stillede Amter:			Gunstigt stillede Amter:		
1. Blinde:	Søndre Trondhjem.	Nordre Bergenhus.	Tromsø.	Akershus.	Smaalenene.	Jarlsberg og Larvik.
1876	1.75	1.92	1.80	0.75	1.01	1.18
1891[1])	1.74	1.69	1.41	0.90	1.21	1.20
1900	1.19	0.99	0.92	0.79	0.80	0.90
Gjennemsnitlig	1.56	1.53	1.38	0.81	1.01	1.09
2. Døvstumme:	Nordre Bergenhus.	Tromsø.	Søndre Bergenhus.	Smaalenene.	Jarlsberg og Larvik.	Akershus.
1876	1.23	1.10	1.17	0.66	0.62	0.65
1891[1])	1.56	1.36	0.64	0.83	0.77	0.79
1900	1.21	1.22	0.91	0.45	0.58	0.60
Gjennemsnitlig	1.33	1.23	0.91	0.65	0.66	0.68
3. Aandssvage fra de første Barneaar[2]):	Stavanger.	Nordre Trondhjem.	Lister og Mandal.	Nordland.	Nordre Bergenhus.	Smaalenene.
1876	2.49	2.68	2.13	1.78	1.79	2.20
1891[1])	1.82	1.49	1.28	1.04	1.07	0.91
1900	2.39	2.08	2.36	1.88	2.04	2.00
Gjennemsnitlig	2.23	2.08	1.92	1.57	1.63	1.70
4. Andre Sindssyge:	Lister og Mandal.	Bratsberg.	Nedenes.	Tromsø.	Nordland.	Romsdal.
1876	4.71	3.83	3.53	1.40	1.82	2.05
1891[1])	4.64	3.85	3.87	1.72	1.84	2.06
1900	5.72	3.99	3.62	1.38	1.69	2.19
Gjennemsnitlig	5.02	3.89	3.67	1.50	1.78	2.10

[1]) I den i Oversigten for 1891, S. 120—121 meddelte Tabel er der begaaet den Feil, at Antallet af de Abnorme er regnet efter deres Opholdssteder ved Folketællingen, hvorved de i enkelte Amter beliggende Forpleiningsanstalter har udøvet en forstyrrende Indflydelse paa Beregningerne. Dette er her for ovenanførte Amter berigtiget, idet saavel Antallet af de Abnorme som den Folkemængde, med hvilken dette Antal er sammenlignet, overalt er henført til Fødestederne.

[2]) Med Hensyn til Forskjellen mellem Tallene for 1876 og 1900 paa den ene Side og 1891 paa den anden Side henvises til hvad der er anført Side 119.

For de større Landsdele stillede Resultatet af Beregningerne [1]) for 1900 sig, som følger:

Landsdele[2]).	Blinde.		Døvstumme.		Aandssvage fra Fødselen etc.		Andre Sindssyge.		Tilsammen Abnorme.	
	Bygder.	Byer.	Bygder.	Byer.	Bygder.	Byer.	Bygder.	Byer.	Bygder.	Byer.
Kristiania	-	0.32	-	0.46	-	1.20	-	1.93	-	3.91
Østlandet forøvrigt	0.82	0.69	0.59	0.63	2.24	1.68	2.51	2.42	6.16	5.42
Oplandene	1.02	0.69	0.76	1.37	2.38	1.26	2.69	2.16	6.85	5.48
Sørlandet	0.80	0.81	0.79	0.57	2.30	1.45	4.40	3.81	8.29	6.64
Vestlandet	0.84	0.52	0.94	0.70	2.16	2.02	2.61	3.01	6.55	6.25
Trøndelagen	1.08	0.95	0 99	1.09	2.11	2.17	2.43	3.03	6.61	7.24
Nordlandet	0.91	0.74	1.03	0.74	2.03	2.51	1.62	2.08	5.59	6.07
Riget	0.91	0.60	0.84	0.66	2.20	1 66	2.65	2.61	6.60	5.53

Den mest fremtrædende Forskjel, som i heromhandlede Henseende gjør sig gjældende mellem de enkelte Landsdele, bestaar deri, at der er et forholdsvis betydeligt større Antal Sindssyge blandt dem, der er fødte i Sørlandet, end blandt de i de øvrige Dele af Riget fødte. Navnlig fremhæver sig Lister og Mandal Amt, saavel for 1900 som for 1891 og 1876 med paafaldende høie Tal, og det samme var Tilfældet i 1865.

Derimod stillede Forholdet for Kristiania sig gunstigt med Hensyn til alle Arter af Abnorme.

De absolute Tal, hvortil ovenstaaende Opgaver for 1900 støtter sig, er i vedkommende Tabeller alene meddelt amtsvis, hvorfor man her tilføier Tallene for de større Landsdele:

[1]) Jfr. S. 96, Note 1.

[2]) Østlandet ɔ: Kristiania Stift; Oplandene ɔ: Hedemarken og Kristians Amter; Sørlandet ɔ: Amterne Bratsberg, Nedenes og Lister og Mandal; Vestlandet ɔ: Stavanger Amt og Bergenhusamterne; Trøndelagen ɔ: Romsdals Amt og Trondhjemsamterne; Nordlandet ɔ: Tromsø Stift.

Landsdele.	Af Rigets tilstedeværende Folkemængde i 1900 var født i hosstaaende Landsdele.	Antallet af Abnorme i 1900 fordelt efter Fødesteder.				
		Blinde.	Døvstumme.	Aandssvage.	Andre Sindssyge.	Tilsammen.
Bygder:						
Østlandet	378 745	311	224	849	949	2 333
Oplandene	260 703	266	199	621	701	1 787
Sørlandet	203 344	162	161	467	896	1 686
Vestlandet	334 906	282	314	725	874	2 195
Trøndelagen	309 107	335	306	651	750	2 042
Nordlandet	233 984	214	240	474	380	1 308
Tilsammen Bygder	1 720 789	1 570	1 444	3 787	4 550	11 351
Byer:						
Østlandet:						
Kristiania	122 499	39	57	147	236	479
Andre Byer	100 293	69	63	169	243	544
Oplandene	8 765	6	12	11	19	48
Sørlandet	53 032	43	30	77	202	352
Vestlandet	84 420	44	59	171	254	528
Trøndelagen	47 551	45	52	103	144	344
Nordlandet	16 296	12	12	41	34	99
Tilsammen Byer	432 856	258	285	719	1 132	2 394

Særskilt for Bygder og for Byer stillede Forholdstallene for 1876, 1891 og 1900 med den S. 96, Note 1 omhandlede Berigtigelse for 1891 sig, som følger:

For hvert 1 000 Personer fødte henholdsvis i Bygderne og i Byerne var Antallet af Abnorme fødte i de samme Landsdele:

Aar.	Blinde.		Døvstumme.		Aandssvage fra de første Barneaar.		Andre Sindssyge.		Tilsammen Abnorme.	
	Bygder.	Byer.	Bygder.	Byer.	Bygder.	Byer.	Bygder.	Byer.	Bygder.	Byer.
1876.....	1.45	0.83	0.89	0 79	2 16	1.26	2.51	2.74	7.01	5.62
1891.....	1.39	0.81	1.13	0.89	1.34	0.77	2.63	2.93	6.49	5.40
1900.....	0.91	0.60	0.84	0.66	2.20	1.66	2.65	2.61	6.60	5.53

Som det vil sees, er disse Forholdstal gjennemgaaende lavere i Byerne end paa Landet. Der er imidlertid en Mulighed for, at dette for en Del er at forklare paa den Maade, at Antallet af Abnorme er mindre fuldstændigt for Byernes Vedkommende, fordi Tællerne dér ikke har havt et saadant personligt Kjendskab til Befolkningen, som i Landdistrikterne for det meste er Tilfældet.

Bilag 1.

Oversigt over de enkelte Bestanddele, hvoraf Rigets hjemmehørende og tilstedeværende Befolkning i 1891 og 1900 var sammensat.

Aperçu des divers éléments dont se composaient en 1891 et en 1900 la population de droit et la population de fait du royaume de Norvége.

a) For det hele Rige underet.

Personernes Opholdssteder og Bosteder.	Efter Folketællingen af 1891.			Efter Folketællingen af 1900.		
	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Tilsammen.
Personer tilstedeværende:						
1. Paa Rigets Landomraade:						
a. bosatte i Norge	946 491	1 036 370	1 982 861	1 055 102	1 153 151	2 208 253
b. — - Udlandet	1 798	720	2 518	2 197	952	3 149
Tilsammen	948 289	1 037 090	1 985 379	1 057 299	1 154 103	2 211 402
2. Paa norske Fartøier i norske Havne:						
a. bosatte i Norge	2 590	265	2 855	8 703	639	9 342
b. — - Udlandet	58	15	73	117	16	133
Tilsammen	2 648	280	2 928	8 820	655	9 475
3. Paa fremmede Fartøier i norske Havne:						
a. bosatte i Norge	12	-	12	60	4	64
b. — - Udlandet	341	14	355	514	22	536
Tilsammen	353	14	367	574	26	600
4. Paa norske Fartøier udenfor Norge:						
a. bosatte i Norge	14 706	239	14 945	13 754	175	13 929
b. — - Udlandet	2 612	16	2 628	3 685	33	3 718
Tilsammen	17 318	255	17 573	17 439	208	17 647
5. Paa Tællingsstederne i Norge midlertidigt tilstedeværende Personer:						
a. bosatte i Norge	34 514	26 099	60 613	47 116	24 040	71 156
b. — - Udlandet	2 197	749	2 946	2 828	990	3 818
Tilsammen	36 711	26 848	63 559	49 944	25 030	74 974
6. Paa Tællingsstederne i Norge som midlertidigt fraværende anførte Personer:						
a. fraværende i Norge	31 626	23 609	55 235	49 028	21 300	70 328
b. — - Udlandet	19 706	861	20 567	21 826	1 375	23 201
1. Sjøfarende	16 939	199	17 138	18 216	19	18 235
2. Andre	2 767	662	3 429	3 610	1 356	4 966
Tilsammen	51 332	24 470	75 802	70 854	22 675	93 529
Sammendrag:						
A. Norges hjemmehørende Befolkning:						
1) (1 a, 2 a, 3 a, 6 b)	968 799	1 037 496	2 006 295	1 085 691	1 155 169	2 240 860
2) (1 a, 2 a, 3 a, 4 a, 6 b 2)	966 566	1 037 536	2 004 102	1 081 229	1 155 325	2 236 554
B. Samme opgjort paa Grundlag af Hjemstedsopgaverne (1 + 2 + 3 ÷ 5 + 6)	965 911	1 035 006	2 000 917	1 087 603	1 152 429	2 240 032
C. Norges tilstedeværende Befolkning (1 + 2 + 3)	951 290	1 037 384	1 988 674	1 066 693	1 154 784	2 221 477
D. Tilstedeværende Befolkning paa Norges Landomraade og paa norske Skibe (1 + 2 + 4)	968 255	1 037 625	2 005 880	1 083 558	1 154 966	2 238 524

b) For de enkelte Landsdele: Opgave over Antallet af Personer, der paa Tællingsstederne i Norge er anført som:[1])

Landsdele.	Midlertidigt fraværende i Norge.		Midlertidigt fraværende i Udlandet.		Af sidstnævnte var:			
					Sjøfarende.		Andre.	
	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.
	1	2	3	4	5	6	7	8
Riget	49 028	21 300	21 826	1 375	18 216	19	3 610	1 356
Rigets Bygder	40 815	16 841	11 733	604	9 348	1	2 385	603
Rigets Byer	8 213	4 459	10 093	771	8 868	18	1 225	753
Bygderne amtsvis:								
Smaalenene	1 161	691	622	19	565	-	57	19
Akershus	1 405	794	185	47	121	-	64	47
Hedemarken	3 393	993	65	7	5	-	60	7
Kristians	2 307	977	17	2	4	-	13	2
Buskerud	1 473	655	94	10	79	-	15	10
Jarlsberg og Larvik	1 261	739	2 468	43	2 298	-	170	43
Bratsberg	1 202	616	374	3	360	-	14	3
Nedenes	1 292	864	3 032	120	2 611	1	421	119
Lister og Mandal	1 438	962	2 260	230	1 475	-	785	230
Stavanger	1 424	932	580	10	449	-	131	10
Søndre Bergenhus	4 200	1 757	1 098	20	975	-	123	20
Nordre Bergenhus	2 108	949	113	1	81	-	32	1
Romsdal	3 906	1 156	96	3	65	-	31	3
Søndre Trondhjem	2 768	1 183	82	4	34	-	48	4
Nordre Trondhjem	2 133	897	103	19	40	-	63	19
Nordland	5 397	1 471	301	37	130	-	171	37
Tromsø	2 791	836	209	20	52	-	157	20
Finmarken	1 156	369	34	9	4	-	30	9
Byerne amtsvis:								
Smaalenene	451	285	561	27	505	-	56	27
Akershus	52	16	68	-	66	-	2	-
Kristiania	1 987	1 314	1 189	295	766	14	423	281
Hedemarken	150	90	10	5	2	-	8	5
Kristians	83	40	8	4	4	-	4	4
Buskerud	268	231	228	13	192	-	36	13
Jarlsberg og Larvik	556	397	1 363	46	1 214	-	149	46
Bratsberg	371	231	761	25	714	-	47	25
Nedenes	242	179	837	52	771	1	66	51
Lister og Mandal	272	192	672	55	578	-	94	55
Stavanger	750	411	1 681	69	1 606	-	75	69
Bergen	1 045	394	1 787	104	1 683	2	104	102
Nordre Bergenhus	33	2	7	-	7	-	-	-
Romsdal	638	192	440	16	383	1	57	15
Søndre Trondhjem	491	208	304	45	241	-	63	45
Nordre Trondhjem	155	83	16	-	13	-	3	-
Nordland	190	48	26	3	18	-	8	3
Tromsø	203	61	59	8	49	-	10	8
Finmarken	276	85	76	4	56	-	20	4

[1]) Jfr. Bilag 1 a, 6 a & b.

Bemærkninger til Bilag 1.

1. Antallet af de paa Fartøier i norske Havne talte Individer var, som det vil sees, betydeligt større i 1900 end i 1891. Dette beror for en væsentlig Del paa Nærværelsen i Aalesunds Havn af et større Antal Fiskefartøier med tilsammen 1,741 ombordværende Personer, men ogsaa bortseet herfra var den inden Riget værende Fartøibefolkning jævnt større i 1900 end i 1891.
2. Antallet af de i Norge bosatte og paa Tællingsstederne midlertidigt tilstedeværende Personer skulde svare til Antallet af de Personer, der paa Tællingsstederne anførtes som midlertidigt fraværende i Norge, men, som det vil sees, stemmer disse forskjellige Opgaver ikke overens, og det indbyrdes Forhold mellem disse Opgaver stillede sig i 1900, navnlig for Mandkjønnets Vedkommende, anderledes end ved tidligere Tællinger. De midlertidigt tilstedeværende oversteg nemlig de som fraværende opgivne med følgende Antal:

	for Personer af Mandkjøn.	for Personer af Kvindekjøn.	Tilsammen.
i 1876 med	4 171	2 292	6 463
- 1891 —	2 888	2 490	5 378
- 1900 —	÷ 1 912	2 740	828

3. Angaaende Forholdet mellem de paa Tællingsstederne i Norge som fraværende opførte Sjømænd og de i Udlandet paa norske Fartøier tællede tilstedeværende Sjømænd henvises til foranstaaende Indledning S. 3.

Fjordarealer ved den norske Kyst for Amterne indtil Nordre Trondhjems Amt. — Tilstedeværende Folkemængde paa Norges Land- og Sjøterritorium.

Superficie des „fjords“ de la côte norvégienne pour tous les préfectures exceptées les trois septentrionales. Population du territoire et des navires, norvégiens et étrangers, présents sur le territoire maritime au jour du recensement.

(Arealopgaverne er meddelt af Norges geografiske Opmaaling.)

Amter.	Fladeindhold i km² efter Norges Inddeling.	Fladeindhold af arealberegnede Fjorde (Øer ikke medregnede). km².	Fladeindhold i km², naar de arealberegnede Fjorde medtages.	Tilstedeværende Folkemængde: i Land.	i Skibe paa norsk Sjøterritorium.	Tilsammen.
	1	2	3	4	5	6
Smaalenene	4 143.82	703.13	4 846.95	135 781	386	136 167
Akershus	5 223.70	198.93	5 439.18	116 831	65	116 896
Kristiania	16.55			228 554	547	229 101
Hedemarken	27 452.52	0.00	27 452 52	126 703	-	126 703
Kristians	25 342.32	0.00	25 342.32	116 262	18	116 280
Buskerud	14 816.83	131.59	14 948.42	112 611	132	112 743
Jarlsberg og Larvik	2 319.58	688.12	3 007.70	100 432	571	101 003
Bratsberg	15 189.09	81.60	15 270.69	98 034	264	98 298
Nedenes	9 348.00	38.06	9 386.06	75 671	254	75 925
Lister og Mandal	7 264.25	116.82	7 381.07	77 873	386	78 259
Stavanger	9 147.15	1 599.07	10 746.22	124 875	783	125 658
Søndre Bergenhus	15 606.40	1 890.90	17 510.85	132 564	123	132 687
Bergen	13.55			70 863	1 004	71 867
Nordre Bergenhus	18 481.51	1 597.18	20 078.69	88 095	119	88 214
Romsdal	14 989.61	1 585.49	16 575.10	133 682	2 837	136 519
Søndre Trondhjem	18 608.91	843.89	19 452.80	133 965	753	134 718
Tilsammen ovennævnte 16 Amter	187 963.79	9 474.78	197 438.57	1 872 796	8 242	1 881 038
Nordre Trondhjem	22 522.43	[1]) 930.95	[1]) 23 453.38	83 264	185	83 449
Nordland	38 340.10	[2]) ?	[2]) ?	149 796	841	150 637
Tromsø	26 246.05	[2]) ?	[2]) ?	72 461	505	72 966
Finmarken	46 404.59	[2]) ?	[2]) ?	33 085	302	33 387
Sum	321 476.96	-	-	2 211 402	10 075	2 221 477

[1]) I Nordre Trondhjems Amt er kun Trondhjemsfjorden arealberegnet.
[2]) Fjordene er endnu ikke arealberegnede.

Bilag 3.

Fjordarealer fogderivis indtil Nordre Trondhjems Amt.

(Meddelt af Norges geografiske Opmaaling.)

Fogderier og Fjorde.	Samlet Fjord-areal.	Af Arealet er:	
		Øer.	Vand.
	km²	km²	km²
Idde og Marker:			
Del af Kr.aniafj.[1])	434.83	90.74	344 09
Moss:			
Del af Kr.aniafj...	416.19	57.15	359.04
Aker og Follo:			
Del af Kr.aniafj...	219.24	18.52	200.72
Buskerud:			
Del af Kr.aniafj...	132.03	1.44	130.59
Jarlsberg:			
Del af Kr.aniafj...	697.66	104 05	593.61
Larvik:			
Del af Kr.aniafj...	70.36	2.79	67.57
Del af Skiensfj. ..	18.89	2.94	15.95
Larviksfjorden....	11.22	0.23	10.99
Tilsammen	100.47	5.96	94.51
Bamle:			
Del af Skiensfj. ..	62.48	9.87	52 61
Fossingfjorden....	2 36	0.06	2.30
Hellefjorden	3.16	0.06	3.10
Kilsfjorden.....	18.53	1.95	16.58
Stølefjorden	3.20	0.12	3.08
Tilsammen	89.73	12.06	77.67
Nedre Telemarken:			
Del af Skiensfj. ..	3.98	0.05	3.93
Nedenes:			
Søndeledfjorden...	15.80	0.85	14.95
Sandnesfjorden ...	6.16	0.28	5.88
Tvedestrandsfj. ...	5.00	0.39	4.61
Vigkilen	2.04	0.02	2.02
Kalvellfjorden	3.44	0.22	3.22
Steindalsfjorden ..	1.24	0.06	1.18
Isefjærfjorden	2.08	0.05	2.03
Del af Kvaasefj...	4.44	0 27	4.17
Tilsammen	40.20	2.14	38.06

Fogderier og Fjorde.	Samlet Fjord-areal.	Af Arealet er:	
		Øer.	Vand.
	km²	km²	km²
Mandal:			
Del af Kvaasefj...	4.08	0.21	3.87
Topdalsfjorden....	13.13	0.33	12.80
Trysfjorden	2.64	0.02	2.62
Hartmarksfjorden	1.64	0.09	1.55
Del af Grønsfjorden	13.96	0.26	13.70
Tilsammen	35.45	0.91	34.54
Lister:			
Del af Grønsfjorden	10.12	0.11	10.01
Rosfjorden	10.80	0.85	9.95
Spindsfjorden.....	3.48	0.09	3.39
Lyngdalsfjorden ..	34.28	2.60	31.68
Fedefjorden	27.40	0.15	27.25
Tilsammen	86.08	3.80	82.28
Jæderen og Dalene:			
Hafsfjorden	13.68	0.56	13.12
Del af Boknfj.[2]) m. Arme	116.04	16.74	99.30
Tilsammen	129.72	17.30	112.42
Ryfylke:			
Del af Boknfjord...	1 765.70	286.12	1 479.58
Del af Hardangerfj.[3])	7.08	0 01	7.07
Tilsammen	1 772.78	286.13	1 486.65
Søndhordland:			
Del af Hardangerfj	1 041.80	129.51	912.29
Del af Bjørnefj...	94.00	4.20	89.80
Tilsammen	1 135.80	133.71	1 002.09
Nordhordland:			
Del af Bjørnefj...	212 28	1.45	210.83
Del af Hardangerfj.	0.24	0.00	0.24
Fjøsangerfjorden..	9.16	0.86	8.30
Del af Sørfjorden	79.00	0 13	78.87
Del af Fensfjorden	179.00	11.78	167.22
Osterfjorden	87.08	4.96	82.12
Tilsammen	566.76	19.18	547.58

[1]) Indenfor en Linie, trukket fra det sydligste Punkt af Kystgrænsen mod Sverige til Nordsiden af Øen Tisler i Hvaler Herred, derfra Nordvest over Torbjørnskjær til Færder Fyr, og derfra ret mod Vest til et Punkt i Tjølling Herred lidt søndenfor Ula Lodsstation.

[2]) Indenfor en Linie, trukket fra Tungenes Fyr, Hetland Herred, i vestlig Retning over Kvitingsø og herfra Vest-Nordvest til det sydøstligste Punkt af Skudenes Herred.

[3]) Østenfor en Linie, trukket fra Bømmeløens Sydspids Sydøst til et Punkt paa Vestkysten af Sveen Herred.

Fogderier og Fjorde.	Samlet Fjord-areal.	Af Arealet er:	
		Øer.	Vand.
	km²	km²	km²
Hardanger og Voss:			
Del af Hardangerfj.	339.32	0.13	339.19
Del af Sørfjorden..	2.04	0.00	2.04
Tilsammen	341.36	0.13	341.23
Sogn:			
Del af Fensfjorden	20.56	0.09	20.47
Gulenfjord	25.60	2.00	23.60
Sognefjorden [1])....	935.96	0.57	935.39
Aafjorden	40.60	0.14	40.46
Tilsammen	1 022.72	2.80	1 019.92
Sønd- og Nordfjord:			
Dalsfjorden	58.80	1.87	56.93
Stangfjorden	16.52	0.00	16.52
Vevringfjorden ...	67.32	0.43	66.89
Høidalsfjorden....	35.65	1.72	33.93
Eikefjorden	23.76	0.33	23.43
Norddalsfjorden...	21.84	2.24	19.60
Gulenfjord	27.84	0.24	27.60
Nordfjorden	296.00	0.46	295.54
Del af Vannelvsfj.	36.92	0.10	36.82
Tilsammen	584.65	7.39	577.26
Søndmør:			
Del af Vannelvsfj.	50.36	0.26	50.10
Søvdefjorden	13.12	0.00	13.12
Voldenfjorden	94.88	0.02	94.86
Ørstefjorden.....	15.88	0.04	15.84
Storfjorden	369.88	0.33	369.55
Ellingsøfjorden ...	49.28	2.88	46.40
Grytefjorden	34.08	0.02	34.06
Samsfjorden	4.84	0.14	4.70
Vatnefjorden	14.48	0.75	13.73
Tilsammen	646.80	4.44	642.36
Romsdal:			
Tomrfjorden	20.08	0.04	20.04
Romsdalsfjorden [2])	511.68	7.47	504.21
Frænfjorden	28.40	2.73	25.67
Del af Tingvoldfj.	19.32	0.00	19.32
Tilsammen	579.48	10.24	569.24

Fogderier og Fjorde.	Samlet Fjord-areal.	Af Arealet er:	
		Øer.	Vand.
	km²	km²	km²
Nordmør:			
Del af Tingvold-fjorden.....	110.60	0.02	110.58
Batnfjorden	14.72	0.00	14.72
Skaalvikfjorden...	12.04	0.27	11.77
Valsøfjorden.....	10.24	0.16	10.08
Aarvaagfjorden ...	5.84	0.16	5.68
Del af Vinjefjorden	13.36	0.05	13.31
Halsefjorden	209.48	1.73	207.75
Tilsammen	376.28	2.39	373.89
Fosen:			
Del af Vinjefjorden	6.80	0.00	6.80
Hevnefjorden	127.20	3.49	123.71
Imsterfjorden	9.60	1.98	7.62
Værrafjorden	7.08	0.20	6.88
Del af Trondhjems-fjorden [3])	141.00	0.00	141.00
Skjørnfjorden.....	71.74	1.09	70.65
Bjugnfjorden	24.92	0.16	24.76
Koet.....	6.36	0.05	6.31
Aafjorden	24.40	0.68	23.72
Skraafjorden.....	24.52	1.28	23.24
Skjørafjorden.....	20.44	0.10	20.34
Brandsfjorden	9.80	0.00	9.80
Vingefjorden	2.96	0.00	2.96
Svefjorden	22.52	0.16	22.36
Tilsammen	499.34	9.19	490.15
Guldalen:			
Del af Trondhjems-fjorden.....	0.73	0.00	0.73
Orkedalen:			
Del af Trondhj.fj.	3.48	0.22	3.26
Strinden og Selbu:			
Del af Trondhj.fj.	349.83	0.08	349.75
Stjør- og Værdalen:			
Del af Trondhj.fj.	528.36	3.30	525.06
Inderøen:			
Del af Trondhj.fj.	435.28	29.39	405.89

[1]) Indenfor en Linie, der paa Karterne aflægges som Telegrafkabel mellem Rutleskjær og Kirkeøen i Gulen Sogn og mellem Skarveskjær og Nesje i Bø Sogn i Hyllestad Herred.

[2]) Østenfor en Linie, trukket fra Sydvestsiden af Frænen Herred og ret i Syd til et Punkt paa Nordkysten af Vestnes Herred.

[3]) Indenfor en Linie, trukket fra den nordøstligste Spids af Agdenes i nordøstlig Retning mod Brettingen Gaard i Rissen Herred.

Bilag 4.

Arealopgaver for endel vigtigere norske Fjorde i Amterne indtil Nordre Trondhjems Amt[1]).

Spécification des „fjords“ avec indication de leur superficie et de leur situation.

(Meddelt af Norges geografiske Opmaaling.)

Fjordenes Navne.	Samlet Fladeindhold.	Af Fladeindholdet er:		Tilstødende Fogderier.
		Øer.	Vand.	
	km²	km²	km²	
Kristianiafjorden med Arme	1 984.42	274.70	1 709.72	Idde og Marker, Moss, Aker og Follo, Buskerud, Jarlsberg, Larvik.
Skiensfjorden med Arme....	85.35	12.86	72 49	Larvik, Bamle, Nedre Telemarken.
Boknfjorden med Arme.....	1 881.74	302.86	1 578.88	Jæderen og Dalene, Ryfylke.
Hardangerfjorden med Arme	1 388.44	129.65	1 258.79	Ryfylke, Søndhordland, Hardanger og Voss.
Bjørnefjorden med Arme ...	306.28	5.65	300.63	Søndhordland, Nordhordland.
Sørfjorden med Bolstadfj....	81.04	0.13	80.91	Nordhordland, Hardanger og Voss.
Osterfjorden med Mofjorden	87.08	4.96	82.12	Nordhordland.
Fensfjorden med Masfjorden	199.56	11.87	187.69	Nordhordland, Sogn.
Sognefjorden med Arme	935.96	0.57	935.39	Sogn.
Dalsfjorden	58.80	1.87	56.93	Sønd- og Nordfjord.
Vevringfjorden med Førdefj.	67.32	0.43	66.89	Sønd- og Nordfjord.
Nordfjorden med Arme	296.00	0.46	295.54	Sønd- og Nordfjord.
Vannelvsfjorden med Syltefj.	87.28	0.36	86.92	Sønd- og Nordfjord, Søndmør.
Voldenfjord med Arme	94.88	0 02	94.86	Søndmør.
Storfjorden med Arme.....	369.88	0.33	369.55	Søndmør.
Romsdalsfjorden med Arme	511.68	7.47	504.21	Romsdal.
Tingvoldfjorden m. Sundalsfj.	129.92	0.02	129.90	Romsdal, Nordmør.
Halsefjorden med Arme	209.48	1.73	207.75	Nordmør.
Hevnefjorden med Arme....	127.20	3.49	123.71	Fosen.
Trondhjemsfjorden med Arme	1 458.68	32.99	1 425.69	Fosen, Orkedalen, Guldalen, Strinden og Selbu, Stjør- og Værdalen, Inderøen.
Skjørnfjorden	71.74	1.09	70.65	Fosen.

[1]) I Strelbitski's bekjendte Værk: «Superficie de l'Europe» anføres for Finmarken følgende Arealer paa de større Fjorde: Altenfjord 901.3 km², Porsangerfjord 2 294.2 km², Laksefjord 1 311 km², Tanafjord 737.4 km² og Varangerfjord 409.7 km². De gamle Karter over disse Strøg er imidlertid saa lidet paalidelige, at de anførte Arealopgaver sandsynligvis afviger meget fra det rigtige.

Bilag 5 a.

Den tilstedeværende Folkemængde 1900 fordelt
Population répartie selon la latitude

	Ialt.	22°	23°	24°	25°	26°	27°	28°	29°	30°	31°	32°	33°	34°
72°														
	4 562													
71°														
	28 592													
70°														
	53 848												[5] 932	2 672
69°														
	80 054									[10] 1 770	11 220		18 812	13 413
68°														
	33 675								[15] 508	1 888	4 051	[16] 18 081	[17] 9 147	
67°														
	27 091								[18] 534	12 492	12 385	[19] 1 680		
66°														
	30 252								[20] 14 429	14 767	[21] 1 056			
65°														
	44 347						[22] 3 236		15 815	[23] 19 946	3 763	[24] 1 587		
64°														
	187 613				[25] 25 486	22 216	[26] 43 833	[27] 83 459	[28] 12 619					
63°														
	138 519			[29] 47 254	32 321	20 197	9 705	10 675	13 818	[30] 4 549				
62°														
	149 216		[31] 16 885	[32] 28 259	[33] 26 938	7 358	19 047	20 925	20 066	[34] 9 688				
61°														
	421 488		[35] 111951	[36] 50 036	21 786	[37] 1 845	15 248	39 326	[38] 121841	58 089	[39] 1 366			
60°														
	777 708		[40] 29 562	45 069	[41] 2 874	9 875	33 060	[42] 167173	[43] 449698	[44] 40 397				
59°														
	214 512			[45] 72 375	38 388	54 693	[46] 64 463	13 099		[47] 1 494				
58°														
57°														
Tils.	2 221 477		158 398	242 993	122 307	119 454	163 789	298 267	704 697	162 253	36 046	30 299	39 505	25 232

efter Bredde og Længde (Ferro's Meridian).
et la longitude (méridian de Ferro).

35°	36°	37°	38°	39°	40°	41°	42°	43°	44°	45°	46°	47°	48°	49°
								[1] 1 807	[1] 2 001			[1] 754		
			[2] 3 156	2 525	1 667	2 939	[3] 4 305	1 939		703	1 210	3 196	3 271	[4] 3 681
4 017	[6] 11 490	[7] 17 273	[8] 9 162	1 447	1 747		2 582		614				[9] 1 912	
[11] 22 259	[12] 10 222	[13] 1 552				[14] 806								

[1] Maasø, Kjelvik og Gamvik. [2] Karlsø. [3] Hammerfest. [4] Vardø. [5] Langenes. [6] Tranø og Lenviken. [7] Tromsø—Maalselvdalen. [8] Balsfjorden og Lyngen. [9] Sydvaranger. [10] Flakstad. [11] Tysfjorden, Hol, Evenes, Trondenes og Ibbestad. [12] Salangen og Ankenes med Narvik. [13] Bardo. [14] Kautokeino. [15] Røst. [16] Bodø, Skjerstad, Nordfolden, Kjerringø og Steigen. [17] Saltdalen, Fauske og Sørfolden. [18] Trænen. [19] Beieren. [20] Solstad, Brønnø, Vega, Herø samt Leka. [21] Hatfjelddalen. [22] Roan og Stoksund. [23] Namsos og Stenkjær med Omgivelser. [24] Lierne. [25] Kristiansund med Omegn samt Kvenvær. [26] Sydvestlige Del af S. Trondhjems Amt. [27] Trondhjem med Omegn til Levanger med Omegn. [28] Sydøstlige Del af N. Trondhjems Amt samt Tydalen. [29] Aalesund med Omegn samt Hove Sogn af N. Bergenhus Amt. [30] Røros Prgld. [31] Vestlige Del af N. Bergenhus Amt. [32] Mellemste Del af N. Bergenhus Amt. [33] Østlige Del af N. Bergenhus Amt. [34] Aamot og Tryssil. [35] Bergen med Omegn. [36] Hardanger og Søndhordland. [37] Hol i Hallingdal (Hardangervidden). [38] Hamar og Omegn samt det sydlige af Kristians Amt. [39] Finskogen. [40] Haugesund med Omegn. [41] Røldal og Suldal. [42] Drammen og Kongsberg med Omegn. [43] Kristiania med Omegn. [44] Fredrikshald med Omegn. [45] Stavanger med Omegn. [46] Arendal med Omegn. [47] Enningdalen.

26 276	21 712	18 825	12 318	3 972	3 414	3 745	6 887	3 746	2 615	703	1 210	3 950	5 183	3 681

Bilag 5 b.

Beregning af Befolkningscentrer i hvert enkelt Amt og Fogderi 1900.

Fogderier (med Byer), Amter.	Tilstedev. Folkemængde 3 Decbr. 1900.	Produktet af Folkemængden og Sognekirkernes: a) Breddegrader.	Produktet af Folkemængden og Sognekirkernes: b) Længdegrader.	Herefter beregn. Fogderi- og Amtsgjennemsnit 1900. a) Bredde.	Herefter beregn. Fogderi- og Amtsgjennemsnit 1900. b) Længde	Gravitationspunkternes Beliggenhed.
		Millioner	Millioner	Gr. Min.	Gr. Min.	
1. Rakkestad	24 669	1 469	714	59 33	28 57	Eidsberg Herred og Sogn.
2. Idde og Marker (med Fredrikshald By)	42 296	2 502	1 226	59 10	28 58	Berg Herred, Rokke Sogn.
3. Moss (med Byerne Moss, Sarpsborg og Fr stad)	69 202	4 104	1 978	59 18	28 35	Onsø Herred og Sogn.
Smaalenenes Amt	136 167	8 075	3 918	59 18	28 46	Tune Herred og Sogn.
4. Aker og Follo (med Drøbak By)	54 017	3 232	1 532	59 50	28 22	Nesodden Herred og Sogn.
5. Nedre Romerike	30 928	1 853	893	59 55	28 52	Fet Herred og Sogn.
6. Øvre Romerike	31 951	1 925	923	60 14	28 54	Eidsvold Herred og Sogn.
Akershus Amt	116 896	7 010	3 348	59 58	28 39	Skedsmo Herred og Sogn.
Kristiania	229 101	13 732	6 507	59 56	28 24	Jakobs Menighed.
7. Hedemarken (med Hamar By)	45 586	2 772	1 309	60 49	28 43	Furnes Herred og Sogn.
8. Vinger og Odalen	22 707	1 367	671	60 12	29 34	Vinger Herred og Sogn.
9. Solør	21 323	1 291	633	60 32	29 41	Hof Herred og Sogn.
10. Søndre Østerdalen	22 142	1 354	649	61 9	29 17	Aamot Herred og Sogn.
11. Nordre Østerdalen	14 945	929	425	62 11	28 28	Tønset Herred og Sogn.
Hedemarkens Amt	126 703	7 713	3 687	60 53	29 6	Løiten Herred og Sogn.
12. Nordre Gudbrandsdalen	20 245	1 252	542	61 51	26 46	Vaage Herred og Sogn.
13. Søndre Gudbrandsdalen (med Lillehammer By)	24 234	1 486	677	61 18	27 55	Øier Herred, Tretten Sogn.
14. Toten (med Gjøvik By)	28 055	1 704	796	60 45	28 22	Vardal Herred og Sogn.
15. Hadeland og Land	26 885	1 627	754	60 32	28 3	Brandbu Herred og Sogn.
16. Valdres	16 861	1 028	453	60 59	26 54	N. Aurdal Herred, Svenes Sogn.
Kristians Amt	116 280	7 097	3 222	61 2	27 42	N. Land Herred, Torpen Sogn.
17. Ringerike (med Hønefoss By)	16 848	1 014	469	60 11	27 52	Norderhov Herred, Haug Sogn.
18. Hallingdal	12 511	759	331	60 38	26 28	Aal Herred, Torpe Sogn.
19. Buskerud (med Drammens By)	66 345	3 968	1 842	59 49	27 46	Nedre Eker Herred og Sogn.
20. Numedal og Sandsvær (med Kongsberg By)	17 039	1 019	463	59 48	27 10	Flesberg Herred, Svene Sogn.
Buskerud Amt	112 743	6 760	3 105	59 57	27 33	Modum Herred, Heggen Sogn.
21. Jarlsberg (m. Tønsb. By)	64 311	3 820	1 802	59 24	28 1	Vaale Herred, Undrumsdal S.
22. Larvik (med Byerne Sandefjord og Larvik)	36 692	2 169	1 018	59 7	27 45	Hedrum Herred og Sogn.
Jarlsb. og Larvik Amt	101 003	5 989	2 820	59 18	27 55	Stokke Herred, Arendal Sogn.
23. Bamle (med Byerne Kragerø, Brevik, Porsgrund og Skien)	52 104	3 078	1 417	59 5	27 12	Bamle Herred og Sogn.
24. Nedre Telemarken	23 826	1 414	643	59 20	26 56	Hollen Herred og Sogn.
25. Øvre Telemarken	22 368	1 332	584	59 33	26 6	Kviteseid Herr., Brunkeberg S.
Bratsberg Amt	98 298	5 824	2 644	59 15	26 54	Hollen Herred, Helgen Sogn.
26. Nedenes (med Byerne Østerrisør, Tvedestrand, Arend., Grimst. og Lilles.)	67 364	3 942	1 778	58 31	26 24	Froland Herred og Sogn.
27. Sætersdalen	8 561	503	218	58 48	25 26	Bygland Herred og Sogn.
Nedenes Amt	75 925	4 445	1 996	58 33	26 18	Froland Herred og Sogn.

Fogderier (med Byer), Amter.	Tilstedev. Folkemængde 3 Decbr. 1900.	Produktet af Folkemængden og Sognekirkernes: a) Breddegrader.	Produktet af Folkemængden og Sognekirkernes: b) Længdegrader.	Herefter beregn. Fogderi- og Amtsgjennemsnit 1900. a) Bredde.	Herefter beregn. Fogderi- og Amtsgjennemsnit 1900. b) Længde	Gravitationspunkternes Beliggenhed.
		Millioner	Millioner	Gr. Min.	Gr. Min.	
28. Mandal (med Kristiansand By)	48 037	2 794	1 221	58 10	25 25	Søgne Herred, Greipstad Sogn.
29. Lister (med Flekkefjord By)	30 222	1 761	740	58 16	24 29	Fede Herred og Sogn.
Lister og Mandal Amt	78 259	4 555	1 961	58 12	25 3	N. Undal Herr., Vigmostad Sogn
30. Jæderen og Dalene (med Stavanger By)	72 352	4 254	1 699	58 48	23 29	Høiland Herred og Sogn.
31. Ryfylke (med Hauges.)	53 306	3 162	1 242	59 19	23 18	Tysvær Herred og Sogn.
Stavanger Amt	125 658	7 416	2 941	59 1	23 24	Hetland Herred og Sogn.
32. Søndhordland	35 056	2 099	818	59 52	23 21	Kvinnherred Herr., Husnes S.
33. Nordhordland	72 369	4 375	1 663	60 27	22 59	Hammer Herred, Aasene Sogn.
34. Hardanger og Voss	25 262	1 528	611	60 30	24 10	Voss Herred og Sogn.
Søndre Bergenhus Amt	132 687	8 002	3 092	60 18	23 18	Fuse Herred og Sogn.
Bergen	71 867	4 341	1 652	60 24	22 59	Korskirkens Menighed paa Tyskebryggen ved Bagersmuget.
35. Sogn	36 796	2 251	891	61 10	24 13	Vik Herred, Kvamsø Sogn.
36. Sønd- og Nordfjord	51 418	3 171	1 204	61 41	23 24	Gloppen Herred, Hyen Sogn.
Nordre Bergenhus Amt	88 214	5 422	2 095	61 28	23 45	Førde Herred, Holsen Sogn.
37. Søndmør (m. Aalesund)	59 468	3 709	1 421	62 22	23 53	Vartdalstranden Herr. og S.
38. Romsdal (m. Molde)	28 127	1 764	703	62 43	25 0	Bolsø Herred og Sogn.
39. Nordmør (med Kristiansund N.)	48 924	3 085	1 260	63 4	25 45	Strømsneset Herred og Sogn.
Romsdals Amt	136 519	8 558	3 384	62 41	24 47	Vestnes Herred og Sogn.
40. Fosen	39 008	2 485	1 061	63 42	27 11	Ørlandet Herred og Sogn.
41. Orkedalen	15 376	969	422	63 0	27 25	Meldalen Herred og Sogn.
42. Guldalen	19 755	1 243	560	62 56	28 22	Singsaas Herred og Sogn.
43. Strinden og Selbu (med Trondhjem By)	60 579	3 840	1 703	63 24	28 7	Strinden Herred, Bratsberg S.
Søndre Trondhjems Amt	134 718	8 537	3 746	63 22	27 48	Byneset Herred og Sogn.
44. Stjør- og Værdalen (med Levanger)	32 334	2 057	932	63 37	28 49	Aasen Herred og Sogn.
45. Inderøen (m. Stenkjær)	23 889	1 529	693	64 1	29 2	Inderøen Herred, Hustad Sogn.
46. Namdalen (m. Namsos)	27 226	1 759	799	64 36	29 21	Vemundvik Herred og Sogn.
Nordre Trondhj. Amt	83 449	5 345	2 424	64 3	29 3	Beitstaden Herred, Solberg S.
47. Søndre Helgeland	31 981	2 101	965	65 41	30 11	Tjøtta Herred, Vevelstad Sogn.
48. Nordre Helgeland	22 598	1 501	701	66 24	31 1	Lurø Herred og Sogn.
49. Salten (med Bodø)	53 724	3 638	1 784	67 43	33 13	Nordfolden-Kjerringø Herred, Nordfolden Sogn.
50. Lofoten og Vesteraalen	42 334	2 898	1 362	68 28	32 10	Gimsø Herred og Sogn.
Nordlands Amt	150 637	10 138	4 812	67 18	31 57	Bodø Kjøbstad og Sogn.
51. Senjen og Tromsø (med Tromsø By)	72 966	5 060	2 630	69 21	36 3	Lenviken Herred og Sogn.
52. Alten	6 965	488	283	70 3	40 35	Talvik Herred og Sogn.
53. Hammerfest (med Hammerfest By)	11 081	784	467	70 43	42 8	Hammerfest Kjøbstad og Sogn.
54. Tanen	6 477	456	295	70 25	45 33	Tanen Herred og Sogn.
55. Varanger (med Vadsø)	5 183	362	246	69 57	47 32	Vadsø By og Sogn.
56. Vardø	3 681	259	179	70 22	48 46	Vardø By ved Vardøhus Fæstn.
Finmarkens Amt	33 387	2 349	1 470	70 22	44 2	Lebesby Herred og Sogn.
Riget	2221477	136 368	61 454	61 23	27 40	Ringebu Herred 5.6 km. i S. og 11.6 km. i V. for Faavang Kirke; 19.7 km. i N. og 24.9 km. i V. for Lillehammer (3 km. i V. for Varden paa Præstekampen).

Bilag 5 c.

Bredde- og Længdeangivelse for hvert Sogn og for hver By, bestemt ved Kirkernes Beliggenhed.

Latitude et longitude de chaque paroisse déterminées d'après la situation des églises.

Sogne.	Bredde.	Længde.	Sogne.	Bredde.	Længde.	Sogne.	Bredde.	Længde.
	Grader.	Grader.		Grader.	Grader.		Grader.	Grader.
Trøgstad	59.633	28.983	Ski	59.717	28.533	Ulleren	60.217	29.300
Baastad	59.700	28.967	Nesodden	59.800	28.367	Opstad	60.283	29.333
Askim	59.583	28.817	Oppegaard	59.783	28.433	Sand	60.400	29.200
Spydeberg	59.600	28.733	Østre Aker	59.917	28.483	Mo	60.433	29.300
Hovin	59.633	28.783	Vestre Aker	59.933	28.400	Vinger	60.200	29.683
Heli	59.567	28.767	Asker	59.850	28.100	Østmarken	60.100	30.000
Skiptvet	59.467	28.850	Vestre Bærum	59.917	28.167	Eidskogen	60.033	29.800
Rakkestad	59.417	29.033	Østre Bærum	59.917	28.217	Vestmarken	59.933	29.667
Degernes	59.350	29.100						
Os	59.450	28.917	Urskog	59.933	29.117	Brandval	60.317	29.683
Eidsberg	59.517	28.933	Blaker	60.000	28.967	Grue	60.450	29.717
Trømborg	59.500	29.033	Løken	59.800	29.133	Hof	60.550	29.683
Herland	59.950	29.083	Hemnes	59.717	29.117	Aasnes	60.617	29.650
Rødenes	59.583	29.267	Setskogen	59.833	29.400	Gjesaasen	60.683	29.700
Rømskogen	59.733	29.483	Enebak	59.767	28.817	Finskogen	60.700	30.050
			Fet	59.917	28.833	Vaaler	60.667	29.500
Aremark	59.250	29.350	Rælingen	59.917	28.750			
Ømark	59.417	29.333	Sørum	60.000	28.900	Elverum	60.883	29.233
Id	59.083	29.100	Frogner	60.017	28.783	Tryssil	61.317	29.933
Enningdalen	58.983	29.200	Skedsmo	60.000	28.717	Søndre Osen	61.117	29.667
Berg	59.133	29.000	Lørenskogen	59.917	28.650	Aamot	61.133	29.033
Asak	59.150	29.117	Nittedalen	60.000	28.617	Nordre Osen	61.300	29.433
Rokke	59.183	29.017	Hakedalen	60.100	28.550	Stor-Elvedalen	61.517	28.717
Skjeberg	59.233	28.867				Sollien	61.783	28.067
Ingedal	59.183	28.883	Gjerdrum	60.083	28.767			
Ullerø	59.200	28.783	Heni	60.100	28.733	Øvre Rendalen	61.883	28.750
Hvaler	59.033	28.700	Ullensaker	60.083	28.833	Ytre Rendalen	61.767	28.850
Borge	59.233	28.717	Hovin	60.150	28.800	Lille-Elvedalen	62.100	28.300
Torsnes	59.183	28.733	Nes	60.167	29.117	Foldalen	62.133	27.700
Varteig	59.350	28.867	Udenes	60.083	29.067	Tønset	62.283	28.417
Fredrikshald	59.117	29.050	Fenstad	60.217	29.050	Tyldalen	62.133	28.467
			Eidsvold	60.317	28.917	Tolgen	62.417	28.667
Tune	59.283	28.750	Langset	60.400	28.917	Vingelen	62.417	28.533
Glemminge	59.217	28.600	Nannestad	60.217	28.667	Os	62.500	28.867
Onsø	59.250	28.517	Bjørke	60.233	28.683	Kvikne	62.583	27.950
Raade	59.350	28.567	Holter	60.150	28.717	Inset	62.717	27.717
Vaaler	59.483	28.533	Hurdalen	60.417	28.717			
Svindal	59.417	28.683	Fering	60.483	28.817	Dovre	61.983	26.917
Hobøl	59.600	28.600				Lesje	62.117	26.517
Tomter	59.650	28.683	Hamar	60.800	28.733	Lesjeskogen	62.200	26.217
Rygge	59.383	28.383	Vang	60.800	28.800	Skiaaker	61.883	26.050
Moss	59.433	28.333	Furnes	60.833	28.683	Nordberget	61.900	25.833
Sarpsborg	59.283	28.783	Ringsaker	60.900	28.400	Lom	61.850	26.140
Ø. Fredrikstad	59.200	28.633	Veldre	60.917	28.567	Garmo	61.850	26.467
V. Fredrikstad	59.217	28.600	Brøttum	61.033	28.217	Bøverdalen	61.733	26.017
			Nes	60.767	28.617	Vaage	61.883	26.767
Drøbak	59.667	28.300	Balleshol	60.767	28.533	Hedalen	61.750	27.000
Frogn	59.700	28.400	Løiten	60.833	28.983	Sel	61.800	27.200
Aas	59.667	28.433	Romedal	60.750	28.933	Sødorp	61.583	27.433
Kroer	59.633	28.517	Tomter	60.700	29.000	Kvam	61.667	27.350
Nordby	59.717	28.450	Stange	60.700	28.800	Kvikne	61.583	27.300
Vestby	59.600	28.400	Ottestad	60.750	28.817			
Garder	59.583	28.467	Tangen	60.617	28.933	Søndre Fron	61.550	27.617
Saaner	59.533	28.417				Ringebu	61.517	27.850
Kraakstad	59.675	28.550	Strøm	60.250	29.433	Faavang	61.433	27.883

Sogne.	Bredde.	Længde.	Sogne.	Bredde.	Længde.	Sogne.	Bredde.	Længde.
	Grader.	Grader.		Grader.	Grader.		Grader.	Grader.
Venebygden ...	61.600	27.717	Sigdal	60.050	27.300	Vivestad	59.433	27.800
Øier	61.267	28.067	Eggedal	60.250	27.017	Andebu	59.317	27.850
Tretten	61.317	27.967	Krødsherred ...	60.150	27.300	Høijord	59.383	27.783
Gausdal	61.267	27.817	Heggen	59.950	27.667	Kodal	59.233	27.800
Follebu	61.233	27.933	Nykirke	59.883	27.550	Stokke	59.233	27.967
Nykirke	61.200	27.817	Snarum	60.033	27.533	Skjee	59.250	27.950
Svatsum	61.317	27.533	Fiskum	59.700	27.483	Arendal	59.300	27.917
Faaberg	61.167	28.033	Haug	59.767	27.567	Sem	59.300	28.050
Lillehammer ...	61.117	28.133	Bakke	59.833	27.533	Slagen	59.317	28.117
			Nedre Eker	59.767	27.717	Nøtterø	59.233	28.083
Biri	60.967	28.250	Røken	59.750	28.050	Tjømø	59.117	28.050
Snertingdalen ..	60.900	27.983	Hurum	59.617	28.117	Holmestrand ...	59.483	27.983
Hof	60.683	28.500	Frogner	59.783	27.900	Tønsberg	59.283	28.083
Balke	60.667	28.617	Tranby	59.817	27.933			
Aas	60.667	28.367	Sylling	59.900	27.950	Sandefjord	59.133	27.900
Eina	60.583	28.333	Bragernes	59.750	27.867	Sandeherred ...	59.133	27.900
Kolbu	60.633	28.433	Strømsø	59.733	27.867	Tjølling	59.067	27.800
Vardal	60.817	28.183	Tangen	59.733	27.900	Fredriksværn ..	59.000	27.700
Hunn	60.800	28.333				Tanum	59.033	27.633
			Hønefoss	60.167	27.917	Berg	59.000	27.583
Jevnaker	60.267	28.100	Norderhov	60.133	27.933	Kjose	59.117	27.583
Lunner	60.317	28.217	Haug	60.167	27.983	Hedrum	59.133	27.733
Gran	60.367	28.200	Lunder	60.250	27.583	Kvelde	59.217	27.633
Brandbu (Nes)..	60.433	28.117	Hole	60.100	27.883	Hvarnes	59.267	27.617
Tingelstad	60.400	28.167	Tyristranden ...	60.083	27.767	Svarstad	59.417	27.633
Fluberg	60.783	27.917	Viker	60.450	27.700	Hem	59.433	27.700
Hov	60.700	28.017	Nes	60.567	27.640	Styrvold	59.350	27.567
Østsinnen	60.850	27.750	Y.Aadalen(Hval)	60.267	27.850	Larvik	59.050	27.700
Nordsinnen	60.850	27.650				Langestrand ...	59.067	27.683
Torpen	60.933	27.717	Kongsberg	59.667	27.300			
			Efteløt	59.550	27.483	Kragerø	58.867	27.083
Bagn	60.833	27.233	Hedenstad	59.617	27.317	Brevik	59.050	27.367
Reinli	60.833	27.167	Komnes	59.517	27.583	Porsgrund	59.133	27.317
Hedalen	60.633	27.367	Tuft	59.500	27.683	Skien	59.200	27.283
Begndalen	60.560	27.467	Flesberg	59.867	27.100	Drangedal	59.100	26.717
Bruflat	60.900	27.300	Svene	59.800	27.250	Tørdal	59.150	26.467
Nordr.Etnedalen	61.017	27.233	Lyngdal	59.917	27.200	Sannikedal	58.900	26.917
Aurdal	60.933	27.083	Rollag	60.033	26.933	Skaatø	58.867	27.150
Skrautvaal	61.033	26.867	Veggli	60.050	26.817	Langesund	59.000	27.417
Ulnes	61.000	26.783	Nore	60.167	26.667	Bamle	59.017	27.333
Svenes	60.983	26.833	Dagalien	60.417	26.133	Eidanger	59.117	27.367
Slidre	61.083	26.667	Opdal	60.267	26.500	Slemdal	59.300	27.367
Lomen	61.133	26.600				Gjerpen	59.233	27.267
Røn	61.050	26.717	Strømmen	59.617	28.083			
Hegge	61.167	26.683	Skoger	59.683	27.883	Solum	59.183	27.217
Volbu	61.133	26.717	Strømsgodset ...	59.750	27.867	Mælum	59.217	27.083
Rogne	61.117	26.783	Konnerud	59.733	27.817	Kilebygden	59.117	27.100
Vang	61.133	26.233	Sande	59.600	27.867	Hollen	59.283	26.933
Øie	61.183	26.050	Hof	59.550	27.750	Helgen	59.267	27.033
Hurum	61.150	26.450	Vassaas	59.483	27.750	Lunde	59.317	26.783
			Botne	59.483	27.950	Ytre Flaabygd .	59.317	26.633
Nes	60.567	26.767	Hillestad	59.517	27.850	Bø	59.417	26.717
Flaa	60.433	27.150	Vaale	59.433	27.950	Saude	59.417	26.950
Gol	60.717	26.567	Undrumsdal	59.383	28.033	Nes	59.383	26.883
Hemsedal	60.867	26.217	Borre	59.383	28.133	Hitterdal	59.583	26.933
Aal	60.633	26.217	Nykirke	59.433	28.050	Lilleherred	59.617	26.933
Torpe	60.667	26.367	Horten	59.433	28.167			
Hol	60.617	25.950	Ramnes	59.350	27.917	Atraa	60.000	26.383
			Fon	59.417	27.883	Østbygden	60.033	26.500

Sogne.	Bredde.	Længde.	Sogne.	Bredde.	Længde.	Sogne.	Bredde.	Længde
	Grader.	Grader.		Grader.	Grader.		Grader.	Grader.
Mæl	59.933	26.450	Vegusdal	58.583	25.817	Egersund	58.450	23.667
Dal	59.883	26.333	Evje	58.600	25.500	Ogne	58.517	23.467
Gransherred	59.700	26.700	Iveland	58.467	25.567	Nærbø	58.667	23.300
Hovin	59.850	26.667	Hornnes	58.567	25.433	Varhaug	58.617	23.283
Hjartdal	59.600	26.300	Bygland	58.833	25.467	Klep	58.767	23.300
Sauland	59.617	26.583	Sandnes	58.900	25.400	Orre	58.733	23.183
Tuddal	59.767	26.450	Austad	58.967	25.350	Bore	58.783	23.233
Seljord	59.500	26.300	Aardal	58.717	25.483	Time	58.733	23.350
Flatdal	59.567	26.233	Valle	59.200	25.200	Gjesdal	58.767	23.617
Aamotsdal	59.633	26.050	Bykle	59.350	25.000	Høiland	58.833	23.417
Kviteseid	59.350	26.183	Hyllestad	59.100	25.200	Sandnes	58.867	23.400
Brunkeberg	59.433	26.133				Sole	58.883	23.283
Vraadal	59.333	26.117	Kristiansand	58.150	25.667	Malle	58.950	23.317
Nissedal	59.167	26.167	Tveid	58.233	25.783	Frue	58.967	23.400
Treungen	59.033	26.200	Oddernes	58.167	25.683	Randeberg	59.000	23.283
Moland	59.183	25.750	Randøsund	58.117	25.767	Riskekverven	58.933	23.500
Veum	59.300	25.767	Vennesla	58.283	25.633	Stavanger	58.967	23.400
Mo	59.483	25.500	Øvrebø	58.300	25.450			
Skafsaa	59.417	25.667	Hægeland	58.383	25.400	Vikedal	59.500	23.567
Laardal	59.433	25.833	Søgne	58.100	25.500	Sandeid	59.550	23.533
Eidsborg	59.467	25.683	Greipstad	58.150	25.483	Imsland	59.483	23.650
Høidalsmo	59.500	25.900	Hartmark	58.050	25.267	Nerstrand	59.350	23.483
Vinje	59.633	25.500	Halsaa	58.033	25.117	Sjernerø	59.250	23.483
Nesland	59.517	25.650	Holme	58.100	25.183	Hjelmeland	59.233	23.850
Grungedal	59.733	25.350	Øislebø	58.167	25.217	Fister	59.183	23.733
Rauland	59.717	25.667	Laudal	58.250	25.167	Aardal	59.167	23.867
Øifjeld	59.567	25.833	Finsland	58.317	25.267	Jelse	59.333	23.700
Møsstranden	59.850	25.733	Bjelland	58.383	25.183	Erfjord	59.350	23.900
			Grindum	58.450	25.067	Sand	59.483	23.917
Risør	58.733	26.900	Aaseral	58.617	25.083	Saude	59.650	23.967
Gjerstad	58.883	26.683	Vigmostad	58.200	25.000	Suldal	59.500	24.167
Vegaarsheien	58.767	26.533	Konsmo	58.283	25.033	Høle	58.900	23.667
Ytre Søndeled	58.717	26.883	Valle	58.083	24.967	Fossan	58.900	23.767
Indre Søndeled	58.767	26.750	Spangereid	58.050	24.800	Strand	59.050	23.600
Dybvaag	58.633	26.717				Hesby	59.183	23.483
Flosta	58.533	26.600	Farsund	58.100	24.467	Talgø	59.117	23.500
Holt	58 600	26.533	Vanse	58.100	24.350	Hausken	59.100	23.350
Tvedestrand	58.633	26.567	Herred	58.150	24.450	Sørbø	59.133	23.317
Aamli	58.767	26.167	Spind	58.100	24.567	Kvitingsø	59.067	23.083
Gjevedal	58.867	25.967	Aa	58.150	24.750	Mosterø	59.083	23.000
Lille Topdal	58.817	25.833	Austad	58.100	24.700	Falnes	59.150	22.950
Mykland	58.633	25.950	Kvaas	58.267	24.800	Ferkingstad	59.200	22.850
Herefoss	58.533	26.017	Hægebostad	58.350	24.867	Aakre	59.250	22.850
Froland	58.533	26.317	Eiken	58.483	24.867	Kopervik	59.283	22.967
Hisø	58.433	26.417	Fjotland	58.533	24.650	Avaldsnes	59.350	22.950
Øiestad	58.417	26.300	Liknes	58.317	24.617	Førdesfjorden	59.350	23.050
Østre Moland	58.550	26.483	Fede	58.267	24.483	Tysvær	59.333	23.167
Stokken	58.500	26.517	Bakke	58.417	24.317	Bokn	59.233	23.117
Barbu	58.467	26.433	Gyland	58.433	24.500	Skjold	59.500	23.267
Tromø	58.450	26.533	Tonstad	58.667	24.367	Vats	59.500	23.400
Fjære	58.367	26.267	Lunde	58.817	24.417	Torvestad	59.383	22.900
Landvig	58.350	26.183	Hitterø	58.233	24.200	Utsire	59.300	22.550
Eide	58.267	26.150	Nes	58.300	24.317	Haugesund	59.417	22.933
Vestre Moland	58.267	26.033						
Lillesand	58.250	26.050	Sogndal	58.350	23.967	Jondal	60.283	23.917
Høvaag	58.167	25.917	Lund	58.450	24.217	Strandebarm	60.267	23.683
Birkenes	58.300	25 850	Heskestad	58.500	24.017	Varaldsø	60.100	23.650
Arendal	58.467	26.433	Helleland	58.517	23.783	Kvinnherred	59.983	23.683
Grimstad	58.350	26.267	Bjerkreim	58.583	23.733	Hatlestranden	60.050	23.567

Sogne.	Bredde.	Længde.	Sogne.	Bredde.	Længde.	Sogne.	Bredde.	Længde.
	Grader.	Grader.		Grader.	Grader.		Grader.	Grader.
Husnes	59.850	23.400	Fedje	60.783	22.383	Vilnes	61.317	22.633
Ænes	60.083	23.783	Masfjorden	60.800	22.967	Holmedal	61.367	22.850
Ølve	59.983	23.450	Soleim	60.883	23.133	Dale	61.367	23.067
Skaanevik	59.733	23.617				Guddal	61.250	23.200
Aakre	59.783	23.767	Røldal	59.833	24.483	Sande(Indre Holmedal)	61.333	23.467
Holmedal	59.800	23.583	Ullensvang	60.317	24.317	Bygstad	61.383	23.317
Støle	59.667	23.633	Kinservik	60.383	24.383	Vik	61.350	23.783
Grindeim	59.667	23.667	Odda	60.067	24.200	Aalhus	61.533	23.900
Gjerde	59.667	23.600	Ulvik	60.567	24.583	Helgeim	61.567	24.067
Fjelberg	59.733	23.367	Granvin	60.550	24.400	Førde	61.450	23.517
Ølen (Aalund)	59.600	23.467	Eidfjord	60.467	24.733	Naustdal	61.500	23.383
Eid	59.783	23 367	Vikør	60.350	23 833	Holsen	61.417	23.817
Sveen	59.533	23.017	Øistesø	60.383	23.867	Vevring	61.500	23.067
Vikebygd	59.583	23.250	Ævanger	60.650	23.783	Svanø	61.533	22 850
Valestrand	59.700	23.150	Vangen (Voss)	60.633	24.083	Eikefjord	61.583	23.133
Moster	59.700	23.050	Oppeim	60.800	24.233	Kinn (Florø)	61.600	22.700
Bremnes	59.800	22.833	Vinje	60.800	24.200	Bremanger	61.767	22.567
Bømmel	59.600	22.867				Hove (Selje)	62.050	23.017
Stord	59.783	23.167	Jostedalen	61.583	24.950	Vaagsø	61.983	22.817
Fitjar	59.917	22.983	Dale	61.450	25.117	Daviken	61.883	23.200
Tysnes	60.050	23.217	Fortun	61.500	25.350	Rugsund	61.883	23.017
Opdal	60.000	23.167	Nes	61.383	25.033	Aalfoten	61.833	23.350
Onareim	59.950	23.300	Gaupne	61.417	24.967	Eid	61.917	23 650
			Hafslo	61.317	24.850	Staareim	61.917	23.433
Fuse	60.200	23.300	Solvorn	61.300	24.900	Hornindalen	61.983	24.183
Haalandsdalen	60.233	23.500	Fet	61.367	24.933	Vereid	61.817	23.817
Strandvik	60.150	23.333	Joranger	61.383	24.967	Hyen	61.733	23.583
Os	60.183	23.133	Aardal	61.233	25.383	Gjemmestad	61.767	23 817
Samnanger	60.400	23.383	Tønjum	61.067	25.183	Breim	61.733	24.067
Fane	60.267	23.017	Hauge	61.100	25.167	Indviken	61.850	24.283
Birkeland	60.300	23.050	Borgund	61.050	25.483	Olden	61.833	24.467
Sund	60.217	22.817	Stedje	61.233	24.767	Utviken	61.800	24.183
Austevold	60.100	22.833	Kaupanger	61.183	24.900	Nedstryn	61.917	24.450
Møgster	60.067	22.767	Norum	61.167	24.667	Opstryn	61.917	24.717
Fjeld	60.333	22.750	Vangen (Aurl.)	60.917	24.867	Loen	61.883	24.517
Strudshavn	60.400	22.867	Flaam	60.833	24.800			
Laksevaag	60.383	22.950	Undredal	60.950	24.767	Vaunelven	62.083	23.183
Aarstad	60.400	23.000	Nærøen	60.917	24.533	Søvde	62.100	23.417
Haus	60.450	23.167	Leikanger	61.183	24.483	Sande	62.250	23.100
Arne	60.417	23.133	Fresvik	61.067	24.617	Rovde	62.183	23.417
Gjerstad	60.500	23.217	Feios (Rinde)	61.150	24.433	Herø	62.317	23.350
Bruvik	60.483	23.350	Tjugum	61.217	24.217	Leikanger	62.250	23.450
Stamnes	60.667	23.417	Vangsnes	61.167	24.317	Ulstein	62.367	23.500
Hosanger	60.583	23.150	Mundal (Fjærl.)	61.400	24.417	Hareid	62.367	23.700
Mo	60.817	23.483	Vik	61.083	24.250	Vartdalstranden	62.317	23.817
Eksingedalen	60.783	23.617	Arnefjord	61.017	24.050	Volden	62.150	23.733
Hammer	60.550	23.017	Kvamsø	61.133	24.150	Ørsten	62.200	23.800
Aasene	60.467	23.000	Lavik	61.100	23.167	Hjørundfjord	62.200	24.133
Alversund	60.567	22.900	Brekke	61.017	23.117	Sunnelven	62.083	24.533
Seim	60.617	22.950	Kirkebø	61.167	23.583	Geiranger	62.100	24.883
Mæland	60.533	22.850	Gulen	60.983	22.750	Norddalen	62.250	24.900
Herlø	60.567	22.617	Sulen	61.083	22.517	Stranden	62.300	24.617
Manger	60.633	22.717	Hersvik	61.167	22.583	Stordalen	62.383	24.683
Bø	60.700	22.600	Husø	61.000	22.283	Ørskog	62.483	24.483
Sæbø	60.617	22.817	Hyllestad	61.167	22 967	Søkkelven	62.400	24.250
Lindaas	60.733	22.833	Øn	61.217	22.883	Skodje	62.500	24.367
Austreim	60.767	22.583	Bø	61.133	23.000	Vatne	62.550	24.283
Lygre	60.683	22.800				Borgund	62.467	23.900
Myking	60.700	23.000	Askvold	61.350	22.733	Giske	62.500	23.717

Sogne.	Bredde.	Længde.	Sogne.	Bredde.	Længde.	Sogne.	Bredde.	Længde.
	Grader.	Grader.		Grader.	Grader.		Grader.	Grader.
Haram	62.633	23.950	Roan	64.167	27.900	Stranden	63.583	28.083
Roald (Vigra)	62.583	23.783	Osen	64.300	28.183	Frosten	63.583	28.433
Aalesund	62.467	23.817	Stoksund	64.033	27.717	Aasen	63.600	28.717
			Aa	63 967	27.883	Alstadhaug	63.717	28.900
Vestnes	62.633	24.750	Jøssund	63.867	27.483	Markabygden	63.633	28.950
Fiksdalen	62.617	24.533	Bjugn	63.767	27.400	Ekne	63.700	28.683
Sylte	62.517	24.800	Nes	63.767	27.250	Stiklestad	63.800	29.233
Eid	62.583	25.167	Skjørn	63.733	27.550	Vuku	63.767	29.417
Vold	62.533	25.117	Ørlandet	63.700	27.317	Vinne	63.767	29.183
Grytten	62.550	25.333	Agdenes	63.583	27.183	Levanger	63.750	28.967
Kors	62.433	25.617	Sletten	63.800	26.467			
Hen	62.583	25.467	Søndre Frøien	63.683	26.283	Ytterøen (Eid)	63.800	28.817
Veø	62.667	25.100	Dolm	63 633	26 367	Mosviken	63.817	28.667
Rødven	62.633	25.167	Kvenvær	63.517	25.950	Verran	63.900	28.633
Vaagstranden	62.600	25.000	Fillan	63.600	26.633	Sakshaug	63.867	28.950
Rød	62.767	25.650	Sandstad	63.517	26.767	Salberg	63 850	29.083
Eresfjord (Sira)	62.667	25.750	Hevne	63.283	26.750	Hustad	63.967	29.017
Vistdalen	62.717	25.617	Heim	63.417	26.717	Mære	63.933	29.067
Bolsø	62.733	25.000	Vinje	63.200	26.667	Henning	63.950	29.300
Røvik	62.717	25.067	Stadsbygden	63.500	27.667	Ogndalen	64.017	29.300
Kleive	62.800	25.317	Rissen	63.567	27.600	Stenkjær	64.017	29.167
Akerø	62.783	24.583				Egge	64.017	29.150
Otterøen	62.700	24.383	Orkedalen	63.267	27.483	For	64.067	29.350
Sandø	62.817	24.250	Meldalen	63.050	27.383	Kvam	64.133	29.417
Indre Frænen	62.850	24.867	Rennebu	62.867	27.500	Føling	64.100	29.217
Ytre Frænen	62.817	24.700	Opdal	62.600	27.283	Solberg	64.083	29.000
Bud	62.917	24.567				Malme	64.067	28.883
Hustad	62.967	24.767	Røros	62.583	29.050	Namdalseidet	64.217	28.883
Molde	62.733	24.817	Holtaalen	62 933	28.817	Snaasen	64.250	29.033
			Aalen	62.850	28.933			
Kristiansund	63.117	25.417	Singsaas	62.950	28.400	Nordli	64.467	31.267
Grip	63.233	25 267	Støren	63.033	27.950	Sørli	64.250	31.417
Frei	63.033	25.467	Budalen	62.883	28.150	Grong	64.467	29.967
Øre	62.917	25.417	Horg	63.133	27.917	Harran	64.533	30.067
Gjemnes	62.967	25.467	Soknedalen	62.950	27.850	Hølandet	64.650	29.983
Tingvold	62.917	25.850	Melhus	63.267	27.950	Ranem	64.500	29.617
Strømsneset	63.050	25.700	Flaa	63.200	27.967	Skage	64.467	29.433
Kvernes	63.017	25.400	Hølandet	63.117	27.683	Namsos	64.467	29.167
Bremsnes	63.100	25.167				Vemundvik	64.517	29.217
Kornstad	62.967	25.133	Leinstranden	63.333	27.967	Klingen	64.400	29.150
Eide	62.917	25.117	Børsen	63.317	27.733	Vik	64.517	28.967
Øksendalen	62.717	26.100	Børseskognen	63.250	27.717	Fosnes	64.683	28.967
Ulvundeidet	62.767	26.217	Byneset	63.400	27.783	Sørflatanger	64.450	28.433
Hof (Sundalen)	62.683	26.233	Buviken	63.300	27.850	Nordflatanger	64.517	28.417
Romfo	62.600	26.600	Lade	63.450	28.100	Nærø	64.817	28.933
Stangvik	62.917	26.133	Bratsberg	63.350	28.150	Vikten	64.883	28.633
Todalen	62.817	26.400	Malvik	63.433	28.333	Leka	65.083	29.383
Aasgaard	63.017	26.167	Klæbu	63.300	28 150	Gravik	64.983	29.433
Halse	63.083	25.917	Tilder	63.350	28.083	Kolvereid	64.867	29.267
Tusteren	63.217	25.817	Selbu	63.217	28.717	Foldereid	64.967	29.850
Edø	63.300	25.800	Tydalen	63.050	29.233			
Hopen	63.467	25.700	Trondhjem	63.433	28.067			
Bratvær	63.467	25.483				Vassaas	65.100	30.100
Øie	62.983	26.400	Hegre	63.433	29.383	Solstad	65.200	29.800
Ranes	62.983	26.450	Meraker	63.467	28.783	Brønnø	65.467	29.850
Mo	63.000	26.633	Værnes	63.450	28.617	Vik	65.317	29.817
Rindalen	63.050	26.883	Laanke	63.450	28.600	Velfjorden	65.417	30.200
Aure	63.267	26.200	Skatval	63.517	28.533	Vega	65.683	29.633
Valsøfjorden	63.150	26.167	Leksviken	63.683	28.300			

Sogne.	Bredde.	Længde.	Sogne.	Bredde.	Længde.	Sogne.	Bredde.	Længde.
	Grader.	Grader.		Grader.	Grader.		Grader.	Grader.
Tjøtta	65.833	30.100	Ankenes	68.433	35.067	Hillesø	69.650	35.667
Vevelstad	65.717	30.133				Balsfjorden	69.317	37.033
Stamnes	66.017	30.283	Vaagan	68.217	32.183	Malangen	69.417	36.283
Alstahaug	65.900	30.067	Gimsø	68.317	31.933	Tromsøsundet	69.667	36.633
Herø	65.967	29.917	Borge	68.250	31.450	Lyngen	69.583	37.900
Vefsen	65.850	30.867	Valberg	68.200	31.633	Sørfjorden	69.533	37.267
Hatfjelddalen	65.600	31.667	Buksnes	68.117	31.250	Karlsø	70.017	37.567
			Hol	68.133	31.333	Helgø	70.133	37.017
Nesne	66.200	30.700	Flakstad	68.100	31.000	Skjervø	70.050	38.633
Dønnes	66.200	30.267	Moskenes	67.900	30.733	Nordreisen	69.767	38.700
Hemnes	66.217	31.283	Værø	67.683	30.400	Kvænangen	69.933	39.383
Korgen	66.083	31.500	Røst	67.517	29.467	Tromsø	69.667	36.633
Mo	66.317	31.650	Hadsel	68.533	32.667			
Lurø	66.417	30.533	Eidsfjorden	68.667	32.667	Kautokeino	68.950	40.769
Trænen	66.500	29.767	Bø	68.617	32.233	Alten	69.967	40.950
Rødø	66.667	30.750	Malnes	68.800	32.233	Talvik	70.050	40.617
Melø	66.817	31.083	Øksnes	68.883	32.650	Loppen	70.333	39.117
			Langenes	69.017	32.833	Øksfjord	70.233	40.017
Bodø	67.283	32.067	Sortland	68.700	33.100			
Bodin	67.267	32.117	Dverberg	69.117	33.667	Hasvik	70.500	39.567
Strømmen	67.233	32.317	Bjørnskind	69.000	33.300	Maasø	71.033	42.700
Gildeskaal	67.050	31.733	Andenes	69.317	33.800	Kjelvik	71.000	43.750
Beieren	67.000	32.167				Kistrand	70.467	42.900
Skjerstad	67.233	32.733	Kvæfjord	68.783	33.867	Kvalsund	70.500	41.650
Fauske	67.267	33.133	Trondenes	68.833	34.233	Hammerfest	70.667	41.350
Saltdalen	67.100	33.217	Bjarkø	69.000	34.200			
Sørfolden	67.500	33.200	Tranø	69.150	35.117	Karasjok	69.283	43.283
Nordfolden	67.750	32 850	Sørreisen	69.150	35.817	Lebesby	70.583	44.650
Kjerringø	67.517	32.467	Dyrø	69.050	35.167	Kjøllefjord	70.950	45.017
Steigen	67.933	32.683	Berg	69.467	34.933	Tanen	70.483	46.000
Ledingen (Leines)	67.733	32.500	Torsken	69.350	34.767	Gamvik	71.033	45.933
			Ibbestad	68.800	34.817	Næsseby	70.150	46.533
Hammerø	68.100	33.400	Salangen	68.883	35.533	Polmak	70.017	45.767
Tysfjorden	68.100	34.050	Bardo	68.883	36.017			
Lødingen	68.400	33.633	Maalselven	69.183	36.250	Vadsø	70.067	47.417
Hol	68.567	34.083	Øverbygden	69.000	36.817	Sydvaranger	69.733	47.717
Evenes	68.467	34.367	Lenviken	69.450	35.850	Vardø	70.367	48.767

Bilag 6.

De vigtigste Befolkningscentrers hjemmehørende Folkemængde i 1891 og 1900.

Befolkningscentrer.	Byer.			Omgivende Landdistrikter.		
	1/1 1891.	3/12 1900.	Tilvækst.	1/1 1891.	3/12 1900.	Tilvækst.
Kristiania med nærm. Omegn	151 239	227 626	+ 76 387	19 038	28 888	+ 9 850
Drammen med do.	20 687	23 093	+ 2 406	14 060	16 554	+ 2 494
Tønsberg—Larvik med do.	29 925	33 458	+ 3 533	33 477	33 124	— 353
Fredrikstad med do.	15 455	21 557	+ 6 102	28 421	33 737	+ 5 316
Skien med do.	16 653	20 567	+ 3 914	19 967	23 797	+ 3 830
Arendal med do.	9 510	9 079	— 431	24 620	23 839	— 781
Stavanger med do.	25 629	33 257	+ 7 628	9 876	13 192	+ 3 316
Bergen med do.	53 684	72 251	+ 18 567	20 663	23 830	+ 3 167
Trondhjem med do.	29 162	38 180	+ 9 018	12 787	13 925	+ 1 138
Sammendrag:						
Kristiania	151 239	227 626	+ 76 387	19 038	28 888	+ 9 850
Drammen, Fr.stad og Skien	52 795	65 217	+ 12 422	62 448	74 088	+ 11 640
Tønsberg, Larvik og Arendal	39 435	42 537	+ 3 102	58 097	56 963	— 1 134
Stavanger, Bergen og Trondhj.	108 475	143 688	+ 35 213	43 326	50 947	+ 7 621
Tilsammen	351 944	479 068	+127 124	182 909	210 886	+ 27 977

Bilag 7 a.

De med Hensyn til Side- og Udhusbygninger i 1876, 1891 og 1900 anvendte Schemaer.

I 1876 havde Spørgsmaalet angaaende beboede Side- og Udhusbygninger i Bygderne saadan Form:

Schema A (Specialliste over Folketallet):

Havde nogen af Beboerne sin Bolig (Natteophold) i en særskilt fra Hovedbygningen adskilt *Side-* eller *Udhusbygning? og da i hvilken?*

I 1891 var Schemaet saaledes:

Schema 1 (Husliste):

Dersom nogen af de ovenfor medregnede Beboere havde sin Bolig (Natteophold) i *Fjøs, Stald eller anden Sidebygning* eller, for Tromsø Stifts Vedkommende, i *Fjøsgamme* (Fællesgamme), anføres her disse Bygningers Antal og Art samt vedkommende Personers Antal:

	Mænd.	Kvinder.
a. i Fjøs		
b. i Stald		
c. i		
d. i		

I modsat Fald understreges her Ordet: Nei.

I 1900: Schema 1 (Personliste):

2. Spørgsmaal vedkommende de beboede Huse:
   1. Var der foruden Vaaningshuset nogen fra samme adskilt Side- eller Udhusbygning, der 3 December benyttedes til Natteophold? *Ja, Nei* [1]).
   2. I bekræftende Fald spørges: *hvormange?*——— *og hvilket Slags* [1]) (Føderaadshus, Drengestubygning, Badstue, Bryggerhus, Fjøs, Staldbygning o. s. v.)?

[1]) Det Ord, som passer, understreges.

Som det vil sees, er i 1900 Føderaadshus nævnt blandt Exemplerne paa beboede Sidebygninger, derimod ikke i 1876 eller 1891.

I 1876 er overhovedet ikke nævnt noget Exempel. Maaske der derfor i s. A. under Side- og Udhusbygninger uden nærmere Betegnelse ogsaa er opført et saa stort Antal som 6 132; i 1891: 799, i 1900: 1 868.

Herhenhørende Opgaver er for 1891 vistnok i det Hele ufuldstændige. Maaske de for 1876 er de nøiagtigste, forsaavidt det samlede Antal angaar, idet Spørgsmaalet i 1876 er indskudt i selve Speciallisten (Rubr. 5). Jfr. foranstaaende Indledning S. 14 flg.

Bilag 7 b.

Tabel udvisende Forholdet mellem Antallet af Værelser pr. Bekvemmelighed i Eneboliger og i Huse med flere Bekvemmeligheder.

I. Antal Huse i Byerne fordelt efter Antallet af Bekvemmeligheder i hvert Hus.	Antal Vaaningshuse.	Antal Bekvemmeligheder.	Antal Værelser.	Antal Værelser pr. Bekvemmelighed.	
				1900.	1891.
Huse med 1 Bekvemmelighed	13 819	13 819	49 088	3.56	3.85
— - 2 Bekvemmeligheder	10 246	20 492	57 864	2.82	2.73
— - 3 —	5 832	17 496	44 027	2.52	2.35
— - 4 —	3 665	14 660	33 744	2.30	2.03
— - 5 eller flere	6 200	48 124	114 888	2.39	1.96
Tilsammen	39 762	114 591	299 611	2.62	2.37

II. Procentforhold af Bekvemmeligheder paa 1 og flere Værelser for Vaaningshuse med nedenstaaende Antal Bekvemmeligheder.

Rigets Byer overhovedet.	Med 1 Bekvemmelighed.	Med 2 Bekvemmeligheder.	Med 3 Bekvemmeligheder.	Med 4 Bekvemmeligheder.	Med 5 eller flere Bekvemmeligheder.	Ialt.
Bekvemmeligheder:						
paa 1 Værelse	11.4	21.5	30.9	34.0	32.7	28.1
- 2 Værelser	30.2	33.8	34.5	38.0	34.9	34.5
- 3 —	21.9	21.0	15.9	13.7	14.0	16.4
- 4 —	12.4	10.1	7.4	6.2	9.1	9.0
- 5 —	7.1	5.8	4.8	3.3	5.3	5.3
- 6 eller flere	17.0	7.8	6.5	4.8	4.0	6.7
Tilsammen	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Kristiania:						
Bekvemmeligheder:						
paa 1 Værelse	12.9	23.0	25.0	27.1	27.3	26.5
- 2 Værelser	26.6	24.9	22.0	26.1	29.5	28.5
- 3 —	17.1	13.1	12.2	12.1	16.6	15.9
- 4 —	8.5	8.5	7.9	8.8	13.1	12.2
- 5 —	6.7	8.4	10.2	9.0	7.8	8.1
- 6 eller flere	28.2	22.1	22.7	16.9	5.7	8.8
Tilsammen	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Detaillerede Oplysninger angaaende Familiehusholdningernes Sammensætning.

Som foran nævnt i Hovedoversigten over Norges Folkemængde i 1900 (S. 22), er der som et særskilt Tillæg i vedkommende Folketællings-Hefte (Norges off. Stat. IV, Nr. 82) offentliggjort nye detaillerede Opgaver angaaende ovennævnte Forhold.

Idet man i det hele henviser til disse Tabellers eget Indhold, skal man her fremhæve nogle Resultater af samme.

Af 42 991 Hovedpersoner (repræsentativt fordelt over det hele Rige og hvortil i Virkeligheden skulde svare det tidobbelte Tal) var ifølge Hovedoversigt I S. 92:

	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
a) Tilstedeværende paa Tællingsstedet.....	35 074	5 034	40 108
b) Fraværende, men opholdende sig inden Rigets Grænser.....	1 974	50	2 024
c) Fraværende i Udlandet.....	855	4	859
Tilsammen	37 903	5 088	42 991

Omsat efter de for den samlede Befolkning gjældende Forhold, vil altsaa dette sige,

at omtrent 50 000 af det samlede Antal Familiehusholdninger — hvilket Antal ifølge Tabel 11 var 430 279 — forestodes af Kvinder;

at omtr. 28 000 af de mandlige Hovedpersoner var fraværende ved Tællingstiden den 3 December 1900, og deraf 8 à 9 000 fraværende i Udlandet.

Det relative Antal af Hovedpersoner, der var fraværende i Udlandet, udgjorde overhovedet 2 Pct. I Nedenes Amts Bygder og Byer var dette Tilfældet med lidt over 10 Pct., i Jarlsberg og Larvik Amt med omtrent 9 Pct., i Lister og Mandal Amts Bygder med 8 Pct. og i Byerne med 5 à 6 Pct., i Stavanger Amts Byer og i Bergen med 6 à 7 Pct. Hvad derimod Kristiania angaar, var mindre end 1 Pct. af Hovedpersonerne fraværende i Udlandet.

Selvfølgelig staar dette Forhold i nær Forbindelse med Sjøfarten, dog gjør i Lister og Mandal Amts Bygder vistnok ogsaa Fravær i Amerika sin Indflydelse gjældende.

De ovenanførte 42 991 Hovedpersoner havde tilsammen følgende Antal Familielemmer, Tjenere og Logerende m. v. [1])

---

[1]) Af vedkommende Instrux for Udarbeidelsen hidsættes følgende:

(8) Antal Børn. Herunder regnes saavel de over som de under 15 Aar, men kun forsaavidt de baade var hjemmehørende og tilstede paa Folketællingsdagen.

(9) Antal Hushjælpere, d. v. s. samtlige ved husligt Arbeide i vedk. Husholdning sysselsatte Personer undtagen Hustru og Børn.

(10) Antal Arbeidshjælpere, d. v. s. saadanne, der som Betjente eller Arbeidere bistaar Hovedpersoner i denne Gjerning og ikke gaar ind under 8 eller 9.

(Ved Angivelse af Antallet af de til hver Hovedperson hørende Hushjælpere og Arbeidshjælpere (Tabel IV) var altsaa Forældre, Børnebørn og Søskende, der hjalp til paa saadan Maade, medregnet; derimod ikke ved den i Tabel I anførte Opgave over disse Personers egen Familiestilling, jfr. nævnte Tabel S. 93, Rubr. 10—15.)

Familiehusholdningernes Sammensætning.	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
Tilstedeværende Hovedpersoner	35 074	5 034	40 108
Hustruer	-	33 741	33 741
Børn	50 866	48 574	99 440
Svigerbørn	157	407	564
Børnebørn	1 174	1 116	2 290
Forældre (og Svigerforældre)	954	1 508	2 462
Hushjælpere (Hustjenere)	121	8 831	8 952
Arbeidshjælpere	3 875	3 228	7 103
Besøgende	2 116	1 938	4 054
Andre Husholdningsmedlemmer	5 166	5 476	10 642
Enslig Logerende	4 610	2 723	7 333
Andre Enslige	719	1 234	1 953
Ialt tilstedeværende Personer hørende til Familiehusholdninger	99 503	109 853	209 356
Enslige (udenfor Familiehusholdninger)	5 329	3 957	9 286
Tilsammen	104 832	113 810	218 642

Foranstaaende Tal viser, hvorledes en Familiehusholdning, gjennemsnitlig taget, er sammensat. Af 100 Medlemmer falder 85 til 86 paa de egentlige Familielemmer (deraf 47 til 48 paa Børnene), endvidere 4 paa Hustjenere og henved 4 paa Arbeidshjælpere, 2 paa Besøgende og 5 paa andre Husholdningsmedlemmer.

Disse Gjennemsnitstal giver vistnok ikke nogen ret Forestilling angaaende Forholdet, idet en saadan først vindes ved en nærmere Undersøgelse af de efter Oversigtstabellen meddelte Detailopgaver. Forinden vi tager disse i Øiesyn, vil det imidlertid være nyttigt at paapege, hvilken Forskjel der i heromhandlede Henseende overhovedet gjør sig gjældende mellem By og Land. Herom vil følgende Opgave over Procentforhold give nogen Oplysning:

Familiehusholdningernes Sammensætning.	Bygder.	Byer.	Heraf Kristiania.
Hovedpersoner	18.6	20.6	21.8
Hustruer	16.0	16.3	15.7
Børn	47.2	48.5	48.4
Svigerbørn	0.3	0.1	0.0
Børnebørn	1.3	0.6	0.4
Forældre (Svigerforældre)	1.4	0.6	0.6
Hustjenere	3.7	5.8	5.7
Arbeidshjælpere	4.2	1.2	0.9
Besøgende	2.1	1.5	1.3
Andre Husholdningsmedlemmer	5.2	4.8	5.2
Tilsammen	100.0	100.0	100.0

Af denne Procentberegning fremgaar, at der i det hele ikke er synderlig Forskjel mellem By og Land i Henseende til Husholdningernes Sammensætning, naar undtages, at der paa Landet er flere Arbeidshjælpere, der bor sammen med Familien, hvorimod der i Byerne er flere Hustjenere. Der er paa Landet endel flere Svigerbørn, Børnebørn og Forældre, der er optagne i Familierne, men disse Dele af Husstanden udgjør overhovedet kun et ringe Antal.

Hvad de enkelte Landsdele angaar, henvises til vedkommende Tabels eget Indhold.

I Tabel II af det heromhandlede Afsnit (S. 96—100) gives Oplysning om de til Familiehusholdningerne hørende Personer fordelt efter deres Familiestilling kombineret med Alder og i Tabel III (S. 101—105) om Hovedpersoner af hvert Kjøn, fordelt efter Erhverv og Socialstilling.

Disse Oplysninger er meddelt for Riget, Rigets Bygder, Rigets Byer samt særskilt for Kristiania og Bergen. Den statistiske Behandling af samme bør eventuelt ske i Forbindelse med de tilsvarende Opgaver i Norges off. Stat. IV, Nr. 124 for den samlede voksne Befolkning (Hovedpersoner og andre underet).

Tabel IV (S. 106 o. fg.) giver for Riget samt for Rigets Bygder og Byer og større Landsdele m. v. nærmere Oplysning om Familiehusholdninger med et større eller mindre Antal af Familielemmer. Der oplyses saaledes, hvormange Familier der bestaar af 2, 3, 4, 5 o. s. v. Medlemmer, fremdeles om Antallet af hjemmeværende Børn (0, 1, 2, 3 o. s. v. indtil 11, samt 12—15), om Antallet af Hustjenere (paa samme Maade indtil 4 eller flere), ligesaa om Antallet af Arbeidshjælpere og om Antallet af andre Husholdningsmedlemmer.

Endelig giver Tabel V (S. 110—149) de mest indgaaende Oplysninger om Familiehusholdningerne fordelt efter Antallet af de til samme hørende Personer og disses Familiestilling kombineret med Hovedpersonernes Kjøn, Alder, ægteskabelige Stilling og Livsstilling.

Uagtet man her ikke nærmere kan indlade sig paa disse Opgaver, hvis nærmere Granskning antages at kunne være af Interesse med Hensyn til forskjellige sociale Forhold, om hvilke man hidtil har savnet Oplysning, skal man imidlertid fremdrage enkelte Punkter.

Naar man vil opgjøre det samlede Antal Husholdninger fordelt efter deres Størrelse, maa man til de i Tabel IV meddelte Opgaver for Familiehusholdninger tillægge Antallet af enslige Personer efter Tabel I. Desuden Extrahusholdninger, af hvis samlede Antal efter Tabel 11 (S. 57) 1/10 (svarende til de repræsentative Tal) udgjør 132 for det hele Rige, deraf 39 i Landdistrikterne og 93 i Byerne.

Paa Grundlag af de i Tabel IV, S. 106, anførte Opgaver med de omhandlede Tillæg for enslige Personer samt Extrahusholdninger i 1900 og for 1866 paa Grundlag af de i vedkommende i 1869 udgivne Folketællings-Hefte (C. Nr. 1) S. V meddelte Opgaver for endel Fogderier, stiller Husholdningernes Fordeling sig procentvis beregnet, som følger:

Husholdninger af forskjellig Størrelse.	Samtlige Husholdninger.			
	Riget.	Bygder.	Byer.	Endel Fogderier.
	1900.	1900.	1900.	1866.
1 Person	17.7	15.1	23.6	8.4
2 Personer	13.5	13.0	14.4	11.3
3 —	13.8	13.3	14.7	12.7
4 —	13.0	12.9	13.4	14.1
5 —	11.7	12.3	10.4	14.5
6 —	9.8	10.4	8.4	13.2
7 —	7.7	8.4	6.1	10.2
8 —	5.5	6.3	3.8	7.1
9 —	3.5	4.0	2.3	4.2
10 —	1.8	2.2	1.2	2.2
11 —	0.9	1.0	0.6	1.1
12—15 —	0.7	0.9	0 5	0.9
16—20 —	0.1	0.1	0.0	0.1
21 eller flere	0.0	0.0	0.0	0.0
Extrahusholdninger	0.3	0.1	0.6	[1]) -
Tilsammen	100.0	100.0	100.0	100.0

[1]) Opgave mangler.

Det vil altsaa sees, at overhovedet det største Antal af Husholdninger falder paa dem, der alene bestaar af en enkelt Person, dernæst kommer i en, paa en enkelt liden Undtagelse nær, uafbrudt aftagende Række Familiehusholdninger bestaaende af 2, 3, 4, 5 o. s. v. Personer. Fra de Familier af, der tæller 7 og 8 Medlemmer, synker Procentforholdet stærkt.

Antallet af Husholdninger er imidlertid ikke i og for sig tilstrækkeligt til at belyse de Forhold, hvorunder Befolkningen lever i heromhandlede Henseende. Det maa udfyldes ved Beregningen af, hvorledes det samlede Antal Personer, der hører til Husholdninger af forskjellig Størrelse, fordeler sig.

En saadan Beregning giver efter Tabel IV følgende Resultat:

Husholdninger af forskjellig Størrelse.	Repræsentativt Antal Personer.			Procentforhold.		
	Riget.	Bygder.	Byer.	Riget.	Bygder.	Byer.
1 Person	9 286	5 518	3 768	4.2	3.4	6.4
2 Personer.....	14 118	9 516	4 602	6.4	5.8	7.7
3 —	21 657	14 598	7 059	9.7	9.0	11.9
4 —	27 348	18 808	8 540	12.3	11.5	14.4
5 —	30 650	22 340	8 310	13.8	13.7	14.1
6 —	30 720	22 680	8 040	13.9	13.9	13.6
7 —	28 406	21 616	6 790	12.8	13.3	11.5
8 —	23 136	18 256	4 880	10.4	11.2	8.2
9 —	16 650	13 356	3 294	7.5	8.2	5.6
10 —	9 300	7 460	1 840	4.2	4.6	3.1
11 —	5 159	4 158	1 001	2.3	2.6	1.7
12—15 —	4 941	3 999	942	2.2	2.4	1.6
16—20 —	580	478	102	0.3	0.3	0.2
21 eller flere	110	88	22	0.0	0.1	0.0
Ialt (bortseet fra Extra-husholdninger)	222 061 [1])	162 871	59 190	100.0	100.0	100.0

Heraf sees, at de fleste Indbyggere lever i Familier paa 5—6 Personer eller deromkring. Over Halvparten (52.8 Pct.) henhørte til Husholdninger paa 4—7 Personer. I saa Henseende er der kun liden Forskjel mellem By og Land, idet Forskjellen mellem disse væsentlig bestaar deri, at de talrige Familier er hyppigst i Landdistrikterne, de faatallige Familier samt de enslige Personer derimod hyppigst i Byerne.

[1]) Naar man til det i Tabel I, S. 95 anførte Antal tilstedeværende Personer 218 642 tillægger de fraværende Hovedpersoner 2 873, bliver det samlede Antal 221 515, medens det beregnet efter Tabel IV, som ovenfor anført, bliver 222 061. Tallene i Tabel I er fremkomne ved Optælling af de enkelte Personer, der hørte til hver Husholdning, idet der for hver saadan Person er istandbragt («punchet») et Tællekort. Tallene i Tabel IV er derimod bygget paa Opgaver for hver Hovedperson over Antallet af de til hans Husholdning hørende Familielemmer m. v. Da det ved sidstnævnte Opgaver er vanskeligere at undgaa Feil (der f. Ex. kan opstaa derved, at man medtager fraværende Familielemmer), maa de i Tabel I anførte Opgaver ansees som de rigtigste. Forskjellen er imidlertid i det hele uvæsentlig (for det hele Rige alene 546 = 1/4 Procent) og alene for en enkelt Landsdel (Oplandene) af nogen Betydning. For denne Landsdels Vedkommende var Antallet af Børn beregnet efter Tabel IV 5 437, men efter Tabel I kun 5 085, altsaa 6 Procent mindre.

Nedenstaaende Oversigt giver nærmere Oplysning herom.

Husholdningernes Størrelse.	Procentforhold i Henseende til Husholdningernes Antal.		Procentforhold i Henseende til Personernes Antal.	
	Bygder.	Byer.	Bygder.	Byer.
1—3	41.4	52.7	18.2	26.0
4—7	44.0	38.3	52.4	53.6
8 og derover	14.6 [1])	9.0 [1])	29.4 [2])	20.4 [2])
Tilsammen	100.0	100.0	100.0	100.0

Sammenligner man for Bygdernes Vedkommende Procenttallene for 1900 med de for endel Fogderier beregnede Procenttal for 1866, bør for det første bemærkes, at de sidstnævnte Tal ikke har nogen repræsentativ Karakter, men alene er en tilfældig Gruppe af Landdistrikter, blandt hvilke Oplandene og det nordenfjeldske Norge ikke er repræsenteret. Man kan saaledes ikke vente Overensstemmelse med de for 1900 indsamlede Opgaver. Imidlertid vil det sees, at Procenttallene, bortseet fra de enslige Personer, i det hele følges ad temmelig jævnt, og hvad angaar de i 1900 betydeligt høiere Procenttal for de enslige, da beror de for det første paa Forholdet mellem den hjemmehørende og den tilstedeværende Folkemængde, idet Procenttallet for de i 1900 hjemmehørende enslige bliver omtrent 13. Dernæst er det utvivlsomt, at det relative Antal af enslige Personer er steget betydeligt i Tidsrummet 1865—1900. I 1876—1900 steg nemlig Procentforholdet af enslige Personer i Forhold til den hele Folkemængde fra 2.27 til 2.80, og beregnet efter dette Forhold og en lignende Stigning i Aarene 1865—1875, kommer man ved at gaa tilbage til 1865 til et Procenttal for Antallet af Husholdninger bestaaende af en enkelt Person, som ligger det for endel Fogderier beregnede temmelig nær.

Disse Oplysninger angaar, som det vil sees, det samlede Antal Husholdninger, og er saaledes af en summarisk Karakter. Størst Interesse knytter sig imidlertid til de i Tabel V meddelte detaillerede Opgaver. Blandt den Mængde Oplysninger, som der indeholdes angaaende Husholdningernes Sammensætning under forskjellige sociale Vilkaar og andre ledsagende Omstændigheder, skal vi udtage en enkelt, nemlig de, der vedrører gifte Mænd i Alderen 30—45 Aar.

Beregner man her ved Hjælp af de i Tabellens Afdeling f (S. 122 o. fg.) indeholdte Opgaver det samlede Antal Husholdningsmedlemmer, Antal Børn, Tjenere og andre Hushjælpere o. s. v., kommer man til følgende Resultater [3]):

[1]) Iberegnet Extrahusholdninger.
[2]) Uberegnet Extrahusholdninger.
[3]) Ved denne Beregning er 4—5, 6—7, 8—9 og 10—11 regnet gjennemsnitlig lig $4^1/_2$, $6^1/_2$, $8^1/_2$ og $10^1/_2$; 12 o. fg. = 13; 2 og fg. = $2^1/_2$. Naar der til Antallet af Børn, Hushjælpere, Arbeidshjælpere og andre Husholdningsmedlemmer for hver Husholdning tillægges 1 Hovedperson og 1 Hustru, skulde Summen heraf svare til det samlede Antal Medlemmer efter Tabel V, Rubr. 2—12. Men da Beregningen for flere Tals Vedkommende er approximativ, bliver der i Regelen en Differens. Denne er bleven halveret og fordelt forholdsvis paa de Tal, hvor approximativ Beregning har maattet anvendes, og Opgaverne er paa den Maade bragt i indbyrdes Overensstemmelse.

Gifte Mænd i Alderen 30—45 Aar i Bygder:	Gjennemsnitligt Antal pr. Husholdning.				
	Samlet Antal Medlemmer [1]).	Antal Børn.	Antal Hustjenere o. a. Hushjælpere.	Antal Arbeidshjælpere.	Antal andre Husholdningsmedlemmer.
Socialklasse A. [2])					
Landbonæring	6.73	3.37	0.31	0.49	0.56
Fiskeri	5.84	3.20	0.16	0.08	0.40
Industri	5.83	3.05	0.21	0.21	0.36
Handel	6.51	2.66	0.68	0.78	0.39
Sjøfart	5.74	3.24	0.17	0.09	0.24
Immaterielt Erhverv	6.29	3.03	0.58	0.28	0.38
Andre Erhverv	6.25	3.46	0.31	0.17	0.31
Formuesindtægt, Føderaad o. l.	5.33	2.22	0.33	0.22	0.56
Gjennemsnitsforhold	6.39	3.25	0.30	0.36	0.48
Socialklasse B. [2])					
Landbonæring etc.	5.87	3.42	0.07	0.03	0.35
Bergværk etc.	5.60	3.28	0.07	0.02	0.23
Haandværksdrift	5.79	3.46	0.05	0.02	0.26
Sjøfart	5.03	2.64	0.06	-	0.33
Andet Arbeide	5.29	3.03	0.07	-	0.19
Gjennemsnitsforhold	5.67	3.30	0.07	0.02	0.28
Socialklasse C [2])	4.00	2.00	-	-	-

Gifte Mænd i Alderen 30—45 Aar i Byer:	Samlet Antal Medlemmer [1]).	Antal Børn.	Antal Hustjenere.	Antal Arbeidshjælpere.	Antal andre Husholdningsmedlemmer.
Socialklasse A.					
Fiskeri	5.09	2.74	0.07	-	0.28
Industri	6.09	3.23	0.44	0.21	0.21
Handel	5.74	2.50	0.87	0.12	0.25
Sjøfart	5.19	2.64	0.33	0.01	0.21
Immaterielt Erhverv	5.40	2.51	0.71	-	0.18
Andre Erhverv	5.53	2.73	0.36	0.19	0.25
Formuesindtægt etc.	4.60	2.20	0.33	-	0.07
Gjennemsnitsforhold	5.65	2.76	0.56	0.11	0.22
Socialklasse B.					
Bergværks- og Fabrikdrift	5.38	3.09	0.04	-	0.25
Haandværksdrift	5.12	2.88	0.04	-	0.20
Handel	5.18	2 95	0.04	0.01	0 18
Sjøfart	4.93	2.63	0.06	0.01	0.23
Andet Erhverv	5.11	2.87	0 04	-	0.20
Gjennemsnitsforhold	5.16	2.91	0.04	-	0.21
Socialklasse C	4.89	2.89	-	-	-

[1]) Dette Tal fremkommer, naar man til de tilhøire staaende Tal for Børn etc. lægger 2, nemlig for Hovedpersonen selv og hans Hustru.
[2]) Se Side 124.

Som det vil sees, viser det samlede Antal Medlemmer, der hører til en middels Husstand af heromhandlede Gruppe, nogenlunde jævne Gjennemsnitstal i de forskjellige Hovedgrupper af Livsstillinger og sociale Klasser. Dog er Medlemsantallet gjennemgaaende noget høiere i Landdistrikterne end i Byerne.

Børnetallet er gjennemgaaende større i Socialklasse B (Arbeiderklassen) end i Socialklasse A (de Næringsdrivende, private Betjente og offentlige Tjenestemænd) og indenfor hver af disse Socialklasser og sammes Undergrupper paa en mindre Undtagelse nær større i Landdistrikterne end i Byerne.

Samme Resultat viser sig med Hensyn til Forholdet mellem de Familier, der havde Børn, og de børnløse Familier. I denne Henseende er der stor Forskjel mellem Byer og Bygder, idet navnlig Socialklasse A i Byerne udviser et stort Antal af børnløse Familier (14.61 pr. 100 gifte Mænd i Alderen 30—45 Aar, medens det tilsvarende Tal var 9.74 Pct. for Socialklasse A i Bygder, 9.06 Pct. for Socialklasse B sammesteds og 11.82 Pct. for Socialklasse B i Byer.

Disse Resultater stemmer med andre Erfaringer angaaende Børnetallet i By og Land.

I Henseende til Antallet af Hustjenere og Arbeidshjælpere viser der sig selvfølgelig stor Forskjel mellem Socialklasse A og B. Antallet er i alle Livsstillingsgrupper størst i Socialklasse A i Bygderne, dernæst i samme Socialklasse i Byerne, og mindst i Socialklasse B i Bygder og i Byer.

Ved Socialklasse A forstaaes: Næringsdrivende, Selvstændigt Arbeidende, Embeds- og Bestillingsmænd, Private Arbeidschefer, Privatbetjente, Personer med Føderaad, Formuesindtægt m. m.

Ved Socialklasse B forstaaes: Formænd, Arbeidere og Tjenere.

Ved Socialklasse C forstaaes: Personer uden Erhverv.

Bilag 9.

De gifte Mænds og Kvinders

gjensidige Aldersforhold

(Age proportionnel des hommes et des femmes mariés)

den 3 December 1900 og 1 Januar 1901.

Bemærkninger til de efterfølgende Opgaver over de gifte Mænds og Kvinders gjensidige Aldersforhold.

Grundlaget for de efterfølgende Opgaver er de i Norges off. Statistik IV Nr. 73 Tabel 8 indeholdte Oplysninger over de gifte Mænds og Kvinders gjensidige Aldersforhold. I denne Tabel er Hustruernes Alder anført for hvert enkelt Fødselsaar, Mændenes derimod i femaarige Grupper af Fødselsaar indtil det 75de, idet samtlige Mænd over nævnte Alder er sammenført i en Fællesgruppe. Derhos var for 341 Hustruer og 9 531 Mænd Alderen ikke anført. De sidstnævnte Tal er nu for det første bleven fordelt forholdsvis paa hver enkelt af de opførte Grupper.

Dernæst er de nye Tal for de femaarige Grupper af Mænd samt Gruppen 75 Aar og derover fordelt paa hvert enkelt Aar i Analogi med Forholdstal udledede af den schweizerske Folketælling for 1888, der nemlig indeholder en Tabel, der for Mænd og Kvinder i hvert enkelt Aldersaar angiver deres indbyrdes Aldersforhold. Den efter disse Forholdstal beregnede Fordeling af Mænd i hver Femaarsgruppe paa hvert enkelt Aar inden samme er videre sammenholdt med den af den norske Folketællings Tabel 9 fremgaaende Fordeling af de gifte Mænd paa hvert enkelt Fødselsaar. De Differentser, der viste sig ved denne Sammenligning mellem de efter de schweizerske Forholdstal beregnede Tal og de norske Folketællingsopgaver, er derefter ved forskjellige Beregninger udjævnede og Tallene saaledes bragt i Overensstemmelse med den norske Folketælling.

Herved antager man at have opnaaet en i det væsentlige rigtig Fordeling af de gifte Mænd paa de enkelte Fødselsaar i Forhold til den tilsvarende Fordeling af de gifte Kvinder, om det end siger sig selv, at Resultatet af Beregningen alene tilnærmelsesvis kan udtrykke det virkelige Forhold.

Ved disse Opgaver er imidlertid videre at mærke, at Fødselsaarene, da Folketællingen blev afholdt den 3 December 1900, ikke nøiagtig svarer til Aldersaar, idet der er en Forskjel af henved en Maaned eller nøiagtig 7.9452 Procent af et helt Aar (jfr. N. off. St. Nr. 73, S. 2 Anm.). Da det nu er af Interesse at erholde Opgaverne vedkommende det gjensidige Aldersforhold udtrykt i hele Aar for den hjemmehørende Folkemængde den 1 Januar 1901, har man omberegnet Tallene for de femaarige Grupper i hele Aar paa Grundlag af nævnte Statistik Tabel 14. De i samme meddelte Opgaver over gifte Kvinder (ɔ: de gifte + de separerede) er for hver femaarig Aldersgruppe bleven sammenholdt med Tallene for den nærmest tilsvarende Aldersgruppe den 3 December 1900. Forskjellen er derefter bleven proportionalt fordelt paa de enkelte Grupper af Mænd, de herved fremkomne Summer sammenlignet med Tallene for de gifte og separerede Mænd ifølge Tabel 14, og Differentserne udjævnede, saa at det i Tabel 3 anførte Resultat saavidt muligt er bragt i Overensstemmelse med nævnte Tabel 14. En fuldstændig Overensstemmelse har ikke kunnet tilveiebringes af samme Grund,

som i Tabel 8, S. 158 Anm. er anført for Originaltabellens Vedkommende, men Uoverensstemmelsen spiller ikke nogen væsentlig Rolle.

Ved Siden af de ovenfor omhandlede Opgaver har man ogsaa fundet det af Interesse at udarbeide en Tabel over Ægtefællernes gjensidige Aldersforhold efter den Inddeling, som svarer til de i Tabellerne over Folkemængdens Bevægelse anvendte Fødselsaarsgrupper. Hertil svarer nemlig Aldersgrupperne $14^1/_2$—$19^1/_2$, $19^1/_2$—$24^1/_2$, $24^1/_2$—$29^1/_2$ o. s. v. Aar. Tallene for disse Grupper er bleven udledede af Tabel 1 S. 18—19 (Sammendraget) og Tabel 2 ved Hjælp af følgende Formel, naar man benævner de i Tabel 1 anførte Femaarsgrupper A og de i Tabel 2 anførte 1 Aar tilbagerykkede Grupper B, og de søgte Grupper ($14^1/_2$—$19^1/_2$, $19^1/_2$—$24^1/_2$ o. s. v.) C.

$$C = A \div 42\ \% \text{ af Differencen } A—B.$$

[Denne Beregningsmaade har sin Grund i den Omstændighed, at Folketællingen blev afholdt den 3 December, hvilket nemlig har bevirket, at Fødselsaarsgrupperne svarer til lidt yngre Aldersgrupper end de, der vilde have fremkommet, om Tællingen havde været afholdt den 31 December, jfr. IV Nr. 73, S. 2 Anm. Da saaledes Fødselsaaret 1875 = 1900 ÷ 15 pr. 3 December svarer til Alderen 13.92—14.92 Aar (= A) og 1874 til 12.92—14.92 Aar (= B), vil 42 % af Differentsen mellem begge være lig 0.42 af et Aar, altsaa C = (13.92—14.92) ÷ 0.42 Aar = $13^1/_2$—$14^1/_2$.]

Ved at summere Resultaterne af denne Beregning for hver Gruppe til Totalsummerne af Mænd og Kvinder i Alderen $14^1/_2$ —$19^1/_2$, $19^1/_2$—$24^1/_2$ o. s. v. fandt man, at disse Totalsummer ikke nøiagtig svarede til de af Nr. 73 Tabel 14 for Mænd[1]) og 13 for Kvinder direkte udledede[2]) Antal gifte Mænd og Kvinder i de tilsvarende Aldersgrupper. Disse, forøvrigt uvæsentlige, Differentser er i Tabel 3 proportionalt udjævnet, og da denne Udjævning giver lidt forskjellige Resultater, eftersom man tager Mændene eller Kvinderne til Udgangspunkt, har man i Tabel 3 opført Middeltallet af begge Beregninger.

Det Resultat, som disse Beregninger giver, kan vistnok ikke antages at være absolut korrekt, men dog at nærme sig saameget til det rigtige Forhold, at det er brugbart for sit Formaal.

Under Udarbeidelsen af de heromhandlede Tabeller har man anstillet endel Undersøgelser angaaende Muligheden af at omberegne ogsaa de for de enkelte Fødselsaar i Tabel 1 anførte Tal til hele Aldersaar. Uagtet man har fundet, at en fuldstændig Omberegning vilde kræve uforholdsmæssigt Arbeide, tør det dog være nyttigt at meddele nogle af de Resultater, hvortil man i saa Henseende er kommet, bl. a. fordi disse vil kunne give Anledning til delvis at kontrollere Rigtigheden af den ved Tabellerne 3 og 7 anvendte noget summariske Beregning.

Undersøger man altsaa, hvilken Virkning en Fremrykken af Alderen, svarende til Tiden fra 3 til 31 Decbr., udøver, kan man for Enkelheds Skyld begynde med en Forskjel af 1 Maaned. Man vil da af Tegningen Side 154 se, at af de 144 Ruder, af hvilke en enkelt Alderskombination, f. Eks. 20.20, er sammensat, bliver efter Fremrykningen af 1 Maaned, altsaa fra 20.20 til $20^1/_{12}$. $20^1/_{12}$, 121 Ruder de samme som før. Derimod tilkommer i den nye Alderskombination 11 Ruder tilhøire, 11 nedentil samt en mellemliggende Hjørnerude, medens der fragaar 11 Ruder tilvenstre, 11 oventil og en Hjørnerude.

(Fortsættes Side 154.)

[1]) For Mændene maatte man nemlig her anvende Tallene for den hjemmehørende Befolkning pr. 1 Januar 1901, reduceret til Forholdet den 3 Decbr. 1900.

[2]) Her er ved Delingen af Aldersaarene anvendt den almindelige Formel $\frac{b}{2} + \frac{a-c}{16}$.

Tabel 1. De gifte Mænds og Kvinders

Hustruens Fødsels-aar.	Mandens Fødselsaar.														
	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
15	-	-	-	1	1	-	1	1	1	-	1	1	1	1	-
16	-	-	-	2	3	2	3	5	3	3	3	3	2	2	1
17	-	-	1	2	5	9	15	21	14	11	12	10	9	7	5
18	1	1	2	10	18	27	41	63	60	42	36	35	25	22	16
19	2	-	4	11	18	51	77	114	131	106	96	92	72	58	42
20	1	1	3	11	24	68	118	175	214	200	190	188	125	118	101
21	1	1	2	7	16	91	162	244	311	332	339	282	248	212	166
22	1	1	3	9	21	79	167	287	390	433	477	428	399	328	297
23	1	1	1	4	13	61	143	281	416	509	579	558	482	499	382
24	1	-	3	6	17	45	114	247	398	536	639	674	568	561	458
25	1	1	1	6	17	41	94	201	333	481	614	746	755	713	591
26	-	-	1	3	10	29	69	142	249	379	612	684	650	723	672
27	1	-	1	2	8	23	59	117	202	311	426	643	650	763	677
28	-	-	1	1	7	23	49	89	167	269	343	432	614	696	710
29	-	-	1	2	4	17	37	59	110	187	231	304	442	637	634
30	-	-	-	-	3	8	32	44	67	132	192	262	325	415	547
31	-	-	-	-	1	5	19	28	48	87	127	196	247	385	441
32	-	-	-	-	2	4	14	25	41	70	94	157	177	253	338
33	-	-	1	1	3	3	12	21	32	55	73	105	146	188	237
34	-	-	-	-	1	2	9	16	27	48	58	91	108	145	223
35	-	-	-	1	2	2	6	12	20	30	44	70	78	135	166
36	-	-	-	1	3	2	4	8	15	22	40	49	76	104	138
37	-	-	-	-	-	1	4	7	11	18	29	39	62	80	106
38	-	-	-	-	1	1	3	5	8	14	20	30	41	66	82
39	-	-	-	-	-	1	3	5	10	16	13	23	28	44	65
40	-	-	-	-	-	1	3	1	6	8	17	23	27	37	53
41	-	-	-	-	-	-	1	2	4	4	10	14	17	22	32
42	-	-	-	-	-	-	2	1	4	6	8	10	13	17	24
43	-	-	-	-	-	1	1	2	2	4	8	11	14	17	27
44	-	-	-	-	-	-	1	2	4	5	7	9	10	14	21
45	-	-	-	1	1	2	1	3	2	2	4	5	8	12	14
46	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	4	4	5	9	11
47	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2	3	3	5	8	9
48	-	-	-	-	-	-	1	1	2	3	1	2	3	3	6
49	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2	1	2	3	5	6
50	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2	1	2	4	4
51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	1	3
52	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	1	-	1	1	2
53	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	2	2	3
54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2
55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2	1
56	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	1	1	1	2
57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	1
58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	2	1
61	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-
62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1
63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
66	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-
67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

gjensidige Aldersforhold 3 December 1900.

Mandens Fødselsaar.

30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	2	2	1	1	1	1	1	1	-	1	-	-	-	-
5	4	3	2	2	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1
18	16	12	12	8	3	3	3	2	1	2	1	1	1	1
32	26	21	20	13	12	11	10	7	5	4	3	3	1	2
75	58	45	40	34	20	16	13	10	8	11	6	5	4	4
137	104	81	72	59	47	38	31	23	18	15	10	7	7	5
232	175	138	122	101	76	64	54	39	30	26	17	12	12	12
348	262	209	186	151	108	88	75	55	41	44	29	23	19	20
457	345	274	243	201	162	137	116	81	63	71	42	35	32	31
560	457	387	321	274	231	182	153	138	78	70	57	45	35	30
635	536	443	371	341	297	227	168	132	104	87	72	57	43	38
685	604	541	492	399	317	281	209	187	124	111	91	72	56	47
858	751	646	580	520	451	396	318	229	170	154	126	100	78	67
736	675	617	624	520	469	401	339	264	199	182	149	119	94	77
784	741	689	737	685	570	532	417	333	272	258	200	180	137	118
657	659	666	684	705	653	541	498	387	267	300	232	209	159	138
470	627	675	704	683	685	620	529	470	374	347	270	242	183	161
375	436	655	678	701	761	688	637	591	462	437	341	306	232	201
262	357	466	675	677	774	796	759	656	503	534	415	375	284	245
201	262	370	462	692	750	773	740	704	583	602	486	437	327	287
173	212	285	438	510	740	730	717	732	638	675	557	492	445	361
125	156	216	310	397	567	748	774	732	627	680	588	584	476	421
96	124	168	236	320	381	511	693	686	585	702	656	593	520	502
54	78	105	150	205	270	353	461	576	530	651	555	588	519	492
71	78	103	145	187	241	264	389	459	531	715	619	667	600	635
52	58	77	107	139	152	226	263	344	412	582	663	628	587	606
40	47	59	84	108	114	171	214	276	313	496	500	723	615	650
33	35	46	65	83	86	124	167	209	229	347	381	482	646	615
24	25	33	46	62	77	97	125	164	175	281	323	411	478	591
19	23	27	37	52	76	94	116	153	171	239	279	364	425	544
17	20	24	34	47	54	67	80	107	119	175	207	268	315	400
10	13	17	20	30	37	44	55	75	83	126	150	193	227	290
9	12	14	19	27	33	41	49	65	73	102	120	156	183	234
7	10	10	13	20	26	32	41	53	59	80	93	120	141	181
6	7	10	12	15	22	28	36	45	51	76	88	114	133	161
4	5	7	8	8	15	17	22	28	32	47	54	70	82	100
6	4	8	8	10	14	14	20	25	27	46	51	66	77	95
4	5	7	8	9	11	13	16	20	22	34	38	49	57	69
2	2	2	4	3	9	10	12	15	16	28	33	44	52	62
2	2	3	3	4	7	11	13	18	16	17	24	25	33	42
3	2	3	5	7	6	8	10	13	13	16	24	23	31	38
-	1	-	1	2	2	4	5	6	8	9	13	14	18	21
1	1	2	2	2	3	3	5	6	6	10	16	14	19	25
-	-	-	1	2	-	2	2	3	4	8	12	11	16	21
-	1	-	1	1	2	1	3	5	4	8	9	13	9	16
-	-	1	1	1	2	2	2	2	4	5	7	8	7	11
1	1	1	1	1	2	3	3	4	4	4	5	7	6	10
-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	1	2	2	2	3
-	-	1	-	-	1	1	1	1	1	3	4	5	4	7
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	4	3	3	5
-	-	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	3	2
-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	2	2	2	4	3
-	1	-	1	1	1	-	1	1	1	-	1	1	1	1
1	-	1	1	-	-	-	-	1	-	1	1	1	2	2

Tabel 1 (Forts.). De gifte Mænds og Kvinders

Hustruens Fødsels-aar.	Mandens Fødselsaar.														
	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
71	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
72	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
81	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
83	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
92	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100 etc.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Sammen-

15—19	3	1	7	26	45	89	137	204	209	162	148	141	109	90	64
20—24	5	4	12	37	91	344	704	1 234	1 729	2 010	2 224	2 130	1 822	1 718	1 404
25—29	2	1	5	14	46	133	308	608	1 061	1 627	2 226	2 809	3 111	3 532	3 284
30—34	-	-	1	1	10	22	86	134	215	392	544	811	1 003	1 386	1 786
35—39	-	-	-	2	6	7	20	37	64	100	146	211	285	429	557
40—44	-	-	-	-	-	2	8	8	20	27	50	67	81	107	157
45—49	-	-	-	1	1	2	5	6	10	10	13	16	24	37	46
50—54	-	-	-	-	2	-	-	1	2	3	4	4	8	10	14
55—59	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	3	4	6	6
60—64	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	3	4	2
65—69	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	1	1	2	2
70—74	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
75—79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
80—84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
85—89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
90—94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95—99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	10	6	25	81	201	599	1 269	2 233	3 314	4 336	5 359	6 195	6 452	7 321	7 324

gjensidige Aldersforhold 3 December 1900.

Mandens Fødselsaar.

30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
-	1	1	-	-	-	1	-	1	1	1	2	2	4	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	1	-	1
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	1
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabel 1 (Forts.). De gifte Mænds og Kvinders

Hustruens Fødsels-aar.	Mandens Fødselsaar.									
	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
17	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
18	2	1	1	1	-	1	-	-	-	-
19	2	1	1	1	1	1	-	-	-	1
20	2	2	2	1	1	2	3	2	1	1
21	4	3	3	2	2	3	3	2	2	1
22	11	7	6	5	4	3	4	2	2	2
23	15	10	7	8	7	3	3	2	2	2
24	24	18	12	12	9	10	7	6	5	2
25	25	23	17	14	13	11	9	10	6	4
26	33	28	22	18	17	9	6	7	4	3
27	41	36	27	23	21	18	14	16	9	6
28	59	52	40	33	29	22	17	20	11	8
29	66	56	43	34	31	22	20	24	14	12
30	79	72	53	43	34	42	36	28	22	16
31	106	99	70	60	46	45	39	31	25	18
32	126	117	85	71	55	55	47	36	30	21
33	164	153	108	92	71	73	63	49	39	29
34	211	194	141	117	91	86	75	59	46	35
35	267	226	170	152	120	100	77	61	47	42
36	341	291	218	197	155	119	93	73	58	49
37	375	320	241	216	169	149	115	92	72	62
38	435	369	277	249	196	155	123	97	76	65
39	466	395	297	267	209	182	142	113	88	74
40	588	471	376	315	286	246	198	175	138	117
41	543	499	401	354	308	269	219	194	155	131
42	605	523	470	420	351	316	256	227	180	150
43	610	593	469	448	377	350	284	251	199	168
44	648	663	579	553	386	417	337	300	237	198
45	664	666	615	556	506	503	357	339	298	202
46	550	683	578	602	579	548	442	428	321	284
47	437	513	590	565	575	537	448	436	379	329
48	325	400	454	541	534	524	475	459	421	355
49	234	306	350	419	512	535	482	445	399	371
50	221	257	298	380	424	581	509	489	503	432
51	165	196	229	291	325	457	511	455	451	447
52	129	152	177	225	253	344	392	496	440	505
53	103	121	141	181	201	291	305	367	489	426
54	82	95	111	142	157	232	241	277	319	416
55	68	81	86	126	139	178	204	254	309	337
56	59	68	73	106	120	152	175	217	263	286
57	41	47	51	74	82	95	110	136	165	180
58	32	36	38	57	63	83	96	118	143	158
59	25	29	32	47	51	59	68	84	100	111
60	27	27	26	37	41	54	72	83	98	119
61	11	11	10	14	16	32	43	50	60	74
62	12	11	13	17	18	27	37	43	52	62
63	10	9	9	14	15	27	35	41	49	58
64	10	9	10	12	15	21	28	33	40	46
65	8	8	7	10	14	18	21	24	27	35
66	6	8	7	8	13	12	14	18	20	25
67	5	5	5	5	7	12	14	19	19	26
68	4	4	4	5	7	8	9	11	14	15
69	2	2	2	2	4	5	8	9	10	12

gjensidige Aldersforhold 3 December 1900.

Mandens Fødselsaar.

55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
1	1	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1
3	3	1	3	1	1	1	-	1	-	1	1	-	-	1
2	3	2	2	1	1	2	1	1	1	1	-	1	1	1
4	5	1	4	1	-	1	2	1	-	1	1	1	1	1
7	5	5	5	4	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2
6	6	3	4	4	1	3	2	2	1	2	2	2	1	1
6	6	4	5	3	2	4	2	2	2	1	1	1	2	1
8	7	5	6	6	3	5	4	3	2	2	2	1	1	1
12	10	7	8	7	4	4	3	3	3	2	2	1	1	1
15	16	9	9	8	6	4	4	4	3	5	3	3	2	1
16	18	9	9	9	4	3	3	3	2	5	3	2	3	2
21	22	13	12	12	13	9	7	9	7	7	4	3	3	2
24	27	16	14	14	12	8	7	8	6	9	5	5	4	3
29	32	17	15	15	16	12	9	11	9	11	6	5	7	3
40	34	21	23	18	18	13	10	10	9	11	9	8	7	5
57	49	29	33	26	21	14	10	11	10	13	11	8	8	6
60	51	32	37	28	26	20	14	16	13	14	14	10	10	8
74	62	39	43	33	29	21	17	16	16	16	12	10	10	6
62	53	31	36	29	30	21	17	18	16	13	11	9	8	7
91	83	56	54	39	46	30	34	25	25	19	16	12	10	8
96	87	60	58	42	45	26	31	21	23	21	16	13	10	8
120	110	73	73	53	54	36	38	27	30	28	22	19	14	11
147	133	91	89	65	67	43	47	35	37	25	22	16	14	10
177	162	109	106	80	71	45	49	35	40	35	31	24	19	14
243	220	154	154	115	103	63	62	53	53	50	39	31	25	22
275	245	171	170	127	115	67	70	57	59	46	37	29	24	22
295	264	183	184	136	114	67	69	58	59	54	43	35	27	21
347	311	215	214	161	149	89	91	75	78	63	51	41	31	26
359	320	223	221	166	153	91	93	79	80	67	53	44	34	28
381	384	269	268	201	203	130	120	112	101	76	64	62	42	36
363	405	297	275	209	206	131	123	114	104	82	69	68	44	37
395	449	328	344	279	261	169	156	146	131	100	87	84	55	47
432	455	363	361	263	280	177	167	156	141	109	92	90	60	47
404	455	339	341	277	316	200	188	177	159	128	110	107	71	60
430	453	363	382	340	310	224	224	196	193	186	150	135	97	80
315	483	377	413	367	378	248	233	219	197	212	171	153	110	91
271	345	332	366	350	313	264	237	191	198	204	164	149	106	88
213	284	278	396	344	349	269	279	258	223	230	185	167	119	99
157	205	208	266	298	292	252	252	251	245	221	178	161	116	96
124	185	173	250	274	350	254	296	291	277	287	213	225	164	137
81	120	113	161	178	234	228	246	254	239	224	173	175	134	107
69	104	97	140	154	204	195	251	214	256	265	244	210	158	119
56	85	79	113	125	157	155	215	260	261	295	243	251	197	151
53	79	73	108	115	135	121	165	209	265	255	284	275	235	157
49	68	59	83	92	117	123	168	198	243	313	269	286	218	187
34	48	42	58	65	89	93	127	149	186	219	310	297	225	204
34	45	41	56	62	73	75	102	120	150	194	236	323	219	202
25	35	31	42	46	43	45	62	71	90	144	154	237	224	162
18	23	22	30	32	36	37	50	59	72	102	133	155	170	201

Tabel 1 (Forts.). De gifte Mænds og Kvinders

Hustruens Fødsels-aar.	Mandens Fødselsaar.									
	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
70	2	2	2	2	3	6	7	8	10	13
71	-	1	1	1	1	4	5	6	6	7
72	2	2	3	3	5	5	4	6	7	8
73	1	-	1	1	1	3	3	4	4	6
74	-	-	-	1	1	3	3	4	4	6
75	-	1	1	1	1	1	1	1	1	2
76	-	-	-	-	1	1	1	1	2	2
77	1	1	1	1	-	2	1	1	1	1
78	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
79	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-
80	-	-	-	-	1	1	1	1	1	2
81	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
83	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
84	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
92	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100 etc.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

	Sammen-									
15—19	4	2	2	2	1	4	-	-	-	2
20—24	56	40	30	28	23	21	20	14	12	8
25—29	224	195	149	122	111	82	66	77	44	33
30—34	686	635	457	383	297	301	260	203	162	119
35—39	1 884	1 601	1 203	1 081	849	705	550	436	341	292
40—44	2 994	2 749	2 295	2 090	1 708	1 598	1 294	1 147	909	764
45—49	2 210	2 568	2 587	2 683	2 706	2 647	2 204	2 107	1 818	1 541
50—54	700	821	956	1 219	1 360	1 905	1 958	2 084	2 202	2 226
55—59	225	261	280	410	455	567	653	809	980	1 072
60—64	70	67	68	94	105	161	215	250	299	359
65—69	25	27	25	30	45	55	66	81	90	113
70—74	5	5	7	8	11	21	22	28	31	40
75—79	1	2	2	2	3	4	4	4	5	6
80—84	-	-	-	-	1	1	1	1	2	2
85—89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
90—94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95—99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	9 084	8 973	8 061	8 152	7 675	8 072	7 313	7 241	6 895	6 578

gjensidige Aldersforhold 3 December 1900.

Mandens Fødselsaar.

55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69
20	25	26	33	30	49	37	70	80	101	97	136	172	167	172
11	14	14	19	15	27	21	39	44	59	66	91	113	111	115
7	8	9	11	8	22	18	33	38	50	54	75	97	93	93
8	9	9	12	10	19	14	26	30	39	41	57	73	72	74
6	7	7	9	8	15	11	22	25	32	34	47	59	57	60
6	8	8	12	10	9	9	8	17	24	28	44	47	43	53
2	3	4	5	4	6	8	8	15	19	22	34	38	35	41
3	4	3	5	4	6	5	5	11	14	19	30	32	30	38
3	3	4	5	5	5	5	6	12	15	16	24	26	24	28
1	-	1	1	1	2	3	3	6	7	9	14	17	14	19
1	2	1	1	2	2	3	4	7	11	10	5	15	21	14
-	1	-	-	1	1	1	2	2	2	6	4	10	14	10
-	1	-	-	1	1	1	2	3	4	3	2	7	7	5
-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	1	2	3	3
-	-	-	-	1	-	1	1	1	1	3	1	5	6	3
1	-	1	-	2	-	1	1	1	1	1	1	2	4	3
1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	3	2
-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	1	-	1	2	2
-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	1	-	1	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	1
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

drag.

2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
11	13	4	10	3	2	5	3	4	1	4	2	2	2	4
39	34	24	28	24	11	17	12	11	9	9	8	7	7	6
105	115	64	59	58	51	36	30	35	27	37	21	18	19	11
293	249	152	172	134	124	89	68	71	64	67	57	45	43	32
631	575	389	380	279	283	180	199	143	155	128	107	84	67	51
1 519	1 360	946	943	705	634	377	385	322	329	280	223	180	141	119
1 975	2 148	1 596	1 589	1 229	1 266	807	754	705	636	495	422	411	272	227
1 386	1 770	1 558	1 823	1 699	1 642	1 257	1 225	1 115	1 056	1 053	848	765	548	454
383	573	535	772	846	1 080	953	1 173	1 228	1 298	1 326	1 157	1 136	888	671
160	219	195	269	297	358	373	509	597	741	972	1 102	1 298	1 056	956
52	63	65	84	71	132	101	190	217	281	292	406	514	500	514
15	18	20	28	24	28	30	30	61	79	94	146	160	146	179
1	4	1	1	5	4	6	10	13	19	23	13	39	51	35
2	-	1	-	2	-	2	3	4	5	3	3	5	10	8
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	2	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 574	7 141	5 550	6 158	5 377	5 615	4 235	4 591	4 526	4 700	4 784	4 515	4 665	3 752	3 268

Tabel 1 (Forts.). De gifte Mænds og Kvinders

Hustruens Fødsels-aar.	Mandens Fødselsaar.														
	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	-	-	1	-	-	1	-	1	1	1	-	1	-	-	-
23	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	1	1	2	1	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-
26	-	-	1	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-
27	2	1	1	2	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-
28	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
29	2	2	1	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-
30	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
31	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-
32	3	2	1	2	2	4	-	1	-	-	2	-	1	-	-
33	3	1	2	1	1	1	1	1	1	1	-	1	-	-	1
34	6	4	3	2	3	1	1	1	1	1	-	-	-	1	1
35	5	3	4	3	2	4	2	2	2	1	1	-	1	-	1
36	8	4	5	4	3	3	2	2	1	1	1	1	-	-	-
37	8	5	4	5	4	2	1	1	1	-	1	-	-	-	-
38	8	6	6	5	5	5	1	3	2	1	2	1	-	-	1
39	5	4	4	4	4	3	1	2	1	1	-	1	-	-	1
40	10	6	5	5	3	4	3	2	2	1	1	1	-	-	-
41	11	7	5	5	4	4	3	2	2	1	1	1	-	1	-
42	12	8	7	8	6	7	5	3	3	2	1	1	1	-	1
43	14	9	7	6	8	6	5	4	5	2	1	2	1	-	1
44	15	10	8	7	8	5	5	4	3	1	2	1	-	1	1
45	23	17	13	12	12	7	5	5	3	2	2	2	-	1	-
46	27	15	14	13	10	8	6	6	5	2	1	2	1	-	1
47	18	11	10	9	9	10	8	6	5	2	3	2	1	1	1
48	31	20	16	14	12	12	10	9	6	3	2	4	2	1	1
49	35	22	17	15	15	14	12	9	7	3	3	3	2	1	1
50	41	32	24	27	18	17	12	14	6	6	7	3	3	2	2
51	41	34	22	27	20	13	9	10	4	5	5	3	3	2	1
52	48	38	26	31	23	21	14	16	7	7	8	4	4	3	3
53	54	44	29	35	26	21	14	16	7	8	8	4	4	3	3
54	49	40	27	32	24	27	18	23	8	9	9	5	5	4	3
55	68	44	38	34	30	28	21	17	11	10	11	6	5	3	1
56	89	60	52	44	37	42	32	26	18	14	16	9	9	4	2
57	77	53	45	40	34	32	24	19	14	10	11	7	6	3	3
58	110	74	65	55	47	43	32	26	18	14	15	10	9	4	2
59	92	63	53	48	39	37	27	22	16	12	13	8	7	3	3
60	160	106	95	70	62	44	38	30	29	16	19	13	6	4	4
61	130	85	76	57	50	36	32	26	25	14	17	10	5	3	3
62	146	95	87	64	58	45	40	31	30	17	20	13	6	4	4
63	184	121	109	81	73	52	47	36	35	20	23	14	8	4	5
64	212	139	127	93	84	66	60	48	45	26	29	20	10	5	7
65	199	187	142	117	91	98	70	60	49	36	32	16	15	7	6
66	268	169	143	130	108	110	80	68	54	41	37	19	16	9	8
67	204	191	167	154	102	119	85	74	60	43	38	21	18	8	9
68	199	169	156	165	112	116	84	71	59	42	37	21	17	9	8
69	195	173	165	138	115	111	81	69	56	41	35	20	17	9	8

gjensidige Aldersforhold 3 December 1900.

Mandens Fødselsaar.

85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100 etc.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	2	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	1	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	2	2	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
6	3	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
7	3	3	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
7	6	1	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
7	7	2	2	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
8	8	1	3	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
8	7	2	2	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
8	6	-	4	-	2	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-

Tabel 1 (Forts.). De gifte Mænds og Kvinders

Hustruens Fødsels-aar.	Mandens Fødselsaar.														
	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
70	267	208	219	195	130	144	104	99	84	56	65	35	32	23	13
71	164	200	161	187	162	126	93	88	74	50	58	31	30	21	12
72	148	158	159	153	196	146	108	102	86	58	64	35	32	25	15
73	112	109	169	162	160	147	108	101	86	58	66	36	32	23	14
74	72	115	87	120	172	152	112	105	90	61	66	38	33	24	15
75	76	72	93	107	127	74	90	86	104	88	73	55	60	30	31
76	57	54	70	80	96	76	91	85	103	88	77	55	56	33	31
77	42	41	54	61	71	70	84	82	96	83	70	51	53	29	28
78	33	32	40	45	52	68	81	76	94	81	69	50	53	30	29
79	21	19	23	26	31	49	60	57	69	58	49	37	38	21	21
80	22	27	42	26	33	41	34	34	43	34	55	39	45	38	43
81	11	13	17	11	15	26	22	23	28	21	35	24	28	23	27
82	13	13	19	11	15	26	22	22	29	22	33	25	27	23	27
83	9	11	15	9	12	17	14	16	18	14	25	16	20	16	19
84	5	9	11	8	10	15	14	13	16	13	21	16	16	15	17
85	3	5	8	4	7	12	10	10	13	10	17	13	11	11	14
86	2	3	5	2	4	8	8	7	10	7	11	8	10	8	9
87	1	2	3	2	2	4	3	3	4	4	6	4	4	4	4
88	1	1	2	1	1	7	5	5	7	5	8	6	7	6	7
89	-	1	1	1	1	2	2	2	3	2	3	3	3	2	3
90	1	1	2	1	1	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2
91	-	1	-	-	-	1	2	1	2	1	2	2	1	1	2
92	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	1	-	1	1	1
93	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
94	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	1
95	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100 etc.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Sammen-															
15—19	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20—24	1	1	1	1	-	2	-	1	1	1	-	1	-	-	-
25—29	6	5	5	4	3	4	1	3	2	1	1	-	-	-	1
30—34	15	10	9	8	8	8	4	5	4	3	2	1	1	1	2
35—39	34	22	23	21	18	17	7	10	7	4	5	3	1	-	3
40—44	62	40	32	31	29	26	21	15	15	7	6	6	2	2	3
45—49	134	85	70	63	58	51	41	35	26	12	11	13	6	4	4
50—54	233	188	128	152	111	99	67	79	32	35	37	19	19	14	12
55—59	436	294	253	221	187	182	136	110	77	60	66	40	36	17	11
60—64	832	546	494	365	327	243	217	171	164	93	108	70	35	20	23
65—69	1 065	889	773	704	528	554	400	342	278	203	179	97	83	42	39
70—74	763	790	795	817	820	715	525	495	420	283	319	175	159	116	69
75—79	229	218	280	319	377	337	406	386	466	398	338	248	260	143	140
80—84	60	73	104	65	85	125	106	108	134	104	169	120	136	115	133
85—89	7	12	19	10	15	33	28	27	37	28	45	34	35	31	37
90—94	1	2	2	1	2	3	5	3	7	4	8	4	4	4	6
95—99	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	1
Tilsammen	3 879	3 175	2 990	2 782	2 568	2 400	1 964	1 790	1 671	1 236	1 295	831	777	509	484

gjensidige Aldersforhold 3 December 1900.

Mandens Fødselsaar.

85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100 etc.
11	7	3	5	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	7	2	5	5	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	8	3	7	5	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
12	8	3	7	5	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	8	3	7	5	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
12	20	8	6	11	2	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
12	21	7	6	10	2	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-
10	20	8	6	9	2	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-
11	18	6	5	9	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
7	13	5	5	7	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
37	16	20	17	-	5	3	1	1	1	-	1	-	-	-	-
24	11	13	11	-	3	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-
23	11	13	11	-	3	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-
16	7	8	8	-	2	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-
13	6	8	7	-	2	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-
11	5	6	4	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
7	4	4	3	-	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-
4	1	2	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	2	3	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

drag.

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	2	1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	2	4	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	8	3	2	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
27	11	11	1	-	3	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-
38	34	6	13	-	7	3	2	2	2	-	1	-	-	-	-
58	38	14	31	25	5	2	2	1	-	1	-	-	-	-	-
52	92	34	28	46	9	5	3	3	2	1	1	-	-	-	-
113	51	62	54	-	15	8	4	4	3	1	2	-	-	-	-
30	13	17	13	-	4	2	2	1	1	-	-	-	1	-	-
5	2	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
353	257	156	150	77	45	22	15	12	9	4	4	-	1	-	1

Tabel 1 (Forts.). De gifte Mænds og Kvinders

Hustruens Fødsels-aar.	Mandens Fødselsaar.								
	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59
15	2	3	4	2	1	-	-	-	-
16	5	16	11	9	4	1	-	1	-
17	8	70	43	16	6	7	-	2	-
18	32	233	134	66	12	6	5	1	1
19	35	479	360	112	45	13	6	2	1
20	40	775	722	252	67	30	8	9	2
21	27	1 140	1 247	453	157	44	14	11	3
22	35	1 356	1 929	768	263	79	33	13	11
23	20	1 410	2 500	1 156	367	135	47	12	10
24	27	1 340	2 900	1 520	559	211	75	30	15
25	26	1 150	3 419	1 999	782	237	92	40	26
26	14	868	3 341	2 326	928	297	118	29	23
27	12	712	3 159	2 721	1 118	377	148	63	24
28	9	597	2 795	3 355	1 564	525	213	78	32
29	7	410	2 248	3 172	1 672	621	230	92	44
30	3	283	1 741	3 636	2 124	893	281	144	57
31	1	187	1 396	3 371	2 346	1 038	381	158	61
32	2	154	1 019	3 159	2 678	1 203	454	189	80
33	5	123	749	2 845	3 139	1 517	588	253	95
34	1	102	625	2 437	3 488	1 853	754	301	108
35	3	70	493	1 987	3 550	2 139	935	327	136
36	4	51	407	1 618	3 557	2 530	1 202	392	194
37	-	41	316	1 204	3 448	2 749	1 321	490	208
38	1	31	239	944	2 856	2 973	1 526	516	251
39	-	35	173	592	2 190	2 805	1 634	599	211
40	-	19	157	584	1 884	3 236	2 036	874	323
41	-	11	95	433	1 397	3 066	2 105	968	343
42	-	13	72	338	1 088	2 984	2 369	1 129	429
43	-	10	77	262	815	2 471	2 497	1 252	525
44	-	12	61	190	638	2 084	2 829	1 489	634
45	2	10	43	158	610	1 851	3 007	1 699	886
46	-	5	33	142	427	1 365	2 992	2 023	988
47	-	6	28	90	294	986	2 680	2 129	1 062
48	-	7	15	81	261	795	2 254	2 234	1 248
49	-	5	17	60	211	615	1 821	2 232	1 289
50	1	1	13	50	182	572	1 580	2 514	1 503
51	-	1	8	32	114	353	1 206	2 321	1 549
52	1	2	5	36	100	335	936	2 177	1 795
53	-	2	8	33	82	247	747	1 878	1 874
54	-	-	6	13	62	219	587	1 485	1 816
55	-	-	7	14	65	141	500	1 282	1 968
56	-	3	5	20	50	132	426	1 093	1 955
57	-	1	3	4	25	75	295	686	1 664
58	-	-	4	8	23	84	226	598	1 515
59	-	-	2	3	11	68	184	422	1 134
60	-	-	6	3	15	55	158	426	1 006
61	-	1	2	3	12	38	62	259	653
62	-	1	3	5	16	32	71	221	564
63	-	-	1	-	3	10	57	210	458
64	-	-	1	1	5	23	56	168	428
65	-	1	1	5	5	18	47	125	351
66	-	2	1	3	6	9	42	89	247
67	-	-	3	1	2	13	27	90	238
68	-	-	1	3	4	4	24	57	179
69	-	-	-	3	1	7	12	44	125

gjensidige Aldersforhold 3 December 1900.

Mandens Fødselsaar.									
60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—89	90—94	95—99	100 etc.	Tilsammen.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
1	-	-	-	-	-	-	-	-	48
-	-	-	-	-	-	-	-	-	152
-	-	1	-	-	-	-	-	-	491
1	-	1	-	-	-	-	-	-	1 055
-	1	-	-	-	-	-	-	-	1 906
2	1	-	-	-	-	-	-	-	3 099
3	3	1	4	1	-	-	-	-	4 499
6	4	1	-	-	-	-	-	-	5 668
4	5	2	1	-	-	-	-	-	6 689
5	9	5	2	1	-	-	-	-	7 793
9	8	1	3	-	-	-	-	-	7 965
12	6	7	3	-	-	-	-	-	8 362
17	7	4	-	1	-	-	-	-	9 197
17	7	6	3	-	-	-	-	-	8 529
21	14	5	4	-	1	-	-	-	9 207
15	15	9	5	-	-	-	-	-	8 983
45	19	10	5	3	1	-	-	-	9 021
41	26	8	5	2	-	-	-	-	9 396
57	32	18	5	2	-	-	-	-	9 783
60	40	17	11	3	1	-	-	-	9 772
66	46	24	9	2	1	-	-	-	10 103
89	56	26	5	1	-	-	-	-	9 954
99	54	30	12	4	1	-	-	-	9 537
102	48	21	8	2	-	-	-	-	8 420
160	65	29	12	2	1	-	-	-	9 382
146	68	32	12	3	1	-	-	-	8 680
185	94	41	20	4	2	-	-	-	8 768
229	87	44	22	5	4	-	-	-	8 300
240	123	48	18	5	1	-	-	-	8 372
334	167	77	22	5	2	-	-	-	8 873
368	158	79	27	5	2	-	-	-	8 614
367	180	57	31	8	2	-	-	-	7 920
482	212	93	40	10	3	-	-	-	7 735
496	226	104	45	10	6	-	-	-	7 137
666	280	142	55	17	4	-	-	-	7 580
678	300	144	41	14	2	-	-	-	6 763
863	373	166	65	22	4	-	-	-	6 880
921	398	188	66	22	2	-	-	-	6 468
1 040	476	172	85	26	7	-	-	-	5 994
1 147	648	214	87	26	3	-	-	-	6 102
1 275	737	282	132	40	4	1	-	-	6 155
1 203	711	249	99	30	5	1	-	-	5 051
1 378	800	351	133	40	4	1	-	-	5 165
1 292	772	295	114	34	5	1	-	-	4 337
1 468	1 026	493	157	46	7	2	-	-	4 868
1 201	813	398	133	38	9	1	-	-	3 623
1 120	996	450	163	47	10	1	1	-	3 701
1 048	1 137	568	190	54	11	1	-	-	3 748
895	1 206	655	245	71	13	2	-	-	3 769
849	1 273	736	313	76	16	3	-	-	3 819
644	1 255	818	353	89	18	3	-	-	3 579
520	1 174	818	381	94	20	4	-	-	3 385
311	921	801	372	92	19	3	-	-	2 791
254	761	786	358	89	18	3	1	-	2 462

Tabel 1 (Forts.). De gifte Mænds og Kvinders

Hustruens Fødsels-aar.	Mandens Fødselsaar.								
	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59
70	-	-	1	2	3	12	11	44	134
71	-	1	-	-	-	3	4	28	73
72	-	-	1	1	-	2	15	30	45
73	-	-	-	1	2	4	4	20	48
74	-	-	-	1	-	2	2	20	37
75	-	-	-	1	1	1	4	6	44
76	-	-	-	-	2	3	1	7	18
77	-	-	-	-	1	1	4	6	19
78	-	-	-	-	-	1	-	2	20
79	-	-	-	-	-	-	1	2	4
80	-	-	1	-	-	-	1	6	7
81	-	-	-	-	-	1	-	-	2
82	-	-	-	-	1	-	-	-	2
83	-	-	-	-	-	-	-	-	-
84	-	-	-	-	-	-	-	1	1
85	-	-	-	-	1	-	-	1	4
86	-	-	-	-	-	-	-	-	1
87	-	1	-	-	-	-	-	-	-
88	-	-	-	-	-	-	-	-	-
89	-	-	-	-	-	-	-	-	-
90	-	-	-	-	-	-	-	-	-
91	-	-	-	-	-	-	-	-	1
92	-	-	-	-	-	-	-	-	-
93	-	-	-	-	-	-	-	-	-
94	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95	-	-	-	-	-	-	-	-	-
96	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97	-	-	-	-	-	-	-	-	-
98	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100 etc.	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Sammen-

15—19	82	801	552	205	68	27	11	6	2
20—24	149	6 021	9 298	4 149	1 413	499	177	75	41
25—29	68	3 737	14 962	13 573	6 064	2 057	801	302	149
30—34	12	849	5 530	15 448	13 775	6 504	2 458	1 045	401
35—39	8	228	1 628	6 345	15 601	13 196	6 618	2 324	1 000
40—44	-	65	462	1 807	5 822	13 841	11 836	5 712	2 254
45—49	2	33	136	531	1 803	5 612	12 754	10 317	5 473
50—54	2	6	40	164	540	1 726	5 056	10 375	8 537
55—59	-	4	21	49	174	500	1 631	4 081	8 236
60—64	-	2	13	12	51	158	404	1 284	3 109
65—69	-	3	6	15	18	51	152	405	1 140
70—74	-	1	2	5	5	23	36	142	335
75—79	-	-	-	1	4	6	10	23	105
80—84	-	-	1	-	1	1	1	7	12
85—89	-	1	-	-	1	-	-	1	5
90—94	-	-	-	-	-	-	-	-	1
95—99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	323	11 751	32 651	42 304	45 340	44 201	41 945	36 099	30 800

gjensidige Aldersforhold 3 December 1900.

Mandens Fødselsaar.									
60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—89	90—94	95—99	100 etc.	Tilsammen.
337	744	1 019	487	168	31	1	-	-	2 994
190	496	874	431	152	29	2	-	-	2 283
161	412	814	500	171	35	3	-	-	2 188
128	317	712	500	171	35	2	-	-	1 944
105	257	566	520	176	36	2	1	-	1 725
67	215	475	442	249	57	6	-	-	1 568
56	170	357	443	252	56	5	1	-	1 371
41	149	269	415	231	53	4	1	-	1 194
43	118	202	400	231	49	4	-	-	1 070
21	73	120	293	166	37	3	-	-	720
27	65	150	186	220	90	11	1	-	765
8	44	67	120	137	59	8	-	-	446
11	24	71	121	135	58	6	1	-	430
2	10	56	79	96	39	5	-	-	287
4	18	43	71	85	34	4	1	-	262
4	11	27	55	66	26	3	-	-	198
1	9	16	40	46	18	4	-	-	135
6	6	10	18	22	8	2	-	-	73
3	3	6	29	34	14	1	-	-	90
-	-	4	11	14	7	-	1	-	37
-	5	6	9	11	4	-	-	1	36
-	-	1	7	8	4	-	-	-	21
-	-	1	3	4	2	-	-	-	10
-	-	-	1	1	1	-	-	-	3
-	-	-	2	2	1	-	-	-	5
-	-	1	1	1	-	-	-	-	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

drag.

2	-	2	-	-	-	-	-	-	1 758
15	14	4	5	1	-	-	-	-	21 861
60	37	23	11	2	-	-	-	-	41 846
179	106	50	24	7	2	-	-	-	46 390
416	244	118	45	12	3	-	-	-	47 786
960	437	194	84	19	9	-	-	-	43 502
2 047	943	410	165	38	15	-	-	-	40 279
4 168	1 827	812	312	101	19	-	-	-	33 685
6 295	3 668	1 391	565	170	21	4	-	-	26 810
5 732	5 178	2 564	888	256	50	7	1	-	19 709
2 578	5 384	3 959	1 777	440	91	16	1	-	16 036
921	2 226	3 985	2 438	838	166	10	1	-	11 134
228	725	1 423	1 993	1 129	252	22	2	-	5 923
52	161	387	577	673	280	34	3	-	2 190
14	29	63	153	182	73	10	1	-	533
-	5	8	22	26	12	-	-	1	75
-	-	1	2	2	-	-	-	-	5
23 667	20 984	15 394	9 061	3 896	993	103	9	1	359 522

Tabel 2. De gifte Mænds og Kvinders gjensidige Aldersforhold

Hustruens Alder.	Mandens Alder.								
	14—18	19—23	24—28	29—33	34—38	39—43	44—48	49—53	54—58
14—18	20	293	226	104	32	14	7	3	2
19—23	65	3 672	7 350	3 371	1 155	360	136	55	32
24—28	29	2 750	14 482	13 294	6 147	1 973	770	306	125
29—33	5	639	5 487	15 086	13 679	6 151	2 392	977	383
34—38	2	170	1 497	6 309	16 559	13 364	6 823	2 504	1 030
39—43	-	50	411	1 688	6 081	13 579	12 108	5 713	2 243
44—48	1	28	132	504	1 827	5 643	13 241	10 786	5 567
49—53	-	8	38	167	560	1 707	5 181	10 656	9 073
54—58	-	2	20	48	184	522	1 661	4 328	8 617
59—63	-	1	12	12	44	160	452	1 255	3 210
64—68	-	2	6	12	21	53	158	438	1 210
69—73	-	1	1	8	5	21	40	134	374
74—78	-	-	-	-	5	7	10	32	119
79—83	-	-	-	1	1	-	1	8	12
84—88	-	-	1	-	-	1	-	1	4
89—93	-	-	-	-	-	-	-	-	-
94—98	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	122	7 616	29 663	40 604	46 300	43 555	42 980	37 196	32 001

Tabel 3. De gifte Mænds og Kvinders gjensidige Aldersforhold

Hustruens Alder.	Mandens Alder.								
	14½—19½	19½—24½	24½—29½	29½—34½	34½—39½	39½—44½	44½—49½	49½—54½	54½—59½
14½—19½	55	565	365	145	50	21	9	5	2
19½—24½	113	5 003	8 515	3 864	1 200	448	159	65	37
24½—29½	58	3 308	14 874	13 474	6 114	2 021	790	305	140
29½—34½	11	751	5 525	15 242	13 709	6 325	2 425	1 016	392
34½—39½	7	201	1 582	6 325	16 018	13 240	6 706	2 407	1 015
39½—44½	-	59	442	1 750	5 916	13 657	11 914	5 709	2 244
44½—49½	2	31	134	520	1 814	5 613	12 963	10 543	5 518
49½—54½	1	7	39	164	547	1 712	5 103	10 508	8 759
54½—59½	-	3	21	49	178	506	1 643	4 193	8 398
59½—64½	-	2	13	12	48	158	423	1 270	3 142
64½—69½	-	3	6	14	19	52	155	419	1 169
69½—74½	-	1	2	6	5	22	38	139	352
74½—79½	-	-	-	1	4	6	10	27	111
79½—84½	-	-	1	-	1	1	1	7	12
84½—89½	-	1	-	-	1	-	-	1	5
89½—94½	-	-	-	-	-	-	-	-	1
94½—99½	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	247	9 935	31 519	41 566	45 624	43 782	42 339	36 614	31 297

3 Decbr. 1900 efter 1 Aar tilbagerykkede femaarige Fødselsgrupper.

Mandens Alder.

59—63	64—68	69—73	74—78	79—83	84—88	89—93	94—98	99 etc.	Tilsammen.
1	-	1	-	-	-	-	-	-	703
13	7	6	3	2	-	-	-	-	16 227
59	35	23	10	2	1	-	-	-	40 006
168	93	41	26	6	3	-	-	-	45 136
434	257	126	55	13	6	-	-	-	49 149
919	449	186	92	20	11	-	-	-	43 550
2 121	1 024	408	179	39	13	1	-	-	41 514
4 185	1 939	837	345	104	24	4	-	-	34 828
6 751	3 924	1 514	651	208	33	4	-	-	28 467
5 880	5 412	2 532	960	279	61	6	1	-	20 277
2 665	5 851	4 243	1 973	572	124	12	3	-	17 343
844	2 396	4 097	2 776	952	190	31	1	-	11 871
239	793	1 571	2 337	1 406	341	63	5	-	6 928
49	190	409	756	766	413	37	5	-	2 648
15	42	89	198	241	151	13	2	-	758
1	4	10	28	36	26	-	1	1	107
-	-	1	4	2	3	-	-	-	10
24 344	22 416	16 094	10 393	4 648	1 400	171	18	1	359 522

3 Decbr. 1900 i femaarige Aldersgrupper, begrænsede ved halve Aar.

Mandens Alder.

59½—64½	64½—69½	69½—74½	74½—79½	79½—84½	84½—89½	89½—94½	94½—99½	99½ etc.	Tilsammen.
2	-	2	-	-	-	-	-	-	1 221
14	11	5	4	1	-	-	-	-	19 439
60	36	23	10	2	-	-	-	-	41 215
175	100	46	25	7	2	-	-	-	45 751
424	251	122	50	12	5	-	-	-	48 365
941	442	192	88	19	10	-	-	-	43 383
2 081	983	412	173	38	14	-	-	-	40 839
4 174	1 880	827	329	102	21	2	-	-	34 175
6 488	3 791	1 452	607	186	26	4	-	-	27 545
5 779	5 281	2 558	924	266	55	7	1	-	19 939
2 614	5 601	4 101	1 876	496	106	15	2	-	16 648
891	2 310	4 062	2 610	890	176	20	1	-	11 525
233	756	1 494	2 159	1 248	288	42	3	-	6 382
50	172	394	651	710	332	37	5	-	2 374
14	34	74	173	208	106	11	1	-	629
-	5	8	24	30	16	-	-	1	85
-	-	1	3	2	1	-	-	-	7
23 940	21 653	15 773	9 706	4 217	1 158	138	13	1	359 522

Tabel 4. De gifte Mænds og Kvinders gjensidige Aldersbegrænsede

Kvindernes Alder.	Mandens Alder.								
	15—20	20—25	25—30	30—35	35—40	40—45	45—50	50—55	55—60
15— 20	90	855	592	218	71	29	12	7	2
20— 25	173	6 207	9 453	4 228	1 451	508	182	77	42
25— 30	76	3 837	14 972	13 604	6 093	2 082	807	307	149
30— 35	14	875	5 605	15 450	13 815	6 532	2 487	1 047	404
35— 40	8	235	1 645	6 412	15 569	13 211	6 632	2 341	1 004
40— 45	-	68	468	1 817	5 883	13 844	11 859	5 728	2 280
45— 50	2	33	137	537	1 814	5 646	12 727	10 330	5 472
50— 55	2	6	41	166	545	1 737	5 088	10 337	8 558
55— 60	-	4	21	49	174	508	1 636	4 092	8 212
60— 65	-	2	13	12	51	160	405	1 285	3 128
65— 70	-	3	6	15	18	52	152	404	1 142
70— 75	-	1	2	5	5	22	35	142	336
75— 80	-	-	-	1	4	6	10	22	103
80— 85	-	-	1	-	1	1	1	7	12
85— 90	-	1	-	-	1	-	-	1	5
90— 95	-	-	-	-	-	-	-	-	1
95—100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100 etc.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	365	12 127	32 956	42 514	45 495	44 338	42 033	36 127	30 850

forhold den 1 Januar 1901 i femaarige Aldersgrupper, ved hele Aar.

Mandens Alder.									
60—65	65—70	70—75	75—80	80—85	85—90	90—95	95—100	100 etc	Tilsammen.
2	-	2	-	-	-	-	-	-	1 880
16	14	4	5	1	-	-	-	-	22 361
61	37	23	11	2	-	-	-	-	42 061
182	106	50	24	7	2	-	-	-	46 600
420	246	118	45	12	3	-	-	-	47 901
965	442	196	84	19	9	-	-	-	43 662
2 052	944	410	165	38	15	-	-	-	40 322
4 166	1 843	811	312	99	19	-	-	-	33 730
6 296	3 662	1 398	562	169	21	4	-	-	26 808
5 736	5 186	2 552	894	254	49	7	1	-	19 735
2 594	5 368	3 954	1 770	435	90	16	1	-	16 020
919	2 237	3 969	2 422	831	165	10	1	-	11 102
231	726	1 411	1 979	1 109	251	22	2	-	5 877
52	160	384	572	659	268	33	3	-	2 154
14	29	63	149	175	70	10	1	-	519
-	5	8	22	24	11	-	1	-	72
-	-	1	2	2	-	-	-	-	5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23 706	21 005	15 354	9 018	3 836	973	102	10	-	360 809

Tabel 5. Procenttal vedkommende de Giftes indbyrdes Alders- efter femaarige

Kvindernes Alder.	a) Pr. 100 gifte Kvinder: Mænd i Alderen:								
	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59
15—19	4.67	45.57	31.40	11.66	3.87	1.53	0.63	0.34	0.11
20—24	0.68	27.54	42.54	18.98	6.47	2.28	0.81	0.34	0.19
25—29	0.16	8.93	35.75	32.43	14.49	4.92	1.92	0.72	0.36
30—34	0.03	1.83	11.92	33.30	29.70	14.01	5.30	2.25	0.86
35—39	0.02	0.48	3.41	13.28	32.63	27.62	13.85	4.86	2.09
40—44	-	0.15	1.06	4.15	13.39	31.82	27.21	13.13	5.18
45—49	0.00	0.08	0.34	1.32	4.47	13.93	31.67	25.61	13.59
50—54	0.01	0.02	0.12	0.49	1.60	5.12	15.01	30.80	25.34
55—59	-	0.01	0.08	0.18	0.65	1.87	6.09	15.22	30.72
60—64	-	0.01	0.07	0.06	0.26	0.80	2.05	6.52	15.78
65—69	-	0.02	0.04	0.09	0.11	0.32	0.95	2.53	7.12
70—74	-	0.01	0.02	0.04	0.04	0.20	0.32	1.28	3.01
75—79	-	-	-	0.02	0.07	0.09	0.17	0.39	1.78
80—84	-	-	0.04	-	0.04	0.05	0.05	0.32	0.55
85—89	-	0.19	-	-	0.19	-	-	0.19	0.94
90—94	-	-	-	-	-	-	-	-	1.33
95—99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	0.09	3.27	9.08	11.77	12.61	12.29	11.67	10.04	8.57
Do. gifte M. ifl. Tabel 9	0.12	3.24	9.13	11.72	12.55	12.23	11.64	10.07	8.56

Kvindernes Alder.	b) Pr. 100 gifte Mænd i ovenstaaende Aldersklasser: Kvinder:								
15—19	25.38	6.81	1.69	0.48	0.15	0.06	0.03	0.02	0.01
20—24	46.13	51.24	28.48	9.81	3.12	1.13	0.42	0.21	0.13
25—29	21.05	31.81	45.82	32.08	13.38	4.65	1.91	0.84	0.48
30—34	3.72	7.22	16.94	36.51	30.38	14.71	5.86	2.89	1.30
35—39	2.48	1.94	4.98	15.00	34.41	29.86	15.78	6.44	3.25
40—44	-	0.55	1.42	4.27	12.84	31.32	28.21	15.83	7.32
45—49	0.62	0.28	0.42	1.26	3.98	12.70	30.41	28.57	17.77
50—54	0.62	0.05	0.12	0.39	1.19	3.91	12.05	28.74	27.72
55—59	-	0.03	0.06	0.12	0.38	1.13	3.90	11.31	26.74
60—64	-	0.02	0.04	0.03	0.11	0.35	0.96	3.56	10.09
65—69	-	0.03	0.02	0.04	0.04	0.12	0.36	1.12	3.70
70—74	-	0.01	0.01	0.01	0.01	0.05	0.09	0.39	1.09
75—79	-	-	-	0.00	0.01	0.01	0.02	0.06	0.34
80—84	-	-	-	-	0.00	0.00	0.00	0.02	0.04
85—89	-	0.01	0.00	-	0.00	0.00	-	0.00	0.02
90—94	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00
95—99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

forhold ved den hjemmehørende Befolkning 3 December 1900 Fødselsaarsgrupper.

a) Pr. 100 gifte Kvinder: Mænd i Alderen:

60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—89	90—94	95—99	100 etc.	Tilsammen.
0.11	-	-	0.11	-	-	-	-	-	100.00
0.07	0.06	0.02	0.02	0.00	-	-	-	-	100.00
0.14	0.09	0.06	0.03	0.00	-	-	-	-	100.00
0.39	0.23	0.11	0.05	0.02	0.00	-	-	-	100.00
0.87	0.51	0.25	0.09	0.03	0.01	-	-	-	100.00
2.21	1.00	0.45	0.19	0.04	0.02	-	-	-	100.00
5.09	2.34	1.02	0.41	0.09	0.04	-	-	-	100.00
12.37	5.42	2.41	0.93	0.30	0.06	-	-	-	100.00
23.48	13.68	5.19	2.11	0.63	0.08	0.01	-	-	100.00
29.08	26.28	13.01	4.48	1.30	0.25	0.04	0.01	-	100.00
16.07	33.57	24.68	11.08	2.74	0.57	0.10	0.01	-	100.00
8.27	19.99	35.79	21.90	7.53	1.50	0.09	0.01	-	100.00
3.85	12.24	24.03	33.64	19.06	4.26	0.37	0.03	-	100.00
2.37	7.35	17.67	26.35	30.73	12.79	1.55	0.14	-	100.00
2.63	5.44	11.82	28.70	34.15	13.69	1.88	0.18	-	100.00
-	6.67	10.67	29.33	34.67	16.00	-	1.33	-	100.00
-	-	20.00	40.00	40.00	-	-	-	-	100.00
6.58	5.84	4.28	2.52	1.08	0.28	0.03	0.00	-	100.00
6.60	5.87	4.32	2.56	1.09	0.27	0.03	0.00	-	100.00

b) Pr. 100 gifte Mænd i ovenstaaende Aldersklasser: Kvinder:

0.01	-	0.01	-	-	-	-	-	-	0.49
0.06	0.07	0.03	0.05	0.03	-	-	-	-	6.08
0.25	0.18	0.15	0.12	0.05	-	-	-	-	11.64
0.76	0.50	0.32	0.26	0.18	0.20	-	-	-	12.90
1.76	1.16	0.77	0.50	0.31	0.30	-	-	-	13.29
4.06	2.08	1.26	0.93	0.49	0.91	-	-	-	12.10
8.65	4.49	2.66	1.82	0.98	1.51	-	-	-	11.20
17.61	8.70	5.27	3.44	2.59	1.91	-	-	-	9.37
26.60	17.49	9.04	6.23	4.36	2.12	3.88	-	-	7.45
24.22	24.68	16.65	9.80	6.58	5.04	6.80	10.00	-	5.48
10.89	25.66	25.72	19.63	11.29	9.16	15.53	10.00	-	4.46
3.89	10.60	25.89	26.91	21.51	16.72	9.71	10.00	-	3.10
0.96	3.45	9.25	21.99	28.97	25.37	21.36	20.00	-	1.65
0.22	0.77	2.51	6.37	17.26	28.20	33.01	30.00	-	0.61
0.06	0.14	0.41	1.69	4.68	7.35	9.71	10.00	-	0.16
-	0.03	0.05	0.24	0.67	1.21	-	10.00	-	0.02
-	-	0.01	0.02	0.05	-	-	-	-	0.00
100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	-	100.00

Tabel 6. Procenttal vedkommende de Giftes indbyrdes Alder efter femaarige ved halve Aar

Kvindernes Alder.	a) Pr. 100 gifte Kvinder: Mænd i Alderen:								
	14½—19½	19½—24½	24½—29½	29½—34½	34½—39½	39½—44½	44½—49½	49½—54½	54½—59½
14½—19½	4.51	46.27	29.89	11.88	4.10	1.72	0.74	0.41	0.16
19½—24½	0.58	25.74	43.80	19.88	6.17	2.30	0.82	0.33	0.19
24½—29½	0.14	8.03	36.09	32.69	14.83	4.90	1.92	0.74	0.34
29½—34½	0.02	1.64	12.08	33.32	29.96	13.83	5.30	2.22	0.86
34½—39½	0.01	0.42	3.27	13.08	33.12	27.38	13.86	4.98	2.10
39½—44½	-	0.14	1.02	4.04	13.64	31.48	27.46	13.16	5.17
44½—49½	0.01	0.08	0.33	1.27	4.44	13.74	31.74	25.82	13.51
49½—54½	0.00	0.02	0.11	0.48	1.60	5.01	14.93	30.75	25.63
54½—59½	-	0.01	0.08	0.18	0.65	1.84	5.97	15.22	30.49
59½—64½	-	0.01	0.07	0.06	0.24	0.79	2.12	6.37	15.76
64½—69½	-	0.02	0.04	0.08	0.12	0.31	0.93	2.52	7.02
69½—74½	-	0.01	0.02	0.05	0.04	0.19	0.33	1.21	3.05
74½—79½	-	-	-	0.02	0.06	0.09	0.16	0.42	1.74
79½—84½	-	-	0.04	-	0.04	0.04	0.04	0.29	0.51
84½—89½	-	0.16	-	-	0.16	-	-	0.16	0.79
89½ - 94½	-	-	-	-	-	-	-	-	1.18
94½—99½	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	0.07	2.76	8.77	11.56	12.69	12.18	11.78	10.18	8.71

Kvindernes Alder.	b) Pr. 100 gifte Mænd i ovenstaaende Aldersklasser: Kvinder:								
14½—19½	22.27	5.69	1.16	0.35	0.11	0.05	0.02	0.01	0.01
19½—24½	45.75	50.36	27.01	9.30	2.63	1.02	0.37	0.18	0.12
24½—29½	23.48	33.30	47.19	32.41	13.40	4.62	1.87	0.83	0.45
29½—34½	4.45	7.56	17.53	36.67	30.05	14.45	5.73	2.78	1.25
34½—39½	2.83	2.02	5.02	15.22	35.11	30.24	15.84	6.57	3.24
39½—44½	-	0.59	1.40	4.21	12.97	31.19	28.14	15.59	7.17
44½—49½	0.81	0.31	0.43	1.25	3.98	12.82	30.62	28.80	17.63
49½—54½	0.41	0.07	0.12	0.40	1.20	3.91	12.05	28.70	27.99
54½—59½	-	0.03	0.07	0.12	0.39	1.16	3.88	11.45	26.83
59½—64½	-	0.02	0.04	0.03	0.10	0.36	1.00	3.47	10.04
64½—69½	-	0.03	0.02	0.03	0.04	0.12	0.37	1.15	3.74
69½—74½	-	0.01	0.01	0.01	0.01	0.05	0.09	0.38	1.12
74½—79½	-	-	-	0.00	0.01	0.01	0.02	0.07	0.35
79½—84½	-	-	0.00	-	0.00	0.00	0.00	0.02	0.04
84½—89½	-	0.01	-	-	0.00	-	-	0.00	0.02
89½—94½	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00
94½—99½	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

forhold ved den hjemmehørende Befolkning 3 December 1900 begrænsede Aldersgrupper.

a) Pr. 100 gifte Kvinder: Mænd i Alderen:

59½—64½	64½—69½	69½—74½	74½—79½	79½—84¼	84½—89½	89½—94½	94½—99½	99½ etc.	Tilsammen.
0.16	-	0.16	-	-	-	-	-	-	100.00
0.07	0.06	0.03	0.02	0.01	-	-	-	-	100.00
0.15	0.09	0.06	0.02	0.00	-	-	-	-	100.00
0.38	0.22	0.10	0.05	0.02	0.00	-	-	-	100.00
0.88	0.52	0.25	0.10	0.02	0.01	-	-	-	100.00
2.17	1.02	0.44	0.20	0.04	0.02	-	-	-	100.00
5.10	2.41	1.01	0.42	0.09	0.03	-	-	-	100.00
12.22	5.50	2.42	0.96	0.30	0.06	0.01	-	-	100.00
23.55	13.76	5.27	2.20	0.68	0.09	0.01	-	-	100.00
28.98	26.49	12.83	4.63	1.33	0.28	0.03	0.01	-	100.00
15.70	33.64	24.63	11.27	2.98	0.64	0.09	0.01	-	100.00
7.73	20.04	35.25	22.65	7.72	1.53	0.17	0.01	-	100.00
3.65	11.84	23.41	33.83	19.56	4.51	0.66	0.05	-	100.00
2.11	7.25	16.60	27.42	29.91	13.98	1.56	0.21	-	100.00
2.23	5.41	11.76	27.50	33.07	16.85	1.75	0.16	-	100.00
-	5.88	9.41	28.24	35.29	18.82	-	-	1.18	100.00
-	-	14.29	42.86	28.57	14.28	-	-	-	100.00
6.66	6.02	4.39	2.70	1.17	0.32	0.04	0.00	0.00	100.00

b) Pr. 100 gifte Mænd i ovenstaaende Aldersklasser: Kvinder:

0.01	-	0.01	-	-	-	-	-	-	0.34
0.06	0.05	0.03	0.04	0.02	-	-	-	-	5.41
0.25	0.17	0.15	0.10	0.05	-	-	-	-	11.46
0.73	0.46	0.29	0.26	0.17	0.17	-	-	-	12.73
1.77	1.16	0.77	0.52	0.28	0.43	-	-	-	13.45
3.93	2.04	1.22	0.91	0.45	0.86	-	-	-	12.07
8.69	4.54	2.61	1.78	0.90	1.21	-	-	-	11.36
17.44	8.68	5.24	3.39	2.42	1.81	1.45	-	-	9.51
27.10	17.51	9.21	6.25	4.41	2.25	2.90	-	-	7.66
24.14	24.39	16.22	9.52	6.31	4.75	5.07	7.69	-	5.55
10.92	25.87	26.00	19.33	11.76	9.16	10.87	15.39	-	4.63
3.72	10.67	25.75	26.89	21.11	15.20	14.49	7.69	-	3.21
0.97	3.49	9.47	22.24	29.59	24.87	30.44	23.08	-	1.77
0.21	0.79	2.50	6.71	16.84	28.67	26.81	38.46	-	0.66
0.06	0.16	0.47	1.78	4.93	9.15	7.97	7.69	-	0.17
-	0.02	0.05	0.25	0.71	1.38	-	-	100.00	0.02
-	-	0.01	0.03	0.05	0.09	-	-	-	0.00
100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Tabel 7. Procenttal vedkommende de Giftes indbyrdes Alders- efter femaarige ved hele Aar

Kvindernes Alder.	a) Pr. 100 gifte Kvinder: Mænd i Alderen:								
	15—20	20—25	25—30	30—35	35—40	40—45	45—50	50—55	55—60
15— 20	4.79	45.48	31.49	11.59	3.78	1.54	0.64	0.37	0.11
20— 25	0.77	27.76	42.28	18.91	6.49	2.27	0.82	0.34	0.19
25— 30	0.18	9.12	35.60	32.34	14.48	4.95	1.92	0.73	0.35
30 - 35	0.03	1.88	12.03	33.15	29.63	14.02	5.34	2.25	0.87
35— 40	0.02	0.49	3.43	13.38	32.50	27.58	13.84	4.89	2.10
40— 45	-	0.16	1.07	4.16	13.47	31.73	27.16	13.11	5.22
45— 50	-	0.08	0.34	1.33	4.50	14.00	31.57	25.62	13.57
50— 55	0.01	0.02	0.12	0.49	1.62	5.15	15.08	30.65	25.37
55— 60	-	0.01	0.08	0.18	0.65	1.89	6.11	15.27	30.62
60— 65	-	0.01	0.07	0.06	0.26	0.81	2.05	6.52	15.85
65— 70	-	0.02	0.04	0.09	0.11	0.32	0.95	2.52	7.14
70— 75	-	0.01	0.02	0.04	0.05	0.20	0.32	1.28	3.03
75— 80	-	-	-	0.02	0.07	0.10	0.17	0.38	1.75
80— 85	-	-	0.04	-	0.05	0.05	0.05	0.33	0.56
85— 90	-	0.19	-	-	0.19	-	-	0.19	0.96
90— 95	-	-	-	-	-	-	-	-	1.39
95—100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	0.10	3.36	9.14	11.78	12.61	12.29	11.65	10.02	8.55
Do. eft. Opg. o. hjem.h.M.	0.12	3.34	9.19	11.75	12.55	12.23	11.62	10.03	8.52

Kvindernes Alder.	b) Pr. 100 gifte Mænd i ovenstaaende Aldersklasser: Kvinder:								
15— 20	24.66	7.05	1.79	0.51	0.16	0.07	0.03	0.02	0.01
20— 25	47.40	51.18	28.69	9.94	3.19	1.14	0.43	0.21	0.14
25— 30	20.82	31.64	45.45	32.00	13.39	4.70	1.92	0.85	0.48
30— 35	3.84	7.22	16.99	36.35	30.37	14.74	5.92	2.89	1.31
35— 40	2.19	1.94	4.99	15.08	34.22	29.79	15.79	6.48	3.25
40— 45	-	0.56	1.42	4.28	12.93	31.22	28.21	15.85	7.39
45— 50	0.55	0.27	0.42	1.25	3.99	12.73	30.28	28.62	17.73
50— 55	0.54	0.05	0.12	0.39	1.20	3.92	12.10	28.61	27.74
55— 60	-	0.03	0.06	0.12	0.38	1.15	3.89	11.32	26.62
60— 65	-	0.02	0.04	0.03	0.11	0.36	0.97	3.56	10.15
65— 70	-	0.02	0.02	0.04	0.04	0.12	0.36	1.12	3.70
70— 75	-	0.01	0.01	0.01	0.01	0.05	0.08	0.39	1.09
75— 80	-	-	-	-	0.01	0.01	0.02	0.06	0.33
80— 85	-	-	0.00	-	0.00	0.00	0.00	0.02	0.04
85— 90	-	0.01	-	-	0.00	-	-	0.00	0.02
90— 95	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00
95—100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

forhold ved den hjemmehørende Befolkning den 1 Januar 1901 begrænsede Aldersgrupper.

a) Pr. 100 gifte Kvinder: Mænd i Alderen:

60—65	65—70	70—75	75—80	80—85	85—90	90—95	95—100	100 etc.	Tilsammen Kvinder.
0.11	-	0.10	-	-	-	-	-	-	100.00
0.07	0.06	0.02	0.02	-	-	-	-	-	100.00
0.15	0.09	0.05	0.03	0.01	-	-	-	-	100.00
0.39	0.23	0.11	0.05	0.02	0.00	-	-	-	100.00
0.88	0.51	0.25	0.09	0.03	0.01	-	-	-	100.00
2.21	1.01	0.45	0.19	0.04	0.02	-	-	-	100.00
5.09	2.34	1.02	0.41	0.09	0.04	-	-	-	100.00
12.35	5.46	2.41	0.92	0.29	0.06	-	-	-	100.00
23.48	13.66	5.22	2.10	0.63	0.08	0.02	-	-	100.00
29.06	26.27	12.92	4.54	1.29	0.25	0.04	0.00	-	100.00
16.19	33.51	24.68	11.04	2.72	0.56	0.10	0.01	-	100.00
8.28	20.12	35.75	21.82	7.49	1.49	0.09	0.01	-	100.00
3.93	12.35	24.00	33.68	18.87	4.27	0.37	0.04	-	100.00
2.41	7.42	17.83	26.56	30.59	12.44	1.53	0.14	-	100.00
2.70	5.59	12.14	28.71	33.72	13.49	1.93	0.19	-	100.00
-	6.94	11.11	30.56	33.33	15.28	-	1.39	-	100.00
-	-	20.00	40.00	40.00	-	-	-	-	100.00
6.57	5.82	4.25	2.50	1.06	0.27	0.03	-	-	100.00
6.59	5.84	4.30	2.54	1.08	0.27	0.03	-	-	100.00

b) Pr. 100 gifte Mænd i ovenstaaende Aldersklasser: Kvinder:									Tilsammen.	Do. eft. Opg. over hjem.h. Kvind.
0.01	-	0.01	-	-	-	-	-	-	0.53	0.52
0.07	0.07	0.03	0.06	0.03	-	-	-	-	6.21	6.19
0.26	0.18	0.15	0.12	0.05	-	-	-	-	11.66	11.66
0.77	0.50	0.33	0.27	0.18	0.21	-	-	-	12.89	12.92
1.77	1.17	0.77	0.50	0.31	0.31	-	-	-	13.23	13.28
4.07	2.10	1.28	0.93	0.50	0.92	-	-	-	12.07	12.10
8.65	4.50	2.67	1.83	0.99	1.54	-	-	-	11.16	11.18
17.57	8.77	5.28	3.46	2.58	1.95	-	-	-	9.33	9.34
26.56	17.44	9.11	6.23	4.40	2.16	3.92	-	-	7.44	7.43
24.19	24.69	16.62	9.92	6.62	5.04	6.86	10.00	-	5.49	5.47
10.94	25.55	25.75	19.60	11.34	9.25	15.69	10.00	-	4.46	4.44
3.88	10.65	25.85	26.86	21.67	16.96	9.81	10.00	-	3.11	3.08
0.98	3.46	9.19	21.94	28.91	25.80	21.56	20.00	-	1.65	1.63
0.22	0.76	2.50	6.35	17.18	27.54	32.35	30.00	-	0.60	0.60
0.06	0.14	0.41	1.66	4.56	7.19	9.81	10.00	-	0.15	0.14
-	0.02	0.05	0.25	0.63	1.13	-	10.00	-	0.02	0.02
-	-	0.00	0.02	0.05	-	-	-	-	0.00	0.00
100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	-	100.00	100.00

(Fortsat fra S. 127.)

Summen af de 11 Ruder tilhøire (R^h) kan i det anførte Exempel sættes lig $^{11}/_{144}$ af det Tal, der svarer til $^1/_2$ af Tallene for Alderskombinationerne 20.20 + 20.21 (det første Led i hver Alderskombination betegner her Hustruens og det andet Mandens Alder). Dette udtrykkes for Kortheds Skyld ved Formelen

$$R^h = {}^{11}/_{144} \text{ af } \tfrac{1}{2} (20.20 + 20.21).$$

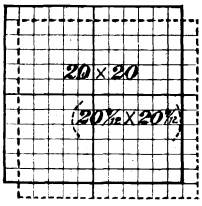
Ligeledes faar man (naar R^v R^n og R^o betegner Ruderne tilvenstre, nedentil og oventil):

$$R^v = {}^{11}/_{144} \text{ af } \tfrac{1}{2} (20.20 + 20.19),$$
$$R^n = {}^{11}/_{144} \text{ af } \tfrac{1}{2} (20.20 + 21.20),$$
$$R^o = {}^{11}/_{144} \text{ af } \tfrac{1}{2} (20.20 + 19.20).$$

Naar man nu fradrager R^v fra R^h og R^o fra R^n, faar man følgende nye Formler:

$$R^h - R^v = {}^{11}/_{144} \text{ af } \tfrac{1}{2} (20 \times 21 - 20 \times 19) = \tfrac{11}{288} (20.21 - 20.19) = D;$$
$$R^n - R^o = {}^{11}/_{288} (21.20 - 19.20) = D^*.$$

Ligeledes vil man finde, at Differentsen (d) mellem den nedre og øvre Hjørnerude bliver = $^1/_{288}$ af 21.21—19.19.

Følgelig bliver den nye Alderskombination $20^1/_{12} \cdot 20^1/_{12} - 20.20 + \frac{11}{288}$ $(D + D^*) + \frac{1}{288}$ d.

Indsætter man nu i disse Formler en Aldersforskjel af $\frac{29}{365}$ Aar (ɔ: Tiden fra 3 – 31 Decbr.) istedetfor en hel Maaned og derhos i ovenstaaende Formel istedetfor $^{11}/_{288}$ regner med $\frac{1}{2}\left(\frac{12-1}{12^2}\right)$ og altsaa i den nye Formel med $\frac{1}{2}\frac{(12.6-1)}{12.6^2}$, faar man, at Alderskombinationen $20.20 = 19\frac{336}{365} \cdot 19\frac{336}{365} + \frac{1}{2}\left(\frac{11.6}{158.76}(D + D^*)\right.$ $+ \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{158.76} \cdot d = \frac{10}{274}(D + D^*) + \frac{1}{318} d.$

Ved at anvende en med denne Formel overensstemmende Beregning paa de i Tabel 1 anførte Femaarsgrupper, er følgende Resultat fremkommet med Hensyn til Procentfordelingen af de to første Aldersgrupper af Kvinder:

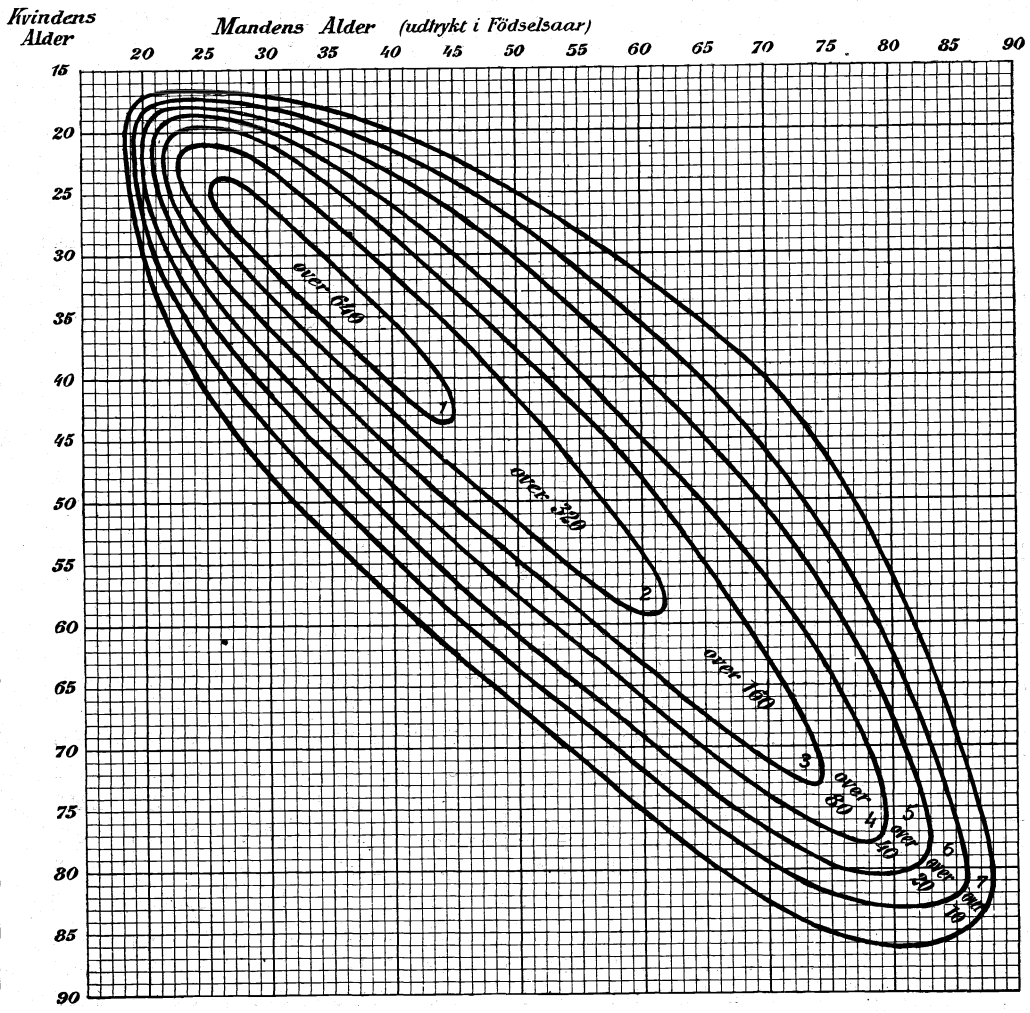
Kvindernes Alder	Pr. 100 gifte Kvinder, hvormange af deres Mænd var i Alderen:								
	15—20	20—25	25—30	30—35	35—40	40—45	45—50	over 50	Tilsammen
3 Decbr. 1900:									
15—20	4.76	45.52	31.46	11.65	3.83	1.53	0.60	0.65	100.00
20—25	0.71	27.60	42.43	18.97	6.48	2.28	0.81	0.72	100.00
1 Januar 1901 (efter Tabel 4 a):									
15—20	4.67	45.57	31.40	11.66	3.87	1.53	0.63	0.67	100.00
20—25	0.68	27.54	42.54	18.98	6.47	2.28	0.81	0.70	100.00

Som det vil sees, er Forskjellen mellem den efter ovennævnte Formel beregnede og den af Tabel 4 a fremgaaende Procentfordeling for de heromhandlede Gruppers Vedkommende i det Hele uvæsentlig.

ad Bilag 9.

Grafisk Fremstilling af de gifte Mænds og Kvinders gjensidige Aldersforhold 3 December 1900.

(Se foranstaaende Indledning Side 32—33.)

Denne Fremstilling er saaledes at forstaa: 1) Ved alle de enkelte Aldersaar-(Fødselsaar-) kombinationer, som ligger indenfor den inderste Ring (Nr. 1), var Antallet af Ægtepar 640 eller derover; f. Ex.: ved Alderskombinationen 30.28: 858; 30.30: 784; 30.31: 657; (30.32 derimod: 470); 2) ved alle, der ligger mellem 1ste og 2den Ring, var Antallet mellem 640 og 320; 3) ved alle mellem 2den og 3die Ring: mellem 320 og 160, og saa videre: 3—4 = 160—80; 4—5 = 80—40; 5—6 = 40—20; 6—7 = 20—10; udenfor den 7de Ring var Antallet under 10.

Oversigt over den arbeidende hjemmehørende Befolkning,

Aperçu des individus de droit en Norvége et exerçant eux-

Erhvervsgrupper.		I. Selvstændige Erhvervsdrivende og dermed i Klasse stillede Personer *(patrons)*.		II. Privatbetjente og dermed i Klasse stillede offentlige Betjente *(employés)*.		III. Arbeidere m. m. *(ouvriers, etc.)*.	
		Mænd *(sexe masc.)*.	Kvinder *(sexe fém.)*.	Mænd *(sexe masc.)*.	Kvinder *(sexe fém.)*.	Mænd *(sexe masc.)*.	Kvinder *(sexe fém.)*.
		1	2	3	4	5	6
						I. Antal arbeidende Personer:	
Jordbrug, Fædrift, Skogdrift m. m.	1891	112 171	11 211	3 231	512	131 147	76 821
	1900	113 522	11 970	3 263	1 227	129 931	61 416
Fiskeri	1891	41 097	297	188	1	15 308	776
	1900	40 176	145	139	2	10 800	565
Bergværks- og Hyttedrift samt Stenbrud, Torvdrift og Isdrift	1891	40	4	336	1	3 970	163
	1900	66	4	177	2	4 558	36
Fabrikdrift	1891	1 079	63	3 779	153	36 658	7 906
	1900	1 292	50	5 142	517	49 882	12 116
Kommunikationsanlæg m. m.	1891	24	-	522	1	4 683	8
	1900	25	-	498	14	14 160	17
Haandværksindustri	1891	31 157	1 565	577	98	39 728	2 667
	1900	35 213	2 550	604	198	57 434	4 164
Smaaindustri	1891	2 679	28 084	57	50	4 203	9 900
	1900	3 071	38 354	43	106	7 410	7 746
Handel og Pengeomsætning [1]	1891	13 175	3 784	10 534	4 536	9 824	796
	1900	17 046	5 685	14 307	11 029	12 571	1 224
Herbergering og Beværtning [1]	1891	768	2 426	102	257	485	2 231
	1900	1 056	4 156	167	514	1 037	3 607
Alm. Landtransport, Jernbanedrift, Post-, Telegraf- og Telefonvæsen [1]	1891	1 996	72	2 321	466	7 510	225
	1900	2 841	91	3 628	1 735	15 712	208
Sjøfart, Lodsning, Havne- og Fyrvæsen, Flødning m. m.	1891	1 588	231	13 732	10	29 547	260
	1900	1 200	72	14 129	62	29 656	102
Offentligt Arbeide og privat immaterielt Erhverv	1891	4 364	1 684	12 140	3 962	3 009	1 837
	1900	4 907	1 624	15 957	6 550	4 540	2 593
Husligt Arbeide	1891	-	305 324	42	13 100	11 515	142 032
	1900	-	332 315	136	14 477	5 128	162 051
Utilstrækkeligt betegnet Dagarbeide	1891	1	-	77	38	4 857	3 686
	1900	10	-	805	242	11 158	5 853
Tilsammen	1891	210 139	354 745	47 638	23 185	302 444	249 308
	1900	220 425	397 016	58 995	36 675	353 977	261 698

[1]) Da Opgaven over Børn kun findes for de tre Erhvervsgrupper underet, er Tallene fordelt forholdsvis ved
[2]) Af det ubetydelige Antal Personer under 15 Aar, der var beskjæftiget henholdsvis ved Bergværks- og Smaaindustri.

fordelt efter Livserhverv og Livsstilling i 1891 og 1900.
mêmes une profession, répartis par profession et par état social.

IV. Ialt. *(Total.)*			I foranstaaende Rubriker er indbefattet nedenstaaende Antal Personer under 15 Aar *(dont individus au-dessous de 15 ans)*:						*Groupes de profession.*
			II. Privatbetj.		III. Arbeidere.		IV. Ialt.		
Mænd *(sexe masc.)*.	Kvinder *(sexe fém.)*.	Tilsammen *(total)*.	Mænd.	Kvinder.	Mænd.	Kvinder.	Mænd.	Kvinder.	
7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1. Nombre des individus actifs.									
246 549	88 544	325 093	-	-	4 987	2 474	4 987	2 474	Agriculture, élevage de bétail, sylviculture, etc.
246 716	74 613	321 329	-	-	9 090	3 305	9 090	3 305	
56 593	1 074	57 667	-	-	854	28	854	28	Pêches.
51 115	712	51 827	-	-	903	10	903	10	
4 346	168	4 514	-	-	83	27	83	27	Mines et usines; carrières, tourbières, glacières.
4 801	42	4 843	-	-	[2]) -	-	-	-	
41 516	8 122	49 638	-	-	770	285	770	285	Fabriques et manufactures.
56 316	12 683	68 999	5	-	763	245	768	245	
5 229	9	5 238	-	-	13	-	13	-	Travaux publics.
14 683	31	14 714	-	-	[2]) -	-	-	-	
71 462	4 330	75 792	-	-	579	21	579	21	Métiers.
93 251	6 912	100 163	-	-	515	24	515	24	
6 939	38 034	44 973	-	-	70	160	70	160	Petite industrie.
10 524	46 206	56 730	-	-	243	148	243	148	
33 533	9 116	42 649	-	-	356	42	356	42	Commerce, mouvement monétaire.
43 924	17 938	61 862	95	69	493	28	588	97	
1 355	4 914	6 269	-	-	22	9	22	9	Auberges, restaurants.
2 260	8 277	10 537	-	-	40	21	40	21	
11 827	763	12 590	-	1	590	36	590	37	Voitures, chemins de fer, postes, télégraphes, etc.
22 181	2 034	24 215	-	-	1 036	73	1 036	73	
44 867	501	45 368	-	-	103	1	103	1	Navigation, pilotage, ports, phares, flottage, etc.
44 985	236	45 221	-	-	130	1	130	1	
19 513	7 483	26 996	-	-	57	9	57	9	Administration publique et professions libérales.
25 404	10 767	36 171	-	-	99	32	99	32	
11 557	460 456	472 013	-	30	675	4 686	675	4 716	Travail domestique.
5 264	508 843	514 107	-	-	312	5 688	312	5 688	
4 935	3 724	8 659	-	-	47	35	47	35	Travail mal désigné.
11 973	6 095	18 068	14	31	111	122	125	153	
560 221	627 238	1187459	-	31	9 206	7 813	9 206	7 844	Total.
633 397	695 389	1328786	114	100	13 735	9 697	13 849	9 797	

Sammenligning med Opgaverne for 1891. (Nr. 236, Tabel 9.)
Hyttedrift etc. samt Kommunikationsanlæg, er førstnævnte medtaget under Fabrikdrift, og sidstnævnte under

Oversigt over den arbeidende hjemmehørende Befolkning, Forholdstal beregnet for en

Aperçu de la population de droit en Norvége, individus exerçant eux-

Erhvervsgrupper.		I. Selvstændige Erhvervsdrivende og dermed i Klasse stillede Personer *(patrons).*		II. Privatbetjente og dermed i Klasse stillede offentlige Betjente *(employés).*		III. Arbeidere m. m. *(ouvriers, etc.).*	
		Mænd *(sexe masc.).*	Kvinder *(sexe fém.).*	Mænd *(sexe masc.).*	Kvinder *(sexe fém.).*	Mænd *(sexe masc.).*	Kvinder *(sexe fém.).*
		1	2	3	4	5	6
		II. Forholdstal beregnet for en Folkem. af 1 Mill. Indb.					
Jordbrug, Fædrift, Skogdrift m. m.	1891	55 971	5 594	1 613	255	65 439	38 332
	1900	50 660	5 342	1 456	548	57 983	27 407
Fiskeri	1891	20 506	148	94	-	7 638	387
	1900	17 928	65	62	1	4 820	252
Bergværks- og Hyttedrift samt Stenbrud, Torvdrift og Isdrift	1891	22	2	168	-	1 981	81
	1900	29	2	79	1	2 034	16
Fabrikdrift	1891	538	31	1 886	76	18 292	3 945
	1900	577	22	2 295	231	22 260	5 407
Kommunikationsanlæg m. m.	1891	12	-	260	1	2 336	4
	1900	11	-	222	6	6 319	7
Haandværksindustri	1891	15 547	781	288	49	19 823	1 331
	1900	15 714	1 138	270	88	25 630	1 858
Smaaindustri	1891	1 337	14 013	28	25	2 097	4 940
	1900	1 370	17 116	19	47	3 307	3 457
Handel og Pengeomsætning	1891	6 574	1 888	5 256	2 263	4 902	397
	1900	7 607	2 537	6 385	4 922	5 610	546
Herbergering og Beværtning	1891	383	1 211	51	128	242	1 113
	1900	471	1 855	75	229	463	1 610
Alm. Landtransport, Jernbanedrift, Post-, Telegraf- og Telefonvæsen	1891	996	36	1 158	233	3 747	112
	1900	1 268	41	1 619	774	7 012	93
Sjøfart, Lodsning, Havne- og Fyrvæsen, Flødning m. m.	1891	792	115	6 852	5	14 743	130
	1900	536	32	6 305	28	13 234	46
Offentligt Arbeide og privat immaterielt Erhverv	1891	2 178	840	6 058	1 977	1 501	917
	1900	2 190	725	7 121	2 923	2 026	1 157
Husligt Arbeide	1891	-	152 350	21	6 537	5 745	70 871
	1900	-	148 298	61	6 460	2 288	72 316
Utilstrækkeligt betegnet Dagarbeide	1891	-	-	38	19	2 424	1 839
	1900	4	-	359	108	4 979	2 612
Tilsammen	1891	104 854	177 009	23 770	11 569	150 912	124 399
	1900	98 365	177 173	26 328	16 366	157 965	116 784

fordelt efter Livserhverv og Livsstilling i 1891 og 1900.
Folkemængde af 1 Million.
mêmes une profession, répartis par profession et par état social.

IV. Ialt. *(Total.)*			I foranstaaende Rubriker er indbefattet nedenstaaende Antal Personer under 15 Aar *(dont individus au-dessous de 15 ans):*						*Groupes de profession.*
			II. Privatbetj.		III. Arbeidere.		IV. Ialt.		
Mænd *(sexe masc.).*	Kvinder *(sexe fém.).*	Tilsammen *(total).*	Mænd.	Kvinder.	Mænd.	Kvinder.	Mænd.	Kvinder.	
7	8	9	10	11	12	13	14	15	
II. *Rapports calculés pour une population d'une million d'habitants.*									
123 022	44 181	167 203	-	-	2 488	1 235	2 488	1 235	Agriculture, élevage de bétail, sylviculture, etc.
110 099	33 297	143 396		-	4 056	1 475	4 056	1 475	
28 239	536	28 775	-	-	426	14	426	14	Pêches.
22 810	318	23 128	-	-	403	4	403	4	
2 169	84	2 253	-	-	41	14	41	14	Mines et usines; carrières, tourbières, glacières.
2 142	19	2 161	-	-	-	-	-	-	
20 716	4 053	24 769	-	-	385	142	385	142	Fabriques et manufactures.
25 132	5 660	30 791	2	-	340	109	342	109	
2 609	4	2 613	-	-	6	-	6	-	Travaux publics.
6 552	13	6 566	-	-	-	-	-	-	
35 658	2 161	37 819	-	-	289	10	289	10	Métiers.
41 614	3 084	44 698	-	-	230	11	230	11	
3 462	18 978	22 440	-	-	35	80	35	80	Petite industrie.
4 696	20 620	25 316	-	-	108	66	108	66	
16 732	4 549	21 281	-	-	178	21	178	21	Commerce, mouvement monétaire.
19 602	8 005	27 607	42	31	220	12	262	43	
676	2 452	3 128	-	-	11	4	11	4	Auberges, restaurants.
1 009	3 694	4 703	-	-	18	9	18	9	
5 901	381	6 282	-	-	294	18	294	18	Voitures, chemins de fer, postes, télégraphes, etc.
9 899	908	10 807	-	-	462	33	462	33	
22 388	250	22 638	-	-	51	1	51	1	Navigation, pilotage, ports, phares, flottage, etc.
20 075	106	20 181	-	-	58	1	58	1	
9 737	3 734	13 471	-	-	29	4	29	4	Administration publique et professions libérales.
11 337	4 805	16 142	-	-	44	14	44	14	
5 767	229 757	235 524	-	15	337	2 338	337	2 353	Travail domestique.
2 349	227 074	229 423	-	-	139	2 538	139	2 538	
2 462	1 858	4 320	-	-	23	18	23	18	Travail mal désigné.
5 342	2 720	8 062	6	14	50	54	56	68	
279 537	312 977	592 514	-	15	4 593	3 899	4 593	3 914	Total.
282 658	310 323	592 981	50	45	6 128	4 326	6 178	4 371	

Livsstillingsfordelingen for de til samme
Répartition par groupes de profession en 1891 et en

Livsstillinger.	Fødte 1875—1871		Fødte 1870—1866		Fødte 1865—1861		Fødte 1860—1856		Fød- 1855—
	15—20	25—30	20—25	30—35	25—30	35—40	30—35	40—45	35—40
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Mænd.									
1. Selvstændigt Erhvervende og Arbeidende	2 036	19 175	9 294	23 476	18 915	25 448	23 891	25 669	25 679
2. Embedsmænd	-	187	57	253	177	310	153	249	260
3. Bestillingsmænd [1])	124	2 994	889	2 555	1 739	2 358	1 741	2 054	1 369
4. Rentenister, Føderaadsmænd.....	102	119	125	175	133	240	125	327	178
5. Private Betjente og Formænd	2 953	6 071	4 767	5 255	4 755	4 340	4 530	3 933	4 038
6. Arbeidere og Tjenere	75 207	39 822	48 794	26 676	32 098	21 726	24 107	18 849	19 895
7. Personer uden Erhverv.....	9 454	1 263	2 644	801	1 262	696	893	695	734
Tilsammen	89 876	69 631	66 570	59 191	59 079	55 118	55 440	51 776	52 153
2. Kvinder.									
1. Gifte Husmødre	986	37 740	14 800	42 803	34 597	44 718	41 788	40 904	42 782
2. Selvstændige Erhvervende	903	7 289	4 467	6 369	4 769	6 158	4 306	6 186	4 282
3. Bestillingskvinder	57	1 142	430	903	621	755	547	586	369
4. Rentenister, Føderaadskvinder	144	223	182	340	231	463	318	719	400
5. Private Betjente	2 281	4 590	3 873	3 016	3 164	2 365	2 355	1 969	1 863
6. Arbeidere og Tjenere	80 914	30 668	56 037	16 887	31 452	12 165	17 710	9 457	11 876
7. Personer uden Erhverv.....	8 104	1 339	2 567	1 170	1 596	1 274	1 264	1 286	1 083
Tilsammen	93 389	82 991	82 356	71 488	76 430	67 898	68 288	61 107	62 655
Ialt Mænd og Kvinder	183 265	152 622	148 926	130 679	135 509	123 016	123 728	112 883	114 808

[1]) Denne Tabel læses saaledes: Rubr. 1 og 2 *(Colonnes 1 et 2)*. Fødte 1875—1871 o: Personer fødte i Aarene 1900 var i en Alder af henholdsvis 15—20 og 25—30 Aar *(et qui, par conséquent, au commencement de 1891* Tabellen anførte Maade paa de forskjellige Livsstillingsgrupper *(se répartissaient en 1891 et en 1900 sur* Oversigt § 19 i *(voir du reste § 19 ci-avant)*.

Kuld hørende Personer[1]) i 1891 og 1900.

1900 pour les individus nés pendant les mêmes années.[1])

te 1851	Fødte 1850—1846		Fødte 1845—1836		Fødte 1835—1826		Fødte 1825—1816		Fødte 1815—1806		Fødte 1805 og før.	
45—50	40—45	50—55	45—55	55—65	55—65	65—75	65—75	75—85	75—85	85—95	85 og derov.	95 og derov.
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
24 981	24 015	22 347	43 739	34 622	36 862	20 584	19 199	5 638	3 562	331	255	3
311	367	386	645	574	458	233	281	54	62	1	1	-
1 640	1 254	1 388	1 942	1 855	964	705	502	131	107	3	3	-
434	232	781	1 110	4 397	4 760	11 860	10 946	10 642	7 038	1 927	1 628	60
3 182	3 359	2 485	4 576	2 849	2 542	1 081	914	149	114	5	5	-
16 847	16 088	14 488	25 693	21 523	22 733	14 636	14 536	4 573	2 889	269	203	1
648	712	629	1 222	1 349	1 632	2 829	2 979	3 922	3 117	844	954	29
48 043	46 027	42 504	78 927	67 169	69 951	51 928	49 357	25 109	16 889	3 380	3 049	93
37 939	37 571	31 583	60 210	42 953	44 327	23 847	22 777	6 449	4 721	426	371	2
6 408	4 444	6 362	9 533	10 226	9 132	6 687	6 026	2 242	1 462	159	92	2
411	327	293	364	326	164	67	69	5	13	1	-	-
994	527	1 656	2 303	6 591	6 323	12 283	11 115	10 586	7 309	2 417	2 052	92
1 675	1 499	1 466	2 397	2 134	1 775	1 143	864	287	116	14	8	1
7 971	8 608	6 807	13 298	10 705	11 279	7 759	7 685	2 722	1 981	205	207	3
1 301	1 080	1 568	2 463	4 351	4 351	8 120	7 547	8 188	5 892	1 982	1 928	104
56 699	54 056	49 735	90 568	77 286	77 351	59 906	56 083	30 479	21 494	5 204	4 658	204
104 742	100 083	92 239	169 495	144 455	147 302	111 834	105 440	55 588	38 383	8 584	7 707	297

1875—1871 *(individus nés pendant les années 1875—1871)* og som altsaa den 1 Januar 1891 og den 3 Decbr. *et à la fin de 1900 se trouvaient à l'âge de 15—20 et de 25—30 ans),* fordelte sig i 1891 og 1900 paa den i *les différents groupes de professions, comme le tableau le fait voir).* Forøvrigt henvises til foranstaaende

Bilag 12.

Oversigtstabel over Udvandringen fra Fødestedskommunerne
(Aperçu de l'émigration par rapport aux communes de

Fødesteder.	Samlet Antal norskfødte Personer, der den 3 Decbr. 1900 opholdt sig			Af de i Norge tilstedeværende norskfødte Personer opholdt sig		Af de norskfødte i Udlandet tilstedeværende Personer var bosat		
	i Norge.	i Udlandet.	Tilsammen.	i Fødestedskommunen.	i andre norske Kommuner.	i Norge (midlertidig fraværende i Udlandet).	i andre europæiske Lande.	i uden-europæiske Lande.
	1	2	3	4	5	6	7	8
I. Riget	2 156 701	398 843	2 555 544	1 488 238	668 463	21 843	22 000	355 000
II. Rigets Bygder	1 722 728	305 695	2 028 423	1 188 485	534 243	13 532	13 273	278 890
III. Rigets Byer	433 973	93 148	527 121	299 753	134 220	8 311	8 727	76 110
IV. Bygderne amtsvis.								
1. Smaalenene	102 998	9 050	112 048	57 070	45 928	733	1 445	6 872
2. Akershus	112 035	14 752	126 787	64 052	47 983	192	853	13 707
3. Hedemarken	137 786	30 667	168 453	93 439	44 347	77	573	30 017
4. Kristians	123 217	44 159	167 376	88 594	34 623	20	299	43 840
5. Buskerud	91 972	21 180	113 152	60 837	31 135	115	387	20 678
6. Jarlsberg og Larvik	72 287	8 790	81 077	41 997	30 290	2 963	1 930	3 897
7. Bratsberg	77 306	13 137	90 443	53 730	23 576	423	491	12 223
8. Nedenes	63 528	13 378	76 906	43 916	19 612	3 292	1 924	8 162
9. Lister og Mandal	62 731	17 380	80 111	44 032	18 699	2 695	1 525	13 160
10. Stavanger	89 696	23 696	113 392	60 035	29 661	701	566	22 429
11. Søndre Bergenhus	143 339	21 476	164 815	104 201	39 138	1 277	982	19 217
12. Nordre Bergenhus	102 124	20 351	122 475	74 422	27 702	141	271	19 939
13. Romsdal	122 437	16 209	138 646	88 107	34 330	117	305	15 787
14. Søndre Trondhjem	102 806	19 136	121 942	74 408	28 398	95	299	18 742
15. Nordre Trondhjem	84 265	15 921	100 186	58 383	25 882	113	293	15 515
16. Nordland	143 418	10 678	154 096	110 325	33 093	317	588	9 773
17. Tromsø	67 417	4 109	71 526	52 547	14 870	229	325	3 555
18. Finmarken	23 366	1 626	24 992	18 390	4 976	32	217	1 377

[1]) Angaaende Fremgangsmaaden ved Udarbeidelsen af denne Tabel henvises til de efterfølgende Be-

samt Overskuddet af Indflytning eller Udflytning[1]).

naissance; excédant de l'émigration ou de l'immigration.)

Af den samlede tilstedeværende Folkemængde den 3 Decbr. 1900 var indflyttet fra andre Kommuner eller fra Udlandet			Overskuddet af Indflytning eller af Udflytning udgjorde saaledes	Den samlede tilstedeværende Folkemængde udgjorde	For hvert 100 den 3 Decbr. 1900 gjenlevende i Norge og i vedkommende Amter fødte Personer var					Overskuddet af Indflytning eller af Udflytning udgjorde saaledes
					Antallet af dem, der opholdt sig			Antallet af de Indflyttede		
fra Indlandet.	fra Udlandet.	Tilsammen.			i Fødestedskommunen.	i andre norske Kommuner.	i Udlandet.	fra andre norske Kommuner.	fra Udlandet.	
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
668 463	64 776	733 239	−334 067	2 221 477	58.24	26.16	15.60	26.16	2.53	13.07
371 995	32 185	404 180	−435 758	1 592 665	58.59	26.34	15.07	18.34	1.59	21.48
296 468	32 591	329 059	+101 691	628 812	56.87	25.46	17.67	56.24	6.18	19.29
27 860	8 858	36 718	— 18 260	93 788	50.93	40.99	8.08	24.86	7.91	16.30
44 296	5 254	49 550	— 13 185	113 602	50.52	37.84	11.64	34.94	4.14	10.40
22 866	2 929	25 795	— 49 219	119 234	55.47	26.32	18.21	13.57	1.74	29.22
20 607	651	21 258	— 57 524	109 852	52.93	20.69	26.38	12.31	0.39	34.37
19 032	1 631	20 663	— 31 652	81 500	53 77	27.52	18.71	16.82	1.44	27.97
19 610	3 063	22 673	— 16 407	64 670	51.80	37.36	10.84	24.19	3.78	20.23
18 085	1 291	19 376	— 17 337	73 106	59.41	26.07	14.52	19.99	1.43	19.17
17 368	1 390	18 758	— 14 232	62 674	57.10	25.50	17.40	22.58	1.81	18.51
11 622	532	12 154	— 23 925	56 186	54.96	23.34	21.70	14.51	0.66	29.87
19 188	515	19 703	— 33 654	79 738	52.94	26.16	20.90	16.92	0.46	29.68
27 803	683	28 486	— 32 128	132 687	63.22	23.75	13.03	16.87	0.42	19.49
12 615	228	12 843	— 35 210	87 265	60.76	22.62	16.62	10.30	0.19	28.75
20 552	241	20 793	— 29 746	108 900	63.55	24.76	11.69	14.82	0.17	21.46
21 109	550	21 659	— 25 875	96 067	61.02	23.29	15.69	17.31	0.45	21.22
18 038	788	18 826	— 22 977	77 209	58.28	25.83	15.89	18.00	0.78	22.94
32 492	1 343	33 835	— 9 936	144 160	71.59	21.48	6.93	21.09	0.87	6.45
12 207	765	12 972	— 6 007	65 519	73.47	20.79	5.74	17.06	1.07	8.40
6 645	1 473	8 118	+ 1 516	26 508	73.58	19.91	6.51	26.59	5.89	6.06

mærkninger.

Oversigtstabel over Udvandringen fra Fødestedskommunerne

Fødesteder.	Samlet Antal norskfødte Personer, der den 3 Decbr. 1900 opholdt sig			Af de i Norge tilstedeværende norskfødte Personer opholdt sig		Af de norskfødte i Udlandet tilstedeværende Personer var bosat		
	i Norge.	i Udlandet.	Tilsammen.	i Fødestedskommunen.	i andre norske Kommuner.	i Norge (midlertidig fraværende i Udlandet).	i andre europæiske Lande.	i uden-europæiske Lande.
	1	2	3	4	5	6	7	8
V. Byerne amtsvis.								
1. Smaalenene	36 502	7 568	44 070	20 129	16 373	519	901	6 148
2. Akershus	3 925	622	4 547	1 611	2 314	87	67	468
3. Kristiania	123 096	17 015	140 111	100 457	22 639	675	2 558	13 782
4. Hedemarken	5 640	1 133	6 773	2 416	3 224	7	39	1 087
5. Kristians	3 138	524	3 662	1 791	1 347	4	27	493
6. Buskerud	28 374	6 172	34 546	17 294	11 080	224	269	5 679
7. Jarlsberg og Larvik	31 614	7 817	39 431	17 777	13 837	1 275	928	5 614
8. Bratsberg	20 794	5 446	26 240	12 925	7 869	672	480	4 294
9. Nedenes	13 218	8 606	21 824	6 520	6 698	895	530	7 181
10. Lister og Mandal	19 088	7 444	26 532	11 975	7 113	618	415	6 411
11. Stavanger	33 331	9 913	43 244	24 392	8 939	1 306	826	7 781
12. Bergen	50 444	6 729	57 173	40 690	9 754	1 348	947	4 434
13. Nordre Bergenhus	745	34	779	321	424	5	6	23
14. Romsdal	17 957	2 626	20 583	12 157	5 800	307	234	2 085
15. Søndre Trondhjem	25 225	4 759	29 984	17 772	7 453	213	274	4 272
16. Nordre Trondhjem	4 541	1 726	6 267	2 028	2 513	13	29	1 684
17. Nordland	3 957	656	4 613	2 320	1 637	17	30	609
18. Tromsø	6 097	1 236	7 333	3 614	2 483	51	52	1 133
19. Finmarken	6 287	3 122	9 409	3 564	2 723	75	115	2 932

samt Overskuddet af Indflytning eller Udflytning. (Forts.)

Af den samlede tilstedeværende Folkemængde den 3 Decbr. 1900 var indflyttet fra andre Kommuner eller fra Udlandet			Overskuddet af Indflytning eller af Udflytning udgjorde saaledes	Den samlede tilstedeværende Folkemængde udgjorde	For hvert 100 den 3 Decbr. 1900 gjenlevende i Norge og i vedkommende Amter fødte Personer var					Overskuddet af Indflytning eller af Udflytning udgjorde saaledes
					Antallet af dem, der opholdt sig			Antallet af de Indflyttede		
fra Indlandet.	fra Udlandet.	Tilsammen.			i Fødestedskommunen.	i andre norske Kommuner.	i Udlandet.	fra andre norske Kommuner.	fra Udlandet.	
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
16 714	5 536	22 250	— 1 691	42 379	45.68	37.15	17.17	37.92	12.56	3.84
1 521	162	1 683	— 1 253	3 294	35.43	50.89	13.68	33.45	3.56	27.56
111 131	17 513	128 644	+ 88 990	229 101	71.70	16.16	12.14	79.31	12.50	63.51
4 857	196	5 053	+ 696	7 469	35.67	47.60	16.73	71.71	2.89	10.27
4 517	120	4 637	+ 2 766	6 428	48.91	36.78	14.31	123.35	3.27	75.53
13 028	921	13 949	— 3 303	31 243	50.06	32.07	17.87	37.71	2.67	9.56
16 440	2 116	18 556	— 3 098	36 333	45.08	35.09	19.83	41.69	5.37	7.86
11 357	910	12 267	— 1 048	25 192	49.26	29.99	20.75	43.28	3.47	3.99
6 208	523	6 731	— 8 573	13 251	29.88	30.69	39.43	28.44	2.40	39.28
9 513	585	10 098	— 4 459	22 073	45.13	26.81	28.06	35.86	2.20	16.81
20 785	743	21 528	+ 2 676	45 920	56.41	20.67	22.92	48.06	1.72	6.19
29 961	1 216	31 177	+ 14 694	71 867	71.17	17.06	11.77	52.40	2.13	25.70
620	8	628	+ 170	949	41.21	54.43	4.36	79.59	1.02	21.82
15 225	237	15 462	+ 7 036	27 619	59.06	28.18	12.76	73.97	1.15	34.18
20 003	876	20 879	+ 8 667	38 651	59.27	24.86	15.87	66.71	2.92	28.90
4 119	93	4 212	— 27	6 240	32.36	40.10	27.54	65.73	1.48	0.43
4 075	82	4 157	+ 1 864	6 477	50.29	35.49	14.22	88.34	1.78	40.41
3 713	120	3 833	+ 114	7 447	49.28	33.86	16.86	50.63	1.64	1.55
2 681	634	3 315	— 2 530	6 879	37.88	28.94	33.18	28.49	6.74	26.89

ad Bilag 12.

Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen af de i denne Tabel meddelte Opgaver er følgende at bemærke:

ad Rubr. 5. Herunder er indbefattet foruden de af Norges off. Stat. IV, Nr. 83, Tabel 8, Rubr. 3—38 og 41—78 direkte fremgaaende Opgaver tillige Antallet af dem, hvls Fødested var ufuldstændigt betegnet, men som sandsynligvis var født i Norge (Rubr. 81 og 82), tilsammen 3 056. Disse er antagne at have været født udenfor den Kommune, men indenfor det Amts Landdistrikt eller Bydistrikt, i hvilket de opholdt sig den 3 December 1900.

ad Rubr. 6. Opgaven er her bygget paa de i Norges off. Stat. IV Nr. 111, Tabel 11, Rubr. 42 meddelte Opgaver over Antallet af de i Udlandet midlertidig fraværende Mænd fordelt efter de Amter, hvor de hørte hjemme, idet de der anførte Tal er bleven for hvert Amts Bygder og Byer multipliceret med de Forholdstal, som fremkom ved at sammenholde den tilstedeværende Folkemængde med den i Amtets Bygder og Byer fødte og i Norge den 3 Decbr. 1900 tilstedeværende Folkemængde. Disse Forholdstal vil findes angivne i efterfølgende Underbilag ad 12, jfr. Bemærkninger i Norges off. Stat. III, Nr. 284, S. 104—105. Det samlede Antal Mænd udgjorde ifølge ovennævnte Tabel 11: 21 663, hvilket Tal, multipliceret for hvert Amtsdistrikt med vedkommende Forholdstal, giver for det hele Rige et samlet Antal af 20 653.

Hertil kommer ifølge Bilag 1, Afdel. 6 b 21 826 ÷ 21 663 = 163 Børn af Mandkjøn samt 1 375 Kvinder (voksne og Børn), hvilke, efter først at være reduceret i Forholdet $\frac{20\,653}{21\,663} = 0.93491$ til henholdsvis 152 og 1 438, derefter er bleven fordelt paa de enkelte Amtsdistrikter i samme Forhold som for ovennævnte 20 653 Mænd.

ad Rubr. 7. Af det samlede Antal (22 000) er a) Halvparten (11 000), fordelt efter de af Rubr. 6 fremgaaende Forhold mellem de enkelte Amters Bygder og Byer, b) 6 469 (= henved $^3/_{10}$) i samme Forhold som Antallet af de fra Udlandet indvandrede (Norges off. Stat. IV, Nr. 83, Tabel 9, Rubr. 23), af hvilke nævnte Tal udgjør $^1/_{10}$, og c) Resten, 4 531, i Forhold til den tilstedeværende Folkemængde, af hvilken Tallene udgjør 0.204 Procent. Med Hensyn til Grundene herfor henvises til foranstaaende Indledning § 24.

ad Rubr. 8. Man er her gaaet ud fra den oversjøiske Udvandring i Aarene 1871—1900, der i Tabelsammendragene vedkommende Folkemængdens Bevægelse findes fordelt paa de enkelte Amter, i hvilke Udvandrerne var hjemmehørende. Heraf er igjen udledet deres Fordeling paa de Amter, i hvilke de antoges at være fødte, ved Hjælp af de ovenfor ad Rubr. 6 omhandlede Forholdstal og de herved fremkomne Tal afrundet til 355 000, som er det Antal Norskfødte, der i Henhold til de i foregaaende § meddelte Oplysninger kan antages at have været bosat i udeneuropæiske Lande ved Udgangen af Aaret 1900.

Mod denne Beregning kan der vistnok gjøres den Indvending, at der ikke er taget Hensyn til den før 1871 stedfundne Udvandring, samt heller ikke til, at Udvandringen i de senere Aar fordeler sig mellem de enkelte Amter paa en noget anden Maade end tidligere, saa at det ikke er sikkert, at Antallet af de Gjenlevende fordeler sig netop som Antallet af de i Aarene 1871—1900 Udvandrede. Idet det maa erkjendes, at en mere omstændelig Beregning, der tog Hensyn til disse Forhold, maaske kunde lede til noget afvigende Resultater, tør det dog antages, at den her anvendte Beregning i det væsentlige svarer til Øiemedet.

Oplysninger

angaaende

Fremgangsmaaden m. v. ved den i December 1900 afholdte Folketælling.

(Ved Bureauchef Jonas Haanshus.)

Den almindelige Folketælling 3 December 1900 er den 12te i Rækken af de her i Riget afholdte fuldstændige Folketællinger, af hvilke den første fandt Sted 15de August 1769. Fremgangsmaaden m. v. ved de 10 første Folketællinger findes udførlig fremstillet i det i 1882 af Bureauet udgivne Værk: «Bidrag til en norsk Befolkningsstatistik», Side 205 flg. (Norges off. St. C. No. 1); lignende Oplysninger er meddelt for den 11te almindelige Tælling i «Oversigt over de vigtigste Resultater af de statistiske Tabeller vedkommende Folketællingen i Kongeriget Norge 1 Januar 1891», Side 123 flg. (Norges off. St. III, No. 284). Da nærværende Folketælling i alt væsentligt er i Overensstemmelse med de 2 foregaaende Tællinger hvad Tællingens Gjenstand og Fremgangsmaaden ved dens Udførelse angaar, vil man her forsaavidt omhandle den saa kortfattet som muligt. Derimod er Bearbeidelsen af Størstedelen af det ved Folketællingen tilveiebragte Materiale i væsentlig Grad forskjellig fra tidligere anvendt Bearbeidelsesmethode, hvorfor man paa sit Sted vil redegjøre noget udførligere herom.

Ved kongelig Resolution af 8 August 1900 blev det bestemt, at en almindelig Folketælling, til hvis Udførelse Midler var bevilget af Storthinget under 5 December foregaaende Aar, skulde finde Sted og tage sin Begyndelse Mandag 3 December 1900; idet forøvrigt henvises til Resolutionen (Bilag a), der bl. a. indeholdt de fornødne nærmere Bestemmelser angaaende Tællingens Udførelse m. v., samt det til Grund for samme liggende Foredrag, der er indtaget i Departements-Tidende 1900, Side 705—713, skal man bemærke, at den sidste Folketælling — i Lighed med Tællingen af 1876 og 1891 — omfattede samtlige faktisk tilstedeværende Personer med særskilt Oplysning om dem, der kun midlertidigt opholdt sig paa Tællingsstedet, samt tillige med Anførsel af de midlertidigt fraværende. Schemaerne gav saaledes Anledning til at optælle saavel den tilstedeværende som den hjemmehørende Folkemængde. En særskilt Tælling blev derhos samtidig foretaget ombord paa norske Skibe i Udlandet.

Hvad selve Schemaernes Indretning angaar bemærkes, at man særlig af Hensyn til ovenfor antydede nye Bearbeidelsesmethode fandt det hensigtsmæssigt at forlade det i 1891 forsøgte System med særskilt Schema for hver enkelt Person (Personliste), idet man istedet herfor, i Lighed med hvad Tilfældet havde været i 1865 og 1876, anvendte Lister, indeholdende en fortløbende For-

tegnelse over samtlige hvert Hus (eller i Byerne hver Bekvemmelighed) tilhørende Personer (Huslister).

Individualopgaverne for 1900 indeholdt de samme Spørgsmaal som i 1891, alene med den Undtagelse, at Spørgsmaalet om Ægtefællers indbyrdes Slægtskabsforhold ikke var gjentaget i 1900. Paa den anden Side var Spørgsmaalene angaaende Beboelsesforholdene i Byerne noget fyldigere ved sidste Tælling.

Forøvrigt henvises til selve Schemaerne, 1—6, der samtlige findes trykt som Bilag b—e, g—l samt r.

Fremgangsmaaden ved Tællingens Udførelse var — som nævnt — i 1900 i alt væsentligt den samme som ved Tællingen i 1891, saavel i Landdistrikter som Byer og ombord paa Skibe.

I Bygderne dannede Herredet Grænserne for et Tællingsdistrikt, der igjen var delt i Kredse, hvilke for den største Del svarede til Skolekredse; for hver enkelt af Tællingskredsene antoges en Tæller, hvortil fortrinsvis Skolelærere benyttedes.

Tællingsstyret i Landdistrikterne bestod af Sognepræsten som Formand, Lensmanden samt Herredsstyrets Ordfører.

I Byerne bestyredes Tællingen af Magistraten.

Det samlede Antal Tællere udgjorde i Landdistrikterne 4 833 (i 1891: 4 167), i Byerne 1 118 (i 1891: 992). Det bemærkes i denne Forbindelse, at der i flere Byer paa Foranledning af Bureauet anvendtes frivillige (ulønnede) Tællere.

Saavel selve Fremgangsmaaden ved Tællingens Udførelse som de nærmere Regler og Bemærkninger til Iagttagelse og Veiledning ved Tællingen vil forøvrigt sees af de forskjellige Cirkulærer og Instruktioner, der blev meddelt Tællingsstyrerne og Tællerne, og som findes indtagne som Bilag a, f, m og n.

Angaaende Tællingen ombord paa norske Skibe i Udlandet bemærkes, at samme foretoges ved Hjælp af vore Konsulater og Vicekonsulater; se Bilag p.

Tællingen af Sjøfarende ombord paa norske Skibe, der paa Tællingstiden var beliggende i eller paa Veien til norske Havne, samt tillige af Bemandingen paa de i disse samtidig beliggende fremmede Fartøier foretoges ved Hjælp af Toldvæsenets Funktionærer; se Bilag o og q.

De foreløbige Resultater af Tællingen, der i de fleste Tilfælde blev meddelt Bureauet pr. Telegraf eller pr. Telefon, forelaa for samtlige Herreder og Byer den 22 Januar 1901. Den 23 s. M. blev udgivet et Hefte: Foreløbige Resultater over den hjemmehørende Folkemængde 3 December 1900.

De 3 første Byer og Herreder, hvorfra Meddelelse indløb, var Byerne Drøbak, hvorfra Resultatet blev meddelt 5 December, Florø og Larvik 6 s. M., samt Herrederne Steigen, Byneset og Buviken 7 s. M.

Det i Anledning af Folketællingen oprettede midlertidige Kontor var i Virksomhed fra Oktober 1900 og indtil 15 Juni 1903 og lededes af en af Bureauets Funktionærer.

Med selve Folketællingsarbeidet — herunder medregnet Bearbeidelsen af de jordbrugsstatistiske Opgaver, der forestodes af en Fagmand — var til forskjellige Tider ialt beskjæftiget 90 Personer (26 Mænd og 64 Kvinder). Det høieste Antal, der samtidig arbeidede, var ca. 65. Arbeidet udførtes dels mod fast maanedlig Aflønning dels mod Akkordbetaling eller Godtgjørelse pr. Time.

Som foran nævnt har man ved nærværende Tælling for den overveiende Del[1]) benyttet en ny Bearbeidelsesmaade af det statistiske Materiale, nemlig den i Amerikas Forenede Stater og enkelte andre Lande indførte elektriske Behandling.

---

[1]) For Kristianias Vedkommende blev Bearbeidelsen ifølge særlig Overenskomst overladt til denne Bys statistiske Kontor og «Seddeludskrivningsmethoden» anvendt.

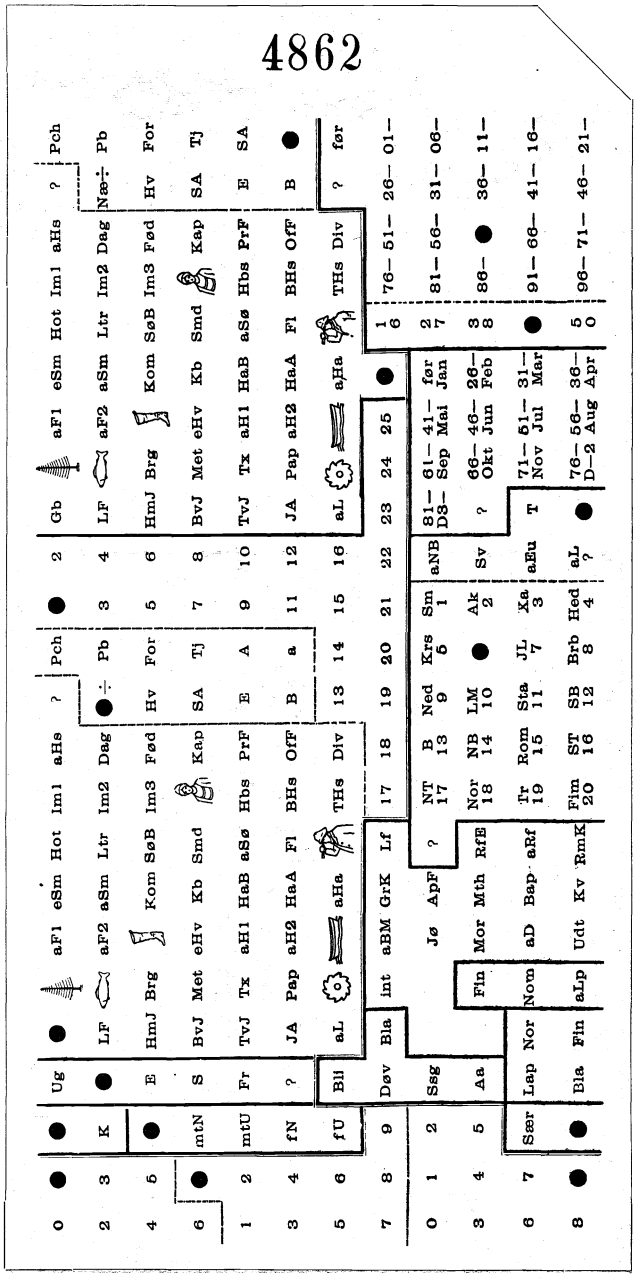
Denne bestaar i Forfærdigelse af Tællekort, indrettede for Øiemedet, og disses paafølgende mekaniske Optælling og Sortering ved Hjælp af elektriske Maskiner. Der forfærdiges ét Kort for hvert Individ af Befolkningen og har Tællekortet saadant Udseende, som nedenstaaende Tegning udviser.

Kortet er inddelt i 288 forskjellige Rubriker, betegnet med Bogstaver, Tal eller Figurer, svarende til de enkelte Personers forskjellige Forhold i Henseende til Opholdssted, Kjøn, Alder, ægteskabelig Stilling, Livsstilling, Fødested, Trosbekjendelse, Nationalitet m. v. Hvad der i saa Henseende passer for den enkelte Person betegnes ved, at der trykkes et Hul i Kortet i vedkommende Felt eller Rubrik; se saaledes de i hosstaaende Kort antydede Huller ●

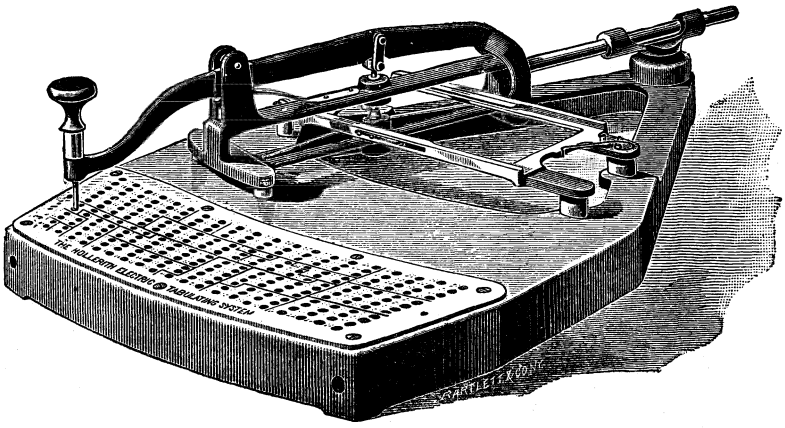
Disse Huller anbringes ved Hjælp af en egen Maskine, en saakaldet Punchemaskine, hvis Indretning vil sees af omstaaende Tegning.

Naar der er istandbragt Kort for et tilstrækkeligt Antal Herreder og Byer, bringes Kortene til de elektriske Tællemaskiner, hvoraf én kan sees i Arbeide paa omstaaende Tegning.

Ved Hjælp af disse sindrige Maskiner, der er af amerikansk Opfindelse, optæller de paa Tællemaskinens Væg anbragte Uhre, hver Gang et Kort anbringes i Maskinen, de statistiske Momenter, der svarer til de forskjellige Huller, altsaa paa samme Tid baade Alder, ægteskabelig Stilling, Livsstilling, Fødested m. fl., alt eftersom

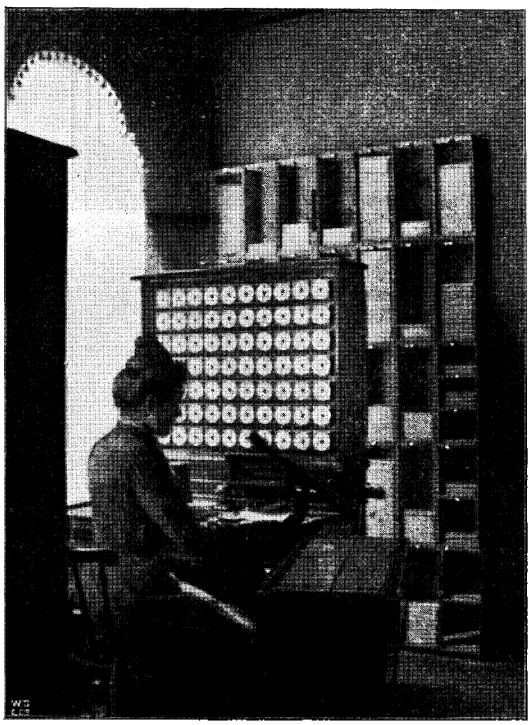

Tællekort for elektrisk Optælling.

Punche-Maskine.

Maskinen er indstillet. For hvert Kort, der anbringes, flytter den ene Viser i de Uhre, der er sat i Forbindelse med vedkommende Huller, sig en Streg frem fra 0 til 99, og den med samme i Forbindelse staaende korte Viser ligeledes en Streg frem for hvert 100, saa at der ialt kan optælles indtil 9 999 paa et Uhr. Samtidig sorteres Kortene i dertil indrettede Rum i et særskilt Sorteringsapparat (sees tilhøire for Tællemaskinen).

Tællemaskine i Virksomhed.

Det bemærkes, at Omfanget af de Opgaver, som man ønsker, kan nødvendiggjøre, at Kortene maa gaa flere Gange gjennem Maskinen.

Der blev i det Hele benyttet 21 Punchemaskiner, der hver betjentes afvekslende af 2 Damer. Der punchedes gjennemsnitlig 120 Kort pr. Time og udførtes dette Arbeide mod Akkordbetaling. De punchede Kort underkastedes en delvis Revision.

Af Tællemaskiner havdes 3, nemlig 2 paa 70 Uhre og 1 paa 40 Uhre. Hver Maskine behandledes afvekslende af 3 Damer med en sammenlagt daglig Arbeidstid af 12 Timer. Gjennemsnitlig behandledes ca. 700 Kort i Timen, iberegnet den til Uhrenes Aflæsning og Resultaternes Notering medgaaede Tid.

I Forbindelse hermed anvendtes ved flere særskilte Optællinger Haandsortering og «Stiksortering» af de punchede (gjennemhullede) Tællekort.

Sluttelig tilføies, at Resultaterne af denne elektriske Be-

handlingsmethode har vist sig meget tilfredsstillende, særlig naar Hensyn tages til, at Systemet var nyt.

Angaaende de offentliggjorte 6 Hefter af de endelige Tabeller henvises til den paa Bagsiden af nærværende Værks Titelside indtagne Fortegnelse over samme.

Foruden de trykte Tabeller er man i Besiddelse af endel utrykte, som vil kunne have sin Interesse. Disse Tabeller indeholder væsentlig følgende Oplysninger:

ad 2det Hefte,	Tabel 2.	Tilstedeværende Folkemængde fordelt efter Kjøn og Alder (summariske Aldersgrupper); haves for samtlige Femaarsgrupper.
—	— 5.	Udførligere Oplysninger om den tilstedeværende Folkemængde, fordelt efter Kjøn, Alder og ægteskabelig Stilling (for Rigets og Amternes Landdistrikter og Bydistrikter); haves ogsaa for de enkelte Herreder og Byer.
—	— 6.	Opgaver over den tilstedeværende Folkemængde fordelt efter de enkelte Fødselsaar (for Riget, Rigets Bygder, Rigets Byer og Kristiania); haves ogsaa for Amter samt for de øvrige større Byer.
ad 3die Hefte,	Tabel 1.	Antal og Art af de beboede Huse med Angivelse af den tilstedeværende og den hjemmehørende Folketælling; haves for Herreder og de enkelte Byer.
—	— 3.	Tilstedeværende Folkemængde i Side- og Udhusbygninger; haves for samtlige Herreder.
ad 5te Hefte,	Tabel 4.	Detaillerede Opgaver over Livserhverv og Livsstillinger for tilstedeværende Personer, 15 Aar og derover; haves for større Landsdele.
—	— 9.	Detailleret Opgave over de tilstedeværende Personer, 15 Aar og derover, fordelt efter Erhverv; haves ogsaa for de enkelte Herreder og Byer.
ad 6te Hefte,	Tabel 1 og 2.	Opgaver for Bygder og Byer samt for større Landsdele; haves i samme Udstrækning som for Riget.

Desuden haves for Bygder og for Byer undtagen Kristiania Opgaver over gifte Kvinder fordelt i Femaarsgrupper af Alder kombineret med deres Mænds Alder og Livsstilling i en Del mere fremtrædende Grupper.

Angaaende den i Anledning af Tællingens Udførelse udbetalte Godtgjørelse oplyses Følgende:

I Henhold til førnævnte Resolution blev Godtgjørelsen saavel til Tællere som til Tællingsstyrer fastsat overensstemmende med et af Bureauet afgivet og af Departementet for det Indre approberet Forslag, indeholdende detaillerede Regler for de forskjellige Tilfælde.

I Byerne tilstodes der Tællerne — forsaavidt der herom var Spørgsmaal — en Godtgjørelse af indtil Kr. 4.00 pr. Dag eller indtil Kr. 0.50 pr. Time, idet dog Godtgjørelsen undtagelsesvis kunde forhøies noget. Magistraterne refunderedes havte Udlæg til Extrahjælp m. v.

De samlede Udgifter for Byerne udgjorde:

Erstatning til Magistrater	Kr. 12 588.67
Tællere	« 27 106.50
	Kr. 39 695.17

I Landdistrikterne tilstodes der Tællerne som Regel en Godtgjørelse af indtil Kr. 3.00 for hver fuld Arbeidsdag eller 40 Øre pr. Time, dog saaledes, at Godtgjørelsen under særegne Omstændigheder kunde forhøies noget.

Tællingsstyrets Medlemmer tilstodes der for Reisedage Skyds- og Kostgodtgjørelse efter Regulativet samt Erstatning for havte Udlæg.

Lensmændenes Godtgjørelse pr. Arbeidsdag ansattes gjennemsnitlig til Kr. 5.00.

De samlede Udgifter udgjorde for Landdistrikterne:

Tællingsstyrerne		Kr.	32 363.05
Heraf:			
Lensmændenes Arbeidsgodtgjørelse	Kr. 18 067.00		
— Skyds- og Kostgodtgjørelse samt Udlæg	« 7 010.57		
Ordførernes og Sognepræsternes Skyds- og Kostgodtgjørelse samt Udlæg	« 7 285.48		
Tællerne		«	104 683.20
	Tilsammen	Kr.	137 046.25
Udgifterne ved Tællingens Udførelse udgjorde saaledes for hele Riget		Kr.	176 741.42

Nærmere Specifikation af disse Beløb er meddelt amtsvis i de som Bilag s trykte Opgaver.

Til Udførelse af Folketællingen samt til Bearbeidelse af de derved indvundne Resultater blev af Storthingene — i Overensstemmelse med den oprindelige Overslagssum — i 1899 og 1901 bevilget tilsammen Kr. 335 000.00. (Se Storth.-Forhandlinger 1899—1900, 1 b Del, St. Prp. Nr. 1, Hovedpost VI, Kap. 6; 6 a Del, Indst. S. Nr. 60; 7de Del, S. 332—333; 1900—1901, 1 a Del, St. Prp. Nr. 1, Hovedpost VI, Kap. 2; 6te Del, Indst. S. Nr. 95 og 124; 7de Del, S. 772 og 1713; 1901—1902, 1 a Del, St. Prp. Nr. 1, Hovedpost VI, Kap. 2; 6 a Del, Indst. S. Nr. 52; 7de Del, S. 494.)

De medgaaede Beløb fordeler sig saaledes paa de forskjellige Udgiftsposter:

1.	Udgifter ved Tællingens Forberedelse	Kr.	14 044.46
2.	— « — Udførelse	«	176 741.42
3.	— « Opgavernes Bearbeidelse	«	119 228.47
4.	Omkostninger ved Tabellernes Trykning	«	9 305.70
5.	Øvrige Udgifter	«	15 679.95
	Ialt	Kr.	335 000.00

Under Post 3, Udgifter ved Opgavernes Bearbeidelse, indgaar Anskaffelsen af 2 elektriske Maskiner, der med Tilbehør (Punchemaskiner m. v.) kostede ca. Kr. 14 400.00. Disse Maskiner er overladt Det statistiske Centralbureau til videre Benyttelse, hvorimod Bureauets Trykningskonto, i Lighed med hvad tidligere har været Tilfældet, har bestridt Trykningsudgifterne ved nærværende Hovedoversigt til et Beløb af ca. Kr. 1 100.00.

Bilag a.

Det statistiske Centralbureau.

Folketælling 3 December 1900.

Cirkulære No. 2.

J.-No. $\frac{34}{1900}$.

Ved kongelig Resolution af 8de August d. A. er det naadigst bestemt:

1. At en almindelig Folketælling bliver at afholde førstkommende December Maaned, samt at den skal tage sin Begyndelse Mandag 3 December 1900 og fortsættes de paafølgende Virkedage, indtil den er tilendebragt.
2. At der underet med denne Folketælling tillige skal indhentes Oplysninger om Kreaturholdets samt Korn- og Potetudsædens Størrelse m. v.
3. At Tællingen i Landdistrikterne skal bestyres af Sognepresten som Formand samt vedkommende Lensmand og Herredsstyrets Ordfører og udføres ved Hjælp af Skolelærere og Andre, som Tællingsstyret dertil finder skikkede.
4. At Tællingen i Kjøbstæderne og Ladestederne skal bestyres af Magistraten og udføres ved Hjælp af de ved Fattigvæsenet ansatte Rodemestre eller Andre, som Magistraten dertil finder skikkede.
5. At der saavel i Landdistrikterne som i Byerne rettes Opfordring til Gaardeiere og Huseiere samt Husbestyrere, Husfædre og andre Vedkommende om at bistaa ved Listernes Udfyldning.
6. At der ved Toldvæsenets Funktionærer iværksættes en Tælling af Sjøfarende ombord paa norske Fartøier, der paa Tællingstiden er beliggende i eller paa Veien til norske Havne, samt tillige af Bemandingen paa de samtidig inden Rigets Grænser værende fremmede Fartøier.
7. At der ved de norske og svenske Konsulater og Vicekonsulater iværksættes en Tælling af Sjøfarende ombord paa norske Fartøier, der paa Tællingstiden er beliggende i eller paa Veien til fremmede Havne.
8. At Tællingsopgaverne skal meddeles i Overensstemmelse med vedlagte Schemaer 1—6.
9. At de udfyldte Schemaer skal indsendes til Det statistiske Centralbureau, saasnart Tællingen er endt og senest inden Udgangen af Januar Maaned 1901.
10. At Det statistiske Centralbureau bemyndiges til at træffe de Foranstaltninger, der videre udkræves i Sagens Anledning, derunder Bestemmelsen af mindre væsentlige Ændringer i Schemaernes Form samt af den Magistrater, Lensmænd, Tællere og Andre tilkommende Godtgjørelse overensstemmende med Regler, der bliver at fastsætte af Departementet for det Indre.

I Henhold til nævnte Bemyndigelse skal man meddele Følgende:

Sognepræsten bør snarest muligt efter Modtagelsen af nærværende Skrivelse beramme et Møde med vedkommende Lensmand og Ordfører for at træffe Aftale angaaende Iværksættelsen af de forberedende Foranstaltninger, der i Sagens Anledning udkræves.

Planen for Tællingen i Landdistrikterne er i Korthed følgende:

1. Herredet inddeles i forskjellige bestemt afgrænsede Tællingskredse; for hver enkelt af disse antages en Tæller.
2. Indsamlingen af de specielle Opgaver tager sin Begyndelse Mandag Morgen 3 December 1900 og tilendebringes saa snart som muligt. Tælleren besøger hvert enkelt Vaaningshus for paa selve Stedet at indføre Opgaverne i Schemaerne 1 og 3 efter de af Beboerne modtagne Oplysninger eller for at indsamle de af Husfædre eller andre Vedkommende udfyldte Schemaer efter at have paaseet, at Opgaverne er rigtig indførte.
3. Saasnart de nævnte Originalopgaver er indsamlede, udarbeider Tælleren en summarisk Hovedliste (Schema 4) over Folketallet i Tællingskredsen, hvorefter samtlige Schemaer indsendes til Revision af Tællingsstyret, der indsender samtlige Opgaver i Forbindelse med et Hovedsammendrag (Schema 5).

Til nærmere Veiledning bemærkes:

I. Inddelingen i Tællingskredse og Antagelsen af Tællere.

Herredets Grænser bliver at regne efter de 3 December 1900 bestaaende Jurisdiktionsforhold.

Ved Herredets Inddeling i Tællingskredse bør der saavidt muligt tages Hensyn til, at Tællingen kan foregaa paa en saa hurtig og arbeidsbesparende Maade som muligt. Man

antager, at Skolekredsene i Regelen vil danne en hensigtsmæssig Inddeling. Dog vil det efter Omstændighederne kunne være at anbefale, at en Skolekreds deles i to eller flere Dele, f. Ex. naar man for saadanne mindre Tællingskredse kan sikre sig Tællere, der bor nærmere til.

Til Oplysning om Tællingskredsenes indbyrdes Beliggenhed samt om deres omtrentlige Grænser anmodes Tællingsstyret om i Forbindelse med de øvrige Opgaver at indsende et løst Rids, der paa en summarisk Maade viser, hvorledes Herredet er inddelt i Tællingskredse, med Angivelse af disses Numere og omtrentlige Beliggenhed.

Som *Tællere* bliver at benytte Lærere og Lærerinder ved Folkeskolen eller andre for Tællingen skikkede Personer. Som Egenskaber, der fortrinsvis bør komme i Betragtning ved Valget af Tællere, skal man fremhæve praktisk Skjøn med Hensyn til de i Schemaerne fremsatte Spørgsmaal, Nøiagtighed, Kjendskab til de lokale Forhold i Tællingskredsen, samt at Vedkommende skriver tydeligt og nogenlunde raskt, samt at han forstaar at udføre Folketællingsarbeidet paa en tidsbesparende Maade.

Tællingsstyret maa meddele de antagne Tællere fornøden Veiledning saavel i Henseende til Tællingens Udførelse paa hensigtsmæssigste Maade som angaaende Schemaernes Indretning.

2. Tællingens Forberedelse iøvrigt.

Tælleren bør før Tællingens Begyndelse opgjøre sig en Plan for den Orden, i hvilken han agter at besøge de forskjellige Bosteder.

Til Veiledning ved Opgjørelsen af denne Plan saavelsom til Benyttelse under selve Tællingen erholder hver enkelt Tæller en saavidt muligt fuldstændig Fortegnelse over de matrikulerede Eiendomme inden Tællingskredsen. Man skal i denne Henseende bemærke Følgende:

1. For samtlige Herreder i Amterne fra og med Smaalenene til og med Tromsø følger hermed 5 Exemplarer af den trykte Matrikul. Ved saavidt fornødent at opløse disse Exemplarer i enkelte Blade vil Tællingsstyret kunne tildele Tællerne den hver Kreds vedrørende Del af Matrikulen. Forsaavidt nogen af de i Matrikulen opførte Eiendomme er henlagt til et andet Herred, bedes et Par Exemplarer af vedkommende Blad oversendt til Tællingsstyret i dette Herred.

   Da der efter Trykningen af Matrikulen er foregaaet forskjellige Forandringer ved Skylddelingsforretninger m. v., har man, efter de til Finants-Departementet indkomne Indberetninger fra Sorenskriverne, suppleret et indbundet Exemplar, som ligeledes følger, og overensstemmende hvormed de løse Blade før Udleveringen til Tællerne bedes rettede. Til hvilket Tidspunkt Matrikulen saaledes er suppleret vil findes anført foran i hvert Exemplar af samme. Man forudsætter, at vedkommende Lensmand vil kunne tilføie de senere foregaaede Delinger, saa at Fortegnelsen bliver saa fuldstændig som muligt. I det indbundne Exemplar, *der i sin Tid bliver at tilbagesende hertil,* bedes det anmærket, hvilke Brug er ubeboede, samt hvilke Eiendomme der efter Matrikulens Datering er henlagte til et andet Herred.
2. For Finmarkens Amts Vedkommende har man med Cirkulære No. 1, dateret 29 f. M., tilstillet Lensmændene de ved Folketællingen i 1891 benyttede Fortegnelser over de særskilt skyldsatte Eiendomme i Landdistriktet med Anmodning om, at der maa blive tilføiet senere foregaaede Delinger eller andre Forandringer. Fortegnelsens enkelte Blade bliver at fordele mellem Tællerne. Efter Tællingens Afslutning *bliver Fortegnelsen at tilbagesende hertil.*

Da det til Opnaaelsen af saavidt muligt fuldstændige og nøiagtige Resultater særlig ved en Folketælling er af stor Betydning, at den støttes ved *Befolkningens egen Medvirken,* bør Tællingsstyret virke hen til at gjøre Tællingen paa Forhaand almindelig bekjendt blandt Herredets Befolkning samt søge at vække dennes Interesse for samme.

Idet den nærmere Bestemmelse af, hvad der i denne Henseende bør foretages, maa være overladt til de enkelte Tællingsstyrers eget Skjøn, skal man tillade sig at nævne nogle Foranstaltninger, der paa en Flerhed af Steder i større eller mindre Udstrækning turde findes anvendelige:

1. Det henstilles, om Hr. Sognepræsten kunde finde passende Anledning til efter Gudstjenestens Slutning Søndag 2 December fra Kordøren at henlede Opmærksomheden paa Folketællingen.
2. Nærmere Oplysning om denne, i Forbindelse med Uddeling af Schemaer til Underretning for og mulig Udfyldning af Husfædre eller andre Vedkommende, kunde ske fra Kirkebakken.
3. Derhos vil Schemaer nogle Dage før Tællingens Begyndelse kunne omsendes med Skolebørn eller paa anden Maade til de Bosteder, hvorhen de uden Udgift kan blive befordrede.
4. Hvor Leilighed gives, bør det henstilles til Redaktionerne af de lokale Blade velvillig at anbefale Folketællingen til Almenhedens Medvirken.

De Tællingsstyret fra Bureauet tilstillede Schemaer 1 og 3 (Schema 2 vedkommer kun Byerne) fordeles mellem Tællerne efter Skjøn angaaende Antallet af Bosteder i de enkelte Tællingskredse, hvorved bør iagttages, at hver Tæller erholder et noget større Antal, end der antages at ville medgaa. Tællingsstyret bør derhos tilbageholde endel Exemplarer af Schemaerne til Supplering i paakommende Tilfælde.

For de Herreder, hvor Befolkningen tildels er af lappisk, finsk (kvænsk) eller blandet Nationalitet, er trykt et særskilt Schema 1 med 16 Rubriker (se Schemaets 3die Side), hvilket bliver at benytte i Tromsø Stift. Til Tællingsstyrer i sydligere Herreder, hvor Personer af saadan Nationalitet enkeltvis forekommer, sendes, foruden det almindelige Schema 1 (med 14 Rubriker), i særskilt Pakke et Antal Exemplarer af førstnævnte Schema.

Skulde det tilsendte Antal Schemaer vise sig at være for knapt, bedes Bureauet strax underrettet om det Antal Schemaer, som yderligere tiltrænges.

3. Schemaernes Indretning, Udfyldning og Indsamling samt Udarbeidelse af Hovedlister for Tællingskredsene.

Herom henvises til de paa selve Schemaerne anførte Bemærkninger samt til vedlagte specielle Instruktion for Tællerne.

4. Efterfølgende Arbeider.

Saasnart samtlige Schemaer i udfyldt Stand fra Tællerne er blevne overleverede til Lensmanden, vil denne have at gjennemgaa samme i saadan Udstrækning, som han finder fornødent for at forvisse sig om, at Listerne er ordentlig førte. I denne Henseende henleder man navnlig Opmærksomheden paa følgende Punkter:

1. Schema 4, Hovedliste over Folketallet, sammenholdes med Fortegnelsen over de matrikulerede Eiendomme, idet der paasees, at samtlige de Brug, der er opførte i denne og ikke er anmærkede som ubeboede, ogsaa er medtagne i nævnte Schema.
2. I Forbindelse hermed gjennemsees i Schema 4 *de enkelte Bosteders* eller *Beboeres* Navne, forat Lensmanden ved sit Lokalkjendskab kan blive opmærksom paa mulige Udeladelser af Rydningspladse eller andre i Matrikulfortegnelsen ikke særskilt nævnte Bosteder. Ligeledes bør paasees, at Reisende, Fartøisfolk, Fiskere m. m., der paa Tællingstiden kan have opholdt sig i Herredet, og om hvilke Lensmanden maatte have Kundskab, er medtagne i vedkommende Tællingskreds.
3. Dernæst undersøges, om Schema 1 og særlig dets Rubriker 4 og 9 er behørig udfyldte. I de Dele af Riget, hvor Befolkningen foruden af Norske ogsaa bestaar af Lapper eller Finner (Kvæner), eftersees Rubrikerne 15 og 16.
4. Ligeledes gjennemsees Schema 3 angaaende *Udsæd og Kreaturhold m. m.* samt det i anden Afdeling af Schema 4 opførte Sammendrag over Folkemængden for særskilte Dele af Tællingskredsen.

Derefter forfatter Lensmanden et *Hovedsammendrag* for det hele Herred (Schema 5), hvori der ogsaa skal gjøres Rede for de forskjellige Inddelinger m. v. Forsaavidt der indenfor noget Sogn findes et Kapeldistrikt, der kan siges at have sine bestemte Grænser, bedes Oplysning om Distriktets Folkemængde meddelt i Hovedsammendraget med Henvisning til vedkommende Tællingskredse og, i Tilfælde, Personlister.

Forsaavidt nogen Del af Herredet fra 1 Januar 1901 skal henlægges til en anden Jurisdiktion, bedes det i Forbindelse med Hovedsammendraget specielt paapeget, i hvilken Tællingskreds og under hvilke Personlister denne Del af Herredet findes opført.

Naar alle Opgaver angaaende Folketallet saaledes er tilveiebragte og gjennemgaaede, forelægges de for det samlede Tællingsstyre til Gjennemsyn, hvorefter Dokumenterne ved Tællingsstyrets Formand strax indsendes til Det statistiske Centralbureau. Ubenyttede Schemaer bliver at tilbagesende; de bør dog ikke indpakkes sammen med udfyldte Schemaer.

Foreløbig Underretning om Herredets samlede hjemmehørende Folkemængde meddeles snarest muligt til Folketællingskontoret. Hvor Anledning haves, benyttes Telegraf eller Telefon. Folketællingskontorets Telefonnumer er 3685; Telefontid Kl. 10—2.

5. Udgifter ved Folketællingen.

Angaaende Størrelsen af den Tællerne tilkommende Godtgjørelse for deres Arbeide samt for havte nødvendige Befordringsudgifter i Anledning af Folketællingen skal Bureauet udbede sig Forslag fra Tællingsstyret.

Idet man i denne Anledning finder at burde nævne, at de heromhandlede Udgifter ved de senere Tællinger har været uforholdsmæssig store i Norge sammenlignet med andre

Lande, og derhos har vist en stærkt stigende Tendens, maa man fremholde Ønskeligheden af, at der fra Tællernes Side lægges an paa at udføre Tællingsarbeidet saa raskt og billigt som med dets Nøiagtighed foreneligt.

En hurtig Tilendebringelse af Opgavernes Indsamling er i sig selv af Betydning for dets Nøiagtighed, idet man da undgaar adskilligt af den Usikkerhed, som opstaar ved Folkemængdens Bevægelser i Tiden mellem Tællingens Begyndelse og dens Slutning.

Man bemærker forøvrigt i denne Forbindelse, at Schemaerne denne Gang er indrettet paa en for Tællerne meget bekvemmere Maade end ved forrige Folketælling, saa at Arbeidet allerede af den Grund bør kunne paaregnes at medtage kortere Tid.

Tællingsstyrets Forslag om Godtgjørelse for det heromhandlede Arbeide bør være ledsaget af Opgave over det af hver Tæller til Folketællingen anvendte Antal Dage samt Oplysning om de øvrige Omstændigheder, som for de enkelte Tællere findes at burde komme i Betragtning. For de Tilfælde, i hvilke Tælleren — undtagelsesvis — har maattet benytte Skydsbefordring, vil Lensmanden have at attestere dens Nødvendighed samt Beregningens Rigtighed efter Veilængden. Tilveiebringelsen af disse Oplysninger bør selvfølgelig ikke forsinke selve Folketællingsmaterialets Indsendelse.

Til Lensmændene vil der for Reiser foretagne i Anledning af Folketællingen blive udbetalt Skyds- og Kostgodtgjørelse efter Regulativet, hvorhos der for deres Arbeide iøvrigt vil blive dem tilstaaet en Godtgjørelse i Forhold til den derpaa anvendte Tid.

Forsaavidt det bliver nødvendigt for Tællingsstyrets øvrige Medlemmer at foretage Reiser i Folketællingens Anliggender, vil de erholde Skyds- og Kostgodtgjørelse efter Regulativet.

Udgifter i Anledning af den ovenfor omtalte Meddelelse pr. Telegraf eller Telefon samt andre nødvendige Udlæg erstattes efter indgiven Regning.

Sluttelig bemærkes, at Tællingen i Byerne som tidligere bliver at bestyre af vedkommende Magistrat.

Erkjendelse for Modtagelsen af nærværende Cirkulære og de samme ledsagende Schemaer bedes meddelt med første Post.

Samtlige Breve, der angaar Folketællingen, saavelsom Pakker, hvori de samme vedrørende Dokumenter indsendes, bedes adresserede saaledes: *Det statistiske Centralbureau, Kristiania V., Kort Adelers Gade,* og forsynede med saadan Paategning: *Vedkommer Folketællingen 1900.*

Kristiania 15 Oktober 1900.

A. N. Kiær.

Jonas Haanshus.

Hermed følger (foruden forannævnte Exemplarer af den trykte Matrikul):

Schema 1 og 3 (bundtede i Pakker paa 100).
—«— 4.
—«— 5.
Instruktion for Tællerne.

Forsaavidt ovenomhandlede Schemaer m. v. ikke er fremkomne ved Cirkulærets Modtagelse, vil de indtræffe med en af de nærmest paafølgende Poster.

Til

Tællingsstyret i.....Herred.

Anm. Lensmændene i Finmarkens Amt blev i et særskilt Cirkulære No. 1, dateret 29 September 1900, tilstillet til Supplering den ved Folketællingen 1891 benyttede Fortegnelse over de særskilt skyldsatte Eiendomme i Amtet.

Bilag b.

Schema 1, Personliste, havde et Format af 51 cm. × 30 cm. Schemaet var 3-delt og indrettet til Sammenbretning, saaledes at der ialt fremkom 6 Sider, hver Side altsaa 17 cm. bred.

(1ste Side.)

Folketælling for Norge 3 December 1900.

(Rigsvaabenet.)

Schema I. Personliste No......

..... Herred. Tællingskreds No.....

Gaards No..... Brugs No.....

Bostedets (Gaardens, Pladsens) Navn.....

I. Dette Schema udfyldes eller besørges udfyldt af vedkommende Husfar (Husmor) eller af den for Kredsen beskikkede Tæller.

Veiledning angaaende Udfyldningen vil findes paa Schemaets 4de Side.

2. Spørgsmaal vedkommende de beboede Huse:

1. Var der foruden Vaaningshuset nogen fra samme adskilt Side- eller Udhus-Bygning, der 3 December benyttedes til Natteophold? *Ja, Nei*[1]).
2. I bekræftende Fald spørges: *hvormange?* ..... *og hvilket Slags*[1]) (Føderaadshus, Drengestubygning, Badstue, Bryggerhus, Fjøs, Staldbygning o. s. v.)?

---

[1]) Det Ord, som passer, understreges.

2den, 3die og 4de Side (de indvendige Sider) indeholdt i schematisk Form nedenstaaende 16 Rubriker med Plads til 20 Personer.

3. Personliste over Folketallet 3 December 1900.

1. Personernes No.
2. *Personernes Navne.* (Fornavn og Tilnavn.) Ordnede efter Husholdninger og Huse. Ved Børn, endnu uden Navn, sættes: «udøbt Gut» eller «udøbt Pige».
3. *Kjøn.* Mænd (m.), Kvinder (k.).
4. Om *bosat* paa Stedet (b.) eller om kun *midlertidigt tilstede* (mt.) eller om *midlertidigt fraværende* (f.). (Se Bem. 4.)
5. For dem, som kun var *midlertidigt tilstedeværende:* sædvanligt Bosted.
6. For dem, som var *midlertidigt fraværende:* antageligt Opholdssted 3 December.
7. *Stilling i Familien.* (Husfar, Husmor, Søn, Datter, Tjenestetyende, Logerende hørende til Familien, enslig Logerende, Besøgende o. s. v.) *(Hf., Hm., S., D., Tj., FL., EL., B.)*
8. *Ægteskabelig Stilling.* (Se Bem. 6.) *(ug., g., e., s., f.)*
9. *Erhverv og Livsstilling.* Ogsaa Husmors eller Børns særlige Erhverv. Man angiver tydeligt og specielt Næringsvei og Forretning eller Fag, som man udøver eller arbeider i, og tillige sin Stilling i dette Erhverv. Har nogen flere Erhverv, anføres disse, Hovederhvervet først. (Se forøvrigt Bemærkning 7.)
10. *Fødselsaar* (samt Fødselsdag, hvis under 2 Aar).
11. *Fødested.* (For dem, der er fødte i samme Herred som Tællingsstedets (T.), skrives Bogstavet: T.; for de øvrige skrives Herredets (eller Sognets) eller Byens Navn. For de *i Udlandet* fødte: Landets (eller Stedets) Navn.)
12. *Undersaatligt Forhold.* (For dem, der er norske Undersaatter, skrives Bogstavet: N.; for de øvrige anføres vedkommende Stats Navn.)
13. *Trossamfund.* (For dem, der tilhører den norske Statskirke, skrives Bogstavet: S.; for de øvrige anføres vedkommende Trossamfunds Navn, eller i Tilfælde: «Udtraadt, intet Samfund».)
14. *Sindssvag, Døvstum* eller *Blind.* Var nogen af de anførte Personer: Døvstum? (D.) Blind? (B.) Sindssyg? (S.) Aandssvag (d. v. s. fra Fødselen eller den tidligste Barndom)? (Aa.)

Paa 5te Side var for de Herreder, hvor Lapper og Kvæner forekom, tillige tilføiet 2 Rubriker:

15*). *Nationalitet.* Norsk (N.), Lappisk, fastboende (Lf.), Lappisk, nomadiserende (Ln.), Finsk, Kvænsk (F.), Blandet (B.).
16*). *Sprog,* der tales i Vedkommendes Hjem: Norsk (N.), Lappisk (L.), Finsk, Kvænsk (F.).

*) Rubrikerne 15 og 16 udfyldes for ethvert Bosted, hvor Personer af lappisk, finsk (kvænsk) eller blandet Nationalitet forekommer.

(Resten af 5te Side.)

4. Sammendrag af foranstaaende Liste.

1. Det samlede Antal Personer, der 3 December *var tilstede* paa Bostedet, udgjorde.....
   (Herunder regnes samtlige paa Listen opførte Personer med Undtagelse af de *midlertidigt fraværende* [Rubrik 6].)
2. Det samlede Antal Personer, der 3 December *var hjemmehørende* paa Bostedet, udgjorde.....
   (Herunder regnes samtlige paa Listen opførte Personer med Undtagelse af de kun *midlertidigt tilstedeværende* [Rubrik 5].)

5. Spørgsmaal vedkommende Udsæd og Kreaturhold m. v.:

1. Har der i 1900 paa Stedet (Bruget, Gaarden) foregaaet nogen Udsæd af Korn eller Poteter? *Ja, Nei*[1]).
2. Holdtes der 3 December paa Stedet noget Kreatur (Heste, Kjør, Faar, Gjeder, Svin, Rensdyr)? *Ja, Nei*[1]).
3. Havdes Fjærkræ? *Ja, Nei*[1]). — Bikuber? *Ja, Nei*[1]).
4. Havdes Kjøkkenhave? *Ja, Nei*[1]).
5. Havdes Frugthave? *Ja, Nei*[1]).

Anmærkning: Overalt, hvor her svares «Ja», skal et særskilt Schema 3 udfyldes enten af Tælleren eller af vedkommende Bruger.

[1]) Det Ord, som passer, understreges.

(6te Side.)

6. Bemærkninger vedkommende Udfyldningen af foranstaaende Schema I.

1. I Schema 1 anføres **alle** de Personer, der Natten mellem 2 og 3 December opholdt sig i Huset; ogsaa **Tilreisende** medtages; ligeledes midlertidigt **Fraværende** (med behørig Anmærkning i Rubrik 4 samt for Tilreisende og for Fraværende tillige i Rubrik 5 eller 6). Børn, der er fødte inden Kl. 12 om Natten, medtages. Personer, der er døde inden nævnte Tidspunkt, medtages ikke; derimod medtages de, der er døde mellem dette Tidspunkt og Schemaernes Afhentning.
2. Hvis der paa Bostedet er flere end ét beboet **Hus** (jfr. Schemaets 1ste Side, Punkt 2), skrives i Rubrik 2 umiddelbart **ovenover** Navnet paa den **første** Person, der opføres i hvert Hus, dettes Navn eller Betegnelse (saasom Hovedbygningen, Sidebygningen, Føderaadshuset o. s. v.).
3. For hvert Hus anføres hver **Familiehusholdning** med sit Numer. Efter de til samme hørende Personer anføres de **enslige Logerende,** ved hvilke der sættes et Kryds (×) for at betegne, at de ikke hører til Familiehusholdningen. **Logerende,** der spiser Middag ved Familiens Bord, medregnes til Husholdningen; andre Logerende regnes derimod som enslige. Hvis to Søskende eller andre fører fælles Husholdning, ansees de som en Familiehusholdning. Skulde noget Familielem eller nogen Tjener bo i et særskilt Hus (f. Ex. i Drengestubygning), tilføies i Parenthes Numeret paa den Husholdning, som han tilhører (f. Ex. Husholdning No. 1).
   Foranstaaende Regler anvendes ogsaa paa Extrahusholdninger, f. Ex. Sygehuse, Fattighuse, Fængsler o. s. v. Indretningens Bestyrelses- og Opsynspersonale opføres først og derefter Indretningens Lemmer. Extrahusholdningens **Art** maa angives.
4. *Rubrik 4.* De Personer, som var **bosatte** i Huset og **der tilstede** 3 December, betegnes ved Bogstavet: **b**; de, der som tilreisende eller besøgende kun **midlertidigt** var **tilstede** i Huset 3 December, betegnes ved Bogstaverne: **mt**; de, der var bosatte i Huset, men **midlertidigt** var **fraværende** paa Reise eller Besøg, betegnes ved **f.**

5. *Rubrik 7.* For de midlertidigt tilstedeværende skrives først deres Stilling i Forhold til Tællingsstedets Familie, og dernæst tillige deres Familiestilling paa Hjemstedet.
6. *Rubrik 8.* Ugifte betegnes ved **ug,** gifte ved **g,** Enkemænd og Enker ved **e,** separerede ved **s** og fraskilte ved **f.** Som separerede (s) anføres kun de, der har erhvervet Separationsbevilling, og som fraskilte (f) kun de, hvis Ægteskab er endelig ophævet efter Bevilling eller ved Dom.
7. *Rubrik 9. Næringsveiens eller Erhvervets Art maa* **tydeligt og specielt betegnes.**
   For hjemmeværende voksne Børn eller andre Paarørende samt for *Tjenere* oplyses, hvorvidt de er sysselsatte med Husgjerning, Jordbrugsarbeide, Kreaturstel eller andet Slags Arbeide, og i Tilfælde hvilket. For Enker og voksne ugifte Kvinder maa anføres, om de lever af sine Midler eller driver nogenslags Næring, saasom Pensionat, Syforretning, Handel o. l., eller om de har nogen særlig Beskjæftigelse.
   For Logerende eller Besøgende maa ligeledes Næringsveien opgives.
   For Haandværkere og andre Industridrivende m. v. maa anføres, **hvad Slags** Industri de driver; det er f. Ex. ikke nok at sætte Haandværker, Fabrikeier, Fabrikbestyrer o. s. v.; der maa sættes f. Ex. Skomager, Teglværkseier, Sagbrugsbestyrer o. s. v.
   For Fuldmægtige, Kontorister, Opsynsmænd, Maskinister, Fyrbødere o. s. v. maa anføres, ved hvilket Slags Virksomhed de er ansatte.
   For Arbeidere, Inderster og Dagarbeidere tilføies den Bedrift, ved hvilken de ved Optællingen *har* Arbeide eller sidst forud for denne *havde* Arbeide, f. Ex. ved Jordbrug, Trælastvirksomhed, Bryggeri o. s. v.
   Ved enhver Virksomhed maa Stillingen betegnes saaledes, at det kan sees, om vedkommende driver Virksomheden som Arbeidsgiver eller Forretningsmand, som selvstændigt arbeidende for egen Regning, eller om han arbeider i andres Tjeneste som Bestyrer, Betjent, Formand. Svend, Lærling eller Arbeider.
   Ved alle saadanne Stillinger, som baade kan være private og offentlige, maa Forholdets Beskaffenhed angives (f. Ex. Embedsmand, Bestillingsmand i Statens, Kommunens Tjeneste, Lærer ved privat Skole o. s. v.).
   Lever man *hovedsagelig* af Formue, Pension, Livrente, privat eller offentlig Understøttelse, anføres dette, men tillige Erhvervet, om det er af nogen Betydning.
   Ved *forhenværende* Næringsdrivende, Embedsmænd o. s. v. sættes «**fv.**» foran tidligere Livsstillings Navn.
8. *Rubrik 14.* Sinker og lignende Aandssløve maa *ikke* medregnes som Aandssvage.

Bilag c.

(1ste Side.)

Folketælling for Norge 3 December 1900.

(Rigsvaabenet.)

Schema 3. Jordbrugsschema.

(Opgave over Udsæd, Kreaturhold m. m.)

.....Herred. Tællingskreds No.....

Vedkommer Personliste No.....

Bostedets (Gaardens, Pladsens) Navn.....

Bemærkninger vedkommende Udfyldning af Schema 3.

(Dette Schema udfyldes i Forbindelse med vedkommende Personliste.)

1. Hvis flere *særskilt skyldsatte* Eiendomme bruges underet, bliver kun *et* Schema at udfylde for disse, men med Angivelse af Matrikulskylden for hver Eiendom; dette gjælder ogsaa særskilt skyldsatte Sætre, Slaatteland o. s. v.
2. Hvis Bruget, uagtet det drives særskilt, *ikke* er særskilt skyldsat, anføres det Gaards-No. og Brugs-No., i hvis Matrikulskyld det indgaar, med Tilføielse af Ordet «*Under*» foran Gaards-Numeret.
   Ved saadanne Brugs Navn tilføies deres Art, f. Ex. Husmandsplads, Rydningsplads, bortforpagtet Stykke.
   Det hele Brugs-Numers Matrikulskyld anføres *kun paa det Hovedbruget* vedkommende Schema, og *paa dette* anføres nedenfor tillige Opgave over de sammen med Hovedbruget skyldsatte Stykker, paa følgende Maade:
   a. *Antal Husmandspladse med Jord (arbeidspligtige Husmænd)*.....
   b. « *andre Husmandspladse*.....
   c. « *særskilt bortforpagtede Dele*.....
   d. « *andre Brugsdele,* der drives for sig uden at være særskilt skyldsatte.....

Udsæd og Kreaturhold paa disse under a—d nævnte Brug anføres i det særskilte Schema, der vedkommer samme.

3. Hvis der i samme Schema bliver at opføre Udsæd eller Kreaturhold vedkommende *flere end en Person*, angives Navn og Livsstilling for samtlige disse Personer. Isaafald anføres Udsæd og Kreaturhold for hver af disse Personer i samme Orden i de forskjellige Rubriker.

(2den Side.)

Schema 3. Jordbrugsschema.

(Opgave over Udsæd, Kreaturhold m. m.)

.....Herred. Tællingskreds No.....

Personliste No..... Brugets Navn.....

Gaards-No.	Brugs-No.	Revideret Matrikulskyld. Mark.	Øre.
.....	.....	.....	..... (3 Linier.)

Eierens eller Brugerens Navn og Livsstilling samt Numer i Personlisten (Schema 1).

Numer:

..... (3 Linier.)

1. Udsæd i Aaret 1900.

Eierens eller Brugerens Numer (se ovenfor).	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
	Hvede.	Rug.	Byg.	Blandkorn.	Havre.	Erter.	Vikker.	Til Grønfoder (Havre, Vikker, Byg, Erter o. a.) tilsammen.	Poteter.	Til andre Rodfrugter benyttet Areal Ar = 1/10 Maal. Gule-rødder.	Tur-neps.	Kaal-rabi.		Græsfrø.	Areal af Have.	Heraf anvendt til Kjøkken-havevæxter.	Antal Frugt-træer (Bærbuske ikke medregnet)
	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Ar.	Ar.	Ar.	Ar.	Kg.	Ar.	Ar.	Stkr.

2. Kreaturhold m. m. 3 December 1900.

Eierens eller Brugerens Numer.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
	Heste.								Storfæ.					Faar.	
	Under 1 Aar.	1—3 Aar.	3—5 Aar.	5—16 Aar.	Over 16 Aar.	Af de over 3 Aar gamle var: Hingste.	Val-laker.	Hopper.	Under 1 Aar.	1—2 Aar.	Over 2 Aar.	Af de over 2 Aar gamle var: Oxer.	Kjør.	Under 1 Aar.	Over 1 Aar.

Eierens eller Brugerens Numer.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.
	Gjeder.		Svin.		Rensdyr.		Fjærkræ.					3 December 1900 havdes:				
	Under 1 Aar.	Over 1 Aar.	Under 1 Aar.	Over 1 Aar.	Under 1 Aar.	Over 1 Aar.	Høns.	Ænder.	Gjæs.	Kalkuner.	Bikuber.	*Arbeidsvogne* (Høvogne ikke medregnet). 4-hjulede og 2-spændte.	4-hjulede og 1-spændte.	Arbeids-kjærrer. 2-hjulede.	Slaa- og Meie-maskiner.	Saa-maskiner.

Bilag d.
(1ste Side.)

Folketælling for Norge 3 December 1900.

(Rigsvaabenet.)

Schema 4.

Hovedliste

over

Folketallet

i

..... Herred

..... Præstegjeld

Tællingskreds No. .....

.....

(Her anføres Tællingskredsens Navn.)

Til Observation.

Skulde i enkelte Tilfælde en Tællingskreds indbefatte Dele af forskjellige Sogne, Thinglag eller Lensmandsdistrikter, bliver en særskilt Hovedliste at udarbeide for hver saadan Del. Disse særskilte Lister beholder da Tællingskredsens No., men gives hver sit Litera.

(2den og 3die Side.)

Fortløbende Uddrag af Personlisterne.

Personlisternes No.	Gaards-No. og Brugs-No.	Bostedets (Gaardens, Pladsens) eller Beboerens Navn.	Tilstedeværende Folkemængde.	Hjemmehørende Folkemængde.
1				

o. s. v. til 100.

(4de Side.)

Sammendrag over Folkemængden for de i Tællingskredsen beliggende *Landsbyer* og andre større Husansamlinger*), som Forstæder, Strandsteder, Fiskevær o. lign., samt *Øer*.

Navn.	Vedkommende Personlisters No.	Tilstedeværende Folkemængde.	Hjemmehørende Folkemængde.

*) Husansamlinger med mindre end 100 Indbyggere medtages som Regel ikke.

Oplysninger og Anmærkninger,
hvortil Tælleren maatte finde sig foranlediget.

Listen er udfyldt af Undertegnede og den ..... 19 afgivet til Lensmanden i .....

.....

(Tællerens Underskrift.)

Bilag e.

(1ste Side.)

Folketælling for Norge 3 December 1900.

(Rigsvaabenet.)

Schema 5. Hovedsammendrag.

.....Herred. .....Præstegjeld.

Folketal i de enkelte Tællingskredse.

Tællingskredsens No.	Tællingskredsens Navn.	Tællerens Navn.	Tilstedeværende Folkemængde.	Hjemmehørende Folkemængde.
1				

o. s. v. til 18.

(2den Side.)

Folketal i Herredets forskjellige Sogne.

Sognets Navn.	Tællingskredsenes No.	Tilstedeværende Folkemængde.	Hjemmehørende Folkemængde.
.....Hovedsogn			
.....Annekssogn			
Herredets samlede Folkemængde.....			

Oplysninger vedkommende øvrige Inddelinger.

Her bliver at meddele Forklaring med Hensyn til nedennævnte Inddelinger saaledes, at det for hver enkelt af disse oplyses, om samme indbefatter det hele Herred eller kun en Del deraf.

Forsaavidt nogen Inddeling kun omfatter en Del af Herredet, maa dens Folketal i hvert Tilfælde oplyses under speciel Henvisning til de tilsvarende Tællingskredse og, om fornødiges, vedkommende Personlisters Numere.

Dersom et Præstegjeld eller anden større Inddeling indbefatter mere end det Herred, for hvilket nærværende Hovedsammendrag gjælder, betegnes dette saaledes: Herredet udgjør en Del af N. N. Præstegjeld (o. s. v.), der tillige indbefatter.....

De forskjellige Inddelingers Navn maa anføres, hvis det ikke falder nøiagtigt sammen med Herredets.

Præstegjeld:

Thinglag:

Forligelseskommissionsdistrikt:

Lensmandsdistrikt:

Skolekommuner:

Fattigdistrikter:

(3die Side.)

Forskjellige offentlige Indretninger.

Her anføres *Navn* for samtlige i Herredet værende Indretninger af nedenfor nævnte Art. — Til Oplysning om deres Beliggenhed tilføies i Parenthes efter hvert Navn Tællingskredsens Numer eller Navn.

Postkontorer og Postaabnerier:

Jernbanestationer og -stoppesteder:

Telegrafstationer (derunder ogsaa Jernbanetelegrafstationer):

Telefonstationer (derunder ogsaa private Stationer, der er til offentlig Afbenyttelse):

Dampskibsanløbssteder:

Toldstationer:

Lodsstationer:

Fyrstationer:

Yderligere Oplysninger og Anmærkninger, hvortil Tællingsstyret maatte finde sig foranlediget.

.....den.....19

.....

(Underskrifter.)

Bilag f.

Det statistiske Centralbureau.

Folketælling 3 December 1900.

Cirkulære No. 3.

J.-No. $\frac{35}{1900}$.

Ved kongelig Resolution af 8 August d. A. er det naadigst bestemt:

— — —

Som Post 1—10 i Bilag a.

I Henhold til nævnte Bemyndigelse skal man meddele Følgende:

I. Forberedende Arbeider og Tællingens Udførelse.

Byens Grænser bliver at regne efter de 3 December 1900 bestaaende Jurisdiktionsforhold.

Ved Byens Inddeling i Tællingskredse, der hver gives sit Numer, bør der saavidt muligt tages Hensyn til, at Tællingen kan foregaa paa en saa paalidelig, hurtig og arbeids-

besparende Maade som muligt. Hver Del af Byen, for hvilken en Tæller fungerer, betragtes som en særskilt Tællingskreds.

Tælling af de paa Skibe i Byens Havnedistrikt ombordværende Personer vil blive besørget af Toldvæsenets Funktionærer, der desangaaende modtager særskilt Cirkulære fra Bureauet, jfr. Resolutionens Post 6.

Som *Tællere* bliver at benytte Rodemestere eller andre for Tællingen skikkede Personer, Mænd eller Kvinder. Man henstiller til Magistraten at virke mest muligt for, at Tællingen ligesom delvis tidligere kan ske ad Frivillighedens Vei ved Hjælp af dertil skikkede og interesserede Personer, idet man bemærker, at Udsigten til at opnaa et saadant Resultat nu turde stille sig gunstigere end ved forrige Tælling, fordi Schemaerne denne Gang er indrettede paa en for Tællerne meget bekvemmere og enklere Maade end sidst. Saadanne frivillige Tællere bør tildeles bekvemt beliggende Tællingskredse, som Regel ikke omfattende mere end 10 større eller 20 mindre Huse. Lønnede Tællere kan tildeles et noget større Antal, indtil 20 større eller 40 mindre Huse.

Tællingen foregaar paa den Maade, at der af Tællerne nogle Dage før Tællingens Begyndelse omdeles det fornødne Antal Schemaer med Anmodning til vedkommende Huseiere og Leieboere om at udfylde samme, saaledes at de foreligger i udfyldt Stand 3 December, paa hvilken Dag deres Indsamling begynder. Tællerne vil da *paa selve Stedet* have at paase, at de er blevne behørig udfyldte, og i manglende Fald selv udfylde eller rette dem.

Schemaernes Indsamling maa tilendebringes saa hurtigt som med Opgavernes Fuldstændighed foreneligt, da dette er af Vigtighed for at opnaa et nøiagtigt Resultat af Folketællingen.

Schema 1 (Personliste), af hvilket et Exemplar omdeles til hver Bekvemmelighed, er indrettet til Opgaver over Antallet af de til hver Husholdning hørende Personer.

Schema 2 (Husliste) omfatter eet Hus; som saadant regnes i denne Forbindelse hvert Matrikulnumer, idet tilhørende Bagbygninger eller Sidebygninger m. V. medtages i samme Husliste, se Schemaets 1ste Side. Det med Schema 2 sammenhængende Schema 3 er bestemt til Oplysninger angaaende Udsæd og Kreaturhold m. m. vedkommende samme Hus eller Grund.

Huslisterne (Schema 2) bør af *Magistraten* før Uddelingen paategnes Tællingskredsens No., Gadens Navn samt Husets Matrikulnumer. Samtidig numereres Huslisterne inden hver Tællingskreds i fortløbende Række, begyndende med No. 1. Herved maa det nøie paasees, at intet Matr.-No. bliver forbigaaet; men det er ikke nødvendigt, at de numereres i samme Orden som Matr.-Numerne.

Personlisterne (Schema 1) bliver af *Tælleren*, forinden den ovenfor omhandlede *Omdeling* af Schemaerne, at paaføre Tællingskredsens No., Gadens Navn samt Husets Matr.-No. og Personlisternes No. Disse numereres fortløbende inden hvert Hus.

Hvis der skulde behøves mere end eet Schema, benyttes to eller flere, der betegnes med hvert sit Litera, men med samme Numer; i Litr. a anføres, hvormange andre Litr. der hører til.

Magistraten bør meddele Tællerne nøiagtig Veiledning med Hensyn til Tællingsarbeidets Udførelse. I denne Henseende henvises til selve Schemaerne og navnlig til de i Schema 1 paa 4de Side trykte Bemærkninger, idet forøvrigt henvises til hoslagte Instruktion for Tællerne.

For hver Tællingskreds bliver af Tælleren at udarbeide en *Hovedliste* (Schema 4), der tilligemed samtlige Schemaer 1—3 snarest muligt afleveres til Magistraten. I denne Hovedliste, hvori de beboede Huse opføres hvert med sit ved Folketællingen tildelte Husliste-Numer samt Matr.-No., bliver derhos at tilføie Matr.-No. for ubeboede Huse og ubebyggede Eiendomme i Tællingskredsen.

2. Efterfølgende Arbeider.

Originalopgaverne gjennemgaaes af Magistraten i saadan Udstrækning, som den finder fornødent for at forvisse sig om, at Listerne er fuldstændige og ordentlig førte. I denne Henseende henleder man navnlig Opmærksomheden paa følgende Punkter:

1. Schema 4 sammenholdes med Fortegnelsen over de matrikulerede Eiendomme, idet der paasees, at samtlige de Eiendomme, der er opførte i denne, ogsaa er medtagne i nævnte Schema (enten som beboede eller som ubeboede), samt at ingen Dobbelttælling af Huse ved forskjellige Tællere har fundet Sted.
2. Dernæst undersøges, om Schema 1 og særlig dets Rubriker 4 og 9 er behørig udfyldte. Ligeledes paasees, at der inde i hver Husliste ligger det rigtige Antal Personlister.

Endelig gjennemsees Schema 3 angaaende Udsæd og Kreaturhold m. m.

Af Magistraten bliver derefter at udarbeide et *Hovedsammendrag* for den hele By (Schema 5), i hvis første Del Folketallet i de enkelte Tællingskredse anføres overens-

stemmende med Hovedlisterne, medens Folketallet i de forskjellige Sogne opføres i Schemaets anden Del.

Forsaavidt det derhos maatte findes af Interesse særskilt at udsondre andre Dele af Byen (f. Ex. Bydele med eget Navn), bør Oplysning derom meddeles paa samme Maade som for Folketallet i de forskjellige Sogne.

Naar samtlige Opgaver saaledes er tilveiebragte, indsendes Dokumenterne til Det statistiske Centralbureau. Ubenyttede Schemaer tilbagesendes; de bør dog ikke indpakkes sammen med udfyldte Schemaer.

Foreløbig Underretning om Byens samlede hjemmehørende Folkemængde meddeles telegrafisk til Folketællingskontoret.

Da Tællingen forudsættes delvis udført ved lønnede Tællere, anmodes Magistraten om for hver af disse at meddele Opgave over den til Tællingen medgaaede Tid samt Forslag om Godtgjørelsens Størrelse.

Ligeledes imødesees Regning over de extraordinære Kontorudgifter, som for Magistraten muligvis vil være forbundne med Folketællingen, idet man forøvrigt gaar ud fra, at det hele Folketællingen vedkommende Arbeide udføres saa billigt som med dets Nøiagtighed foreneligt.

Erkjendelse for Modtagelsen af nærværende Cirkulære og de samme ledsagende Schemaer bedes meddelt med første Post.

Samtlige Breve, der angaar Folketællingen, saavelsom Pakker, hvori de samme vedrørende Dokumenter indsendes, bedes adresserede saaledes: *Det statistiske Centralbureau, Kristiania V., Kort Adelers Gade,* og forsynede med saadan Paategning: *Vedkommer Folketællingen 1900.*

Kristiania 16 Oktober 1900.

A. N. Kiær.

Jonas Haanshus.

Hermed følger:

Schema 1 (bundtede i Pakker paa 100).
—«— 2 og 3 (ligesaa).
—«— 4.
—«— 5.
Instruktion for Tællerne.

Forsaavidt ovenomhandlede Schemaer m. v. ikke er fremkomne ved Cirkulærets Modtagelse, vil de indtræffe med en af de nærmest paafølgende Poster.

Til

Magistraten i .....

Bilag g.

Schema 1, Personliste, havde et Format af 51 cm. × 30 cm. Schemaet var 3-delt og indrettet til Sammenbretning, saaledes at der ialt fremkom 6 Sider, hver Side altsaa 17 cm. bred.

(1ste Side.)

Folketælling for Norge 3 December 1900.

(Rigsvaabenet.)

Schema 1. Personliste No. .....

..... By. Tællingskreds No. .....

..... Gade No. .....

---

1. For hver særskilt Bekvemmelighed i Huset udfyldes et Schema af vedkommende Husfar (Husmor) eller andre Vedkommende. I manglende Fald udfyldes Schemaet af den for Kredsen beskikkede Tæller.

   Veiledning angaaende Udfyldningen vil findes paa Schemaets 4de Side.

2. Spørgsmaal vedkommende Beboelsesforholdene:

   1. Er den Bekvemmelighed, som Husholdningen optager, beliggende i Forhus, Sidebygning, Mellembygning, Bagbygning, Portnerbolig o. s. v.? [1])

   2. I hvilken Etage er Bekvemmeligheden [2])? .....

   3. Antal *Værelser*, der hører til Bekvemmeligheden (selvfølgelig iberegnet Tjenerværelser), samt Antal *Personer*, som havde sit Ophold Natten mellem 2 og 3 December:

	Antal Værelser.	Antal Personer.	
		Mænd.	Kvinder.
a) i Kjælder [3])			
b) i Etage			
c) paa Kvist eller Loft			

   4. Antal Kjøkkener? ..... Er Kjøkkenet fælles for to eller flere Familier, skrives 1/2, 1/3 o. s. v. Hvor intet Kjøkken hører til Familien, sættes 0.

[1]) Det Ord, som passer, understreges.
[2]) Beboelseskjælder og Kvist *regnes ikke* som Etager.
[3]) Som Kjælderværelser regnes de, hvis Gulv ligger under den tilstødende Gade eller Grund.

3. Personliste over Folketallet 3 December 1900.

2den, 3die og 4de Side (de indvendige Sider) indeholdt i schematisk Form de samme 16 Rubriker med Plads til 20 Personer som Bilag b (se Side 177).

(5te Side.)

4. Sammendrag af foranstaaende Liste.

1. Det samlede Antal Personer, der 3 December *var tilstede* i Bekvemmeligheden, udgjorde .....
   (Herunder regnes samtlige paa Listen opførte Personer med Undtagelse af de *midlertidigt fraværende* [Rubrik 6].)

2. Det samlede Antal Personer, der 3 December *var hjemmehørende,* udgjorde .....
   (Herunder regnes samtlige paa Listen opførte Personer med Undtagelse af de kun *midlertidigt tilstedeværende* [Rubrik 5].)

(6te Side.)

5. Bemærkninger vedkommende Udfyldningen af foranstaaende Schema 1.

1. I Schema 1 anføres **alle** de Personer, der Natten mellem 2 og 3 December opholdt sig i Bekvemmeligheden; ogsaa **Tilreisende** medtages; ligeledes midlertidigt **Fraværende** (med behørig Anmærkning i Rubrik 4 samt for Tilreisende og for Fraværende tillige i Rubrik 5 eller 6). Børn, der er fødte inden Kl. 12 om Natten medtages. Personer, der er døde inden nævnte Tidspunkt medtages ikke; derimod medtages de, der er døde mellem dette Tidspunkt og Schemaernes Afhentning.
2. (Vedkommer ikke Byerne.)
3. Efter de til **Familiehusholdningen** hørende Personer anføres de **enslige Logerende,** ved hvilke der sættes et Kryds (×) for at betegne, at de ikke hører til Familiehusholdningen. **Logerende,** der spiser Middag ved Familiens Bord, medregnes til Husholdningen; andre Logerende regnes derimod som enslige. Hvis to Søskende eller andre fører fælles Husholdning, ansees de som en Familiehusholdning.
   Foranstaaende Regler anvendes ogsaa paa Extrahusholdninger, f. Ex. Sygehuse, Fattighuse, Fængsler o. s. v. Indretningens Bestyrelses- og Opsynspersonale opføres først og derefter Indretningens Lemmer.
   Extrahusholdningens **Art** maa angives.
4. *Rubrik 4.* De, som var **bosatte** i Bekvemmeligheden og **der tilstede** 3 December, betegnes ved Bogstavet: **b**; de, der som tilreisende eller besøgende kun **midlertidigt** var **tilstede** i Bekvemmeligheden 3 December, betegnes ved Bogstaverne: **mt**; de, der

var boende i Bekvemmeligheden, men **midlertidigt** var **fraværende** paa Reise eller Besøg, betegnes ved **f.**

5. *Rubrik 7.* For de midlertidigt tilstedeværende skrives først deres Stilling i Forhold til Tællingsstedets Familie, og dernæst tillige deres Familiestilling paa Hjemstedet.
6. *Rubrik 8.* Ugifte betegnes ved **ug,** gifte ved **g,** Enkemænd og Enker ved **e,** separerede ved **s** og fraskilte ved **f.** Som separerede (s) anføres kun de, der har erhvervet Separationsbevilling, og som fraskilte (f) kun de, hvis Ægteskab er endelig ophævet efter Bevilling eller ved Dom.
7. *Rubrik 9. Næringsveiens eller Erhvervets Art maa* **tydeligt og specielt betegnes.**

For hjemmeværende voksne Børn eller andre Paarørende samt for *Tjenere* oplyses, hvorvidt de er sysselsatte med Husgjerning eller andet Slags Arbeide, og i Tilfælde hvilket. For Enker og voksne ugifte Kvinder maa anføres, om de lever af sine Midler eller driver nogenslags Næring, saasom Pensionat, Syforretning, Handel o. l., eller om de har nogen særlig Beskjæftigelse.

For Logerende eller Besøgende maa ligeledes Næringsveien opgives.

For Haandværkere og andre Industridrivende m. v. maa anføres, **hvad Slags** Industri de driver; det er f. Ex. ikke nok at sætte Haandværker, Fabrikeier, Fabrikbestyrer o. s. v.; der maa sættes f. Ex. Skomager, Teglværkseier, Sagbrugsbestyrer o. s. v.

For Fuldmægtige, Kontorister, Opsynsmænd, Maskinister, Fyrbødere o. s. v. maa anføres, ved hvilket Slags Virksomhed de er ansatte.

For Arbeidere, Inderster og Dagarbeidere tilføies den Bedrift, ved hvilken de ved Optællingen *har* Arbeide eller sidst forud for denne *havde* Arbeide, f. Ex. ved Jordbrug, Trælastvirksomhed, Bryggeri o. s. v.

Ved enhver Virksomhed maa Stillingen betegnes saaledes, at det kan sees, om vedkommende driver Virksomheden som Arbeidsgiver eller Forretningsmand, som selvstændigt arbeidende for egen Regning, eller om han arbeider i andres Tjeneste som Bestyrer, Betjent, Formand, Svend, Lærling eller Arbeider.

Ved alle saadanne Stillinger, som baade kan være private og offentlige, maa Forholdets Beskaffenhed angives (f. Ex. Embedsmand, Bestillingsmand i Statens, Kommunens Tjeneste, Lærer ved privat Skole o. s. v.).

Lever man *hovedsagelig* af Formue, Pension, Livrente, privat eller offentlig Understøttelse, anføres dette, men tillige Erhvervet, om det er af nogen Betydning.

Ved *forhenværende* Næringsdrivende, Embedsmænd o. s. v. sættes «**fv.**» foran tidligere Livsstillings Navn.

8. *Rubrik 14.* Sinker og lignende Aandssløve maa *ikke* medregnes som Aandssvage.

Bilag h.

(1ste Side.)

Folketælling for Norge 3 December 1900.

(Rigsvaabenet.)

Schema 2. Husliste No......

.....By. Tællingskreds No.....

.....Gade No.....

I. Dette Schema udfyldes af Husets Eier eller Bestyrer. Et Hus med tilhørende Sidebygninger eller Udhuse betragtes som et samlet Hus, og ethvert saadant skal have sin selvstændige Husliste. Personlisterne (Schema 1) numereres saaledes, at man begynder med Kjælderbevemmeligheden, hvis der er nogen, derefter gaar til første Etage o. s. v.

2. Spørgsmaalet om Antallet af Etager og Bekvemmeligheder m. v. i Huset med tilhørende Sidebygninger:

1. Er Huset et almindeligt Vaaningshus eller væsentlig et Forretningslokale, en Fabrikbygning eller Hus med anden særskilt Bestemmelse (hvilken)?[1] .....
2. Hørte der til Huset særskilte Sidebygninger, Udhus og i Tilfælde hvilke? .....

.....

3. Er Huset ubeboet? *Nei, Ja*[1].
4. Hvormange Etager[2] har Huset? .....

---

[1] Det Ord, som passer, understreges.

[2] Beboelseskjælder og Kvist regnes ikke som Etager.

5. Hvormange Bekvemmeligheder anvendtes:
   a) Udelukkende til Beboelse? .....
   b) dels til Beboelse, dels til Værksted o. lign.? .....
   c) udelukkende til Værksted o. lign.? .....
6. Hvormange Bekvemmeligheder stod ledige? .....
7. Findes en eller flere Kvistleiligheder og i Tilfælde hvormange? .....
8. Findes en eller flere Kjælderbekvemmeligheder og i Tilfælde hvormange? .....
9. Hvormange Personlister vedkommende denne Husliste skal være udfyldt? .....

(2den Side.)

3. Fortløbende Uddrag af Personlisterne.

(Se Schema 1, Side 3.)

Personlisternes No.	Antal *tilstedeværende* Personer.	Antal *hjemmehørende* Personer.	Personlisternes No.	Antal *tilstedeværende* Personer.	Antal *hjemmehørende* Personer.
1			Overført		
o. s. v. til 22.			23 o. s. v. til 43.		

Bilag i (trykt i Sammenhæng med Bilag h).

Schema 3. Jordbrugsschema.

(Opgave over Udsæd, Kreaturhold m. m.)

..... By. Tællingskreds No. .....

Dette Schema udfyldes i Forbindelse med vedkommende Husliste. For ubebyggede særskilt matrikulerede Grunde udfyldes nedenstaaende Afdeling 1 (Udsæd) af vedkommende Eier eller Bruger.

Husliste No. .... Gade No. .....

Eierens eller Brugerens Navn og Livsstilling:

1) .....

2) .....

3) .....

1. Udsæd i Aaret 1900.

Eierens eller Brugerens Numer (se ovenfor).	1. Hvede.	2. Rug	3. Byg.	4. Blandkorn.	5. Havre.	6. Erter.	7. Vikker.	8. Til Grønfoder (Havre, Vikker, Byg, Erter o. a.) tilsammen.	9. Poteter.	10. Til andre Rodfrugter benyttet Areal i Ar = 1/10 Maal. Gule-rødder.	11. Turnips.	12. Kaalrabi.	13.	14. Grøsfrø.	15. Areal af Have.	16. Heraf anvendt til Kjøkkenhavevæxter.	17. Antal Frugttræer (Bærbuske ikke medregnet).
	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Hl.	Ar.	Ar.	Ar.	Ar.	Kg.	Ar.	Ar.	Stkr.
1.																	
2.																	
3.																	

2. Kreaturhold m. m. 3 December 1900.

Eierens eller Brugerens Numer.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
	Heste.								Storfæ.					Faar.	
	Under 1 Aar.	1—3 Aar.	3—5 Aar.	5—16 Aar.	Over 16 Aar.	Af de over 3 Aar gamle var: Hingste.	Vallakker.	Hopper.	Under 1 Aar.	1—2 Aar.	Over 2 Aar.	Af de over 2 Aar gamle var: Oxer.	Kjør.	Under 1 Aar.	Over 1 Aar.
1.															
2.															
3.															

Eierens eller Brugerens Numer.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.
	Gjeder.		Svin.		Rensdyr.		Fjærkræ.					3 December 1900 havdes:				
	Under 1 Aar.	Over 1 Aar.	Under 1 Aar.	Over 1 Aar.	Under 1 Aar.	Over 1 Aar.	Høns.	Ænder.	Gjæs.	Kalkuner.	Bikuber.	*Arbeidsvogne* (Høvogne ikke medregnet). 4-hjulede og 2-spændte.	4-hjulede og 1-spændte.	Arbeidskjærrer. 2-hjulede.	Slaa-og Meiemaskiner.	Saamaskiner.
1.																
2.																
3.																

Bilag k.

(1ste Side.)

Folketælling for Norge 3 December 1900.

(Rigsvaabenet.)

Schema 4.

Hovedliste

over

Folketallet

i

.....By

Tællingskreds No.....

Tællingskredsens Navn eller Grænser.....

Til Observation.

Skulde i enkelte Tilfælde en Tællingskreds indbefatte Dele af forskjellige Sogne, bliver en særskilt Hovedliste at udarbeide for hver saadan Del. Disse særskilte Lister beholder da Tællingskredsens Numer, men gives hver sit Litera.

(2den og 3die Side.)

Fortløbende Uddrag af Huslisterne.

Huslisternes No.	Bydelens (Gadens, Kvarterets, Torvets o. s. v.) Navn eller Rode-No.	Husets Matr.-No.	Tilstedeværende Folkemængde.	Hjemmehørende Folkemængde.
1				

o. s. v. til 100.

(4de Side.)

Listen er udfyldt af Undertegnede og den .....19 afgivet til Magistraten i .....

.....
(Tællerens Underskrift.)

Bilag 1.

(1ste Side.)

Folketælling for Norge 3 December 1900.

(Rigsvaabenet.)

Schema 5. Hovedsammendrag.

.....By.

Folketal i de enkelte Tællingskredse.

Tællingskredsens No.	Tællingskredsens Navn eller Grænser.	Tællerens Navn.	Tilstedeværende Folkemængde.	Hjemmehørende Folkemængde.
1				

o. s. v. ogsaa paa 2den og 3die Side.

(4de Side.)

Folketal i Byens forskjellige Sogne.

Opføres efter territoriale Grænser uden Hensyn til, om der indenfor Sognet findes Medlemmer af særskilte Menigheder, f. Ex. Hospitalsmenigheder, Garnisonsmenighed, Dissentermenigheder.

Sognets Navn.	Tællingskredsenes No.	Tilstedeværende Folkemængde.	Hjemmehørende Folkemængde.

Oplysninger og Anmærkninger,

hvortil Magistraten maatte finde sig foranlediget. Herunder bliver ogsaa at oplyse, om Byen i Henseende til civil, geistlig eller judiciel Inddeling er forenet med tilgrænsende Landdistrikt.

.....den.....19 .

.....
(Underskrift.)

Bilag m.

Folketælling for Norge 3 December 1900.

Uddrag af Instruktion for Tællerne (i Landdistrikterne).

1. Forberedende Arbeide.

Naar Tælleren har modtaget de hans Kreds vedkommende Blade af Fortegnelsen over de matrikulerede Eiendomme samt det fornødne Antal Exemplarer af Schema 1, 3 og 4 (Schema 2 vedkommer kun Byerne), bør han først ved Hjælp af nævnte Fortegnelse opgjøre sig en Plan for den Orden, hvori han agter at besøge de forskjellige Bosteder.

I den Udstrækning, som det af Tællingsstyret findes tilraadeligt, bør Schemaerne ved Skolebørn eller paa anden hensigtsmæssig Maade nogle Dage før Tællingens Begyndelse besørges omsendt til de Bosteder, hvorhen de kan bringes uden Udgift. En bekvem Anledning vil i mange Sogne haves Søndag 2 December, idet Schemaerne formentlig vil kunne uddeles efter Kirketid til adskillige Husfædre, der ikke allerede paa anden Maade har erholdt samme. Ved denne Uddeling tilsigtes, at Husfædre eller andre Vedkommende kan faa Anledning til paa Forhaand at se de i Schemaerne opstillede Spørgsmaal, saa at Svarene kan haves paa rede Haand og Schemaernes Udfyldning saaledes foregaa raskt, naar Tælleren kommer, saafremt de ikke allerede er udfyldte af Beboerne selv.

Saadan Omsendelse bør altid ske til Sindssygeasyler, Sygehuse, Fattighuse, Hospitaler o. l. samt i Regelen ogsaa til større Arbeiderboliger, forat Schemaerne kan besørges udfyldte af disse Indretningers Bestyrere, der tillige bør erholde et Exemplar af nærværende Instruktion.

Af Hensyn til den senere Bearbeidelse maa det saavidt muligt søges undgaaet, at Schemaerne ikke unødigt brettes.

2. Tællingens Udførelse.

Tællingen tager sin Begyndelse Mandag Morgen 3 December 1900 og fortsættes uafbrudt de paafølgende Virkedage, indtil den er tilendebragt, idet den fremmes saa hurtigt som med dens Nøiagtighed foreneligt. Dette er nødvendigt, fordi endel Personer kan forandre Opholdssted strax efter 3 December, og det da kan blive vanskeligt at faa det rigtige Folketal. Schemaerne er denne Gang ogsaa indrettede saaledes, at de er lettere at udfylde end ved forrige Folketælling.

Tælleren maa besøge hvert enkelt Vaaningshus for paa selve Stedet at indføre Opgaverne i Schemaerne. For de Huses Vedkommende, hvor Schemaer har været omdelte før Tællingens Begyndelse, og er udfyldte af Beboerne selv, maa det paasees, at Besvarelsen er tydeligt og rigtigt affattet.

Tælleren maa paase, at alle, som er tilstede i Huset Nat til 3 December, ogsaa udøbte Børn, kommer med paa Listen, se Schema 1, S. 4, Bemærkn. 1.

I Tællingen skal ogsaa medtages de, der paa nævnte Tid færdes ude paa Landeveien eller i Baad, og som saaledes da ikke har Logis i noget Hus. Disse regnes som tilstedeværende i det Hus, hvorhen de først kommer 3 December eller nærmest paafølgende Dage.

For dem, som Natten mellem 2 og 3 December er ombord i noget Fartøi inden Tællingskredsens Grænser, udfyldes en Personliste for Fartøiet — hvor der er Toldstation, af Toldvæsenets Betjente, ellers af Tælleren i Kredsen.

For hvert Hus, Tælleren kommer til, begynder han med at numerere Personlisten (Schema 1) i den Orden, i hvilken Schemaerne indsamles. Herved iagttages, at ethvert Hus med tilhørende Sidebygninger eller Udhuse betragtes som et samlet Hus (Bosted), saa at der altsaa ikke bruges ny Personliste eller gives nyt Numer til en beboet Sidebygning.

Derefter indføres Opgaverne Rubrik for Rubrik med Iagttagelse af, hvad derom er trykt paa selve Schemaet.

Med Hensyn til Rubrikerne 4—6 bemærkes:

Som midlertidigt fraværende regnes (foruden de i Huset boende Familielemmer, der var fraværende 3 December) ogsaa Logerende, der før Afreisen har opsagt sit Logis, naar det vides, at de inden kort Tid vil komme tilbage og fremdeles blive boende i Herredet; disse medregnes i det Hus, hvor de sidst havde Logis.

Tjenere regnes som bosatte paa det Sted, hvor de er i Tjeneste; Studenter, Skoleelever o. l. der, hvor de opholder sig for sin Uddannelses Skyld; er de altsaa ved Tællingstiden hjemme i Besøg, opføres de der som midlertidigt tilstedeværende.

Lægdslemmer, der er paa Omgang, regnes som bosatte paa det Sted, hvor de opholdt sig paa Tællingstiden, Sygehuspatienter som midlertidigt tilstedeværende i Sygehuset, hvis de ikke er indlagte til stadig Forpleining. Nomadiserende Lapper regnes som bosatte der, hvor de har Tilhold paa Tællingstiden.

Sjømænd, der er i udenrigsk Fart, og som ikke har eget Hjem i Norge, regnes som midlertidigt fraværende fra sit sidste Bosted her i Landet, medmindre de maa ansees for at have taget fast Ophold i Udlandet eller stadigt farer med udenlandske Skibe.

Ved Opgaver over de midlertidigt tilstedeværende og de midlertidigt fraværende maa det nøie erindres, at det er Forholdet *den 3 December* og ikke Forholdet paa den Dag, da Tælleren kommer paa Stedet, som er det afgjørende.

Med Hensyn til Rubrik 9 (Erhverv og Livsstilling), der er en af de vigtigste i Schemaet, henvises, foruden til det i samme anførte, tillige til omstaaende Bilag 1: Alfabetisk Liste over Livsstillinger, der tiltrænger nærmere Betegnelse.

Ved Rubrik 11 henvises til efterfølgende Bilag 3.

Angaaende *Schema 3* henvises til det paa selve Schemaet anførte, idet bemærkes, at der kan forekomme Udsæd eller Havedyrkning paa Grundstykker, som ikke hører til noget Brug, for hvilket Personliste skal udfærdiges. I saadant Tilfælde maa der udfyldes et særskilt Schema 3 for disse ubeboede Grundstykker.

Schema 3 bør -- efter at være udfyldt — lægges *ind i* vedkommende Personliste.

Med Hensyn til *nomadiserende Lapper* gjælder følgende Tillægsregler:

Vedkommende Schema 1.

Rubrik 4. Nomadiserende Lapper ansees som hjemmehørende der, hvor de opholder sig 3 December; skulde imidlertid nogen Lap andetstedsfra netop da være paa et kort Leilighedsbesøg hos den Lappefamilie, som nævnte Dag har sit Tilhold i paagjældende Tællingskreds, ansees denne enkelte Lap selvfølgelig som midlertidigt tilstedeværende.

Vedkommende Schema 3.

Tælleren bør efter Omstændighederne selv øve Kritik i Henseende til Opgaverne over *Antallet af Rensdyr* og bl. a. have for Øie, at baade Mand, Hustru, Børn og Tyende kan være Eiere af Rensdyr, i hvilket Tilfælde specificeret Opgave bør meddeles.

Dernæst maa Tælleren mærke sig, at Lapperne ofte *har Andres Rensdyr under Bevogtning,* hvilke bliver at anføre som Andre tilhørende.

3. Efterfølgende Arbeide.

Naar de oven omhandlede Schemaer 1 og 3 er blevne indsamlede, udarbeides Hovedliste (Schema 4) for Tællingskredsen; dette Schema bestaar af to Afdelinger, af hvilke den første er bestemt for et fortløbende Uddrag af Personlisterne og den anden til et Sammendrag for særskilte Dele af Tællingskredsen. I første Afdeling opskrives Folketallet *for hvert Hus* (Bosted) efter Personlisternes Udvisende i *den samme Orden,* hvori disse er numererede. I anden Afdeling opføres Folkemængden for hver af de særskilt udsondrede Dele. Hvis eet Schema 4 ikke strækker til, anvendes to, der heftes sammen eller gives hvert sit Bogstav.

Samtlige udfyldte Schemaer 1, 3 og 4 indleveres derefter til Lensmanden, ordnede efter Numer og omhyggeligt indpakkede.

Ubenyttede Schemaer afleveres ligeledes.

Det statistiske Centralbureau, Kristiania i Oktober 1900.

Bilag n.

Folketælling for Norge 3 December 1900.

Uddrag af Instruktion for Tællere i Byerne.

I. Forberedende Arbeider og Tællingens Udførelse.

Nogle Dage før Tællingens Begyndelse maa Tælleren omdele det nødvendige Antal Schemaer inden det ham tildelte Omraade med Anmodning til vedkommende Huseiere og Leieboere om at udfylde samme, saaledes at de foreligger i udfyldt Stand 3 December,

paa hvilken Dag deres Indsamling begynder. Tælleren vil da *paa selve Stedet* have at paase, at de er blevne behørig udfyldte og i manglende Fald selv udfylde eller rette dem.

Til Sindssygeasyler, Sygehuse, Fattighuse, Hospitaler o. l. samt til større Arbeiderboliger, hvor Schemaerne forudsættes at blive besørget udfyldte af disse Indretningers Bestyrere, leveres — foruden Schemaerne — tillige et Exemplar af nærværende Instruktion.

Til saadanne større Indretninger bør Schemaerne, forat de kan foreligge færdige i betimelig Tid, udleveres senest 26 November.

Af Hensyn til den senere Bearbeidelse maa det søges undgaaet, at Schemaerne unødig brettes.

Schema 1 (Personliste), af hvilket et Exemplar omdeles *til hver Bekvemmelighed*, er indrettet til Opgaver over Antallet af de til hver Husholdning hørende Personer.

Schema 2 (Husliste) skal omfatte eet Hus; som saadant regnes i denne Forbindelse hvert Matrikulnumer, idet tilhørende Bagbygninger eller Sidebygninger m. v. medtages i samme Husliste, se Schemaets 1ste Side.

Det med Schema 2 sammenhængende *Schema 3* er bestemt til Oplysninger angaaende Udsæd og Kreaturhold m. m. vedkommende samme Hus eller Grund og forudsættes udfyldt af Eieren eller Bestyreren.

Personlisterne (Schema 1) maa, forinden den ovenfor omhandlede Omdeling af Schemaerne, af Tælleren paaføres Tællingskredsens No., Gadens Navn samt Husets Matr.-No. overensstemmende med det af Magistraten paa vedkommende Husliste anførte; endvidere paaføres Personlisternes No., idet disse numereres fortløbende inden hvert Hus.

Hvis der skulde behøves mere end eet Schema, benyttes to eller flere, der betegnes med hvert sit Litera, men med samme Numer; i Litr. a anføres, hvormange andre Litr. der hører til.

2. Tællingens Udførelse m. v.

Tællingen tager sin Begyndelse Mandag Formiddag 3 December og fremmes saa hurtigt som med dens Nøiagtighed foreneligt. Schemaerne er denne Gang indrettede saaledes, at de er lettere og hurtigere at udfylde end ved forrige Folketælling.

Opgaverne i Schema 1 indføres af Tælleren, forsaavidt dette ikke skulde være udført af vedkommende Leieboere, Rubrik for Rubrik med Iagttagelse af, hvad derom er trykt paa selve Schemaet (se Bemærkninger paa Schemaets 4de Side).

Med Hensyn til Rubrikerne 4—6 bemærkes:

Som midlertidigt fraværende regnes (foruden de til Husholdningen hørende Familielemmer, der var fraværende 3 December) ogsaa Logerende, der før Afreisen har opsagt sit Logis, naar det vides, at de inden kort Tid vil komme tilbage og fremdeles blive boende i Leiligheden; disse medregnes der, hvor de sidst havde Logis.

Tjenere regnes som bosatte paa det Sted, hvor de er i Tjeneste; Studenter, Skoleelever o. l. der, hvor de opholder sig for sin Uddannelses Skyld; er de altsaa paa Tællingstiden hjemme i Besøg, opføres de der som midlertidigt tilstedeværende.

Sygehuspatienter regnes som midlertidigt tilstedeværende i Sygehuset, hvis de ikke er indlagte til stadig Forpleining.

Arrestanter regnes som midlertidigt tilstedeværende i vedkommende Fængsel, ligesaa Tvangsarbeidslemmer i vedkommende Tvangsarbeidsanstalt, derimod Strafarbeidsfanger som *boende* i vedkommende Strafanstalt.

Sjømænd, der er i udenrigsk Fart, og som ikke har eget Hjem i Norge, regnes som midlertidigt fraværende fra sit sidste Bosted her i Landet, medmindre de maa ansees for at have taget fast Ophold i Udlandet eller stadigt farer med udenlandske Skibe.

Tællerens Opmærksomhed henledes særskilt paa Rubrik 9 (Erhverv og Livsstilling), med Hensyn til hvilken der henvises, foruden til det i selve Schemaet S. 4 anførte, tillige til omstaaende Bilag 2: Alfabetisk Liste over Livsstillinger, der tiltrænger nærmere Betegnelse.

Ved Rubrik 11 henvises til modstaaende Bilag 1.

Schemaerne 1 (Personliste) maa under Indsamlingen lægges *indi* den Husliste, hvortil de hører.

Tælleren maa nøie paase, at Schemaer udfyldes for *alle* i hans Tællingskreds værende Husholdninger, og at *alle* i vedkommende Bekvemmelighed boende Logerende og andre Personer kommer med i Tællingen.

Hver Tæller skal for sin Kreds udarbeide en Hovedliste (Schema 4), der tilligemed samtlige Schemaer 1—3 snarest muligt afleveres til Magistraten.

I denne Hovedliste opføres de beboede Huse hvert med sit ved Folketællingen tildelte Husliste-Numer samt Matr.-No.

Ubenyttede Schemaer tilbageleveres.

Forøvrigt har Tælleren at befølge de nærmere Instruktioner, som vedkommende Magistrat maatte give.

Det statistiske Centralbureau, Kristiania i Oktober 1900.

Bilag o.

Cirkulære til Toldkamrene.
No. 11 (1900).

Fra
Den Kongelige Norske Regjerings
Finants- og Told-Departement.

Ifølge Meddelelse fra Indredepartementet er det ved Kongelig Resolution af 8de f. M. bl. A. bestemt:

1. At en almindelig Folketælling bliver at afholde førstkommende December Maaned, samt at den skal tage sin Begyndelse Mandag 3die December 1900 og fortsættes de paafølgende Virkedage, indtil den er tilendebragt.

. . . . . .

6. At der ved Toldvæsenets Funktionærer iværksættes en Tælling af Sjøfarende ombord paa norske Fartøier, der paa Tællingstiden er beliggende i eller paa Veien til norske Havne, samt tillige af Bemandingen paa de samtidig inden Rigets Grænser værende fremmede Fartøier.

. . . . . .

10. At det statistiske Centralbureau bemyndiges til at træffe de Foranstaltninger, der videre udkræves i Sagens Anledning, derunder Bestemmelsen af mindre væsentlige Ændringer i Schemaernes Form samt af den Magistrater, Lensmænd, Tællere og andre tilkommende Godtgjørelse overensstemmende med Regler, der bliver at fastsætte af Departementet for det Indre.

Hvilket herved meddeles til Underretning for Toldkammeret.

Kristiania den 15de September 1900.

Thilesen.

Bilag p.

Cirkulære No. 12 — 1900.

Den Kongelige Norske Regjerings
Departement for det Indre.

Kristiania, den 10 Oktober 1900.

Afdelingen for udenrigske Sager,
Handel og Sjøfart.

bilag.

I forbindelse med anordningen af en almindelig folketælling for kongeriget Norge den 3. december 1900 er det ved kongelig resolution af 8. august d. a. bestemt:

«At der ved de norske og svenske konsulater og vicekonsulater iværksættes en tælling af sjøfarende ombord paa norske fartøier, der paa tællingstiden er beliggende i eller paa veien til fremmede havne».

Efter de for folketællingen ved nævnte resolution fastsatte regler bliver der at udfylde en skibsliste (schema 6) for hvert norsk fartøi, der den 3. december 1900 befinder sig udenfor Norges grænser. Skibslisten skal indeholde en fortegnelse over samtlige i fartøiet den 3. december ombordværende personer.

Samtidig med nærværende cirkulære tilstilles konsulatet det antal schemaer, som man har anseet fornødent saavel for hovedstationen som for vicekonsulsstationerne.

Man tillader sig at anmode konsulatet om at besørge et exemplar (eller om fornødiges flere exemplarer) af nævnte schema tildelt ethvert norsk fartøi, der ikke allerede maatte være i besiddelse deraf, og som enten

1) udklareres fra nogen af konsulatets havne til saadan tid og med saadan bestemmelse, at fartøiet ikke kan antages at naa Norge inden 3. december, eller
2) den 3. december d. a. er beliggende i nogen af konsulatets havne, eller
3) ankommer til nogen af disse inden medio februar n. a. og har været underveis den 3. december d. a.

De udfyldte schemaer bliver at aflevere til det norske og svenske konsulat i den udenlandske havn, hvor fartøiet er beliggende paa tællingstiden, eller hvortil det først ankommer efter samme. (Forsaavidt fartøiet er paa hjemreise til Norge, skal schemaet afleveres af skibsføreren til vedkommende norske toldkammer).

Man tør bede paaseet, at der for ethvert norsk fartøi, der den 3. december d. a. enten er beliggende i nogen af konsulatets havne eller befandt sig paa veien til samme, inden dets udklarering afleveres det behørige schema i udfyldt stand.

Det bedes paalagt vicekonsulerne ved midten af februar maaned 1901 at indsende samtlige modtagne udfyldte schemaer til hovedstationen, hvorefter de, i forbindelse med de ved denne indsamlede schemaer, snarest mulig bliver at indsende hertil.

De udfyldte schemaer bedes ved indsendelsen ledsaget af en fortegnelse, hvori vedkommende fartøiers navn anføres, og hvori der skjelnes mellem fartøier, der den 3. december var overliggende i konsulatdistriktet, og fartøier, som først efter tællingstiden er ankomne til samme.

For langveisfarere, der maatte ankomme til nogen af konsulatets havne senere end medio februar, men inden udgangen af april maaned n. a., og som har været fraværende fra Norge den 3. december d. a., bliver det at undersøge, hvorvidt heromhandlede schema er afleveret ved noget andet konsulat. Hvor dette ikke har været tilfældet, bliver schema at udfylde og gjennem konsulatet strax at indsende hertil.

Til fordeling mellem vicekonsulsstationerne vedlægges endel aftryk af nærværende cirkulære.

Sigurd Ibsen,
expeditionschef.

Waldemar Foss.

Det norske og svenske Konsulat.

Anm. Nærværende Cirkulære ledsagedes af engelsk Oversættelse.

Bilag q.

Det statistiske Centralbureau.

Folketælling 3 December 1900.

Cirkulære No. 4.

J.-No. $\frac{}{1900}$.

Som det allerede gjennem Cirkulære No. 11 (1900) fra den kongelige norske Regjerings Finants- og Told-Departement vil være Toldkammeret bekjendt, er det ved kongelig Resolution af 8 August d. A. i Forbindelse med Anordningen af en almindelig Folketælling for Kongeriget Norge 3 December 1900 naadigst bestemt:

«At der ved Toldvæsenets Funktionærer iværksættes en Tælling af Sjøfarende ombord paa norske Fartøier, der paa Tællingstiden er beliggende i eller paa Veien til norske Havne, samt tillige af Bemandingen paa de samtidig inden Rigets Grænser værende fremmede Fartøier.»

Under Henvisning til nævnte Cirkulære skal Centralbureauet meddele Følgende:

Efter de for Folketællingen fastsatte Regler bliver der at udfylde en Skibsliste (Schema 6) for ethvert Fartøi, der 3 December 1900 befinder sig indenfor Norges Grænser,

saavelsom for ethvert norsk Fartøi, som paa denne Tid er udenfor Riget. Skibslisten skal indeholde en Fortegnelse over samtlige 3 December i Fartøiet ombordværende Personer, hvad enten de hører til Besætningen eller ikke.

Samtidig med nærværende Cirkulære tilstilles Toldkammeret det Antal Schemaer, som man har anseet fornødent.

Man skal anmode Toldkammeret om at besørge et Exemplar (eller, om fornødiges, flere Exemplarer) af nævnte Schema tilstillet:

1. ethvert saavel norsk som fremmed Fartøi, der, uden at være oplagt, 3 December d. A. ligger i nogen af de til Toldkammerets Distrikt hørende Havne eller Udhavne, hvor Toldstation findes;
2. ethvert norsk Fartøi, der udklareres til Udlandet, og som ikke antages at ville komme tilbage til Norge inden 3 December;
3. ethvert fra Toldstedet til indenrigsk Sted saa nær Tællingstiden og med saadan Bestemmelse afgaaende Fartøi, at det maa forudsættes at være underveis 3 December;
4. ethvert fra Udlandet fra og med 3 December ankommende norsk Fartøi, der var underveis paa Tællingstiden og som ikke allerede maatte være i Besiddelse af Schemaet, samt
5. ethvert til Toldstedet fra indenrigske Steder i Begyndelsen af December ankommende norsk Fartøi, der paa Tællingstiden var underveis, og for hvilket lignende Schema ikke tidligere har været afgivet.

Ved Udlevering af Schemaer til de under 2 og 3 omhandlede Skibe bør vedkommende Skibsfører udtrykkelig anmodes om at besørge samme udfyldt snarest muligt efter Tællingstiden, idet det navnlig, forsaavidt Passagerdampskibe angaar, er af Interesse, at dette sker, forinden de ombordværende Passagerer har forladt Skibet.

I Henseende til fremmede Fartøier bør Toldkammeret anmode vedkommende Konsuler om deres velvillige Mellemkomst i Sagens Anledning.

Toldkammeret anmodes om at paase, at Schemaet bliver afleveret i behørig udfyldt Stand for ethvert af de Fartøier, der 3 December er beliggende i Toldkammerets Distrikt eller ankommer dertil efter denne Tid uden tidligere at have afleveret Schemaet, uanseet om Skibet har modtaget Schemaet gjennem et norsk Toldkammer eller gjennem et af de forenede Rigers Konsulater.

Schemaerne forudsættes i Regelen at ville blive udfyldte af vedkommende Skibsførere; i manglende Fald anmodes Toldkammeret om at besørge dette. I Henseende til Udfyldningen bemærkes til Forebyggelse af mulig Tvivl, at alene de Personer, der Natten til 3 December opholdt sig ombord, skal medtages paa Schemaet (idet de, der samme Nat havde Logis iland i Norge, vil blive medtagne i den der stedfindende almindelige Folketælling).

De indtil Midten af Februar indkomne Schemaer indsendes underet til Det statistiske Centralbureau under Adresse: Kristiania V., Kort Adelers Gade, og med saadan Paategning: Vedkommer Folketællingen 1900.

De Schemaer, der maatte indkomme efter nævnte Tidspunkt, bliver snarest muligt at eftersende.

De udfyldte Schemaer bedes ved Indsendelsen ledsagede af en Fortegnelse, hvori vedkommende Fartøiers Navn anføres, og hvori der skjelnes mellem Fartøier, der paa Tællingstiden var overliggende i Distriktet, og Fartøier, som først efter Tællingstiden er ankomne til samme. Schemaerne bør stemples og numereres af det Toldkammer, der modtager samme. Om samtlige Schemaer ikke indsendes underet, bør de dog gives fortløbende Numer.

Man vedlægger et Exemplar af det af Regjeringens Departement for det Indre, Afdelingen for udenrigske Sager, Handel og Sjøfart, under 10 d. M. til de norske og svenske Konsulater udfærdigede Cirkulære angaaende Tælling af Sjøfarende ombord paa norske Fartøier i Udlandet.

Forsaavidt Iværksættelsen af Tællingen i enkelte Tilfælde maatte være forbunden med Omkostninger for Toldkammeret, vil disse blive erstattede efter derover indgiven Regning.

Kristiania 25 Oktober 1900.

A. N. Kiær.

Jonas Haanshus.

Til

Toldkammeret i.....

Bilag r.

Folketælling for Norge 3 December 1900.

(Rigsvaabenet.)

Schema 6. Skibsliste No.

Skibets Navn.....

hjemmehørende i....., drægtig.....Registerton (Netto),

ført af.....

Hvor var Skibet 3 December 1900?.....

De i dette Schema opstillede Spørgsmaal sigter til at tilveiebringe statistiske Oplysninger om Sjøfarende og Andre, der paa Tællingstiden er ombord paa norske Skibe (samt paa fremmede Skibe i norske Havne) i Lighed med de Opgaver, der samtidig indsamles i alle Rigets Byer og Bygder.

Schemaet bedes udfyldt af Skibsføreren.

Det udfyldte Schema afleveres til det norske og svenske Konsulat (Vicekonsulat) i den udenlandske Havn eller til Toldkammeret i den norske Havn, hvor Fartøiet er beliggende 3 December, eller hvortil det først ankommer efter denne Tid.

Fra udenrigske Havne, hvor intet norsk og svensk Konsulat eller Vicekonsulat findes, bedes Schemaet i ufrankeret Brev direkte tilstillet *Det statistiske Centralbureau*, Kristiania.

Listen er udfyldt af:.....

og den.....19 afleveret til.....

i.....

Fortegnelse over samtlige i Fartøiet 3 December 1900 ombordværende Personer.

(Om Skibsføreren eller nogen af Mandskabet opholdt sig iland 3 December, medtages de, hvis Skibet ligger i fremmed Havn, men ikke, hvis det ligger i norsk Havn.)

Personernes No.	1. Personernes Navne. (Fornavn og Tilnavn.)	2. Ægteskabelig Stilling. Ugift, gift, Enkemand, separeret, fraskilt.	3. For Sjømænd: Stilling ombord.	4. For andre Ombordværende: Stilling og Erhverv (eget eller Forsørgers).	5. Fødselsaar.	6. Fødested. Herred, Sogn eller By. For de i Udlandet fødte: Landets eller Stedets Navn.	7. Bosted. Herred, Sogn eller By i Norge, hvor bosat. For de i Udlandet bosatte: Landets eller Stedets Navn.	8. Undersaatligt Forhold. For dem, der er norske Undersaatter, skrives Bogstavet: N.; for de øvrige anføres vedkommende Stats Navn.	9. Trossamfund. For dem, der tilhører den norske Statskirke, skrives Bogstavet: S.; for de øvrige anføres vedkommende Trossamfunds Navn, eller i Tilfælde: «Udtraadt, intet Samfund».
1									

o. s. v. til 20.

Sammendrag af foranstaaende Liste.

		Antal:
Sjømænd: (Skibsføreren iberegnet)		
Andre Ombordværende:	Mænd	
	Kvinder	
	Ialt	

Bilag s.

Opgave over Udgifterne
I. Tællingsstyrernes

Nr.	Amter.	1. Lensmænd.					2. Sogne-	
		Arbeids-godt-gjørelse.	Kost-godt-gjørelse.	Skyds-godt-gjørelse.	Udlæg.	Til-sammen.	Skyds-godt-gjørelse.	Kost-godt-gjørelse.
		1	2	3	4	5	6	7
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1.	Smaalenene	1 177.00	108.00	126.00	22.33	1 433.33	24.70	40.00
2.	Akershus	642.40	100.00	123.96	98.20	964.56	28.20	45.00
3.	Kristiania	-	-	-	-	-	-	-
4.	Hedemarken	1 481.20	84.00	120.54	72.70	1 758.44	24.56	30.00
5.	Kristians	1 184.00	150.09	213.05	25.60	1 572.74	71.20	85.60
6.	Buskerud	1 156.00	224.00	279.00	14.40	1 673.40	26.80	36.40
7.	Jarlsberg og Larvik	863.00	44.00	33.60	10.03	950.63	43.20	55.00
8.	Bratsberg	735.00	28.00	52.48	17.15	832.63	14.40	23.00
9.	Nedenes	722.00	132.00	183.92	20.42	1 058.34	39.48	45.00
10.	Lister og Mandal	820.50	124.00	158.61	12.39	1 115.50	50.40	45.00
11.	Stavanger	931.00	134.00	167.11	20.80	1 252.91	42.40	70.00
12.	Søndre Bergenhus	1 392.40	132.00	266.24	37.95	1 828.59	23.86	82.20
13.	Bergen	-	-	-	-	-	-	-
14.	Nordre Bergenhus	942.00	104.00	182.54	22.55	1 251.09	60.23	55.00
15.	Romsdal	1 089.00	323.20	330.01	23.35	1 765.56	55.79	95.00
16.	Søndre Trondhjem	1 079.00	208.00	258.91	22.95	1 568.86	99.84	104.00
17.	Nordre Trondhjem	842.00	148.00	173.53	72.65	1 236.18	51.20	50.00
18.	Nordland	1 391.50	289.35	539.78	77.95	2 298.58	64.10	105.00
19.	Tromsø	826.00	146.00	223.00	26.45	1 221.45	182.60	141.00
20.	Finmarken	793.00	181.00	295.53	25 25	1 294.78	38.04	50.00
	Ialt	18 067.00	2 659.64	3 727.81	623.12	25 077.57	941.00	1 157.20

ved Folketællingen.

Medlemmer.

præster.		3. Ordførere.				4. Tællingsstyrets Medlemmer i Landdistrikterne. Ialt.	5. Magistrater.			Nr.
Udlæg.	Tilsammen.	Skydsgodtgørelse.	Kostgodtgørelse.	Udlæg.	Tilsammen.		Erstatning for Kontorhjælp	Andre Udlæg.	Tilsammen.	
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
3.00	67.70	63.41	65.00	-	128.41	1 629.44	268.70	50.02	318.72	1.
-	73.20	63.36	83.00	-	146.36	1 184.12	-	-	-	2.
-	-	-	-	-	-	-	5 391.57	-	5 391.57	3.
10.10	64.66	67.00	80.00	5.00	152.00	1 975.10	90.00	1.75	91.75	4.
23.05	179.85	102.70	135.00	-	237.70	1 990.29	75.00	1.60	76.60	5.
6.60	69.80	137.72	173.00	-	310.72	2 053.92	175.00	914.64	1 089.64	6.
2.70	100.90	70.40	65.00	-	135.40	1 186.93	476.00	92.25	568.25	7.
6.50	43.90	47.60	53.00	-	100.60	977.13	434.20	282.70	716.90	8.
14.30	98.78	119.32	105.00	-	224.32	1 381.44	-	83.10	83.10	9.
10.15	105.55	128.00	145.00	-	273.00	1 494.05	428.00	32.55	460.55	10.
10.15	122.55	123.96	137.40	-	261.36	1 636.82	502.75	121.45	624.20	11.
41.50	147.56	68.64	95.00	-	163.64	2 139.79	-	-	-	12.
-	-	-	-	-	-	-	938.55	165.89	1 104.44	13.
14.45	129.68	188.74	205.00	0.40	394.14	1 774.91	-	1.90	1.90	14.
36.45	187.24	280.76	317.50	-	598.26	2 551.06	451.00	54.65	505.65	15.
10.45	214.29	190.89	280.00	-	470.89	2 254.04	736.75	296.10	1 032.85	16.
5.30	106.50	177.54	150.00	7.00	334.54	1 677.22	86.50	17.50	104.00	17.
9.35	178.45	292.65	232.00	-	524.65	3 001.68	127.00	44.15	171.15	18.
34.55	358.15	100.20	105.00	1.60	206.80	1 786.40	65.00	60.60	125.60	19.
52.94	140.98	90.40	105.00	37.55	232.95	1 668.71	36.00	85.80	121.80	20.
291.54	2 389.74	2 313.29	2 530.90	51.55	4 895.74	32 363.05	10 282.02	2 306.65	12 588.67	

Bilag s. (Forts.)

Opgave over Udgifterne ved Folketællingen.

II. Tællerne.

Amter.	Tællere i Bygderne.				Tællere i Byerne.			Tællere i Bygderne og Byerne. Ialt.
	Arbeidsgodtgjørelse.	Befordringsudgifter.	Andre Udlæg.	Tilsammen.	Arbeidsgodtgjørelse.	Befordringsudgifter m. v.	Tilsammen.	
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Smaalenene	5 238.00	66.67	-	5 304.67	1 925.42	-	1 925.42	7 230.09
Akershus	6 328.45	35.50	20.50	6 384.45	218.50	0.50	219.00	6 603.45
Kristiania	-	-	-	-	9 658.00	-	9 658.00	9 658.00
Hedemarken	8 030.55	418.78	21.45	8 470.78	385.80	-	385.80	8 856.58
Kristians	6 628.67	42.50	2.60	6 673.77	239.50	-	239.50	6 913.27
Buskerud	5 332 15	52.73	3.40	5 388.28	1 605.75	12.40	1 618.15	7 006.43
Jarlsberg og Larvik	4 608.62	45 55	-	4 654.17	1 177.21	-	1 177.21	5 831.38
Bratsberg	4 750.45	107.94	5.00	4 863.39	1 321.50	-	1 321.50	6 184.89
Nedenes	4 018.76	59.44	21.20	4 099 40	445.70	-	445.70	4 545.10
Lister og Mandal	3 688.20	43.23	-	3 731.43	742.98	-	742.98	4 474.41
Stavanger	4 683.20	59.00	1.00	4 743.20	2 908.25	-	2 908.25	7 651.45
Søndre Bergenhus	6 908.60	133.35	5.00	7 046.95	-	-	-	7 046.95
Bergen	-	-	-	-	3 159.49	-	3 159.49	3 159.49
Nordre Bergenhus	4 772.96	330.85	10.75	5 114.56	-	-	-	5 114.56
Romsdal	5 380.35	165.23	0.50	5 546.08	628.00	-	628.00	6 174.08
Søndre Trondhjem	5 215.20	365.40	7.00	5 587.60	1 722.50	-	1 722.50	7 310.10
Nordre Trondhjem	4 587.25	250.25	82.55	4 920.05	202.00	-	202.00	5 122.05
Nordland	8 145.81	1 974.24	25.20	10 145.25	251.00	-	251.00	10 396.25
Tromsø	4 736.02	1 188.64	38.75	5 963.41	346.00	-	346.00	6 309.41
Finmarken	3 262.75	2 551.61	231.40	6 045.76	156.00	-	156.00	6 201.76
Ialt	96 315.99	7 890.91	476.30	104 683.20	27 093.60	12.90	27 106.50	131 789.70

Indhold.

Side.

Indledende Bemærkninger 1

Første Afsnit: Befolkningens samlede Størrelse og dens geografiske Fordeling.

§ 1. Befolkningens samlede Størrelse. Den hjemmehørende og den tilstedeværende Folkemængde. Midlertidigt nærværende og midlertidigt fraværende Personer 2

§ 2. Arealet og dets Fordeling paa Fastland og Øer, Ager, Eng, Skog og anden Udmark, Myr, Indsjøer, Snaufjeld, Sne og Is 4

§ 3. Folkemængdens Fordeling efter Længde- og Breddegrader 8

§ 4. Den relative Folkemængde pr. Kvadratkilometer. De mere og mindre befolkede Strøg 10

§ 5. Byernes Folkemængde 12

Andet Afsnit: Befolkningens Fordeling i Huse og Husholdninger.

§ 6. De beboede Huse og disses Art samt Antallet af Værelser m. m. 14

§ 7. Husholdningernes samlede Antal, Familiehusholdninger, enslige Personer, Fælleshusholdninger 19

Tredie Afsnit: Befolkningens Fordeling efter Kjøn, Alder og ægteskabelig Stilling.

§ 8. Befolkningens Fordeling efter Kjøn 23

§ 9. Befolkningens Fordeling efter Alder 25

§ 10. Befolkningens Fordeling i ægteskabelig Henseende 29

Fjerde Afsnit: Befolkningens Fordeling efter Livsstilling og Næringsvei.

§ 11. Den arbeidende og den ikke arbeidende Del af Befolkningen 34

§ 12. Hovedgrupper af Livserhverv og Livsstillinger 36

§ 13. Hovedgruppernes enkelte Bestanddele 40

§ 14. Livsstillinger, der indehavdes af Kvinder i 1900 sammenlignet med 1891 57

§ 15. Befolkningens sociale Sammensætning 58

§ 16. Sammenligning mellem Rigets Bygder og Byer 61

§ 17. Næringsveie og Livsstillinger i de forskjellige Landsdele 63

§ 18. Aldersforhold ved de forskjellige Livsstillinger 65

§ 19. Befolkningens Fordeling efter Livsstilling i forskjellige Aldersklasser. — Overgang fra en Livsstilling til en anden 67

§ 20. Befolkningens Fordeling efter Livsstilling og ægteskabelig Stilling kombineret med Alder 72

Side.

Femte Afsnit: Befolkningens Fordeling efter Nationalitet og Fødesteder.

§ 21. Den finske og den lappiske Befolkning 78
§ 22. Den udenrigsfødte Befolkning i Norge og den norskfødte Befolkning i Udlandet 81
§ 23. De indenrigske Omflytninger 84
§ 24. Udvandringen fra Fødestederne samt Overskuddet af Udflytning eller af Indflytning 85

Sjette Afsnit: Befolkningens Fordeling efter Trosbekjendelse.

§ 25. Antal Personer, der hørte til Statskirken, og Antallet af Dissentere af forskjellige Bekjendelser 87

Syvende Afsnit: Blinde, Døvstumme og Sindssyge.

§ 26. Blinde, Døvstumme og Sindssyge 91

Bilag 1—12 ..... 100—166

Bilag 1. Oversigt over de enkelte Bestanddele, hvoraf Rigets hjemmehørende og tilstedeværende Befolkning i 1891 og 1900 var sammensat 100
— 2. Fjordarealer ved den norske Kyst for Amterne indtil Nordre Trondhjems Amt. — Tilstedeværende Folkemængde paa Norges Land- og Sjøterritorium 102
— 3. Fjordarealer fogderivis indtil Nordre Trondhjems Amt 103
— 4. Arealopgaver for endel vigtigere norske Fjorde i Amterne indtil Nordre Trondhjems Amt 105
— 5 a. Den tilstedeværende Folkemængde 1900 fordelt efter Bredde og Længde (Ferro's Meridian) 106
— 5 b. Beregning af Befolkningscentrer i hvert enkelt Amt og Fogderi 1900 108
— 5 c. Bredde- og Længdeangivelse for hvert Sogn og for hver By, bestemt ved Kirkernes Beliggenhed 110
— 6. De vigtigste Befolkningscentrers hjemmehørende Folkemængde i 1891 og 1900 116
— 7 a. De med Hensyn til Side- og Udhusbygninger i 1876, 1891 og 1900 anvendte Schemaer .. 116
— 7 b. Tabel udvisende Forholdet mellem Antallet af Værelser pr. Bekvemmelighed i Eneboliger og i Huse med flere Bekvemmeligheder 117
— 8. Detaillerede Oplysninger angaaende Familiehusholdningernes Sammensætning 118
— 9. De gifte Mænds og Kvinders gjensidige Aldersforhold den 3 December 1900 og 1 Januar 1901 125
— 10 a. Oversigt over den arbeidende hjemmehørende Befolkning, fordelt efter Livserhverv og Livsstilling i 1891 og 1900 156
— 10 b. Oversigt over den arbeidende hjemmehørende Befolkning, fordelt efter Livserhverv og Livsstilling i 1891 og 1900. Forholdstal beregnet for en Folkemængde af 1 Million 158
— 11. Livsstillingsfordelingen for de til samme Kuld hørende Personer i 1891 og 1900 160
— 12. Oversigtstabel over Udvandringen fra Fødestedskommunerne samt Overskuddet af Indflytning eller Udflytning 162

Oplysninger angaaende Fremgangsmaaden m. v. ved den i December 1900 afholdte Folketælling 167
Bilage hertil (a—s) 173

Table des matières.

Pages.

Introduction 1

I. **Population totale. Répartition géographique de la population.**

§ 1. Population totale. Population de droit et de fait. Individus de passage et individus absents 2
§ 2. Superficie et répartition de la superficie en terre ferme, îles, champs, prés, bois, marais, lacs, montagnes, etc. 4
§ 3. Population répartie par degrés de longitude et de latitude 8
§ 4. Population relative par kilomètre carré. Les districts les plus peuplés et les moins peuplés 10
§ 5. Population des villes 12

II. **Maisons et ménages.**

§ 6. Nombre et espèce des maisons habitées, nombre des chambres, etc 14
§ 7. Nombre total des ménages; ménages de famille, personnes seules, ménages spéciales 19

III. **Population répartie par sexe, par âge et par état civil.**

§ 8. Population répartie par sexe 23
§ 9. Population répartie par âge 25
§ 10. Population répartie par état civil 29

IV. **Population classée par professions.**

§ 11. Individus exerçant et individus n'exerçant pas une profession ou occupation 34
§ 12. Grandes classes professionnelles et sociales 36
§ 13. Spécification des grandes classes 40
§ 14. Professions exercées de femmes en 1891 et en 1876 57
§ 15. Composition sociale de la population 58
§ 16. Professions exercées dans les campagnes et dans les villes 61
§ 17. Professions exercées dans les différentes préfectures 63
§ 18. Population répartie par profession et par âge 65
§ 19. Influence de l'âge sur la répartition des professions 67
§ 20. Population répartie par professions, par état civil et par âge 72

Pages.

V. **Population classée par nationalité et par lieux de naissance.**

§ 21. Les Finnois (Quaines) et les Lapons 78
§ 22. Individus nés à l'Étranger et individus nés en Norvége présents à l'Étranger 81
§ 23. Mouvements intérieurs 84
§ 24. Émigration par rapport aux lieux de naissance; excédant de l'émigration ou de l'immigration 85

VI. **Population classée par culte.**

§ 25. Personnes appartenant à l'église de l'État (luthérienne) et dissidents de différentes confessions 87

VII. **Aveugles, sourds-muets et aliénés.**

§ 26. Aveugles, sourds-muets et aliénés 91

Annexes 1—12 ..... 100—166

Annexe 1. Aperçu des divers éléments dont se composaient en 1891 et en 1900 la population de droit et la population de fait du royaume de Norvége 100
— 2. Superficie des «fjords» de la côte norvégienne exceptées les trois préfectures septentrionales. — Population du territoire continental, insulaire et maritime 102
— 3. Superficie des «fjords» pour les sousprefectures exceptées celles des trois préfectures septentrionales 103
— 4. Spécification des «fjords» avec indication de leur superficie et de leur situation géographique 105
— 5 a. Population répartie selon la latitude et la longitude (méridian de Ferro) 106
— 5 b. Centres de la population de chaque préfecture et souspréfecture en 1900 108
— 5 c. Latitude et longitude de chaque paroisse déterminées d'après la situation géographique des églises 110
— 6. La population de droit des centres de population les plus importants en 1891 et 1900 .. 116
— 7 a. Explication concernant les ailes et dépendances des maisons en 1876, 1891 et en 1900.. 116
— 7 b. Données concernant le nombre de pièces dont se composent les logements des maisons d'habitation 117
— 8. Renseignements détaillés concernant la composition des ménages 118
— 9. Age réciproque des hommes et des femmes mariés 125
— 10 a. Aperçu des individus de droit en Norvége, répartis par profession et par état social en 1891 et en 1900 156
— 10 b. Aperçu de la population de droit en Norvége, répartis par profession et par état social en 1891 et en 1900; chiffres proportionnels 158
— 11. Répartition par groupes de professions en 1891 et en 1900 pour les individus nés pendant les mêmes années 160
— 12. Aperçu de l'émigration par rapport aux communes de naissance; excédant de l'émigration ou de l'émigration 162

Renseignements concernant les procédés etc. du recensement en Décembre 1900 167
Annexes s'y rattachant (a—s) 173